

VILPPULA
Arkeologinen perusinventointi 1999

Vadim Adel
Maakunnallinen yksikkö
Tampereen museot 1999

VILPPULA

Tampereen museot, maakunnallinen yksikkö
Inventoija: FK Vadim Adel

Tampereen museoiden maakunnallinen yksikkö suoritti syksyllä 1999 Vilppulan kunnan arkeologisen perusinventoinnin. Inventointi kuului yksikön Pirkanmaan kuntien inventointiprojektiin, jonka puitteissa samana vuonna tehtiin Juupajoen perusinventointi, Vammalan Rautaveden rannikon inventointi ja Valkeakosken pohjoisosan inventointi. Vilppulan aiempi arkeologinen inventointi oli vuodelta 1977, Pohjaslahden osalta v. 1970. Vilppulasta tunnettiin ennen inventointia kuusi kiinteää muinaisjäännöstä (yksi lapinraunio ja viisi kivikautista asuinpaikkaa).

Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin ennestään tunnetut kohteet, pyrittiin paikallistamaan irtolöydöt ja etsittiin uusia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Inventoinnissa tarkastettiin yhteensä 32 kohdetta. Sen tuloksena löytyi kymmenen uutta kiinteää esihistoriallista muinaisjäännöstä: yhdeksän kivikautista asuinpaikkaa ja yksi kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka, jonka alueella sijaitsee lisäksi varhaismetalli- tai rautakautinen kiviröykkiö (lapinraunio). Uusista muinaisjäännöksistä puolet on löydetty aiemmin tunnetuista irtolöytöpaikoista, muut on löydetty tutkimalla topografisesti sopivia alueita. Inventointikohteiden joukossa on myös kuusi historiallisen ajan kohdetta, joista kaksi ovat vedenalaisia (sillanpaikka ja kalastuspaikka, jossa on havaittu puurakenteiden – ”lapinkatiskojen” jäännöksiä).

Vilppulan kiinteät esihistorialliset muinaisjäännökset sijaitsevat pääasiassa suurten järvien ja vesireittien (Tarjanne, Vilppureitti) tai niihin laskevien pienempien vesistöjen (esim. Ajosjärvi) rannoilla, usein niemissä ja salmien rannoilla. Historiallisen ajan kohteet sijaitsevat useimmiten nykyisen pysyvän tai kesämökkiasutuksen piirissä, nykyisillä tai vanhoilla maanviljelyalueilla. Ainoa pyyntielinkeinoihin liittyvä historiallinen kohde, ns. ”lapinkatiskan” paikka, sijaitsee Vilppureitin saaristossa.

Löydöt: KM 31795-31810

Kenttätyöaika: 7.10.-4.11.1999

Tutkimuskustannukset: Tampereen museot ja Vilppulan kunta

Tutkimusraportti: V. Adel 23.12.1999, Museoviraston arkeologisen osaston arkistossa ja Tampereen museoiden maakunnallisen yksikön arkistossa

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
1. JOHDANTO	4
1.1. Inventoinnin lähtökohdat	4
1.2. Tutkimusalue.....	4
1.3. Aiemmat tutkimukset.....	5
1.4. Inventoinnin tavoitteet ja metodit	5
1.5. Inventoinnin tulokset	6
2. LUETTELO INVENTOINTIKOhteista	8
3. YLEISKARTTA	11
4. INVENTOINTIKOhteet	12
4.1. ESIHISTORIAALLISET KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET	12
4.1.1. Uittosalmi [1], kivikautinen asuinpaikka	12
4.1.2. Nuijanniemi [2], rautakautinen hautaröykkiö	18
4.1.3. Sirola [3], kivikautinen asuinpaikka sekä historiallisen ajan peltoröykkiöitä ja kivialta	23
4.1.4. Viitamäki [4], kivikautinen irtolöytöpaikka	29
4.1.5. Niemelä [5], kivikautinen asuinpaikka	33
4.1.6. Kirkkosalmi [6], kivikautinen asuinpaikka	38
4.1.7. Poukantie [7], kivikautinen asuinpaikka	44
4.1.8. Lampisenniemi 1 [8], kivikautinen asuinpaikka	50
4.1.9. Lampisenniemi 2 [9], kivikautinen asuinpaikka	55
4.1.10. Keskikoski [10], kivikautinen asuinpaikka	60
4.1.11. Kiviniemi [11], kivikautinen asuinpaikka	65
4.1.12. Valkama [12], kivikautinen asuinpaikka	70
4.1.13. Uustalo [13], kivikautinen asuinpaikka	74
4.1.14. Toivila [14], kivikautinen asuinpaikka	79
4.1.15. Ruissaari [15], kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka ja varhaismetalli- tai rautakautinen kiviröykkiö	84
4.1.16. Vanhakylä [16], kivikautinen asuinpaikka	89
4.2. ESIHISTORIAALLISET IRTOLÖYTÖPAIKAT	94
4.2.1. Kulmala [17], kivikautinen irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kivialta	94
4.2.2. Pikilänmäki [18], esihistoriallinen (?) irtolöytöpaikka	98
4.2.3. Honko [19], esihistoriallinen irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan peltoröykkiöitä ja kivialtoja	101
4.2.4. Kasilansaari [20], rautakautinen irtolöytöpaikka	106
4.2.5. Kotiniemi [21], kivikautinen irtolöytöpaikka	110
4.2.6. Metsämäki [22], kivikautinen irtolöytöpaikka	114
4.2.7. Savilahti [23], kivikautinen irtolöytöpaikka	118
4.2.8. Koskenaho [24], kivikautinen irtolöytöpaikka	122
4.2.9. Kivimäki [25], kivikautinen irtolöytöpaikka	126

4.2.10. Ylä-Kolho [26], kivikautinen (?) irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kivirakenteita	130
4.3. HISTORIAALLISEN AJAN KOHTEET	134
4.3.1. Mäkitalo [27], historiallisen ajan kivilatomus	134
4.3.2. Kaviosaari [28], historiallisen ajan viljelyryytkiöitä ja vanhoja peltoja	138
4.3.3. Puolivälinsaari [29], historiallisen ajan asutus- ja viljelyjäännöksiä	142
4.3.4. Karjasalmi [30], historiallisen ajan sillanpaikka	146
4.3.5. Ruohosalmi [31], historiallisen ajan kalastuspaikka	150
4.3.6. Hirmusaari [32], historiallisen ajan viljelyryytkiö ja vanha pelto	153
ARKISTOLÄHTEET JA KIRJALLISUUS	157
NEGATIIVILUETTELO	158
DIALUETTELO	160
KARTTA: Inventoinnin aikana tarkastetut alueet	161
LIITE: Löytöluettelo <i>ark.</i>	

1. JOHDANTO

1.1. Inventoinnin lähtökohdat

Tampereen museoiden maakunnallinen yksikkö suoritti syksyllä 1999 Vilppulan kunnan arkeologisen perusinventoinnin. Inventointi kuului yksikön Pirkanmaan kuntien inventointiprojektiin, jonka puitteissa samana vuonna tehtiin Juupajoen perusinventointi, Vammalan Rautaveden rannikon inventointi ja Valkeakosken pohjoisosan inventointi. Inventointiprojektin suunnittelijana ja töiden valvojana on toiminut amanuenssi, FM Tuija-Liisa Soininen.

Vilppulan inventoinnin esi-, kenttätyöt ja raportin teki Tampereen museoiden maakunnallisen yksikön tutkija Vadim Adel. Kenttätyöt tehtiin 7.10.-4.11.1999, yhteensä 20 työpäivän aikana. Tutkimusapulaisena kenttätöissä toimi arkeologian opiskelija, fil. yo Riikka Saarinen, joka oli mukana 19.-29.10.1999. Inventoinnin alkuvaiheessa, neljän työpäivän aikana (8.-13.10.1999) liikuttiin veneellä. Veneen kuljettajana oli lempääläläinen Petri Lähteinen, jolle maksettiin työstä palkkio. Inventoinnin jälkityöt tehtiin 15.11.-23.12.1999. Apulaisena jälkitöissä toimi maakunnallisen yksikön toimistotyöntekijä Ulriika Niemelä (valokuvien ja löytöjen käsittely, karttojen kopiointi). Tutkimukset rahoittivat Tampereen museot ja Vilppulan kunta.

1.2. Tutkimusalue

Vilppulan kunta sijaitsee Pirkanmaan koillisosassa. Sen naapurikuntia ovat Keuruu, Mänttä, Kuorevesi, Juupajoki, Ruovesi ja Virrat. Vilppulan kokonaispinta-ala on 571,26 km², vesipinta-ala on 99,90 km². Asukasluku on 5923 (1.1.1999), talouksia on 2626, asukastiheys on 10,5 henk/km². Vilppulan kunta aloitti toimintansa v. 1912. Siihen kuului myös Mäntän teollisuuskeskus, joka erosi itsenäiseksi kunnaksi v. 1922. Suurin osa vuonna 1973 lakkautetusta Pohjaslahden kunnasta liitettiin Vilppulan kuntaan.

1500-luvulta lähtien Vilppula on kuulunut hallinnollisesti Ruoveden suurpitäjään. Vanhimmat asiakirjatiedot alueella sijainneista Pirkkalan, Lempäälän, Kangasalan, Vesilahden ja Messukylän pitäjien asukkaille kuuluneista erämaista ja uudisasukkaista ovat 1530-luvulta. Vilppulan nimi juontuu ilmeisesti vesilahtelaisesta erämiehestä Vilppu Laurinpojasta, joka 1580-luvulla asettui asumaan lähelle pitäjän nykyistä keskusta.

Vilppulan maasto on mäkiä ja kumpuista, ja kallioperä tulee hyvin usein näkyviin. Kallioperänsä rakenteen puolesta alue kuuluu laajaan Sisä-Suomen graniittialueeseen. Vilppulan pääasiallinen maalaji on moreeni, lisäksi alueella on pienehköjä hiekkaharjuja sekä paikoin savikkoalueita suurten järvien rantojen tuntumassa. Savikerros on yleensä ohut, keskimäärin n. 1 m:n paksuinen. Suot ovat yleisiä varsinkin korkeilla vedenjakajaseuduilla; useimmat niistä ovat kuitenkin verrattain pieniä, osa on kuivattu.

Noin 17,5 % Vilppulan kokonaispinta-alaa kuuluu vesistöille. Alueella vaihtelevat laajat järvenselät ja kapeat vuolteet ja kosket. Vedenpinnan korkeus kasvaa itää kohden, eli alueen vesistö laskee länteen, Näsijärven suuntaan. Vilppulan suurimpia järviä ovat Tarjanne (alueen

länsiosassa, korkeus 96,1 m mpy), Ukonselkä (alueen koillisosassa, 105,5 m mpy), Kurkijärvi (104,8 m mpy), Elänne (103,5 m mpy), Paloselkä (96,1 m mpy) ja Ajosjärvi (97,9 m mpy) alueen keski- ja eteläosissa.

Vilppulan kunnanrajan länsipuolella, Ruoveden alueella, Tarjanteen ja Ruoveden välissä olevasta Mustaselästä alkaa suuri, yli 20 km pitkä länsi-itä –suuntainen vesireitti, ns. Vilpunreitti, jonka suurimpiin selkiin kuuluu edellä jo mainittu Paloselkä. Tätä reittiä pääsee Vilppulan keskustajamassa olevaan Vilppukoskeen asti. Kunnan itärajan tuntumassa on vielä kaksi koskea – Keskikoski ja Melaskoski. Näiden yläpuolella oleva vesistö (korkeus 98,9 m mpy) on yhteydessä sen kaakkoispuolella olevaan Kuoreveteen ja siihen laskee myös Mäntänkoski. Mäntänkosken yläpuoleiset järvenselät kuuluvat Keuruselän vesistöön (105,4 m mpy), ja tähän laskevat myös Kaijanselän (105,4 m mpy) kautta vedet Ukonselästä. Kurkijärven vedet laskevat etelään, Elänteen kautta Vilppureittiin Paloselän kohdalla ja Ajosjärvi idempänä, Huutoselän (96,1 m mpy) kohdalla.

1.3. Aiemmat tutkimukset

Vilppulan aiempi arkeologinen inventointi oli vuodelta 1977, ja sen teki Matti Bergström. Kyseessä oli ns. pikainventointi, mikä johtui ”erittäin pienestä määrärahasta ja suuresta inventointialueesta” (Vilppulan lisäksi siihen kuuluivat Mäntän, Juupajoen ja Oriveden alueet). Tämän seurauksena olivat inventoinnin hyvin vähäiset tulokset: v. 1977 löytyi vain yksi uusi kiinteä muinaisjäännös (kohde 1, Uittosalmi).

Bergströmin tutkimaan alueeseen ei kuulunut Pohjaslahti, joka oli liitetty Vilppulaan v. 1973. Pohjaslahden arkeologisen inventoinnin teki Matti Huurre v. 1970. Silloin löydettiin 4 kiinteää muinaisjäännöstä, joista yksi – Nuijanniemen lapinraunio (kohde 2) – tutkittiin kaivauksin samana vuonna. Kaivausraportti puuttuu Museoviraston arkeologian osaston arkistosta. Myös varsinaista inventointiraporttia Huurre ei ilmeisesti ole jättänyt. Käytettävissämme oli vain arkistosta löytynyt luettelo inventoinnissa löydetyistä kohteista, joka sisälsi ainoastaan perustietoja niiden sijainnista ja löydöistä.

Näiden kahden pienen inventoinnin lisäksi Vilppulan alueella on tehty muutama arkeologinen tarkastus (ks. kohteet 3, 6, 8, 20 ja 27). Vilppulan kuudennen kiinteän muinaisjäännöksen löysi Petro Pesonen v. 1994 (Kirkkosalmi, kohde 6). Irtolöytökohteita oli Bergströmin luettelon mukaan 12.

1.4. Inventoinnin tavoitteet ja metodit

Vilppulan arkeologinen inventointi 1999 toteutettiin perusinventointina, jonka yhteydessä tarkastettiin kaikki ennestään tunnetut kiinteät muinaisjäännökset ja irtolöytöpaikat sekä etsittiin uusia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Inventoinnin aikana tarkastetut alueet on merkitty otteisiin topografisesta kartasta 1:50 000 (ks. s. 161-164).

Inventoinnin kenttätyömenetelmiin kuuluivat mm. intuitiivinen koekuopitus, pintapoiminta ja muinaisjäännösten näkyvien rakenteiden visuaalinen havainnointi. Kaikki kohteet dokumentoitiin valokuvaamalla ja merkitsemällä peruskartalle ja sitä tarkemmalle kartalle sekä sanallisin kuvauksin. Inventoinnissa pyrittiin selvittämään jokaisen kohteen laatu, laajuus ja kunto. Mittaukset maastossa suoritettiin 50 m:n mittanauhan ja bussolin avulla. Koekuopat kaivettiin irtolöytötietojen ja topografian perusteella valittuihin kohtiin. Kuoppien koko oli useimmiten 50 x 50 cm. Koekuopat kaivettiin puhtaaseen pohjamaahan tai peruskalliolle asti

lapioilla ja lastoilla, kaivettu maa seulottiin tarvittaessa. Koekuopat peitettiin kaivamisen jälkeen. Koekuoppien lisäksi tehtiin pieniä lapionpistoja ja kairauksia ns. T-piikillä. Pintapöimintää tehtiin pelloilla ja rannoilla, vedenrajalla. Inventoinnin aikana järvien vedenpinta oli tavallista matalampana johtuen erittäin kuivasta kesästä.

Inventoinnin alkuvaiheessa, neljän työpäivän aikana liikuttiin veneellä ja tutkittiin lähes kaikki Vilppulan alueella olevat Tarjanteen ja Vilppureitin isot saaret. Huomiomme oli kiinnitetty erityisesti lapinraunioiden ja kivikautisten asuinpaikkojen löytymisen kannalta potentiaalisiihin rantoihin. Tämän työn tuloksena löydettiin yksi kiviröykkiö ja asuinpaikka sen vieressä (kohde 15, Ruissaari), ja lisäksi muutama historiallisen ajan kohde.

Inventoinnin pääasiallisena kohteena olivat esihistorialliset kiinteät muinaisjäännökset. Historiallisen ajan kohteiden systemaattinen etsiminen ja dokumentointi ei kuulunut inventoinnin tavoitteisiin. Tästä syystä on kartoitettu vain ne historiallisen ajan kohteet, joista on ollut tietoja aiemmin (kohteet 27, 30 ja 31), ja sellaiset, jotka löytyivät esihistoriallisten kohteiden tarkastamisen tai etsimisen yhteydessä, usein niiden läheisyydestä.

1.5. Inventoinnin tulokset

Inventoinnissa tarkastettiin yhteensä 32 kohdetta (ks. Luettelo inventointikohteista ja Yleiskartta 1:100 000), joista 26 ovat esihistoriallisia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai irtolöytöpaikkoja. Inventoinnin tuloksena Vilppulan kiinteiden esihistoriallisten muinaisjäännösten lukumäärä kasvoi kuudesta viiteentoista.

Kaikki **kymmenen uutta kiinteää esihistoriallista muinaisjäännöstä** (kohteet 7-16) ovat kivikautisia asuinpaikkoja, yhden kivi- tai varhaismetallikautisen asuinpaikan (kohde 15, Ruissaari) alueelta löydettiin lisäksi varhaismetalli- tai rautakautinen kiviröykkiö – ns. lapinraunio (toinen Vilppulasta tunnettu lapinraunio on v. 1970 tutkittu Nuijanniemen röykkiö, kohde 2). Uusista muinaisjäännöksistä puolet (5 kpl) on löydetty aiemmin tunnetuista irtolöytöpaikoista (kohteet 7, 11-14), muut on löydetty tutkimalla topografisesti sopivia alueita, joiden läheisyydessä saattoi kuitenkin olla tiedossa irtolöytöpaikkoja (kohteet 10, 16).

Tällä hetkellä Vilppulasta tunnetaan siis yhteensä 14 kivi- tai varhaismetallikautista asuinpaikkaa ja kaksi varhaismetalli- tai rautakautista kiviröykkiötä (yksi niistä on asuinpaikan alueella). Rauhoitusluokkaan 1 kuuluu kohde Nuijanniemi [2] sekä ehdotuksemme mukaan kohteet Ruissaari [15] ja Kirkkosalmi [6]. Viimeksi mainittu muinaisjäännos (kivikautinen asuinpaikka) osoittautui tutkimuksessamme erittäin laajaksi ja runsaslöytöiseksi, mikä oikeuttaa mielestämme sen siirtämistä luokasta 2. Inventointitulosten perusteella ehdotamme yhden kohteen poistamista kiinteiden muinaisjäännösten luettelosta (kohde 4, Viitamäki).

Kiinteiden esihistoriallisten muinaisjäännösten jälkeen tässä raportissa esitellään 10 *esihistoriallista irtolöytöpaikkaa*, niistä 8 ovat ennestään tunnettuja ja kaksi ovat uusia kohteita (kohteet 17 ja 18). Suurin osa irtolöytökohteista ovat kivikautisia, yksi löytö ajoittuu rautakaudelle (kohde 20), kaksi ovat tarkemmin ajoittamattomia (kohteet 18 ja 19).

Kolmanteen kohderyhmään kuuluvat inventoinnin aikana kartoitetut *historiallisen ajan kohteet*. Niiden joukossa on kaksi vedenalaista kohdetta: sillanpaikka (kohde 30 Karjasalmi) ja kalastuspaikka, jossa on havaittu puurakenteiden jäännöksiä (kohde 31 Ruohosalmi). Mäkitalon [27] kivilatomuksen luonne ja tarkoitus jäivät epäselviksi. Muut kohteet, myös esihistoriallisten kohteiden yhteydessä esitetyt, liittyvät selvästi historiallisen ajan asutukseen ja viljelyyn

(peltoröykkiöitä, kiviaitoja, rakennusten perustuksia, vanhoja peltoja) ja ovat huomattavia kulttuurimaisemaelementtejä.

Vilppulan kiinteät muinaisjäännökset sijaitsevat pääasiassa suurten järvien ja vesireittien tai niihin laskevien pienempien vesistöjen rannoilla. *Kivikautiset asuinpaikat* (n. 8400-1500 eKr. kalibroituina) sijaitsevat usein niemissä, salmien rannoilla; kahdeksan niistä, mm. Vilppulan suurin esihistoriallinen asuinpaikka - Kirkkosalmi [6] - sijaitsevat edellä mainitun (ks. kohta 1.2.) suuren länsi-itä –suuntaisen vesireitin varrella, yksi – siihen laskevan Ajosjärven rannalla (kohde 12). Asuinpaikkojen alarajan korkeus nykyisen vedenpinnan yläpuolella on yleensä 1-4 m. Alimpana suhteessa nykyiseen vedenpintaan ovat Vilppukosken ja Keskikosken välisen vesistön asuinpaikat (kohteet 8-10). Kirkkosalmen asuinpaikan alarajan korkeus vaihtelee 4-8 m välillä, mikä yhdessä asuinpaikan suuren pinta-alan kanssa viittaa siihen, että paikalla on asuttu kauan, ehkä myös usean kerran, ja asutusvaiheiden välillä vedenpinnan korkeus saattoi muuttua.

Tarjanneveden ja siihen laskevan pienen Taivaljärven rannikoilla sijaitsevien asuinpaikkojen (kohteet 3 ja 5) korkeus vedenpinnan yläpuolella on keskimäärin suurempi, kuin kunnan etelä- ja itäosissa (7-9 m), mikä ainakin osittain johtuu epätasaisesta maankohoamisesta ja maanpinnan kallistumisesta kaakkoon. Poikkeuksellisen korkealla – n. 20 m Ajosjärven vedenpinnan yläpuolella – sijaitsee Uustalon asuinpaikka [13]. Tämä voi viitata suurempaan, ehkä mesoliittiseen ikään (n. 8400-5100 eKr. kalibroituina), jolloin vesi oli korkeammalla, tai muista asuinpaikoista eroavaan funktioon (talviasuinpaikka?). Paikalla on vielä historiallisena aikana todennäköisesti ollut pieni järvi tai lampi, joka kuitenkin tuskin on voinut tarjota riittäviä resursseja pyyntikulttuurin ihmisille ja sijaitsi kaukana tärkeistä vesireiteistä, joten tulkintavaihtoehtona voisi olla myös erilainen elinkeinostrategia.

Metallikauteen (pronssikausi n. 1500-500 eKr. ja rautakausi n. 500 eKr. – 1150 jKr.) selvästi ajoittuvia kiinteitä muinaisjäännöksiä on Vilppulassa vain kaksi. Molemmat ovat kiviröykkiöitä (kohteet 2 ja 15), ja niiden sijainti on tyypillinen ns. *lapinraunioille*: toinen sijaitsee niemessä, toinen saarella, molemmat ison vesistön korkeilla kalliopohjaisilla rannoilla. Metallikauden muinaisjäännösten korkeuksista ei voida tehdä mitään johtopäätöksiä kohteiden pienen lukumäärän vuoksi. Toinen röykkiöstä (Nuijanniemi) on tutkittu ja tulkittu rautakautiseksi hautaröykkiöksi. Alueelta tunnetaan lisäksi yksi rautakautinen irtolöytöpaikka (mahdollinen kätkö?), joka sijaitsee toisen kiviröykkiön läheisyydessä (kohde 20 Kasilansaari).

Historiallisen ajan kohteet sijaitsevat pääasiassa nykyisen pysyvän tai kesämökkiasutuksen piirissä, nykyisillä tai vanhoilla maanviljelyalueilla. Ainoa pyyntielinkeinoihin liittyvä kohde, ns. ”lapinkatiskan” paikka (kohde 31) sijaitsee Vilppureitin saaristossa.

* * *

Inventoinnin löydöt, mustavalkonegatiivit ja diat on luetteloitu ja arkistoitu Museoviraston arkeologian osaston kokoelmiin:

Löydöt: KM 31795-31810 (diar. 30.11 .1999)

Negatiivit: 114259-114310

Diat: 42314-42327

2. LUETTELO INVENTOINTIKOhteista

Inv. nro	Kohteen nimi	Laatu	Ajoitus	MJ-luok-ka	Lisätietoja	Sijainti (peruskartta ja koordinaatit)
1	Uittosalmi	asuinpaikka	kivikausi	2	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2231 09 KOTINIEMI X = 6889 23-28, Y = 2524 23-40, Z = 107-110 m mpy
2	Nuijanniemi	hautaröykkiö	rautakausi	1	aiemmin tunnettu ja tutkittu kohde	Pk 2231 03 TUUHOSKYLÄ X = 6887 72, Y = 2506 66, Z = n. 102 m mpy
3	Sirola	asuinpaikka, peltoröykkiöitä ja kiviaita	kivikausi/hist. aika	2	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2232 01 POHJASLAHTI X = 6891 80, Y = 2505 46, Z = n. 105-110 m mpy
4	Viitamäki	irtolöytöpaikka	kivikausi	- (ent. 2)	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2232 01 POHJASLAHTI X = 6893 62, Y = 2504 40, Z = n. 105 m mpy
5	Niemelä	asuinpaikka	kivikausi	2	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2232 01 POHJASLAHTI X = 6896 26, Y = 2506 64, Z = n. 125 m mpy
6	Kirkkosalmi	asuinpaikka	kivikausi	1	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2231 08 VILPPULA X = 6878 50-78, Y = 2525 07-57, Z = 100-107 m mpy
7	Poukantie	asuinpaikka	kivikausi	2	inventoinnissa löytynyt kiinteä MJ	Pk 2231 08 VILPPULA X = 6879 28-36, Y = 2524 82-93, Z = 100-102 m mpy
8	Lampisenniemi 1	asuinpaikka	kivikausi	2	inventoinnissa löytynyt kiinteä MJ	Pk 2231 08 VILPPULA X = 6878 80-86, Y = 2527 72-76, Z = n. 98,5-102 m mpy
9	Lampisenniemi 2	asuinpaikka	kivikausi	2	inventoinnissa löytynyt kiinteä MJ	Pk 2231 08 VILPPULA X = 6878 70-75, Y = 2527 93 - 2528 12, Z = n. 98,5-102 m mpy
10	Keskikoski	asuinpaikka	kivikausi	2	inventoinnissa löytynyt kiinteä MJ	Pk 2231 08 VILPPULA X = 6879 01-06, Y = 2528 62-76, Z = n. 98,5-102 m mpy
11	Kiviniemi	asuinpaikka	kivikausi	2	inventoinnissa löytynyt kiinteä MJ	Pk 2231 11 LAHDENKYLÄ X = 6876 31-55, Y = 2530 27-49, Z = 99-103 m mpy
12	Valkama	asuinpaikka	kivikausi	2	inventoinnissa löytynyt kiinteä MJ	Pk 2231 09 KOTINIEMI X = 6881 45-55, Y = 2522 64-69, Z = 99-101 m mpy
13	Uustalo	asuinpaikka	kivikausi	2	inventoinnissa löytynyt kiinteä MJ	Pk 2231 09 KOTINIEMI X = 6882 00-06, Y = 2521 46-54, Z = n. 117,5-120 m mpy
14	Toivila	asuinpaikka	kivikausi	2	inventoinnissa löytynyt kiinteä MJ	Pk 2231 08 VILPPULA X = 6877 10-36, Y = 2521 15-32, Z = n. 97-105 m mpy
15	Ruissaari	asuinpaikka ja kiviröykkiö	kivi- tai varh.met.kausi/ varh.met.kausi tai rautakausi	1	inventoinnissa löytynyt kiinteä MJ	Pk 2231 05 VÄÄRINMAJA X = 6878 83, Y = 2519 12, Z = n. 99 m mpy
16	Vanhakylä	asuinpaikka	kivikausi	2	inventoinnissa löytynyt kiinteä MJ	Pk 2231 05 VÄÄRINMAJA X = 6878 32-65, Y = 2518 16-28, Z = 100-103 m mpy
17	Kulmala	irtolöytöpaikka ja kiviaita	kivikausi/hist. aika	-/2	inventoinnissa löytynyt kohde	Pk 2232 01 POHJASLAHTI X = 6896 34, Y = 2506 49, Z = n. 130 m mpy

Inv. nro	Kohteen nimi	Laatu	Ajoitus	MJ-luok-ka	Lisätietoja	Sijainti (peruskartta ja koordinaatit)
18	Pikilänmäki	irtolöytöpaikka	esihist.?	-	inventoinnis- sa löytynyt kohde	Pk 2232 01 POHJASLAHTI X = 6894 49, Y = 2506 71, Z = n. 125-130 m mpy
19	Honko	irtolöytöpaikka, peltoröykkiöitä ja kiviaitoja	esihist./hist. aika	-/2	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2231 05 VÄÄRINMAJA X = 6878 75, Y = 2518 22, Z = n. 103-104 m mpy
20	Kasilansaari	irtolöytöpaikka	rautakausi	-	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2231 05 VÄÄRINMAJA X = 6878 56, Y = 2519 40, Z = n. 100 m mpy
21	Kotiniemi	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2231 09 KOTINIEMI X = 6881 59, Y = 2523 23, Z = 102-103 m mpy
22	Metsämäki	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2231 09 KOTINIEMI X = 6881 76, Y = 2524 64, Z = n. 120 m mpy ja X = 6881 50-65, Y = 2524 36- 52, Z = 100-106 m mpy
23	Savilahti	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2231 08 VILPPULA X = n. 6879 07, Y = n. 2526 16, Z = n. 100 m mpy
24	Koskenaho	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2231 08 VILPPULA X = 6879 22, Y = 2528 76, Z = n. 100 m mpy
25	Kivimäki	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2231 08 VILPPULA X = n. 6873 50, Y = n. 2522 80, Z = n. 110 m mpy
26	Ylä-Kolho	irtolöytöpaikka ja kivirakenteita	kivikausi?/hist. aika	-/2	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2232 07 KOLHO X = 6891 17, Y = 2526 99, Z = 112-113 m mpy
27	Mäkitalo	kivilatomus	hist. aika	3	aiemmin tunnettu kohde	Pk 2232 01 POHJASLAHTI X = 6894 60, Y = 2507 29, Z = n. 110 m mpy
28	Kaviosaari	viljelyröykkiöitä ja vanhoja peltoja	hist. aika	2	inventoinnis- sa löytynyt kohde	Pk 2232 01 POHJASLAHTI X = 6893 20-35, Y = 2502 84- 91, Z = n. 100 m mpy
29	Puolivälinsaari	asutus- ja viljelyjäänöksiä	hist. aika	2	inventoinnis- sa löytynyt kohde	Pk 2231 03 TUUHOSKYLÄ X = 6888 80-6889 10, Y = 2506 05-24, Z = n. 100-103 m mpy
30	Karjasalmi	sillanpaikka	hist. aika	2	inventoinnis- sa löytynyt kohde	Pk 2231 05 VÄÄRINMAJA X = 6879 07, Y = 2519 60, Z = 96 m mpy
31	Ruohosalmi	kalastuspaikka	hist. aika	2	inventoinnis- sa löytynyt kohde	Pk 2231 08 VILPPULA X = 6878 21, Y = 2520 65, Z = 96 m mpy
32	Hirmusaari	viljelyröykkiö ja vanha pelto	hist. aika	2	inventoinnis- sa löytynyt kohde	Pk 2231 08 VILPPULA X = n. 6878 01, Y = n. 2520 92, Z = n. 97-100 m mpy

Kolme irtolöytöä ei ole käsitelty inventointikohteina, koska tarkemmat löytötiedot niistä puuttuvat. Esineet säilytetään Pohjaslahden koulussa:

1. Kourutaltta. Tummanharmaata kivilajia, kokonaan hiottu. Mitat: 83 x 30 x 24 mm. Profili kiilamainen, keskiosa poikkileikkaukseltaan lähes neliönmuotoinen. Neg 114290-114291.

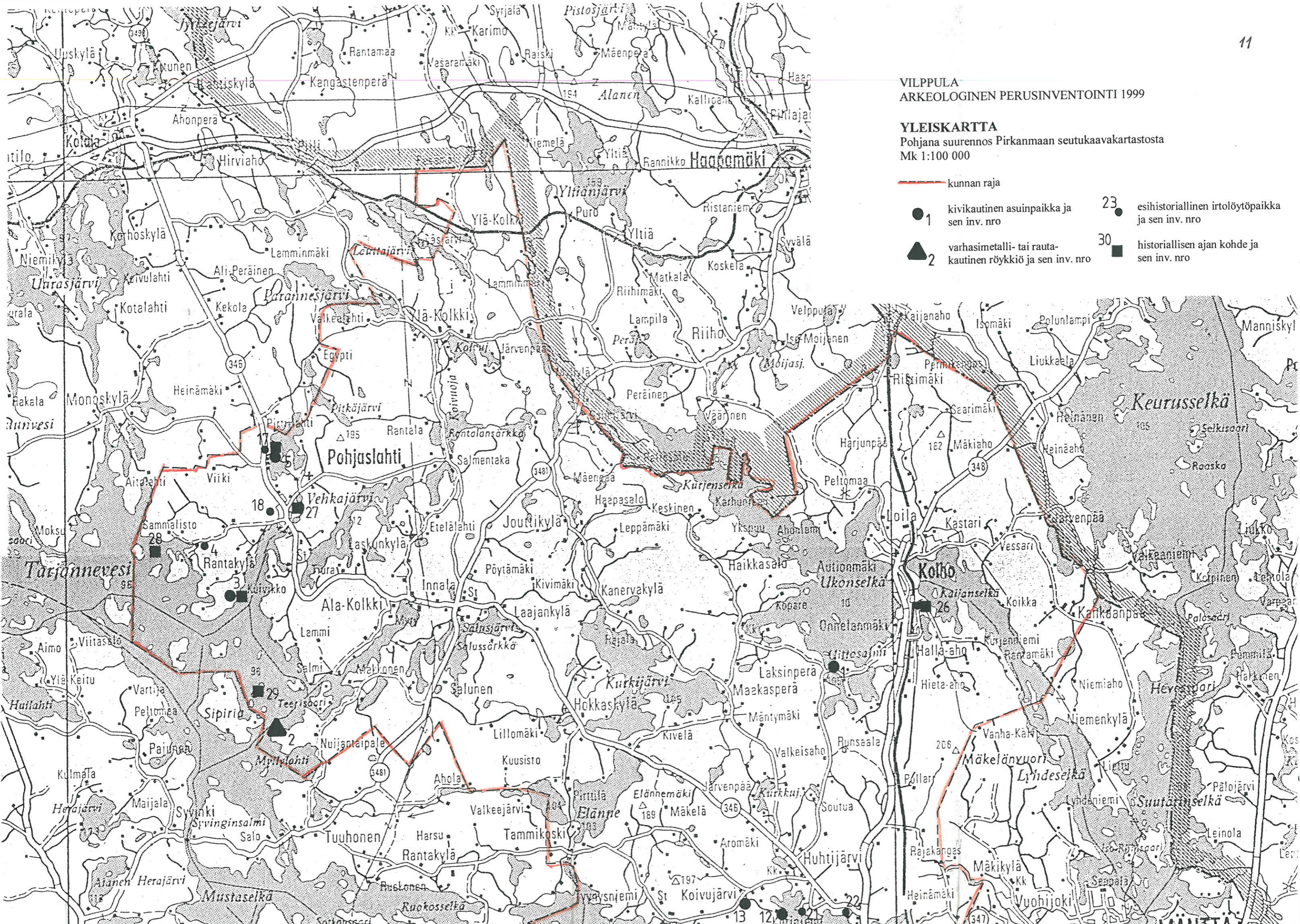
2. Poikkikirves. Hiottu, kanta ja terän osa lohjenneet. Mitat: 113 x 67 x 33 mm. Neg 114292-114293.
3. Tasataltta. Tummanharmaata kivilajia, vain terä hiottu toiselta puolelta ja toisen kyljen osa, muualla hiomisen jäljet hyvin heikkoja. Mitat: 102 x 64 x 25 mm. Profiili kiilanmuotoinen, poikkileikkaus neliskulmainen. Neg 114294-114295.

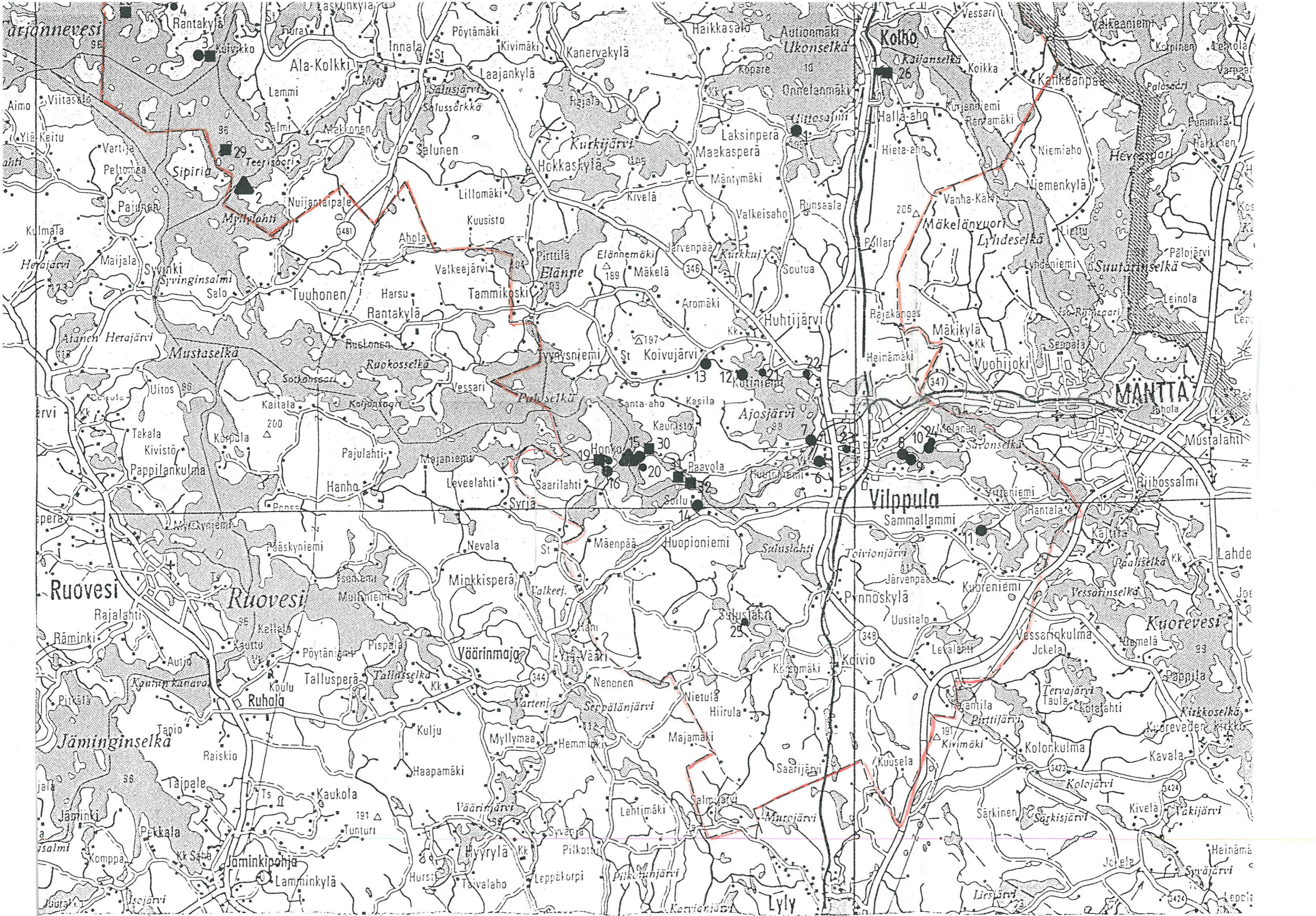
Esineen oli toimitettu Kansallismuseoon ja palautettu v. 1949 säilytettäväksi koulun kokoelmissa (Helmer Salmon kirje 29.3.1949, N:o 6010).

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

YLEISKARTTA
Pohjana suurennes Pirkanmaan seutukaavakartastosta
Mk 1:100 000

- kunnan raja
- 1 kivikautinen asuinpaikka ja sen inv. nro
- 2 varhasimetalli- tai rautakautinen röykkiö ja sen inv. nro
- 23 esihistoriallinen irtolöytöpaikka ja sen inv. nro
- 30 historiallisen ajan kohde ja sen inv. nro

4. INVENTOINTIKOhteet

4.1. ESIHISTORIAALLISET KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET

4.1.1. Uittosalmi [1], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Keuruu
Paikannimi: Uittosalmi
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Tarkastus: 22.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti
 Peruskartta: 2231 09 KOTINIEMI
 Koordinaatit: X = 6889 23-28
 Y = 2524 23-40
 Z = 107-110 m mpy
 Koordinaattiselite: ääripisteet
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta 10,7 km N

114287 Uittosalmi: yleiskuva. SE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto:

Asuinpaikka on osittain tuhoutunut tien rakentamisen ja sen pohjoispuolella sijaitsevien talojen rakentamiseen liittyvien töiden yhteydessä. Tarkastuksessa todettiin lisäksi, että muinaisjäännöksen alueella, tien N-puolella on tehty jotain kaivutöitä, todennäköisesti putkikaivanto. Kaivutöiden jälkiä on 5-10 m laajalla tietä pitkin kulkevalla kaistalla. Asuinpaikan länsiosassa, rinteiden alaosassa on melko runsaasti kaadettuja puita, kaivannosta nostetun hiekan seassa on puunoksia, kantoja ja muoviputken pätkiä. Asuinpaikan mahdollisen kulttuurikerroksen tuhoutuminen jatkuu paljastumien kohdalla. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskarttaan. Kaadetut puut ja oksat, samoin maanpinnalle jätetyt isot muoviputken palat on poistettava muinaisjäännösalueelta. Rikkoutuneen maanpinnan nurmettamista kulttuurikerroksen tuhoutumisen estämiseksi voisi harkita.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Keuruu
 Tila (RN:o/nimi): 9:612 Ylä-Ruokonen
 Omistaja: Ala-Salmi Timo
 Osoite: Jussilankatu 4 C 17, 33580 TAMPERE
 Kiinteistötunnus: 933-405-0009-0612

Kylä: Keuruu
 Tila (RN:o/nimi): 9:531 Hiekkarinne 2
 Omistaja: Palvelukoti Sofianhovi Oy
 Osoite: Kauppatie 13, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-405-0009-0531

Aiemmat tiedot: kivikautinen asuinpaikka (mj.rek.nro 933 1 0001)
 Inventointi Bergström 1977 (nro 7)

Aiemmat löydöt: KM 12898 kourutaltilta. Löytynyt Ilmo Matikainen 6.10.1951 tieojaa kaivettaessa. Dep. Vilppulan kunnan virastotalon pysyvään näyttelyyn.
 KM 21935 tasataltilta. Löytynyt Rikhard Nieminen tien vierestä. Dep. Vilppulan kotiseutumuseoon 20.10.1983, n:o 808:2.

Inventointilöydöt 1999: KM 31801 (kvartsi-iskoksia 2 kpl)

Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos rekisterikartasta 1:5000

Negatiivit: 114287

Diat: 42323

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee W-E-suuntaisen Uittosalmi-Kolho -tien N-puolella, Uitto-salmen sillasta n. 120 m E. Asuinpaikan pituus (W-E) on n. 180 m, leveys enintään 40 m. Kivitalttojen löytöpaikat sijaitsevat tien N-puolella, tieojan tai -leikkauksen kohdalla. Kourutaltilta on löytynyt sillasta n. 260 m tieojaa kaivettaessa n. 30 cm syvältä ruskeasta hiekasta. Bergströmin antamien koordinaattien mukaan (x = 6889 26, y = 2524 33) se sijaitsisi kuitenkin n. 30 m lähempänä siltaa. Tasataltilta on löytynyt 120-130 m sillasta (Bergströmin ilmoittamat koordinaatit: x = 6889 27, y = 2524 23). Bergström on löytänyt alueelta kvartsi-iskoksia, mutta ei ole ottanut niitä talteen.

Asuinpaikka sijaitsee loivalla SW-rinteellä, joka viettää salmeen ja Laksi -nimiseen järveen (vedenpinnan korkeus 105,5 m mpy). Asuinpaikan itärajalla, tien varrella sijaitsee lato. Ladon

luoteispuolella, asuinpaikan NE-puolella, mäen laella on asuinrakennus (rivitalo) ja sen kaakkoispuolella autotalli, piha on aidattu. Alue kasvaa mäntyvaltaista sekametsää (mänty, kuusi, koivu), samoin asuinpaikan W- ja NW-puoleinen tasainen alue, joka on ilmeisesti vanhaa suota ja jonka maaperä on hiesua.

Tarkastuksessa todettiin, että tien N-puolella, 5-10 m laajalla alueella on tehty jotain kaivutöitä, todennäköisesti putkikaivanto, joka kulkee tietä pitkin. Rinteen alaosassa sen kohdalla on melko runsaasti kaadettuja puita, hiekan seassa on puunoksia ja kantoja. Maasta on nostettu isoja kiviä. Täällä, ladon W-puolella tehtiin havaintoja maaperästä ja pintapoimintaa, mitä vaikeutti se, että alempana ollut savikerros on joutunut kaivutöissä päällimmäiseksi, ja mahdollinen kulttuurikerros sen alle. Pintapoiminnassa löytyi kaksi kvartsi-iskosta, toinen ladosta n. 10 m W ja toinen ladosta n. 150 m WNW keltaisesta hiekasta. Maaperä/mahdollinen kulttuurikerros on karkeaa ruskehtavaa/oranssihtavaa tai keltaista hiekkaa. Pintapoimintaa tehtiin myös asuinrakennuksen ympäristössä, sen koillispuolella kulkevalla pienellä tiellä ja työmaan jälkeen jääneillä paljastumilla. Maaperä on hiekkaa/hiesua. Ei löytöjä.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee Ukonselän eteläpuolella olevalla niemellä, Ukonselän ja Laksi –nimisen järven välisen Uitto-salmen E-puolella, Uittosalmi-Kolho –tien (Uittosalmentien) N-puolella. Etäisyys rantaan on 50-90 m. Asuinpaikan E-puolella kulkee pieni, NW-SE-suuntainen sorapintainen Ruokosenniementie, jonka itäpuolella on n. 0,5 x 0,2 km laaja Ruokosensuo. Niemi, jolla asuinpaikka sijaitsee, on ehkä ollut esihistoriallisena aikana saarena. Asuinpaikan SE-puolella, päätien SW-puolella on omakotitaloasutusta. Tien S-puolella kulkee samansuuntainen sähkölinja. Tien S-puolella on umpeen kasvanut vanha pelto. Pellon W-puolella oleva pieni mäki kasvaa kuusivaltaista sekametsää, maaperä on hiesua.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 180 (W-E) x 40 m, perusteena tiedot aiemmista löydöistä, pintapoimintalöytöjen levinneisyys, koekuopitus ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen (2 m säteellä muinaisjäännöksen rajoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Osittain tuhoutunut kivikautinen asuinpaikka.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä:

Bergströmin saamien tietojen mukaan alueelta, rantaviivan tuntumasta oli löydetty useita (3-5) reikäkiviä halkaisijaltaan n. 5-10 cm, jotka olivat joutuneet kadoksiin. Uittosalmea perattaessa oli löydetty veden alta paaluja ja aitamaisia rakenteita, jotka ovat kuuluneet perimätiedon mukaan ns. lappalaisaitoihin. Uittosalmen asuinpaikasta n. 3,3 km NE sijaitsee Ylä-Kolhon kivikautinen (?) irtolöytöpaikka.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. kohta *Hoito ja kunto*

Muuta: Bergströmin saaman perimätiedon mukaan paikalla on asustanut lappalaisia.

Koekuopat

Inventoinnin yhteydessä asuinpaikan lähiympäristöön tehtiin 4 koekuoppaa kulttuurikerroksen laajuuden selvittämiseksi.

Koekuoppa 1

Sijainti: tien S-puolella, sekametsää (mänty, koivu) kasvavalla terassilla.

Mitat: n. 50 x 50 cm. Syvyys n. 50 cm.

Stratigrafia: 0-5 cm turve; 5-30/35 cm hieno keltainen hiekka; 30/35 cm- pohja hyvin vaalea harmahava hieno hiekka.

Ei löytöjä.

Koekuoppa 2

Sijainti: kk 1:stä luoteeseen, tiestä n. 7 m.

Mitat: 55 x 60 cm. Syvyys: 75 cm.

Stratigrafia: 0-4 cm turve; 4-35 cm sekoittunut hiekkakerros (harmaita, keltaisia ja valkoisia läikkiä); 35-45/60 cm tummanoranssi hieta; 45/60-75 cm vaaleankeltainen hieta.

Ei löytöjä.

Koekuoppa 3

Sijainti: tien S-puolella, vanhan pellon W-puolella, kuusimetsää kasvavan pienen mäen WSW-rinteellä, tiestä n. 20 m.

Mitat: n. 50 x 50 cm. Syvyys n. 50 cm.

Stratigrafia: 0-17 cm turve; 17-20/21 cm podsoli; 20/21-35 cm vaaleanruskea hieta; 35-50 cm hyvin vaalea, vähän kellertävä hieta.

Ei löytöjä.

Koekuoppa 4

Sijainti: tiestä 37 m N; loivalla WSW-rinteellä, talon S-kulmasta SW, autotallin W-kulmasta SSW.

Mitat: 50 x 50 cm, syvyys 50 cm.

Stratigrafia: 0-9 cm turve; 9-15 cm podsoli; 15-27/31 cm tummanoranssinvärinen hiekka; 27/31-50 cm vaaleankeltainen hieta.

Ei löytöjä.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

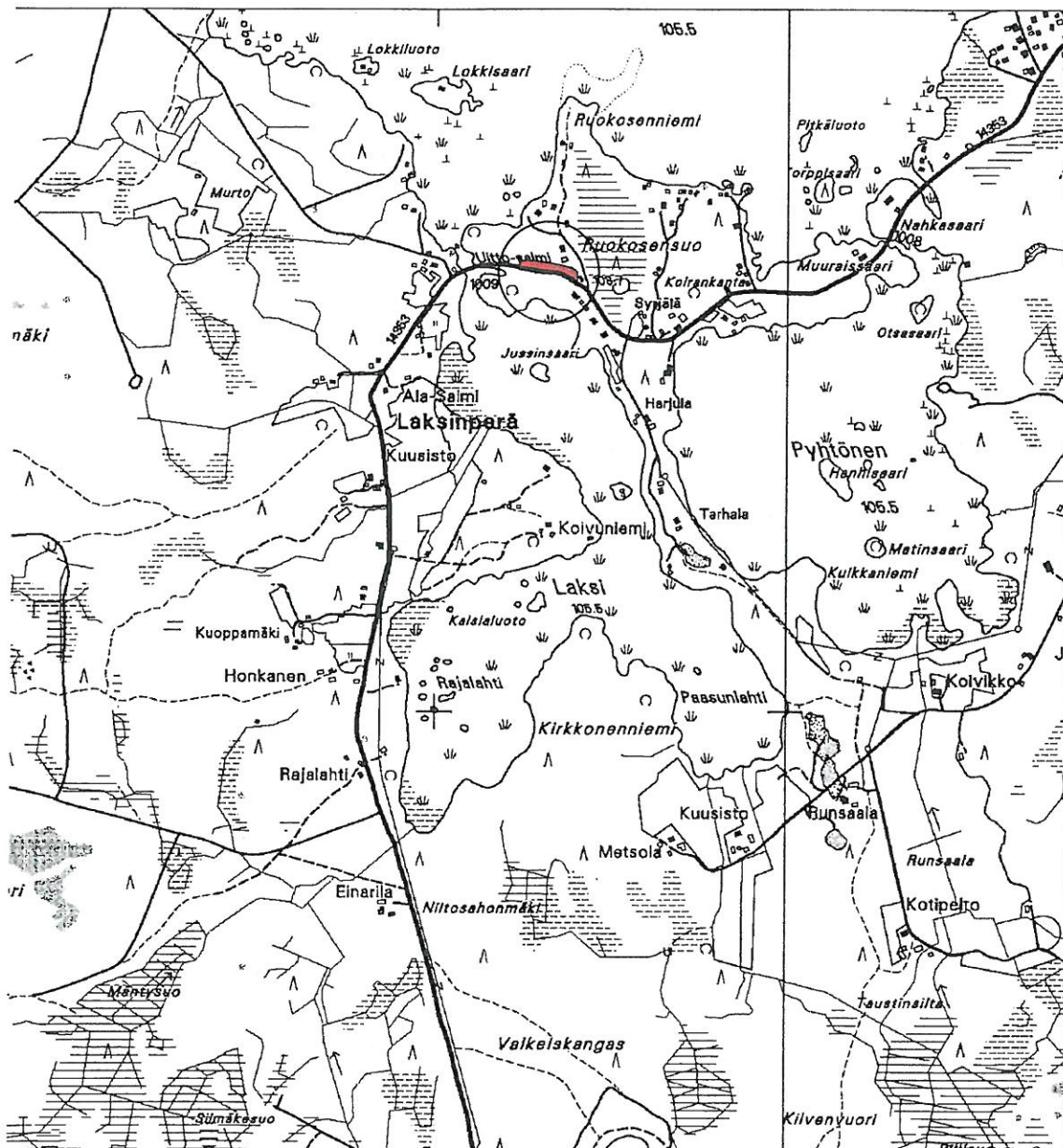
Uittosalmi [1], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 09 KOTINIEMI)

Mk 1:20 000

X = 6889 23-28, Y = 2524 23-40, Z = 107-110 m mpy

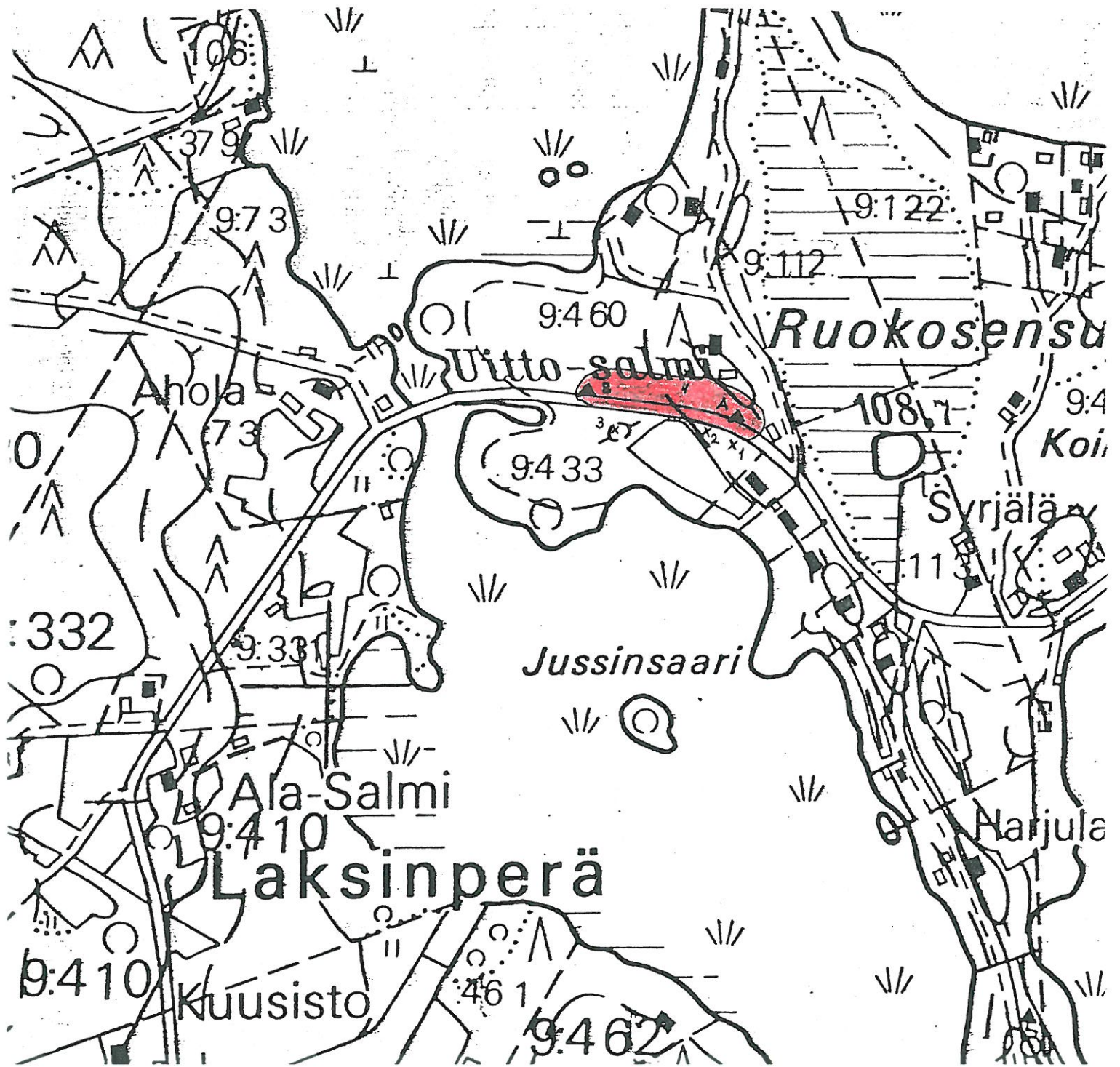
Asuinpaikka on merkitty punaisella.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Uittosalmi [1], kivikautinen asuinpaikka
Suurennos rekisterikartasta. Mk 1:5000

- × 1 koekuoppa ja sen numero
- ▲ A kourutaltan KM 12898 löytöpaikka
- ▲ B tasataltan KM 21935 löytöpaikka
- asuinpaikka-alue

4.1.2. Nuijanniemi [2], rautakautinen hautaröykkiö

Kunta: Vilppula
Kylä: Pohjaslahti
Paikannimi: Nuijanniemi
Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt, lapinrauniot
Ajoitus: rautakautinen
Rauhoitusluokka: 1
Tarkastus: 19.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti
 Peruskartta: 2231 03 TUUHOSKYLÄ
 Koordinaatit: X = 6887 72
 Y = 2506 66
 Z = n. 102 m mpy
 Koordinaattiselite: keskipiste
 Etäisyystieto: Pohjaslahden koulusta 7 km S

114279 Nuijanniemen kiviröykkiö. SW

Merkitty peruskartalle: on merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Röykkiö on tutkittu ja kivet on kasattu takaisin. Röykkiön ympäristö on lähes koskematon. Ei vaadi hoitotoimenpiteitä. Kohde on merkitty peruskartalle.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Pohjaslahti
Tila (RN:o/nimi): 36:27 Nuijanniemi
Omistaja: Tampereen kaupunki
Osoite: Aleksis Kivenkatu 16, 33210 TAMPERE

Kiinteistötunnus: 933-416-0036-0027

Aiemmat tiedot: kiviröykkiö (mj.rek.nro 933 1 0002)
Inventointi Huurre 1970 (1)
Kaivaus Huurre 1970

Aiemmat löydöt: KM 18001 rannerengas ja kierresormus. Löytänyt vahtimestari Paavo Järvinen kiviröykkiöstä, diar. 9.10.1969.
KM 18323 nuolenkärjen ruoto (?), rautaesineen muruja, saviastianmuruja, hiiltä, palanutta luuta. Kaivauslöytöjä. Diar. 12.2.1971.

Inventointilöydöt 1999: ei löytöjä

Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:10 000

Negatiivit: 114279

Diat: 42321

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kiviröykkiö on tutkittu v. 1970 Matti Huurteen johdolla ja ennallistettu. Sen nykyinen muoto on soikeahko, pituus 5 m (NE-SW), leveys 3 m, korkeus n. 0,7 m. Röykkiön alkuperäinen halkaisija on ollut n. 6 m (Huurre 1970). Röykkiö on osittain sammaloitunut, kivet ovat 10-50 cm kokoisia. Kyseessä on melko varmasti sama röykkiö, josta löytyivät ennen Huurteen kaivauksia pronssiesineet.

Röykkiö sijaitsee korkealla kalliolla, jolla kasvaa harvaa mäntymetsää, aluskasvillisuutena sammal ja puolukka. Etäisyys rannasta tarkastushetkellä oli 36 m (N-S), mutta yleensä se on todennäköisesti 2-3 m pienempi. Ranta on avokalliota. Röykkiön N-puolella on melko jyrkkä kalliorinne, SE- ja S-puolella n. 1 m:n korkuisen kallioportaan alla 10 x 20 m laajuinen tasanne. Röykkiön W-puolella maasto on tasaisempaa, mutta hyvin kivikkoista. Röykkiöltä avautuu laaja näköala Tarjannevedelle N-, NW- ja W-suuntiin. Tarjanteen vedenpinnan korkeus on 96,1 m mpy. Niemekkeelle vie sorapintainen Nuijanniementie, joka päättyy kallion juurella, röykkiöstä n. 60 m SE. Tien NE-puolella, röykkiöstä 50 m SE on poukama, jossa säilytetään veneitä.

Lähiympäristössä ei havaittu muita röykkiöitä tai niiden jälkiä. Inventoinnin yhteydessä tutkittiin myös Nuijanniemen lounais- ja pohjoisrannat; mitään muinaisjäännöksiin viittaavaa ei löydetty.

Ympäristö ja maasto:

Röykkiö sijaitsee Tarjanneveden itärannalta pistävän n. 1,5 x 1 km kokoisen Nuijanniemen luoteisniemekkeessä, Makkoskyläntieltä 1,4 km W. Niemekkeelle vie sorapintainen Nuijanniementie. Nuijanniemen rannat ovat kallioisia, kasvavat mäntyvaltaista metsää. Niemen keskiosassa on soistuvaa ja kumpuilevaa, kuusivaltaista metsämaastoa. Niemen etelärannalla on kesämökkejä.

Laajuusarvio ja perusteet: 5 x 3 m, perusteena näkyvät rakenteet

Ehdotus suoja-alueeksi: Suositellaan koko niemekkeen rauhoittamista röykkiöstä n. 50 m säteellä muinaisjäännöksen alkuperäisen ympäristökontekstin säilyttämiseksi.

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 1. Sijainniltaan ja ympäristöltään hyvin edustava muinaisjäännös. Kaivauksilla saadut tulokset ovat hyvin tärkeitä tämäntyyppisten muinaisjäännösten (ns. lapinraunioiden) tutkimukselle.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Ruovesi Pyssyniemi, 2 kiviröykkiötä, 5,5 km NW

Suosittelvat jatkotoimenpiteet: -

Muuta: Kirjallisuutta: Salo 1981, s. 218, 225, 369, 484.

Koekuopat -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

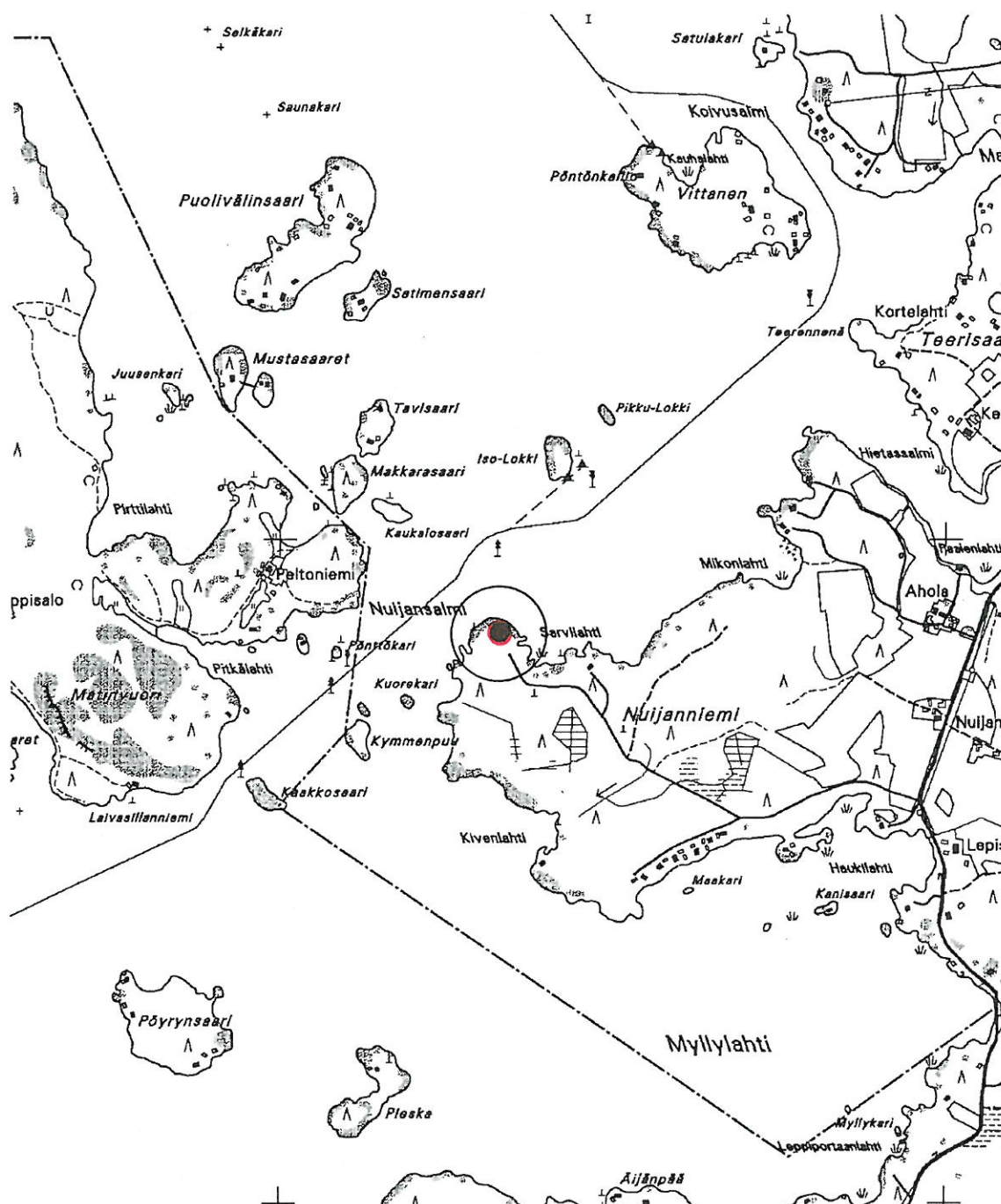
Nuijanniemi [2], rautakautinen hautaröykkiö

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 03 TUUHOSKYLÄ)

Mk 1:20 000

X = 6887 72, Y = 2506 66, Z = n. 102 m mpy

Röykkiö on merkitty punaisella.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Nuijanniemi [2], rautakautinen hautaröykkiö
Suurennos peruskartasta 2231 03 TUUHOSKYLÄ (Hki 1983)
Mk 1:10 000

 röykkiö tutkittu alue

4.1.3. Sirola [3], kivikautinen asuinpaikka sekä historiallisen ajan peltoröykkiötä ja kiviaita

Kunta:	Vilppula		
Kylä:	Pohjaslahti		
Paikannimi:	Sirola		
Muinaisjäännytyystyyppi:	asuinpaikat,	röykkiöt,	kivirakenteet
Tyypin tarkenne:	asuinpaikat,	viljelyröykkiöt,	kiviaidat
Ajoitus:	kivikautinen,	historiallinen,	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2		
Tarkastus:	21.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen		
Sijainti			
Peruskartta:	2232 01 POHJASLAHTI		
Koordinaatit:	X =	6891 80	
	Y =	2505 46	
	Z =	n. 105-110 m mpy	
Koordinaattiselite:	alueen keskipiste		
Etäisyystieto:	Pohjaslahden koulusta 3,1 km SW		

114286 Sirola: yleiskuva asuinpaikasta, vasemmalla näkyy kiviaidan lounaispää, taustalla pilkistää Pohjaslahti. WSW.

Merkitty peruskartalle: on merkitty

Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto:

Asuinpaikan kulttuurikerros on ainakin osittain tuhoutunut peltotöissä. Asuinpaikka-alue on pahoin vesakoitunut. Alueella on paljon kaadettuja tai kaatuneita puita, joita on paikoin kerätty kasoihin. Kiviaita ja -röykkiöt ovat säilyneet hyvin. Kohteen NW-puolella on peruskartalla muinaisjäännyösmerkki. Kohdetta ei ole merkitty maastoon.

Puuston harventamista asuinpaikka-alueella voisi harkita. Kaadetut/kaatuneet puut ja niiden osat on poistettava alueelta.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Pohjaslahti
 Tila (RN:o/nimi): 25:50 Pirkkola
 Omistaja: Salonen Pirkko
 Osoite: Haagan tori 2 B 23, 00320 HELSINKI
 Kiinteistötunnus: 933-416-0025-0050

Kylä: Pohjaslahti
 Tila (RN:o/nimi): 25:48 Pikkuhiekkä
 Omistaja: Kämpe Kerttu
 Osoite: Tyyneläntie 4 B, 01610 VANTAA
 Kiinteistötunnus: 933-416-0025-0048

Aiemmat tiedot: kivikautinen asuinpaikka (mj.rek.nro 933 1 0003)
 Inventointi Huurre 1970 (nro 4)
 Tarkastus Heikkurinen-Montell 1991

Aiemmat löydöt: KM 10535 kivitalta. Löytänyt maanviljelijä Sirola.
 KM 18326 hiottu liuskeenpala, 2 kvartsi-iskosta. Inventointilöytöjä 1970.

Inventointilöydöt 1999: ei löytöjä

Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:10 000, karttaluonnos 1:500

Negatiivit: 114286

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee n. 180 x 30 m kokoisen vanhan pellon lounaisosassa, terassimaisella tasanteella, Pohjaslahden rannasta n. 80 m. Vanhan pellon NE-puolella oleva Sirolan talo on autiona. Pelto on kasvanut umpeen. Sen SE-puolella rannalla on kesämökki (ei merkitty peruskartalle). Vanhan pellon W-puolella kulkee NW-SE-suuntainen uusi mökkitie (ei merkitty peruskartalle). Tien pinta on kivimurskaa. Tie päättyy n. 50 m etäisyydellä rannasta. Tiestä 50-60 m länteen on NW-SE-suuntainen tilusraja. Tien ja tilusrajan välissä, vanhan pellon vastapäätä, samalla korkeudella on ehkä ollut niitty tai laidun, joka kasvaa nykyään heinää ja vesaa. Tien reunoille on kasattu melko runsaasti puita ja oksia. Vanhan pellon vieressä tien itäreunalla on rajapyykki, jonka kohdalta lähtee kaakkoon tietä pitkin mökille ja koilliseen peltoa pitkin sähkölinja. Alueella on rajapyykkien lisäksi havaittu puupaaluja. Tieleikkauksessa maaperä on hietaa tai hiesua, jossa melko paljon kiviä.

Pellon lounaisosa on melko tasaista, kasvaa nuorta lehtipuumetsää, pääasiassa koivua ja haapaa, aluskasvillisuutena vesakkoa, vadelmaa, heinää. Alueella on paljon kaadettuja tai kaatuneita puita, joita on paikoin kerätty kasoihin. Alueella on havaittavissa vanhoja, maatuneita ja umpeenkasvaneita pelto-ojia. Pellon keskiosassa maasto alkaa laskea koilliseen, Sirolan talon suuntaan. Sähkölinja ylittää täällä pellon ja jatkuu sen koillispuolella kohti taloa. Terassimainen tasanne ulottuu jonkin verran pellon kaakkoispuolelle. Maasto on täällä hyvin kivikkoista. Noin 60 m etäisyydessä rannasta alkaa melko jyrkkä järveen viettävä rinne, joka on hyvin kivikkoista, kasvaa mäntyvaltaista metsää, aluskasvillisuutena puolukka, mustikka, sammal, havupuiden

vesaa; rinteiden yläosassa on lisäksi paljon kuusia. Myös asuinpaikan SW-rajalla, pellon länsireunassa, tien lähellä alkaa jyrkempi järveen viettävä rinne. Pellon NW-puolella on suhteellisen jyrkkä kaakkoissuuntaan viettävä rinne, jolla on paljon isoja kiviä. Rinne kasvaa nuorta kuusikkoa sekä jonkin verran mäntyä ja katajaa.

Vanhan pellon luoteisreunaa pitkin kulkee NNE-SSW-suuntainen sammaloitunut *kiviaita*. Aidan leveys on n. 1 m, korkeus n. 60-70 cm. Aidassa voidaan erottaa 3 kivikerrosta, kivien koko vaihtelee 20-50 cm. Asuinpaikka-alueen itäreunassa, vanhan pellon itäpuolella on kolme *peltoröykkiötä*. Röykkiö 1:n pituus (NW-SE) on 4,1 m, leveys 2,2 m, korkeus n. 60 cm. Röykkiö on lähes kokonaan sammalen peitossa, kivet ovat 20-50 cm kokoisia. Röykkiö 2 sijaitsee pellon kaakkoisreunassa. Se on muodoltaan lähes kolmiomainen, halkaisijaltaan 4 m, korkeudeltaan n. 1 m, lähes kokonaan sammalen peitossa. Röykkiö 3 on pitkänomainen, NE-SW-suuntainen, keskiosaltaan muistuttaa kiviaitaa. Röykkiön lounaisosassa kivien alla on iso maakivi. Leveys röykkiön keskiosassa on alle 1 m, koillis- ja lounaisosissa 1-1,5 m. Röykkiö on sammaloitunut, kasvaa katajaa ja pihlajaa. Peltoröykkiöiden sijainti käy ilmi karttaluonnoksesta 1:500.

Tarkastuksen yhteydessä asuinpaikalla tehtiin kairauksia. Tummanruskean peltokerroksen vahvuus on n. 20 cm. Sen alla on keltainen tai oranssinvärisen hiekka/hieta, jonka vahvuus on 10-20 cm. Kyseessä on mahdollisesti säilynyt kulttuurikerroksen osa. Sen väri muuttui vaaleammaksi ja koostumus hienojakoisemmaksi koillisuunnassa. Hiekan alla on vaaleanharmaa hiesu tai savi. Tiestä n. 70 m NE, koillisrinteen yläosassa, heti peltokerroksen alla todettiin hyvin vaalea, harmahtava hiesu/savikerros.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka ja historialliset kivirakenteet sijaitsevat Tarjanneveden Pohjaslahden suulla, sen lounaisrannalla, n. 2,5 x 1,5 km kokoisien Liettyänniemen SE-rannalla, Sirolan talosta n. 120 m SW. Asuinpaikka sijaitsee n. 100 x 60 m laajalla terassimaisella tasanteella, jota ympäröivä maasto laskee melko jyrkästi järven suuntaan. Asuinpaikan vieressä, rannalla on kesämökki. Alueelle vie uusi mökkitie.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 60 m (SW-NE) x 50 m, perusteena maaston topografia, maaperähavainnot ja näkyvät rakenteet.

Ehdotus suoja-alueeksi: SW-rajana tie, muualla lakisäätäinen suoja-alue (2 m säteellä oletetusta asuinpaikan rajasta ja röykkiöiden sekä kiviaidan reunoista, ks. karttaluonnos 1:500)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Kivikautinen asuinpaikka vanhalla pellolla sekä historiallisen ajan peltoröykkiöitä ja kiviaita. Asuinpaikan kulttuurikerros ja alkuperäinen miljöo ovat osittain tuhoutuneet.

Havaintomahdollisuudet: huonot

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Viitamäki [4], kivikautinen irtolöytöpaikka 2 km NW

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. kohta *Hoito ja kunto*.

Muuta: -

Koekuopat –

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

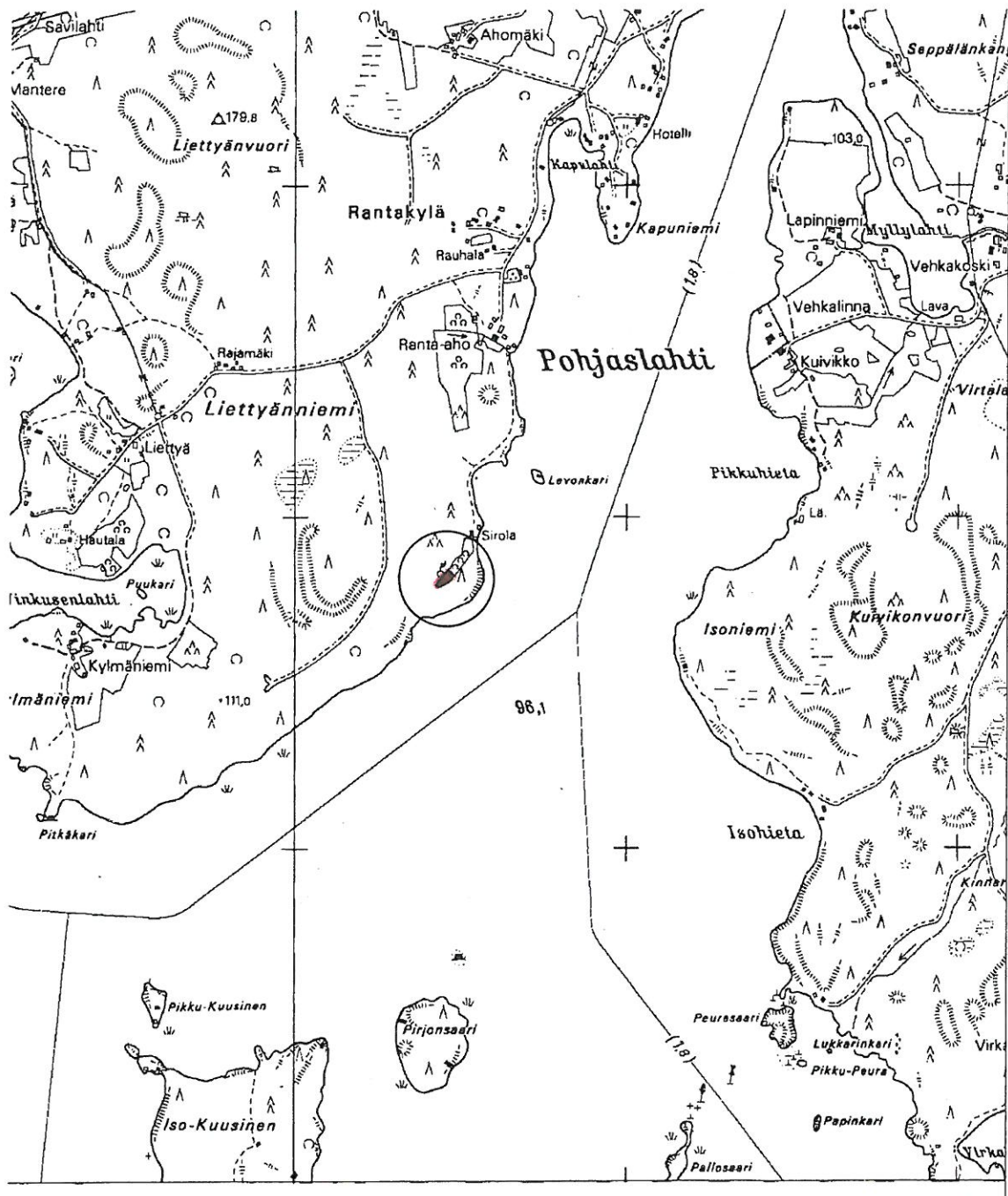
Sirola [3], kividautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2232 01 POHJASLAHTI)

Mk 1:20 000

X = 6891 80, Y = 2505 46, Z = n. 105-110 m mpy

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

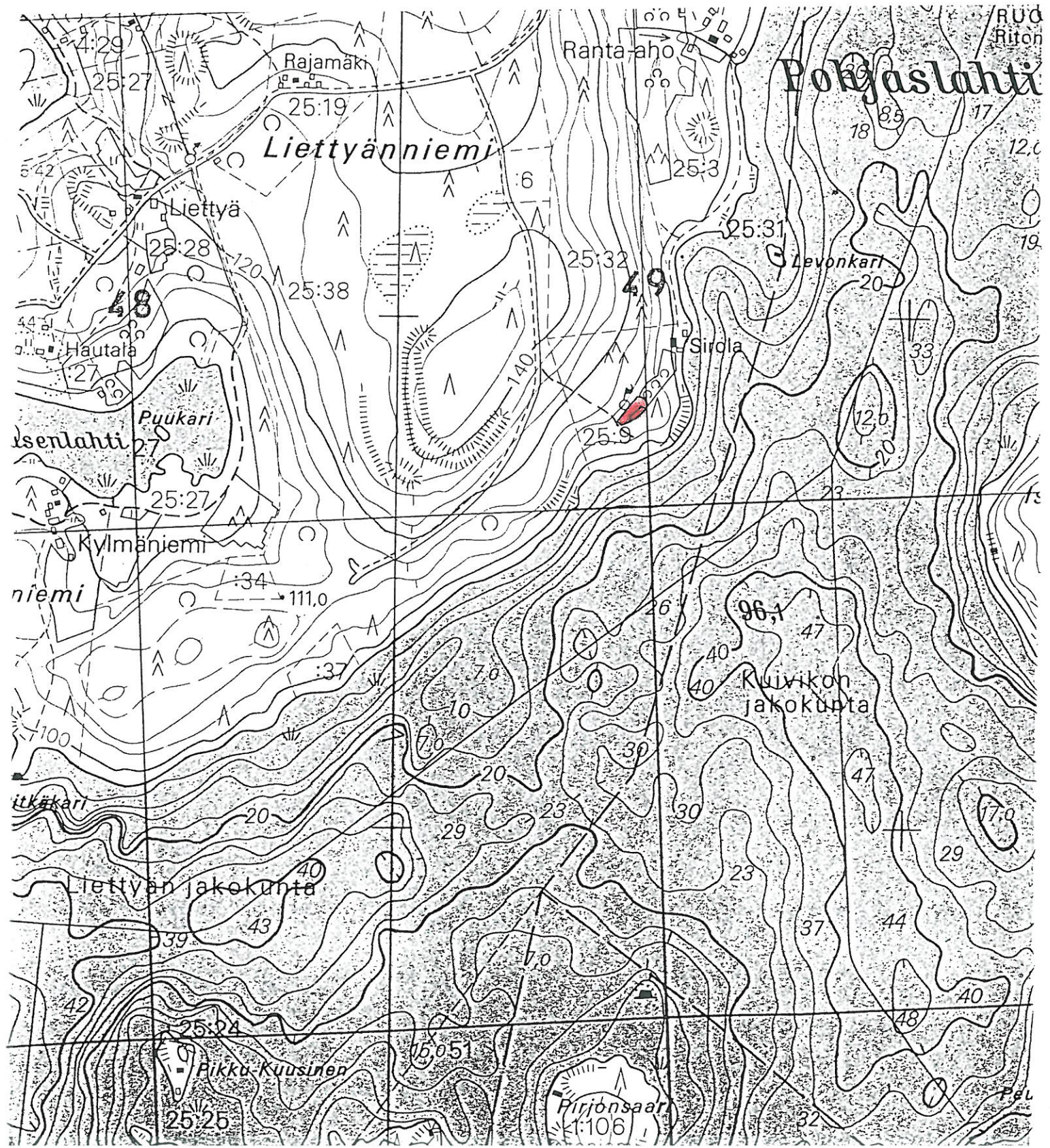
VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Sirola [3], kivikautinen asuinpaikka

Suurennos peruskartasta 2232 01 POHJASLAHTI (Hki 1990)

Mk 1:10 000

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

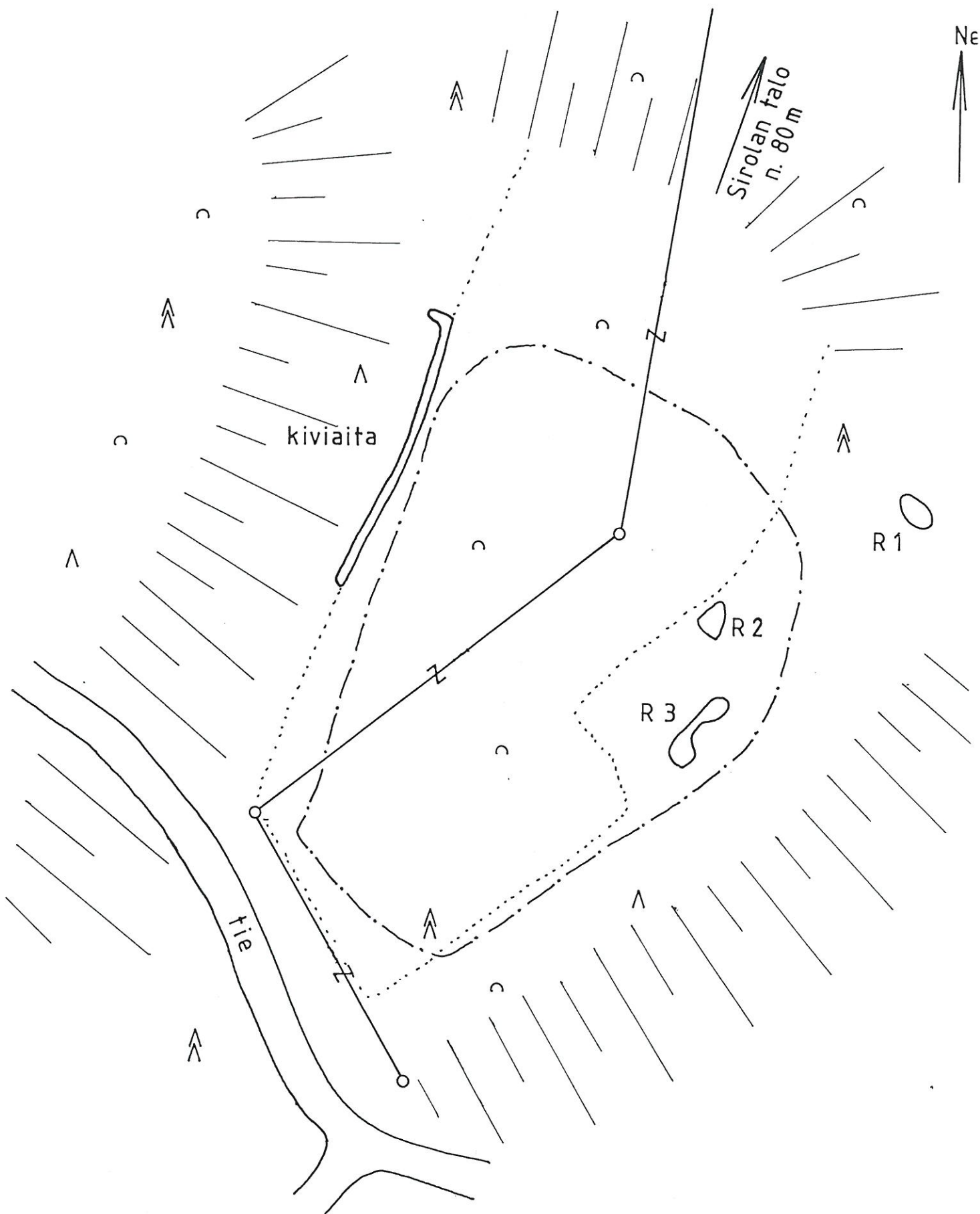
VILPPULA, SIROLA

Karttaluonnos 1:500

Piirt. V. Adel 21.10.1999

- · - · - = asuinpaikan oletettu raja

R 1 = röykkiön numero

4.1.4. Viitamäki [4], kivikautinen irtolöytöpaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Pohjaslahti
Paikannimi: Viitamäki
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Tarkastus: 26.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti
 Peruskartta: 2232 01 POHJASLAHTI
 Koordinaatit: X = 6893 62
 Y = 2504 40
 Z = n. 105 m mpy
 Koordinaattiselite: keskipiste
 Etäisyystieto: Pohjaslahden koulusta 2,6 km WSW

Merkitty peruskartalle: on merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Pohjaslahti
Tila (RN:o/nimi): 4:90
Omistaja:
Osoite:
Kiinteistötunnus: 933-416-0004-0090

Aiemmat tiedot: kivikautinen asuinpaikka (mj.rek.nro 933 1 0004)
 Inventointi Huurre 1970 (nro 5)

Aiemmat löydöt: KM 18325 kvartsi-kaavin ja 2 kvartsi-iskosta. Inventointilöytöjä 1970.

Inventointilöydöt 1999: ei löytöjä
Kartat: peruskarttaote 1:20 000,
Negatiivit: 114289
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Löytöpaikka sijaitsee Pohjaslahdesta Sammalistoon vievän WSW-ENE-suuntaisen Sammalistontien varressa, Savilahden talosta n. 200 m ENE. Huurre on löytänyt kvartsi-kaapimen ja 2 kvartsi-iskosta ojanleikkauksesta. Hänen luokitusehdotuksensa oli: ”kivikautinen asuinpaikka? II”, joten kohteen luonne on ollut epävarma. Peruskartalla muinaisjäännösmerkki sijaitsee Huurteen ilmoittaman löytöpaikan W-puolella.

Tien N-puolella on hyvin jyrkkä etelään viettävä rinne, joka jatkuu tien S-puolella. Rinne on tasoitettu tien kohdalla. Tiestä n. 50 m S kulkee samansuuntaisesti Sammalistonlahteen laskeva oja. Tien ja ojan välisellä alueella on nuorta koivikkoa kasvava vanha pelto. Maaperä on hiekkaa, rinne on loivempaa, kuin tien N-puolella. Tiestä n. 30 m S sijaitsee lato. Ladon kohdalla ja sen S-puolella on loivempaa rinnettä, joka viettää ojaan. Huurteen kartan mukaan

löytöpaikka sijaitsee ladon luoteispuolella, tien varrella. Tällä kohdalla päätiestä lähtee pieni metsätie, joka kulkee ladon W-puolitse kaakkoon, ylittää ojan ja jatkuu sen eteläpuolella samaan suuntaan. Ojan S-puolella vanhalla pellolla on istutettua mäntymetsää. Pellon takana on melko jyrkkä sekametsää kasvava rinne, joten oja virtaa pitkän ja syvän notkon pohjalla. Sammalistontien N-puolella kulkee tienreunaa pitkin sähkölinja. Tien N-puolella rinteellä ollut metsä on raivattu pois, alue kasvaa horsmikkoa ja vesakkoa.

Tarkastuksen yhteydessä tutkittiin tien reunat ja leikkaukset, tehtiin pintapöimintää metsätiellä ja kaivettiin koekuoppia. Mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa ei löytynyt.

Ympäristö ja maasto:

Löytöpaikka sijaitsee Sammalistontien varrella, Tarjanneveden Sammalistonlahteen laskevan ojan pohjoispuolella, siitä n. 50 m etäisyydessä. Järven rantaan on matkaa n. 300 m suuntaan SW. Tarjanteen vedenpinnan korkeus on 96,1 m mpy. Ojan S-puolella on iso Liettyänvuori ja Liettyänniemi. Savilahden talo sijaitsee löytöpaikasta n. 200 m WSW.

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka. Kohdetta ei voida luokitella kiinteäksi muinaisjäännökseksi löytöjen pienen määrän ja kiinteiden rakenteiden/kulttuurikerroksen puuttumisen vuoksi. Suositellaan kohteen poistamista kiinteiden muinaisjäännösten luettelosta.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Sirola [3], kivistinen asuinpaikka 2 km SE

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. kohta *Luokitusehdotus*.

Koekuopat

Koekuoppa 1

Sijainti: Sammalistontien S-puolella, sen reunasta 5,5 m, metsätien W-puolella, sen reunasta 3 m, ladon luoteiskulmasta 30 m suuntaan 314 g.

Mitat: 50 x 55m, syvyys 55 cm.

Stratigrafia: 0-20 cm ruskehtavantummanharmaa peltokerros sammalen alla; 20-35 cm hieno keltainen hiekka; 35-55 cm hyvin vaalea hieno hiekka.

Löydöt: peltomaakerroksesta 2 tiilenpalaa (ei luetteloitu).

Koekuoppa 2

Sijainti: tien S-puolella, sen reunasta 6 m, metsätien E-puolella, ladon NW-kulmasta 15 m suuntaan 362 g.

Mitat: 55 x 55 cm, syvyys 67 cm.

Stratigrafia: 0-30 cm turve ja tummanharmaa kyntökerros; 30-45 cm tummankeltainen hieno hiekka; 45-67 cm vaalea, vähän kellertävä hieno hiekka.

Ei löytöjä.

Koekuoppa 3

Sijainti: tien N-puolella, sen reunasta 6,5 m, metsätien vastapäätä, ladon NW-kulmasta suuntaan 350 g.

Mitat: 50 x 50 cm, syvyys 62 cm.

Stratigrafia: 0-6 cm turve; 6-18/20 cm podsoli; 18/20-62 cm oranssihtavanvaaleanruskea hiekka. Pohjasta tuli pohjavettä.

Ei löytöjä.

Koekuoppa 4

Sijainti: tien S-puolella, sen reunasta 4,5 m, kk 1:stä 15 m W.

Mitat: 60 x 50 cm, syvyys 60 cm.

Stratigrafia: 0-25 cm tummanharmaa peltomaa; 25-35 cm karkeahko, vähän ruskehtava vaalea hiekka; 35-50 cm vaaleanruskea hieno hiekka; 50-60 cm vaaleanharmaa hieta.

Löydöt: peltokerroksesta löytyi modernia punasavikeramiikkaa ja posliinia, vähän tiiltä (ei luetteloitu).

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

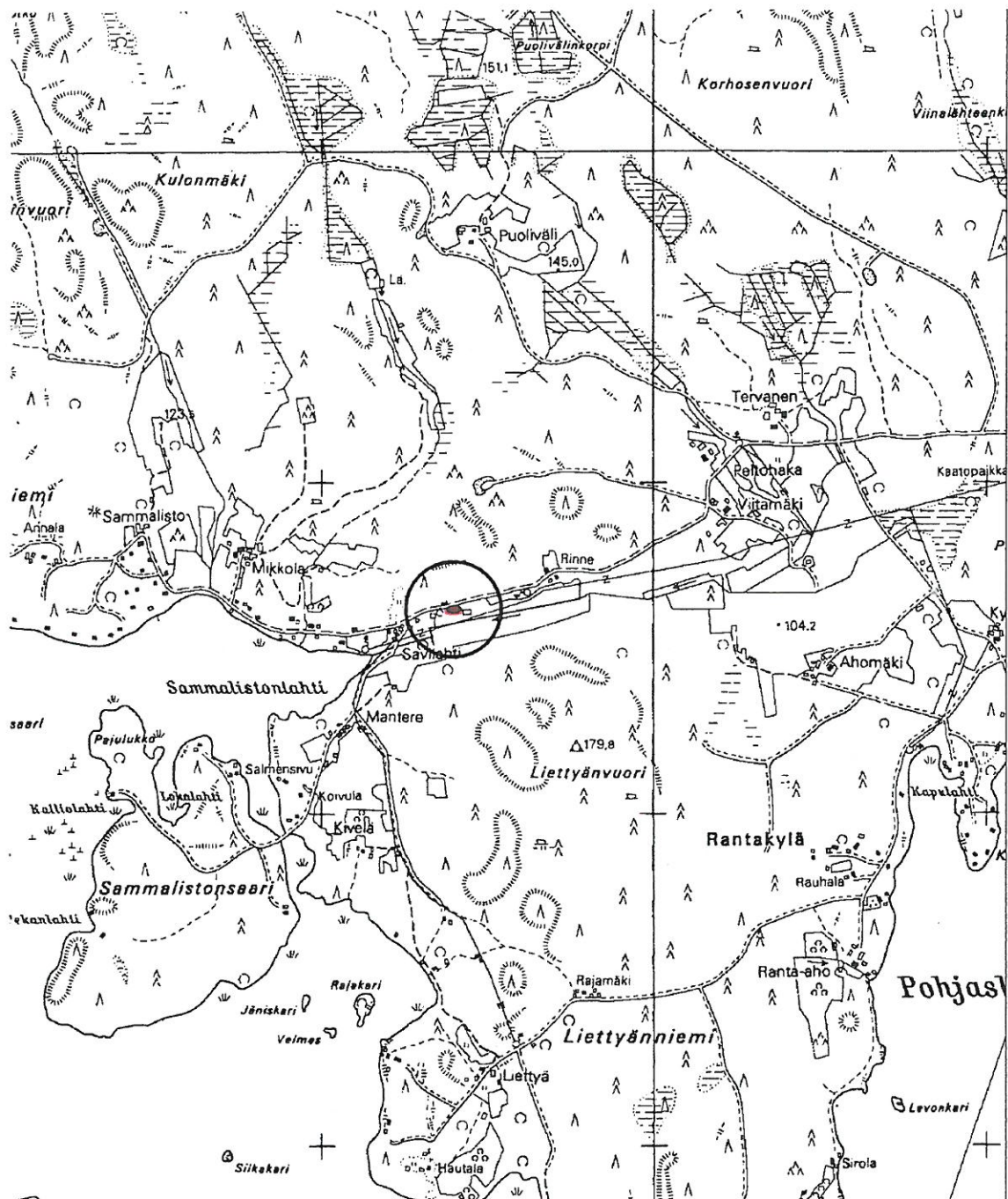
Viitamäki [4], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2232 01 POHJASLAHTI)

Mk 1:20 000

X = 6893 62, Y = 2504 40, Z = n. 105 m mpy

Löytöpaikka on merkitty punaisella.

4.1.5. Niemelä [5], kivikautinen asuinpaikka

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Pohjaslahti
Paikannimi:	Niemelä
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	-
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Tarkastus:	19.-20.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti	
Peruskartta:	2232 01 POHJASLAHTI
Koordinaatit: X =	6896 26
Y =	2506 64
Z =	n. 125 m mpy
Koordinaattiselite:	keskipiste
Etäisyystieto:	Pohjaslahden koulusta 1,7 km N

114280 Niemelä. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla vasemmalla Niemelän talo, oikealla notko. NNE

Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Maastomerkintä:	ei merkintää
Hoito ja kunto:	Asuinpaikan kulttuurikerros on ainakin osittain tuhoutunut peltotöissä. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä:	Pohjaslahti
Tila (RN:o/nimi):	3:172 Niemelä

Omistaja: Pirttilahti Arto
 Osoite: Keulantie 46, 42850 POHJASLAHTI
 Kiinteistötunnus: 933-416-0003-0172

Aiemmat tiedot: kivikautinen asuinpaikka (mj.rek.nro 933 1 0005)
 Inventointi Huurre 1970 (nro 6)

Aiemmat löydöt: KM 18324 kiviesineen (kourutaltan?) kanta, 4 kvartsi-iskosta.
 Inventointilöytöjä 1970.

Inventointilöydöt 1999: 1 kvartsinsiru (ei luetteloitu)

Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:10 000

Negatiivit: 114280

Diat: 42322

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee hiekkapellon eteläosassa, Niemelän talon N- ja NW-puolella, Taivaljärven eli Ristajärven pohjoisrannasta n. 100 m N. Pellon W-puolella on NNW-SSE-suuntainen notko, todennäköisesti entinen Taivaljärven lahti. Pellon ja notkon rajalla kasvaa pensaita, harvoin mäntyä ja koivua, aluskasvillisuutena on heinä. Maasto asuinpaikka-alueella viettää loivasti länteen, notkoon, ja itään, Taivaljärveen laskevan Majajärven suuntaan, jolle asuinpaikalta on matkaa n. 200 m. Talon S-puolella maasto laskee etelään, Taivaljärveen. Talo ja asuinpaikka sijaitsevat siis N-S-suuntaisella harjanteella, todennäköisesti entisellä niemellä. Talon E-puolella kulkee N-S -suuntainen Keulantie, jonka toisellakin puolella on pelto. Talon ja tien välissä, rinteellä kasvaa kuusia ja koivuja sekä lisäksi on istutettu mäntyjä.

Vuoden 1970 inventointilöydöt tulivat hiekkaiselta pellolta talon pohjoispuolelta. Huurteen ilmoittamat koordinaatit osoittavat talon NW-kulmaan. Tarkastuksemme aikana pelto oli kesannolla. Alueelle kaivettiin koekuoppia, tehtiin kairauksia sekä pintapömittiin perunamaa talon NW-puolella. Harjanteen laelle tehdystä koekuopasta (kk 3) löytyi yksi pieni kvartsinsiru sekä mahdollisesti kulttuurikerroksen jälkiä (tummanoranssi hieta). Merkkejä muinaisjäännöksestä ei löytynyt perunamaalta eikä muualta pellon ulkopuolelta. Kairausten ja koekuopituksen perusteella harjun (entisen niemen) keskiosassa ja W-rinteellä maaperä on vaalean- tai tummankeltaista, paikoin oranssihtavaa hiekkaa/hietaa. Myös topografian perusteella talon NW-puolella oleva notkoon viettävä länsirinne näyttää sopivalta asuinpaikaksi. Kyntökerros on hyvin ohut, joten paikalla saattaa olla jäljellä kulttuurikerrosta. Itärinteellä maaperä on savisempaa ja hyvin vaaleaa.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee Pohjaslahti-Kotala -tiestä n. 250 m itään, Majajärven ja Taivaljärven (Ristajärven) välisellä kannaksella. Maasto viettää loivasti em. järviin. Majajärven vedenpinnan korkeus on 118,1 m mpy, Taivaljärven 117,9 m mpy.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 70 m (W-E) x 30 m, perusteena aiemmat inventointitiedot, maaston topografia ja maaperähavainnot.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen

Suojelutoimenpiteet kentällä: keskustelu maanomistajan kanssa

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Kivikautinen asuinpaikka pellolla.

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana huonot (pelto heinällä)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kulmala [17], kivikautinen irtolöytöpaikka n. 300 m WNW

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. kohta *Hoito ja kunto*.

KoekuopatKoekuoppa 1

Sijainti: talon NW-kulmasta 16 m suuntaan 380 g, loivalla W-rinteellä.

Mitat: 50 x 50 cm, syvyys 50 cm.

Stratigrafia: 0-20 cm ruskeantummanharmaa peltomaa; 20-50 cm vaaleanharmaa hieta, jossa keltaisia ja valkoisia läikkiä sekä pieniä kiviä.

Ei löytöjä.

Koekuoppa 2

Sijainti: itärinteellä, talon NE-kulmasta 19,5 m suuntaan 15 g.

Mitat: 45 x 45 cm, syvyys 47 cm.

Stratigrafia: 0-20 cm ruskehtavantummanharmaa peltomaa; 20-47 cm puhdas vaalea kellertävä tai harmahtava soransekainen hiesu.

Ei löytöjä.

Koekuoppa 3

Sijainti: talon luoteiskulmasta 21,8 m suuntaan 394 g.

Mitat ja suuntaus: E-W-suuntainen, 80 x 60 cm. Syvyys 53 cm.

Stratigrafia: 0-20 cm ruskehtavantummanharmaa kyntökerros; 20-25 cm tummanoranssi hieta, jossa paikoin podsoliläikkiä; 25-53 cm vaalea harmahtava tai kellertävä hiesu.

Löydöt: 1 pieni kvartsinsiru.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

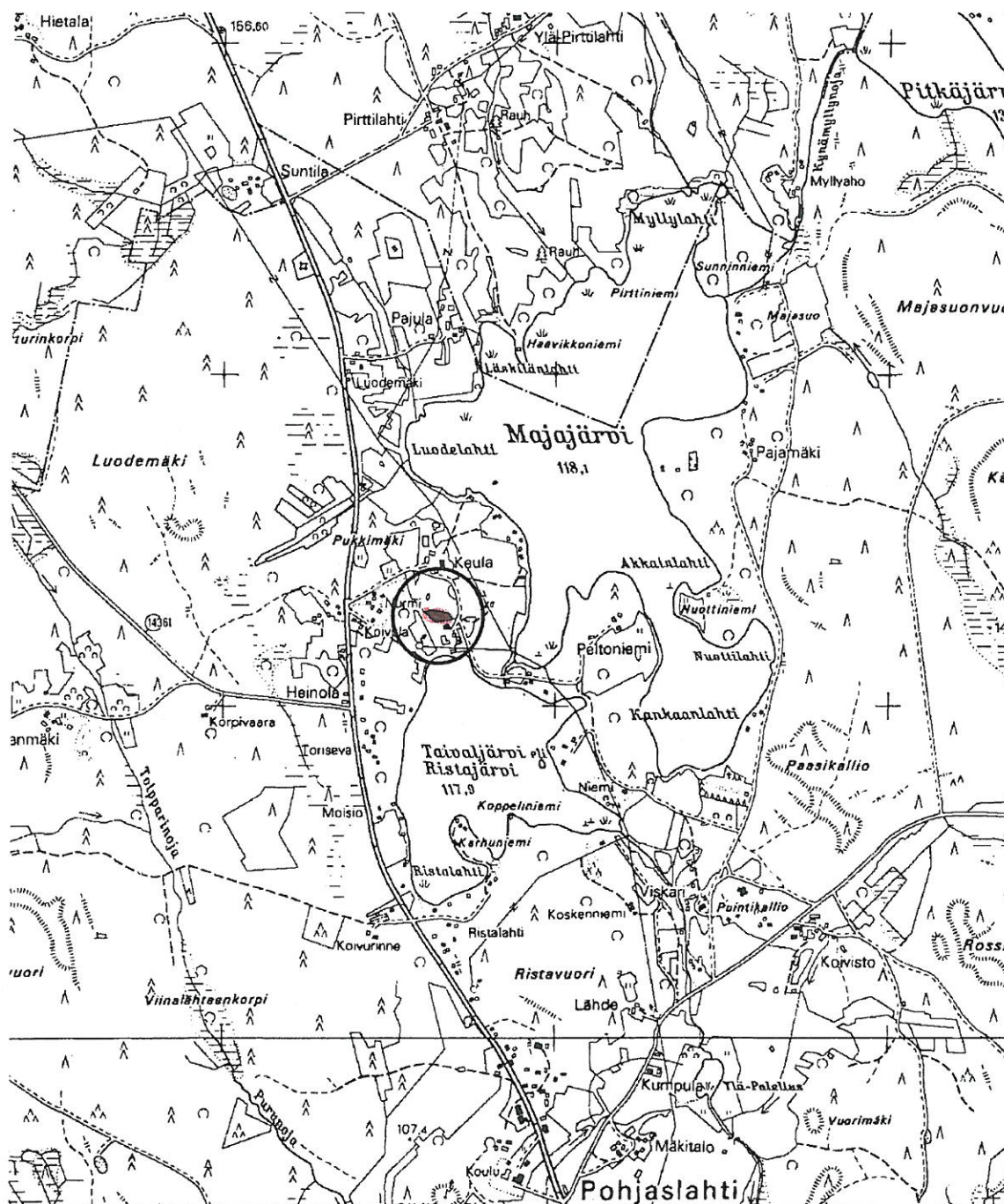
Niemelä [5], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2232 01 POHJASLAHTI)

Mk 1:20 000

X = 6896 26, Y = 2506 64, Z = n. 125 m mpy

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

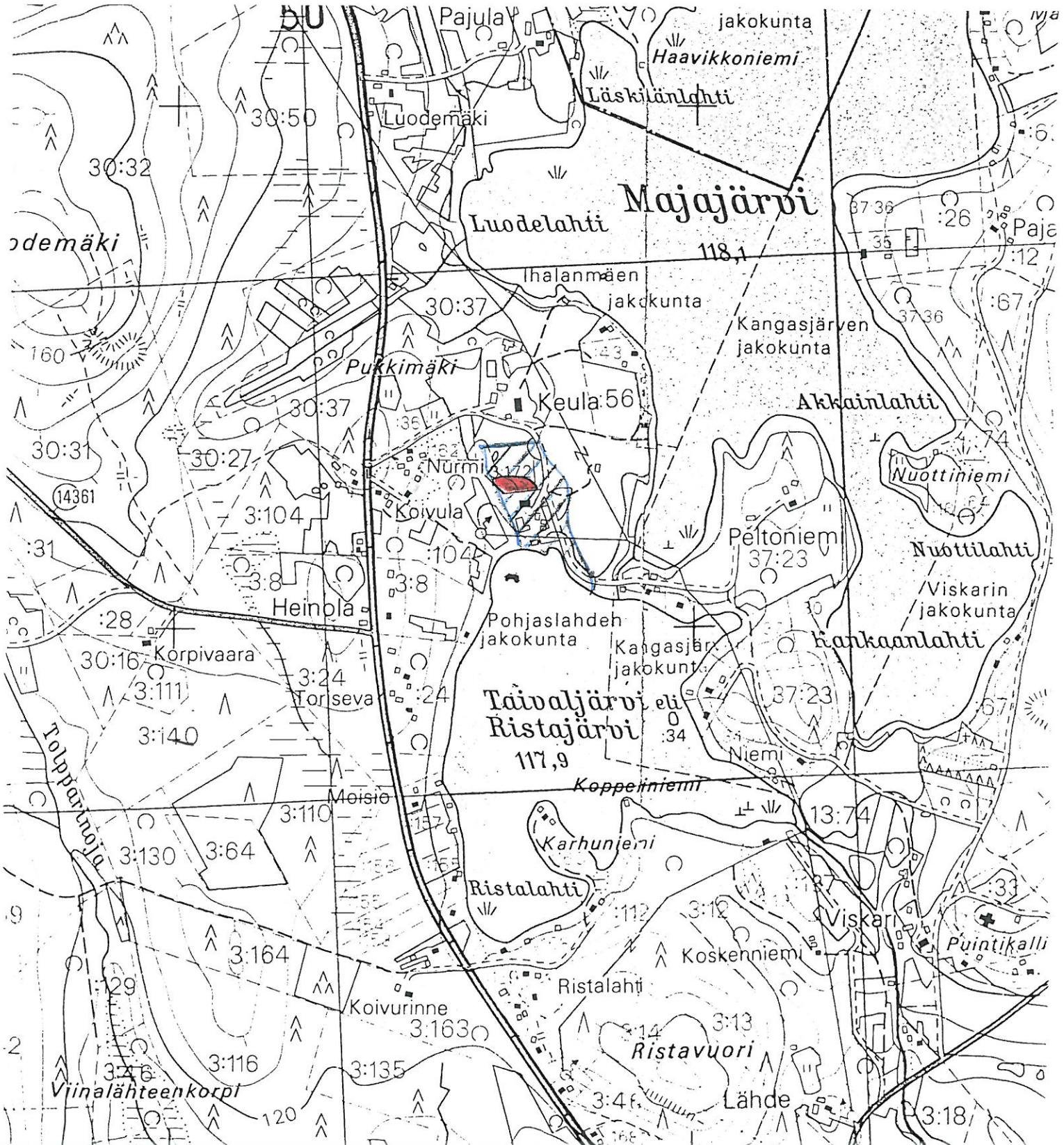
VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Niemelä [5], kivikautinen asuinpaikka

Suurennos peruskartasta 2232 01 POHJASLAHTI

Mk 1:10 000

 asuinpaikka tarkastettu alue

4.1.6. Kirkkosalmi [6], kivikautinen asuinpaikka

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Ajostaipale
Paikannimi:	Kirkkosalmi
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	-
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Tarkastus:	7.10. ja 14.10.1999 Vadim Adel
Sijainti	
Peruskartta:	2231 08 VILPPULA
Koordinaatit:	X = 6878 50-78
	Y = 2525 07-57
	Z = 100-107 m mpy
Koordinaattiselite:	ääripisteet
Etäisyystieto:	Vilppulan kirkosta 0-450 m

114273 Kirkkosalmi. Itäinen löytöalue. WSW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty

Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto:

Asuinpaikan kulttuurikerros on osittain tuhoutunut peltotöissä (länsiosa), kirkon, huoltorakennuksen ja parkkipaikan rakennustöissä sekä hautauksissa (itäosa). Myös metsätie on jonkin verran rikkonut kulttuurikerroksen pintaa. Kulttuurikerroksen eroosio jatkuu esim. teiden ja parkkipaikan reunan kohdalla. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle. Kulttuurikerroksen paljastumien nurmettamista ja muinaisjäännöskylttien tai opastustaulun pystyttämistä voisi harkita.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Ajostaipale
 Tila (RN:o/nimi): 3:263 Mäkitalo
 Omistaja: Mäkitalo Mika
 Osoite: Poukantie 113, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-401-0003-0263

Kylä: Ajostaipale
 Tila (RN:o/nimi): 3:262 Valtionmaa II
 Omistaja: Puolustushallinnon rakennuslaitos, Tampereen paikallistoimisto
 Osoite: PL 253, 33101 TAMPERE
 Kiinteistötunnus: 933-401-0003-0262

Kylä: Ajostaipale
 Tila (RN:o/nimi): 3:181 Hautausmaanolisä
 Omistaja: Vilppulan seurakunta
 Osoite: Suomalantie 1, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-401-0003-0181

Kylä: Ajostaipale
 Tila (RN:o/nimi): 3:9 Vilppulan rukoushuone
 Omistaja: Vilppulan seurakunta
 Osoite: Suomalantie 1, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-401-0003-0009

Aiemmat tiedot: kivikautinen asuinpaikka (mj.rek.nro 933 1 0006)
 Tarkastus Pesonen 1994

Aiemmat löydöt: KM 28320 kvartsi-iskoksia 2 kpl, palanutta luuta 2 kpl.
 Tarkastuslöytöjä 1994

Inventointilöydöt 1999: KM 31796 kvartsisiesine, kvartsi-iskoksia 36 kpl, palanutta luuta 14 kpl

Kartat: peruskarttaote 1:20 000, yleiskartta 1:2000
Negatiivit: 114271-114274
Diat: 42316-42317

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee ns. Vilppureitin varrella, Kirkkosalmen pohjoisrannalla. Vuonna 1994 todettu **itäinen löytöalue** sijaitsee salmeen työntyvällä niemellä, terassilla, kirkkomaalla. Terassin korkeus on 4-6 m järven pinnan yläpuolella. Salmen vedenpinnan korkeus on 96,0 m mpy. Maasto viettää etelään, rantaan. Kirkko sijaitsee niemen keskiosassa. Kirkon W-puolella kulkee N-S-suuntainen soratie, jonka itäreunalla on pensasaita. Kirkosta n. 110 m itään on N-S-suuntainen Orivesi-Keuruu -maantie. Näiden kahden tien välissä on hautausmaa, joka ulottuu jonkin verran myös kirkon eteläpuolelle. Asuinpaikka-alueella olevat hautaukset on tehty pääasiassa 1960-70-luvuilla. Kirkosta n. 70 m NE on kaksi pientä ulkorakennusta. Hautausmaalla on lukuisia polkuja tai käytäviä. Osa käytävistä nurmetettiin 2 vuotta sitten (hiekan päälle tuotiin n. 5 cm paksu multakerros). Rantarinne on hyvin jyrkkä; se on vahvistettu kiveyksellä vesilaitoksen toimesta. Alueella kasvaa mäntyjä sekä jonkin verran koivuja. Maaperä on hietaa/hiesua.

Vuoden 1994 löydöt on kerätty hautausmaata rannan puolella kiertävän polun pinnalta. Rantatörmän ja eteläisimpien hautojen välillä on ehkä 5-10 m leveä vyöhyke mahdollista ehjää asuinpaikkaa. Inventoinnin yhteydessä tehtiin pintapoimintaa poluilla ja muilla maakerroksen paljastumilla. Löytöjen (kvartsi-iskoksia, palanutta luuta) perusteella todettiin, että asuinpaikka-alue jatkuu terassinreunaa pitkin kirkosta n. 70 m NE (lähes pienempään ulkorakennukseen asti) ja n. 40 m NW (suurin piirtein portin kohdalle). Löytöjä tehtiin myös kirkkomaan W-puolella, rinteellä kulkevalla tiellä.

Kirkosta n. 100 m NW sijaitsee uusi huoltorakennus (ei merkitty peruskartalle), jonka piha on katettu. Huoltorakennuksen ja tien välissä on pysäköintialue. Uusi, **läntinen löytöalue** todettiin pysäköintialueen W-puolella, huoltorakennuksen N- ja NW-puolella, terassilla. Terassireunan korkeus on täällä n. 8 m. Terassin alaosa löytöalueen SE-puolella on leikattu pois huoltorakennuksen rakennustöissä. Myös pysäköintialueella ollut asuinpaikan osa on tuhoutunut. Leikkauksista huoltorakennuksen N-puolelta ja pysäköintialueen W-reunasta poimittiin asuinpaikkalöytöjä sekä tehtiin havainnot kulttuurikerroksesta. Todettu stratigrafia on seuraava: 0-7/10 cm turve; 7/10-25 cm tumman- tai oranssinkeltainen hieta, jossa löytöjä; pohja – vaaleanharmaa hiesu.

Huoltorakennuksesta n. 60 m N kulkee W-E-suuntainen metsätie. Metsätien ja rantatörmän välinen alue kasvaa sekametsää (haapa, koivu, mänty, kuusi), maasto laskee loivasti etelään. Asuinpaikka-alueen leveys on täällä pintapoimintalöytöjen perusteella n. 30 m, korkeus mpy 104-107 m. Metsätien S-puolella seurakunnan omistamalla maalla on isoja turve- tai kompostikasoja. Huoltorakennuksesta n. 70 m W kulkee NNE-SSW-suuntainen sähkölinja, jonka alla kasvaa pensaita ja horsmaa; sen W-puolella on varastoitu puita. Metsätien ja terassin N-puolella on jyrkkä, kalliainen etelärinne. Läntinen löytöalue jatkuu länsisuuntaan 30-60 m leveänä vyöhykkeenä rantaa pitkin. Maaperä on hietaa. Sähkölinjan W-puolella kasvaa mäntymetsää, aluskasvillisuutena puolukka. Metsätieristeykseltä, sähkölinjasta n. 50 m W poimittiin kvartsi-iskoksia. Tästä NW-suuntaan lähtevän tiehaaran kohdalla havaittiin punertavanruskeita maaläikkiä.

Läntisen löytöalueen W-osa sijaitsee pellolla (tila RN:o 3:263 Mäkitalo), etelärinteellä. Maaperä on vaalean- tai oranssinkeltaista hietaa; pellon E-osassa paikoin on todettu punertavanruskeita hiekkaläikkiä. Löytöalueen W-puolella maaperä muuttuu savisemmaksi. Pintapoimintalöytöjä tehtiin n. 170 x 60 m laajalla alueella, 100 m korkeuskäyrän yläpuolella pellon yläreunaan asti. Löytöalueen S-puolella on alavaa ja soistuvaa maastoa, NW- ja N-puolella on kivikkoista kuusimetsää. Pellon pohjoisreunaa pitkin kulkee varikkoalueen raja-aita.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee tärkeän Vilppureitin pohjoisrannalla, Kirkkokankaan alueella. Maasto viettää etelään. Kirkkosalmien leveys kirkkoniemen kohdalla on n. 40 m. Asuinpaikan itäisellä alueella sijaitsee Vilppulan kirkko ja kirkkomaan. Sen E-puolella on Orivesi-Keuruu – maantie ja sen silta. Asuinpaikan läntisen alueen itäosa kasvaa kangasmetsää, länsiosa on peltoa; etäisyys rannasta on 20-50 m. Asuinpaikan läntisen ja itäisen alueiden välillä on kirkontie ja pysäköintialue.

Laajuusarvio ja perusteet: itäinen alue: n. 130 m (SW-NE) x 20-70 m; läntinen alue: n. 350 (WNW-ESE) x 30-60 m; perusteena pintapoimintalöytöjen levinneisyys, aiemmat löytötiedot ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen; läntisellä alueella pohjoisrajana aita (tilusraja) ja 107 m:n korkeuskäyrä, etelärajana 99 m:n korkeuskäyrä.

Suojelutoimenpiteet kentällä: seurakunnan vahtimestarille on kerrottu muinaisjäännöksestä
Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 1. Hyvin laaja ja runsaslöytöinen kivikautinen asuinpaikka suuren vesireitin varrella. Kulttuurikerros ja luonnonympäristö ovat paikoin säilyneet koskemattomina.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: hautausmaalle on tulossa lisää hautoja

Lähilöytöjä: Poukantie [7], kivikautinen asuinpaikka, 600 m NW; Savilahti, kivikautinen irtolöytöpaikka n. 700 m NE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. kohta *Hoito ja kunto*.

Koekuopat -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

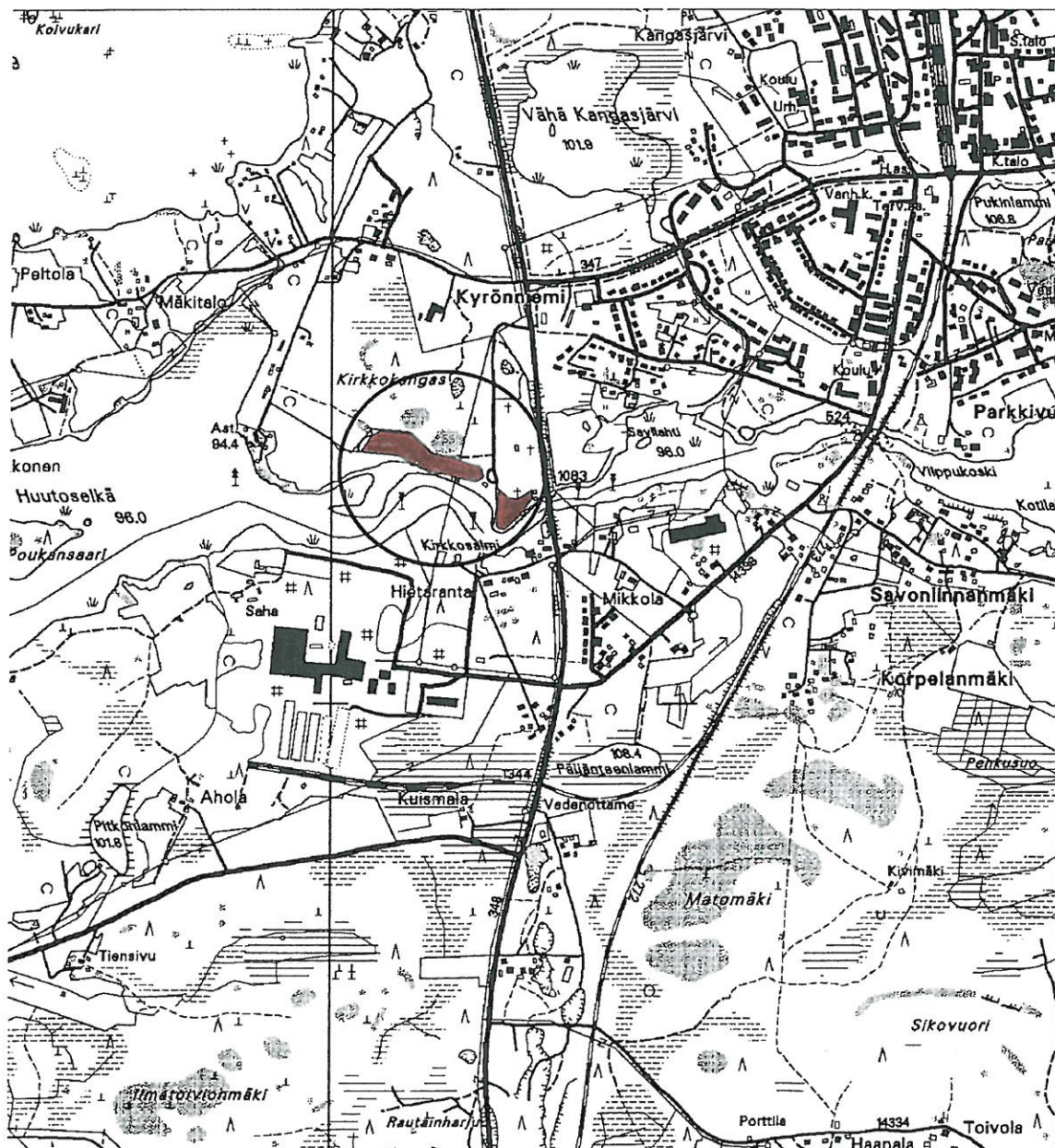
Kirkkosalmi [6], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 08 VILPPULA)

Mk 1:20 000

X = 6878 50-78, Y = 2525 07-57, Z = 100-107 m mpy

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

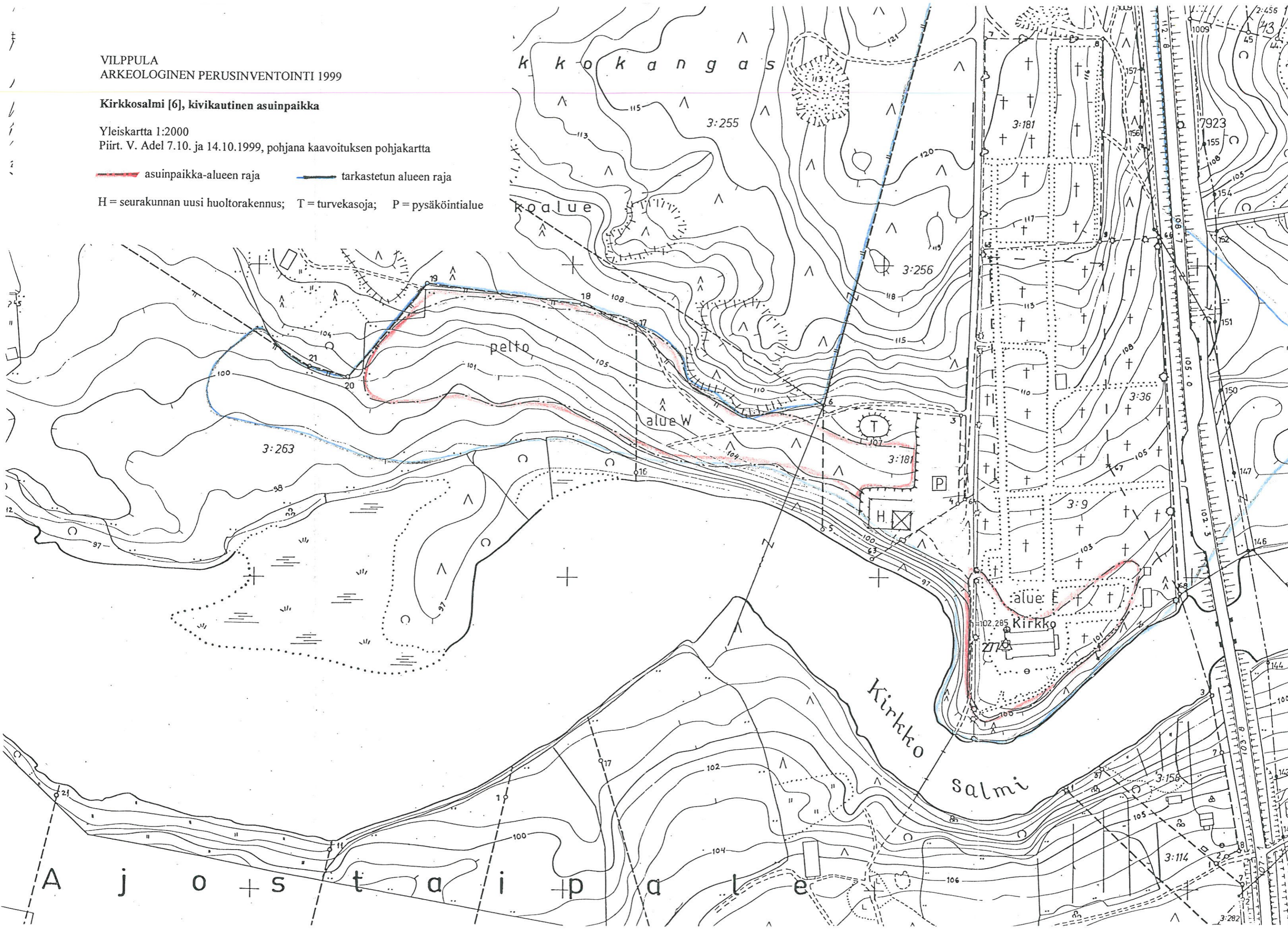
Kirkkosalmi [6], kivikautinen asuinpaikka

Yleiskartta 1:2000

Piirt. V. Adel 7.10. ja 14.10.1999, pohjana kaavoituksen pohjakartta

— asuinpaikka-alueen raja — tarkastetun alueen raja

H = seurakunnan uusi huoltorakennus; T = turvekasoja; P = pysäköintialue

4.1.7. Poukantie [7], kivikautinen asuinpaikka

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Ajostaipale
Paikannimi:	Poukantie
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	-
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2 (ehdotus)
Tarkastus:	3.-4.11.1999 Vadim Adel
Sijainti:	
Peruskartta:	2231 08 VILPPULA
Koordinaatit:	X = 6879 28-36
	Y = 2524 82-93
	Z = 100-102 m mpy
Koordinaattiselite:	ääripisteet
Etäisyystieto:	Vilppulan kirkosta 1,0 km NW

114308 Poukantie. Tien N-puoleinen löytöalue. Oikealla talo, taustalla tie; kivitaltan ja koekuoppien 1 ja 2 paikat perunamaalla ovat kuvan keskiosassa näkyvien vadelmapensaiden takana. NE

Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Maastomerkintä:	ei merkintää
Hoito ja kunto:	Asuinpaikan kulttuurikerros on osittain tuhoutunut pelto- ja kasvimaatöissä sekä tien ja talon rakentamisen yhteydessä. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.
Tila- ja omistajatiedot:	
Kylä:	Ajostaipale

Tila (RN:o/nimi): 3:263 Mäkitalo
 Omistaja: Mäkitalo Mika
 Osoite: Poukantie 113, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-401-0003-0263

Kylä: Ajostaipale
 Tila (RN:o/nimi): 3:218 Vuokra-alue
 Omistaja: Tukia Keijo perikunta, Tukia Aino
 Osoite: Poukantie 74, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-401-0003-0218

Aiemmat tiedot: kivikautinen irtolöytöpaikka
Aiemmat löydöt: KM 20256 tasataltta. Löytänyt Kyllikki Tukia Keijo Tukian omistamalta tilalta peltotöiden yhteydessä ruokamultakerroksesta. Diar. 20.9.1978.

Inventointilöydöt 1999: KM 31806 kvartsi-iskoksia 6 kpl, palanutta luuta 3 kpl
Kartat: peruskarttaote 1:20 000, yleiskartta 1:2000
Negatiivit: 114307-114308
Diat: 42326

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee Ajosjärven ja Huutoselän välisellä kannaksella, Ajosjärvestä Huutoselkään virtaavan pienen joen E-rannalla, WSW-ENE-suuntaisen Poukantien molemmin puolin. Tukian talo (Poukantie 74) ja tontti ovat tien N-puolella, tasanteella tien ja joen yläpuolella. Talo on rakennettu vuosisadan alussa. Maasto on tasaista ja laskee hyvin loivasti lounaaseen. Perunamaa, josta tasataltta on löytynyt, sijaitsee talon SE-puolella, talosta n. 7 m, tiestä n. 8 m. Perunamaa on n. 20 m pitkä ja n. 8 m leveä, tien suuntainen. Perunamaata kynnetään joka vuosi. Perunamaan ja tien välissä kasvaa haapaa ja vesakkoa sekä kulkee sähkölinja. Talon ja perunamaan W-puolella on jyrkkä rinne, joka laskee jokeen. Alhaalla on kuitenkin 5-10 m leveä tasanne, joka kasvaa vadelmaa ja jolla on kalankasvatusallas. Joen rannat kasvavat lehtipuumetsää. Perunamaan ja talon välissä ja perunamaan NW-puolella kasvaa heinää ja vadelmaa. Perunamaan E-puolella on kellari. Pihassa on nurmikko ja pensaita. Tontin N-rajalla kulkee kuusiaita. Naapuritontilla, löytöalueen N-puolella maasto on alavampaa, rinne hyvin loivaa, kairauksella on todettu savisempi maaperä (harmaata hiesua).

Tasataltan löytöpaikka sijaitsee maanomistajan tyttären mukaan perunamaan E-osassa. Paikalle oli aikoinaan (ennen taltan löytymistä) tuotu ja levitetty maata jostain Mäntän alueelta. Perunamaalle ja talon SW-puolelle tehtiin inventoinnin yhteydessä koekuoppia, joista tuli kivikautisia asuinpaikkalöytöjä ja merkkejä kulttuurikerroksesta. Asuinpaikan kulttuurikerros on keltaista hietaa, jossa on paikoin hiilenmurua. Asuinpaikka-alue jatkuu NE-suunnassa perunamaan reunalle asti, missä alkaa jyrkempi rinne. Sen yläraja kulkee 102 m:n ja 103 m:n korkeuskäyrien välissä. Asuinpaikan W- ja SW-rajana on terrassinreuna ja 100 m:n korkeuskäyrä.

Tien SE-puolella, pellolla, loivalla lounaisrinteellä tehtiin pintapoimintaa. Löytöinä tuli kvartsi-iskoksia. Löytöalueen alarajana on 100 m:n korkeuskäyrä. Pelto on n. 120 x 25 m kokoinen, tien suuntainen. Pellon S-puolella oleva tontti kasvaa koivuvaltaista sekametsää, maasto on paljon tasaisempaa, kuin pellolla. Pellon koillisosassa ja sen E-puolella on kostea notko. Maaperä pellolla on hiesua.

Tukian talosta 130 m N sijaitsevan Nikkilän talon ympäristöstä ei löydetty merkkejä siitä, että asuinpaikka olisi jatkunut sinne asti, vaikka se olisi mahdollista topografian puolesta. Perunamaalta talon SW-puolelta pintapoiminnassa löytyi yksi hyvin pieni kvartsinsiru. Talojen väliselle alueelle, vanhalle savipellolle tehtiin koekuoppa 4, josta ei tullut merkkejä muinaisjäännöksestä.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee Ajosjärven ja Huutoselän välisellä kannaksella, Ajosjärvestä Huutoselkään virtaavan pienen joen E-rannalla, WSW-ENE-suuntaisen Poukantien molemmin puolin. Maasto viettää loivasti lounaaseen. Joki virtaa asuinpaikan kohdalla SE-suuntaan ja tekee mutkan heti asuinpaikan ja tien S-puolella, kääntyen lounaaseen. Joen pituus on yhteensä n. 360 m, Poukantien silta sijaitsee suurin piirtein sen puolivälissä. Ajosjärven vedenpinnan korkeus on 97,9 m mpy, Huutoselän 96,0 m mpy. Asuinpaikan S-puolella on alavaa ja tasaista maastoa, joka on ilmeisesti ollut esihistoriallisena aikana Huutoselän lahtena. Asuinpaikan SE-puolella kulkee SW-NE-suuntainen sähkölinja. Asuinpaikan SE-reunasta n. 40 m itään on SW-NE-suuntainen rautatie.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 120 m (NW-SE) x 25-30 m; perusteena koekuopitus, pintapoimintalöytöjen levinneisyys, aiemmat löytötiedot ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen

Suojelutoimenpiteet kentällä: maanomistajalle on kerrottu asuinpaikasta ja annettu museon Arkeologia-esite.

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Osittain tuhoutunut kivikautinen asuinpaikka pellolla ja pihapiirissä. Alkuperäinen miljöö ei ole säilynyt.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa.

Lähilöytöjä: Kirkkosalmi [6], kivikautinen asuinpaikka, 600 m SE

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. kohta *Hoito ja kunto*.

Koekuopat:

Koekuoppa 1:

Sijainti: loivan SW-rinteen yläosassa, perunamaalla, talon E-kulmasta 16,5 m suuntaan 140 g. Mitat: 60 x 55 cm, syvyys 50 cm.

Stratigrafia: 0-35 cm harmaantummanruskea multa; 35-50 cm hyvin vaalea, kellertävä hieta, yhdessä profiilissa n. 1 cm paksu kerros tummempaa keltaista hietaa (kulttuurikerros).

Löydöt: palaneen luun pala n. 10 cm:stä; 2 kvartsi-iskosta ja palanut luu n. 20-25 cm:stä; samasta multakerroksesta myös tiiltä ym. moderneja löytöjä.

Koekuoppa 2:

Sijainti: talon SE-puolella, perunamaan W-osassa, lähempänä sen reunaa ja rinnettä; talon E-kulmasta 14 m suuntaan 200 g. Etäisyys perunamaan molempiin (S- ja W-) reunoihin on n. 5 m. Mitat: 50 x 50 cm, syvyys 48 cm.

Stratigrafia: 0-28 cm harmaantummanruskea multakerros; 28-33/37 cm S- ja W-profiileissa keltainen hieta, jossa pieniä hiilenpaloja – kulttuurikerros, muualla vaaleampi hieta; 28/37-48 cm hyvin vaalea hieta.

Löydöt: multakerroksesta palaneen luun pala, lisäksi tiiltä, lasia, 2 rautanaulaa (ei luetteloitu); kvartsi-iskos keltaisesta hiedasta.

Koekuoppa 3:

Sijainti: talon W-kulmasta 13 m suuntaan 333 g. Maasto viettää loivasti joen suuntaan, kasvaa heinää, vadelmaa, marjapensaita.

Mitat: 45 x 50 cm, syvyys 50 cm.

Stratigrafia: 0-4 cm turve; 4-10 cm harmaa multa; 10-22/28 cm keltainen hieta; 22/28-50 cm vaalea harmahtava hieta, jossa keltaisia tai ruskehtavia läikkiä.

Löydöt: heti turpeen alta tiiltä ja lasia; kvartsi-iskos n. 15 cm syvyydestä.

Koekuoppa 4:

Sijainti: löytöalueen luoteispuolella, loivalla rinteellä, entisellä pellolla, jolla kasvaa istutettua koivikkoa. Koekuopan tarkka sijainti käy ilmi yleiskartasta 1:2000.

Mitat: n. 50 x 50 cm, syvyys 45 cm.

Stratigrafia: 0-35 cm savinen harmaa peltokerros; 35-45 cm vaalea pohjasavi.

Ei löytöjä.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

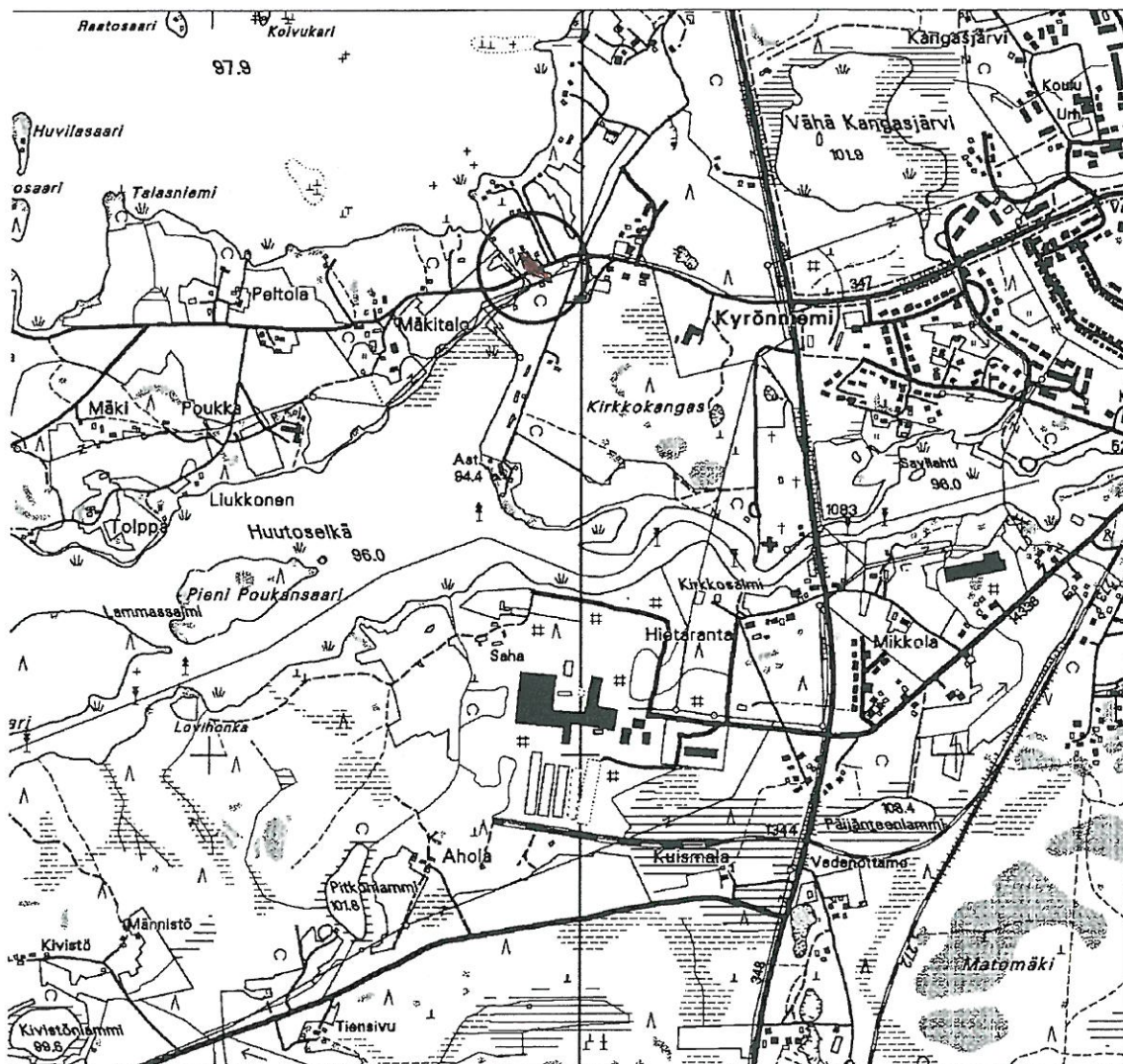
Poukantie [7], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 08 VILPPULA)

Mk 1:20 000

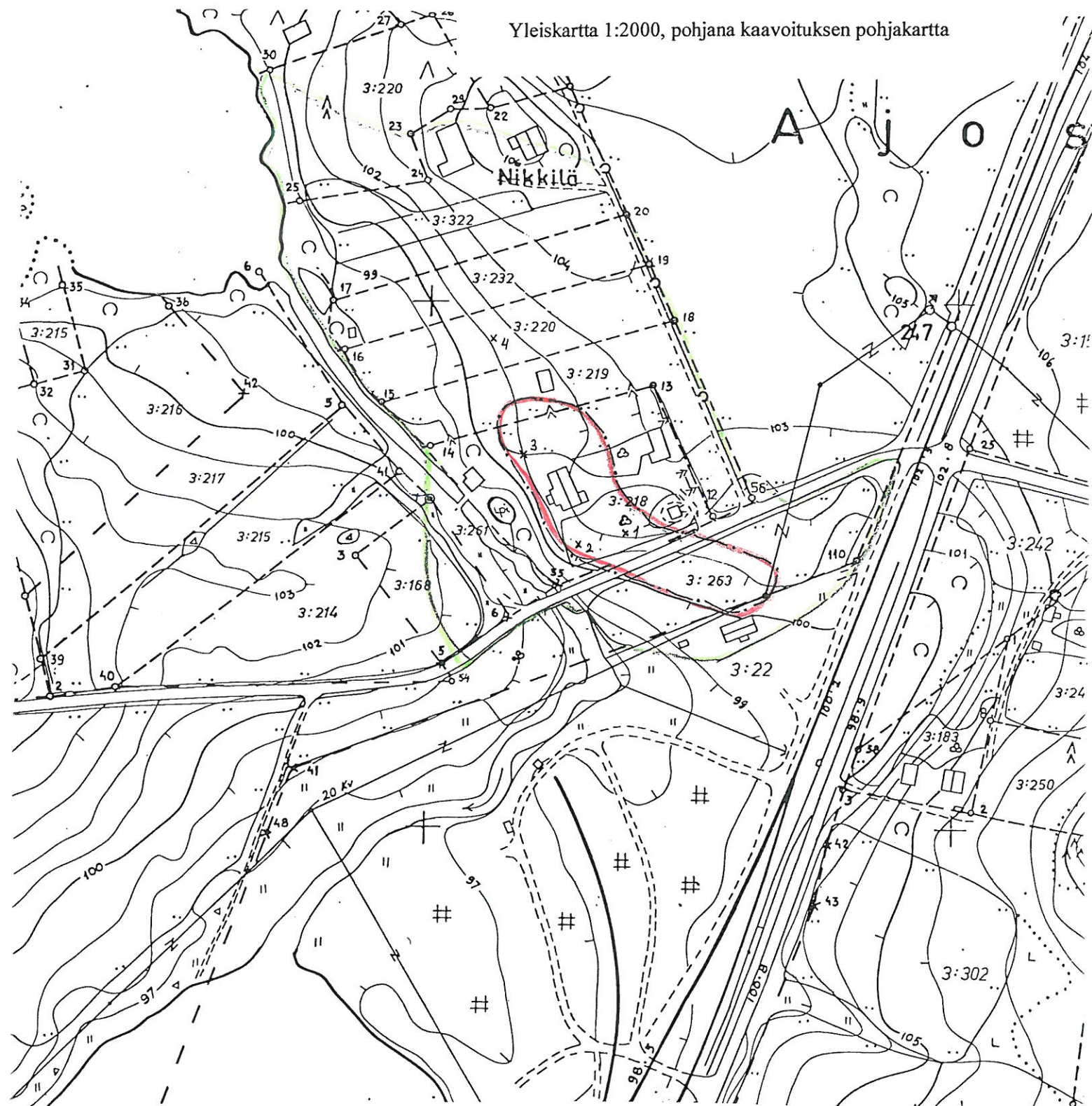
X = 6879 28-36, Y = 2524 82-93, Z = 100-102 m mpy

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

Poukantie [7], kivikautinen asuinpaikka

Yleiskartta 1:2000, pohjana kaavoituksen pohjakartta

— asuinpaikan oletettu raja

— tarkastetun alueen raja

x1 koekuoppa ja sen numero

4.1.8. Lampisenniemi 1 [8], kivikautinen asuinpaikka

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Ajostaipale
Paikannimi:	Lampisenniemi 1
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	-
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2 (ehdotus)
Tarkastus:	31.10.1997 Tuija-Liisa Soininen, 15.10. ja 18.10.1999 Vadim Adel
Sijainti:	
Peruskartta:	2231 08 VILPPULA
Koordinaatit:	X = 6878 80-86
	Y = 2527 72-76
	Z = 98,5-102 m mpy
Koordinaattiselite:	ääripisteet
Etäisyystieto:	Vilppulan kirkosta n. 2,3 km ENE

114275 Lampisenniemi 1. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla sähkötolppa ja järvi. NW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Asuinpaikan kulttuurikerros on mahdollisesti osittain tuhoutunut rantaerosion seurauksena. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle. Asuinpaikka-alueella on 2-3 risukasaa, joiden poisto on suositeltavaa.

Tila- ja omistajatiedot:

Kylä: Ajostaipale
 Tila (RN:o/nimi): 5:669 Pukkila

Omistaja: Vilppulan kunta
 Osoite: Keskuskatu 2, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-401-0005-0669

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: -
Inventointilöydöt 1999: KM 31797 kvartsi-iskoksia 12 kpl, palanutta luuta 1 kpl
Kartat: peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
Negatiivit: 114275
Diat: 42318

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee Lampisenniemen lounaisrannalla, Konisalmen NW-puolella. Asuinpaikan kautta kulkee NW-SE-suuntaisesti voimalinja, joka tekee mutkan asuinpaikan SE-puolella ja ylittää salmen. Kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä (kvartsi-iskoksia) löytyi rantahietikolta kahden pienen, kivikkoisen niemekkeen välistä, voimalinjan mutkasta 20-80 m NW, vedenrajasta ja veden alta n. 0-25 cm syvyydestä, rantaviivasta n. 2 m:n säteellä. Rantaviiva on löytöalueella melko suora, SE-NW-suuntainen, rannalla on vain muutama kivi. Löytöalueen SE- ja NW-puolella on kivikkoisempaa rantaa. Tarkastuksen aikana vedenrajan ja rantatörmän välissä oli 3-5 m leveä kaislikkoa kasvava vyöhyke. Rantatörmä on melko jyrkkä, kasvaa haapaa, mäntyä, vähemmän koivua. Rantatörmän korkeus on n. 1,5-2 m, löytöalueen NW-päässä n. 3 m, sen yläpuolella on loivempi rinne.

Havaintoja kulttuurikerroksesta on tehty rantaterassilla ja -rinteellä n. 70 m pituisella alueella, jonka yläraja kulkee n. 20 m etäisyydellä rannasta, 102 ja 103 m korkeuskäyrien välillä, n. 3 m etäisyydellä sähkölinjasta, sen koillispuolella. Asuinpaikan kulttuurikerroksena on vaaleankeltainen, paikoin vähän harmahtava, hiesu, joka sisältää asuinpaikkalöytöjä (koekuoppa 1: palanutta luuta). Rantaterassi kasvaa kuusivaltaista sekametsää, lähellä rantaa myös mäntyä. Sähkölinja kulkee rantaa pitkin, sen alla on n. 8 m leveä puuton vyöhyke, jolla kasvaa vesakkoa (lehtipuiden ja kuusen vesaa) ja jonkin verran katajaa. Aluskasvillisuus on puolukkavaltaista, lisäksi on sammalta, ruohoa. Maasto viettää järveen. Maaperä on hietaa/hiesua.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee Kotaselän ja Vilppukosken välisen vesireitin N-puolella, n. 700 x 200-300 m kokoisen Lampisenniemen SW-rannalla, Vilppulan keskustasta n. 1 km SE. Vedenpinnan korkeus on 98,4 m mpy. Asuinpaikan E-puolella, niemen keskiosassa sijaitsee niemen korkein mäki, 110 m mpy. Niemi kasvaa mänty- ja kuusivaltaista sekametsää.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 70 m (NW-SE) x 20 m; perusteena koekuoppitus, pintapoinentalöytöjen levinneisyys ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Pieni, ilmeisesti lyhytaikainen pyyntileirityyppinen kivikautinen asuinpaikka. Alkuperäinen miljöo on säilynyt osittain.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: Lampisenniemen kaavoitus on käynnissä

Lähilöydöt: Lampisenniemi 2 [9], kivikautinen asuinpaikka, 180 m ESE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. kohta *Hoito ja kunto*.

Koekuopat:

Koekuoppa 1:

Sijainti: asuinpaikan NW-osassa, rantarinteellä, rannasta n. 9 m, sähkölinjasta 8,5 m.

Mitat: 45 x 45 cm, syvyys 40 cm.

Stratigrafia: turve 0-10 cm; harmahtava vaaleankeltainen hiesu 10-25 cm; vaaleanharmaa hiesu 25-40 cm. Muutama pieni kivi.

Löydöt: palanutta luuta 1 kpl n. 20 cm syvyydeltä.

Koekuoppa 2:

Sijainti: korkeampana rinteellä, sähkölinjan alla, salmen ylityspaikasta 55 m, kk 1:stä suuntaan 65 g.

Mitat: 45 x 45 cm, syvyys 35 cm.

Stratigrafia: 0-10 cm turve; 10-35 cm vähän ruskehtava vaaleanharmaa hiesu, joka muuttuu pohjaan mennessä hyvin vaaleaksi, harmahtavaksi hiesuksi.

Ei löytöjä.

Koekuoppa 3:

Sijainti: Sähkölinjan alla loivalla rinteellä. Rantaviivasta sähkölinjaa pitkin 37 m. Rannasta 18,5 m.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 35 cm.

Stratigrafia: turve 0-10 cm; kellertävä hiesu 10-23 cm; hyvin vaalea hiesu 23-35 cm. Yksi iso kivi.

Ei löytöjä.

Koekuoppa 3:sta n. 5 m N tehtiin koepisto: stratigrafia on samanlaista, kuin kk 2:ssa, ei merkkejä kulttuurikerroksesta. Alueelle tehtiin lisäksi muutama kairaus.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

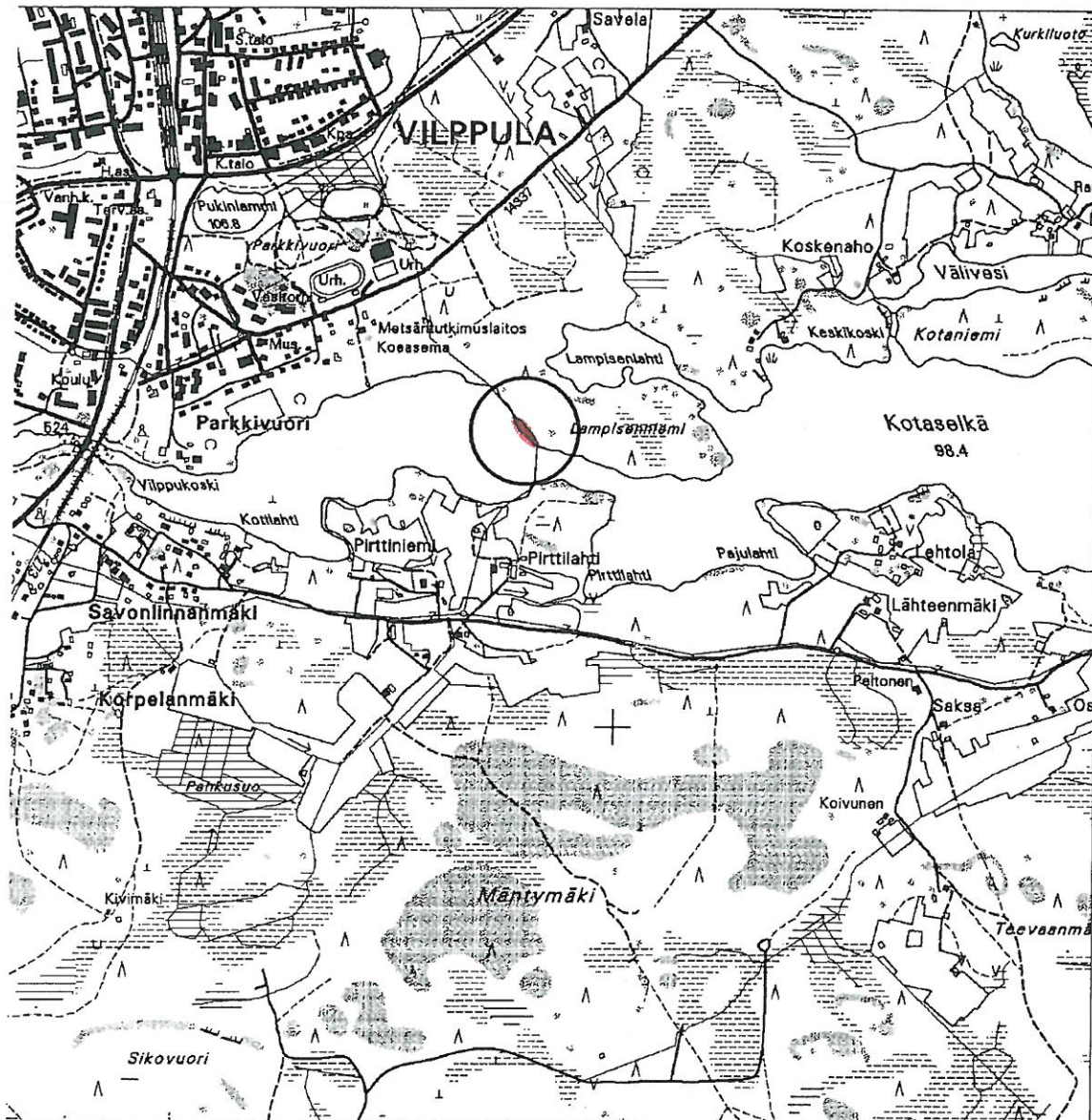
Lampisenniemi 1 [8], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 08 VILPPULA)

Mk 1:20 000

X = 6878 80-86, Y = 2527 72-76, Z = 98-102 m mpy

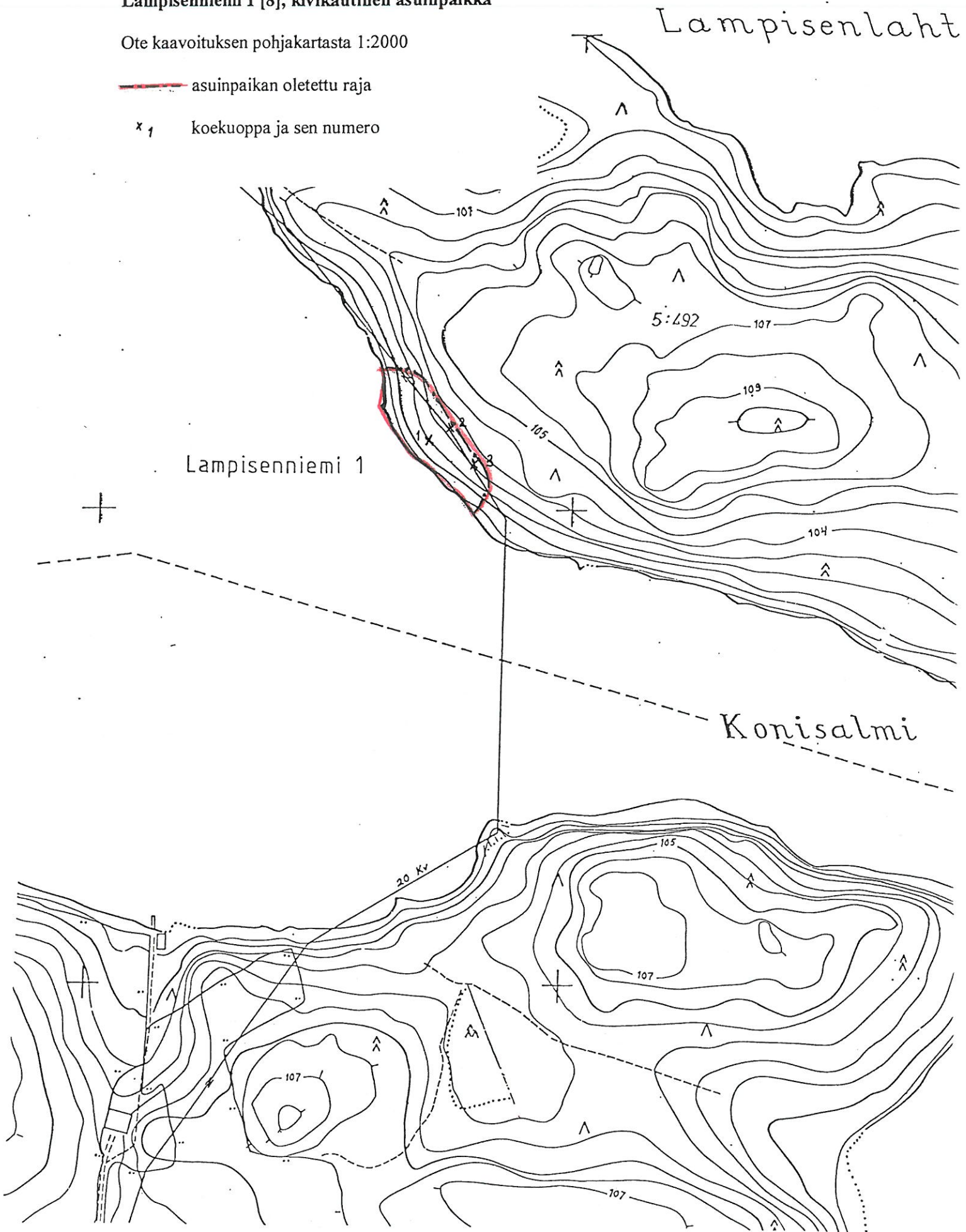
Asuinpaikka on merkitty punaisella.

Lampisenniemi 1 [8], kivikautinen asuinpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000

- asuinpaikan oletettu raja
- koekuoppa ja sen numero

4.1.9. Lampisenniemi 2 [9], kivikautinen asuinpaikka

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Ajostaipale
Paikannimi:	Lampisenniemi 2
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	-
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2 (ehdotus)
Tarkastus:	15.10. ja 18.10.1999 Vadim Adel
Sijainti:	
Peruskartta:	2231 08 VILPPULA
Koordinaatit:	X = 6878 70-75
	Y = 2527 93 – 2528 12
	Z = n. 98,5-102 m mpy
Koordinaattiselite:	ääripisteet
Etäisyystieto:	Vilppulan kirkosta n. 2,5 km E

114276 Lampisenniemi 2. Yleiskuva asuinpaikasta. W

Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Maastomerkintä:	ei merkintää
Hoito ja kunto:	Asuinpaikan kulttuurikerros on todennäköisesti osittain tuhoutunut rantaerosion seurauksena. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle. Asuinpaikka-alueella on runsaasti kaadettuja nuoria puita, jotka on poistettava.
Tila- ja omistajatiedot:	
Kylä:	Ajostaipale
Tila (RN:o/nimi):	5:669 Pukkila

Omistaja: Vilppulan kunta
 Osoite: Keskuskatu 2, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-401-0005-0669

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: -
Inventointilöydöt 1999: KM 31798 kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia 15 kpl, palanutta luuta 1 kpl
Kartat: peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
Negatiivit: 114276
Diat: 42319

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee Lampisenniemen etelärannan keskiosassa, pienellä niemekkeellä ja sen molemmin puolin, Konisalmen NE-puolella, sitä ylittävästä voimalinjasta 160 m ESE. Noin 200 m:n matkalta poimittiin kvartsi-iskoksia vedenrajasta ja siitä 2 m:n säteellä veden alta, n. 0-20 cm syvyydeltä, hiesupohjalta. Rantaviivalla kasvaa kaislikkoa, kiviä on suhteellisen vähän.

Havaintoja kulttuurikerroksesta on tehty rantaterassilla ja -rinteellä. Niiden perusteella asuinpaikan yläraja kulkee rantaa pitkin siitä n. 30 m:n etäisyydellä, lähinnä 102 m:n korkeuskäyrän mukaan. Asuinpaikan kulttuurikerroksena on kellertävä hiesu, joka sisältää hiilenmurua ja asuinpaikkalöytöjä (koekuoppa 1: kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia 5 kpl). Maasto on hyvin tasaista, vaikka kivikkoista; laskee loivasti järveen, paikoin muodostaa kuitenkin rantatörmän (esimerkiksi niemekkeessä sen korkeus on 1-1,5 m). Alue kasvaa mänty- ja kuusivaltaista sekametsää. Aluskasvillisuutena on sammalta, puolukkaa, paikoin katajaa, vesakkoa. Alueella on runsaasti kaadettuja puita ja niiden oksia: paikalla on ilmeisesti harvennettu vesakkoa muutama vuosi sitten. Asuinpaikan länsirajana on melko korkea ja jyrkkä järveen viettävä kuusimetsää kasvava rinne.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee Kotaselkään lännestä työntyvän n. 700 x 200-300 m kokoisen Lampisenniemen etelärannalla, Vilppulan keskustasta n. 1,5 km SE. Vedenpinnan korkeus on 98,4 m mpy. Asuinpaikan NW-puolella, niemen keskiosassa sijaitsee niemen korkein mäki, 110 m mpy. Niemi kasvaa mänty- ja kuusivaltaista sekametsää.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 190 m (WNW-ESE) x 30 m; perusteena koekuopitus, kairaus, pintapoimintalöytöjen levinneisyys ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Sijainniltaan ja löytöaineistoltaan hyvin tyypillinen kivi-kautinen asuinpaikka.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: Lampisenniemen kaavoitus on käynnissä

Lähilöytöjä: Lampisenniemi 1 [8], kivi-kautinen asuinpaikka, 180 m WNW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. kohta *Hoito ja kunto*.

Koekuopat:

Koekuoppa 1:

Sijainti: n. 8 m rantaviivasta, rannalla olevasta isosta kivistä n. 35 m W, rantarinteellä.

Mitat: 40 x 40 cm, syvyys 35 cm.

Stratigrafia: 0-10 cm turve; 10-25 cm kellertävä hiesu; 25-35 cm hyvin vaalea hiesu.

Löydöt: kvartsi-iskoksia ja kvartsikaavin kellertävästä hiesusta.

Alueelle tehtiin lisäksi yksi koepisto ja muutama kairaus, joilla todettiin, että 20-30 m rannasta vaaleankeltainen hiesu alkaa muuttua harmaaksi hiesuksi tai saveksi.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

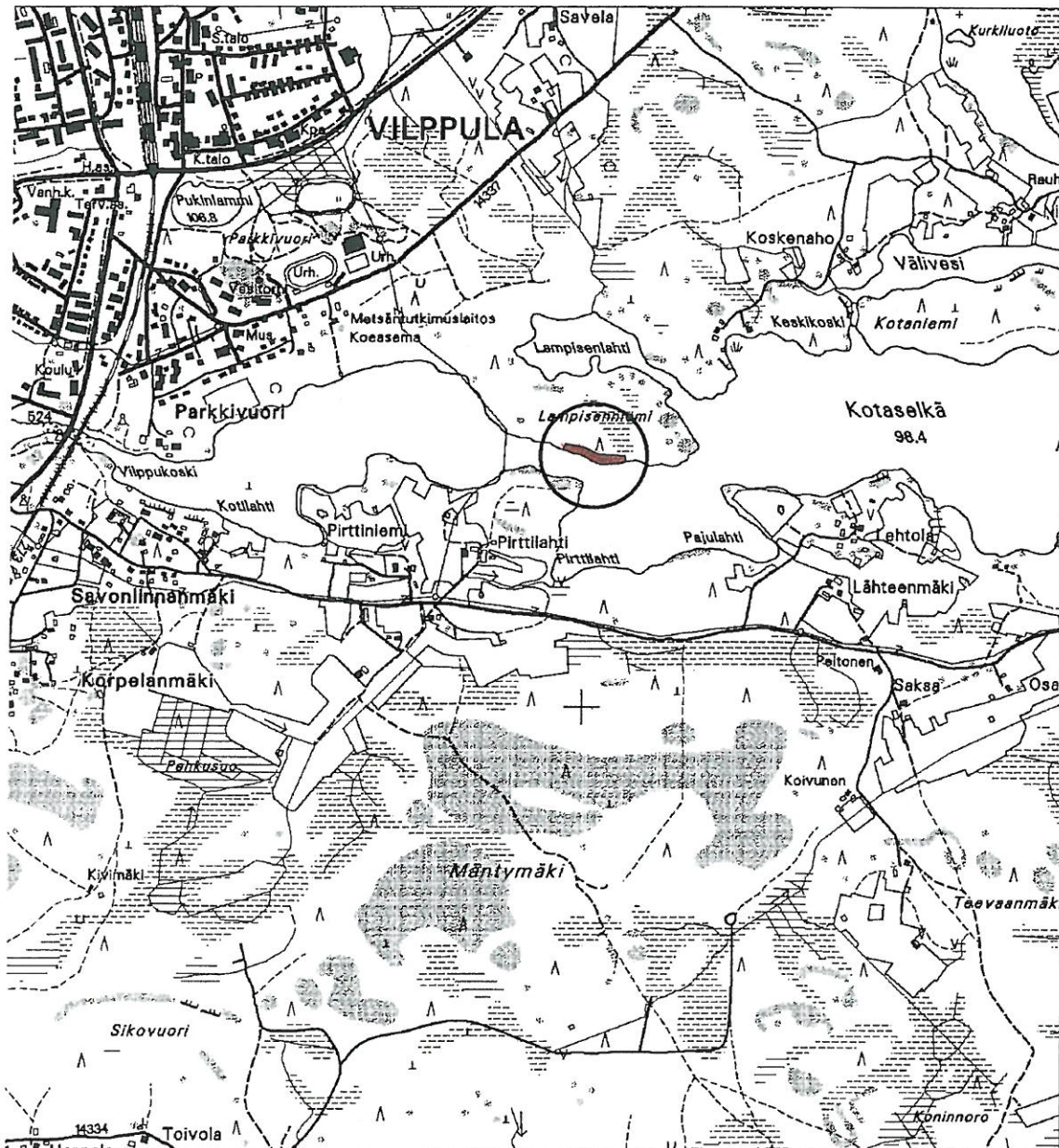
Lampisenniemi 2 [9], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 08 VILPPULA)

Mk 1:20 000

X = 6878 70-75, Y = 2527 93 – 2528 12, Z = 98-102 m mpy

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

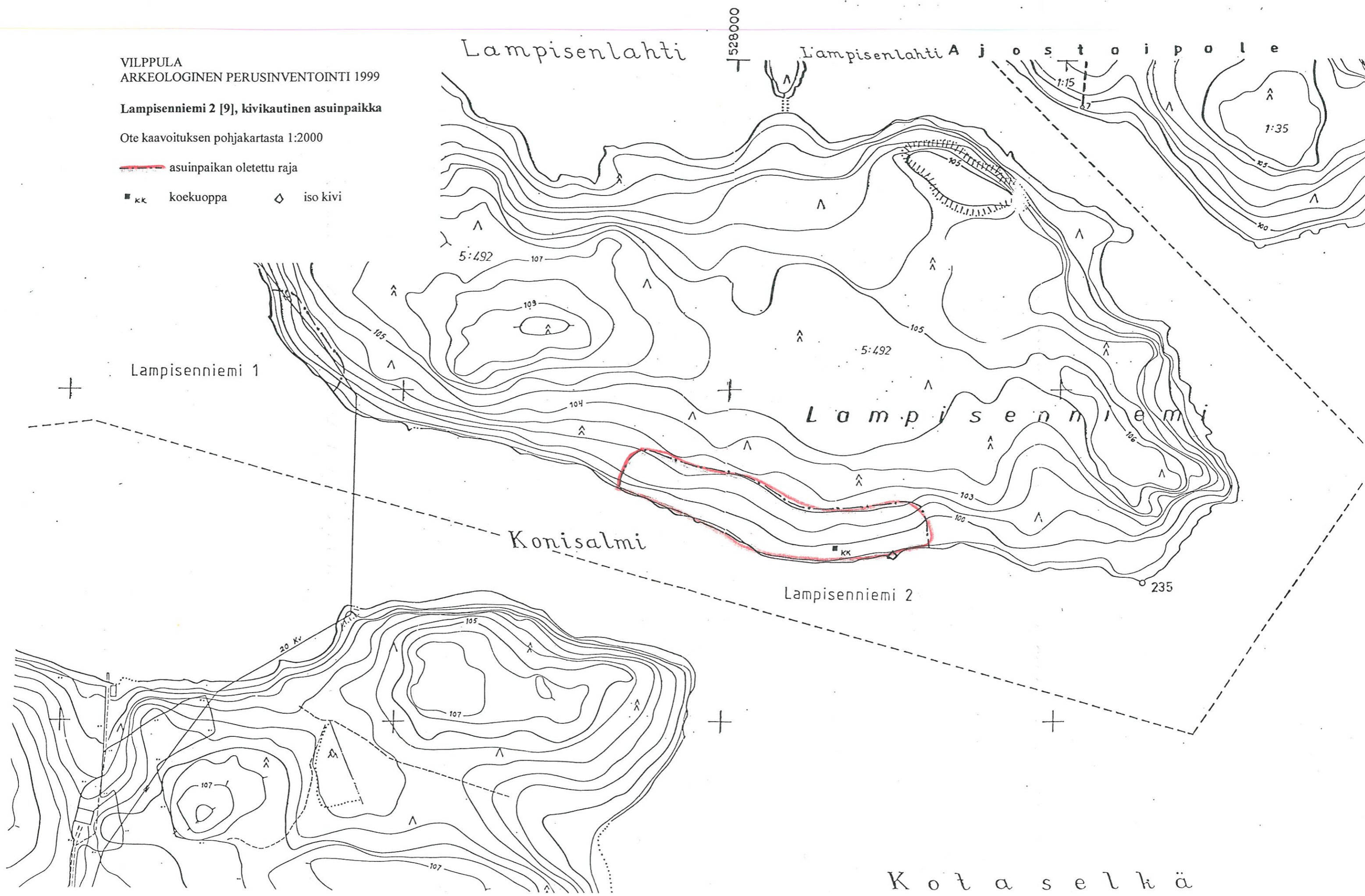

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Lampisenniemi 2 [9], kivikautinen asuinpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000

- asuinpaikan oletettu raja
- koekuoppa
- iso kivi

K o t a s e l k ä

4.1.10. Keskikoski [10], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Ajostaipale
Paikannimi: Keskikoski
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Tarkastus: 18.10.1999 Vadim Adel
Sijainti:
 Peruskartta: 2231 08 VILPPULA
 Koordinaatit: X = 6879 01-06
 Y = 2528 62-76
 Z = n. 98,5-102 m mpy
 Koordinaattiselite: ääripisteet
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta n. 3,2 km ENE

114277 Keskikoski. Yleiskuva asuinpaikasta. SW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Asuinpaikan kulttuurikerros on mahdollisesti osittain tuhoutunut rantaeroosion seurauksena. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot:
 Kylä: Ajostaipale
 Tila (RN:o/nimi): 1:17 Koskenaho

Omistaja: Sinivaara Mauno
 Osoite: Hopunmäentie 262, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-401-0001-0017

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: -
Inventointilöydöt 1999: KM 31803 kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia 10 kpl, palanutta luuta 2 kpl
Kartat: peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
Negatiivit: 114277-114278
Diat: 42320

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee Kotaselän pohjoisrannalla, Keskikosken (eli Välikosken) alapuolella, sen länsipuolella, Koskenahon talosta 220 m SSW, Lampisen talosta n. 260 m E. Asuinpaikka on niemenkärjessä, sen W-puolella olevan pienen lahden rannalla ja toisella pienellä niemekkeellä. Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä (kvartsikaavin ja kvartsi-iskoksia) poimittiin vedenrajasta ja siitä 2 m:n säteellä veden alta, n. 0-20 cm syvyydeltä. Havainnot kulttuurikerroksesta on tehty rantaterassilla ja -rinteellä. Niiden perusteella asuinpaikan yläraja kulkee rantaa pitkin siitä n. 25-30 m:n etäisyydellä, lähinnä 101 ja 102 m:n korkeuskäyrien välissä. Asuinpaikan kulttuurikerroksena on ruskehtavanvaaleanharmaa tai vaaleanruskea hiesu, joka sisältää asuinpaikkalöytöjä (koekuoppa 2: palanutta luuta).

Asuinpaikka-alueen pituus (W-E) on n. 130 m, leveys 25-30 m. Maasto on tasaista, mutta paikoin kivikkoista, viettää loivasti etelään, järvenrantaan. Alue kasvaa sekametsää. Maaperä on hiesua, jossa on myös kiviä. Niemenkärjessä (itäisellä niemekkeellä) on kalliopaljastumia, kasvillisuus on mäntyvaltaista. Asuinpaikan W-puolella ja N-puolella kasvillisuus muuttuu kuusivaltaiseksi, aluskasvillisuus mustikkavaltaiseksi ja maaperä savisemmaksi. Rantaviivalla kasvaa kaislikkoa.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee Kotaselän pohjoisrannalla, Keskikosken (eli Välikosken) alapuolella, sen länsipuolella, Vilppulan keskustasta n. 2 km SE. Vedenpinnan korkeus on 98,4 m mpy. Kosken rannat ovat erittäin kivikkoisia. Länsiranta on hyvin korkea ja jyrkkä, kalliainen, kasvaa kuusivaltaista sekametsää. Maaperä on hiesua. Rantarinne muuttuu loivemmaksi S-suunnassa. Asuinpaikasta n. 160 m N kulkee Koskenahon talosta Lampisen talolle vievä soratie.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 130 m (W-E) x 25-30 m; perusteena pintapoisiminta- ja koekuoppalöytöjen levinneisyys, havainnot kulttuurikerroksesta ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Sijainniltaan ja löytöaineistoltaan hyvin tyypillinen kivikautinen asuinpaikka.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Lampisenniemi 2 [9], kivikautinen asuinpaikka, 600 m SW; Koskenaho [24], kivikautinen irtolöytöpaikka 150-200 m NNE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat:Koekuoppa 1:

Sijainti: niemenkärjessä (asuinpaikan itäosassa olevalla niemekkeellä), n. 8 m molemmilta rannoilta, loivalla puolukkaa, sammalta, ruohoa kasvavalla rinteellä.

Mitat: 45 x 45 cm. Syvyys 45 cm.

Stratigrafia: turve ja tummanharmaa maa 0-20 cm; vaaleanruskea hiesu 20-35 cm; vaalea, kellertävä/harmahtava hiesu 35-45 cm.

Ei löytöjä.

Koekuoppa 2:

Sijainti: löytöalueen W-osassa olevalla niemekkeellä, rannasta n. 13 m. Mäntyvaltaista sekametsää (aluskasvillisuutena puolukkaa ja sammalta) kasvavalla loivalla rinteellä, n. 2 m vedenpinnan yläpuolella.

Mitat: 35 x 35 cm, syvyys 40 cm.

Stratigrafia: turve 0-10 cm, ruskehtavanvaaleanharmaa hiesu 10-20 cm; vaalea hiesu/savi 20-40 cm.

Löydöt: 2 palaa palanutta luuta..

Alueelle tehtiin lisäksi kaksi koepistoa n. 25 ja 30 m etäisyydelle rannasta ja kairauksia, joilla paikallistettiin kulttuurikerroksen pohjoisraja.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

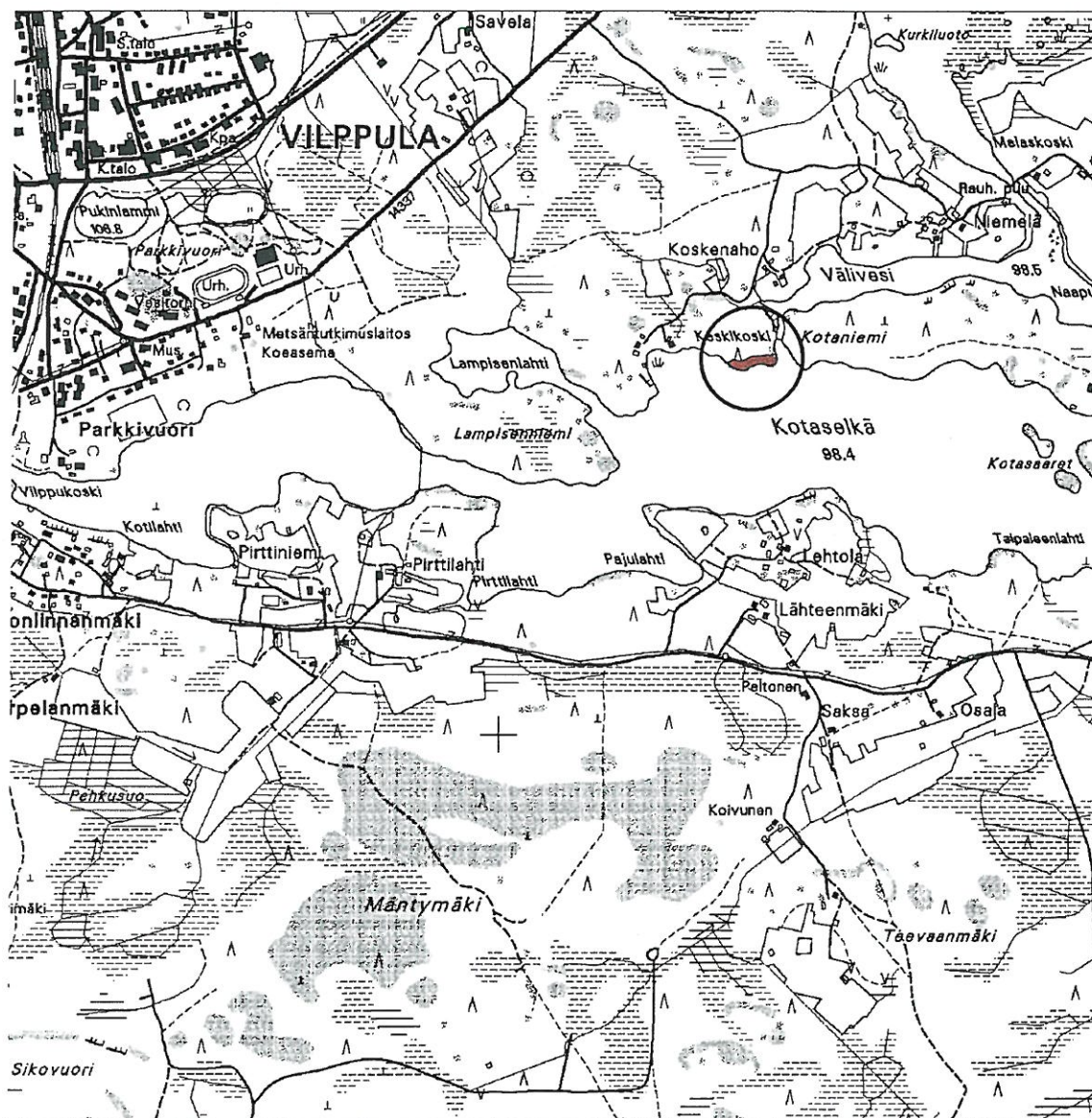
Keskikoski [10], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 08 VILPPULA)

Mk 1:20 000

X = 6879 01-06, Y = 2528 62-76, Z = 98-102 m mpy

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

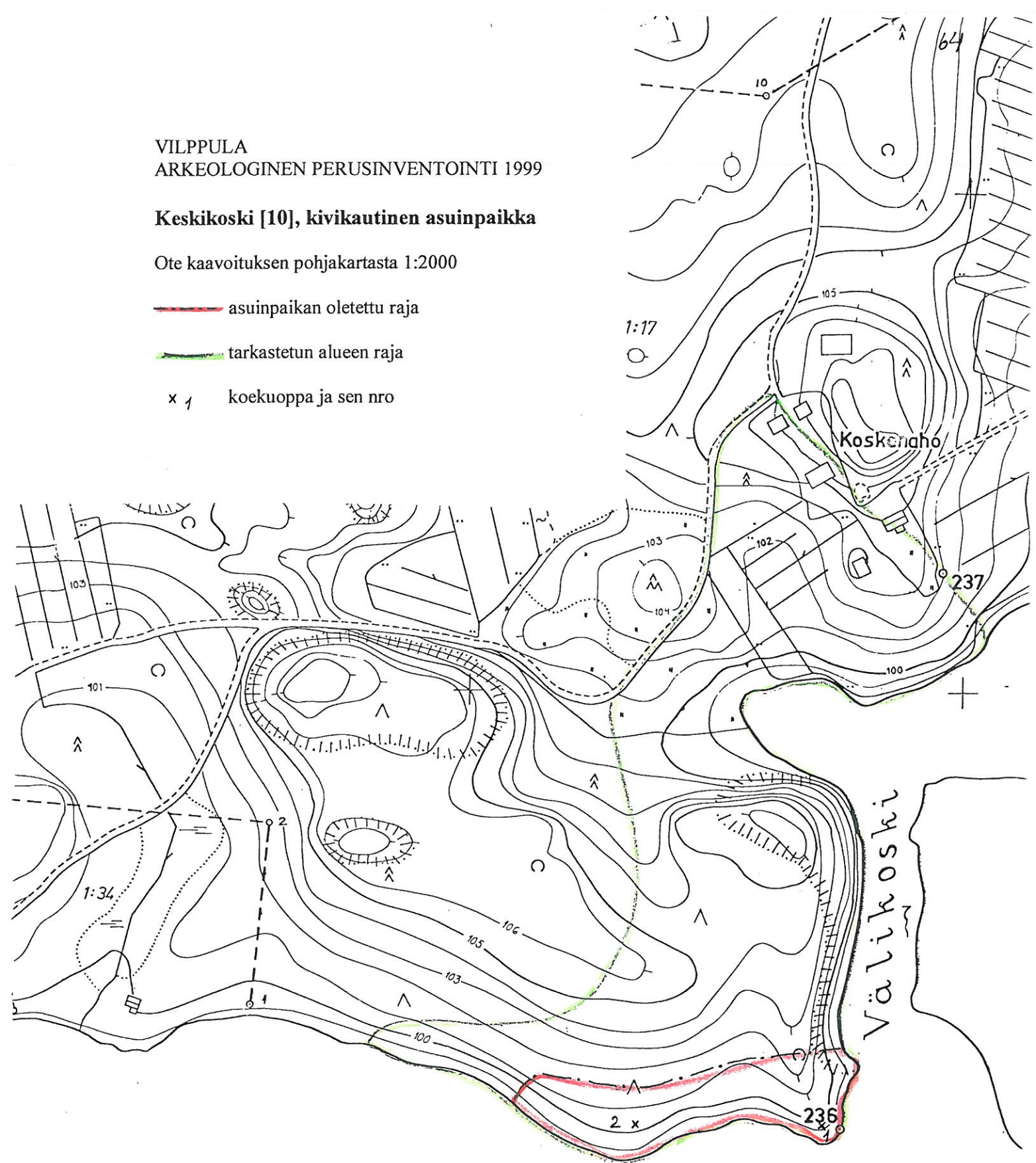
Keskikoski [10], kivikautinen asuinpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000

— asuinpaikan oletettu raja

— tarkastetun alueen raja

x 1 koekuoppa ja sen nro

K o t a s e l k ä

4.1.11. Kiviniemi [11], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Kuoreniemi
Paikannimi: Kiviniemi
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Tarkastus: 1.11.1999 Vadim Adel
Sijainti:
 Peruskartta: 2231 11 LAHDENKYLÄ
 Koordinaatit: X = 6876 31-55
 Y = 2530 27-49
 Z = 99-103 m mpy
 Koordinaattiselite: ääripisteet
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta n. 5,2 km SE

114302 Kiviniemi. Yleiskuva asuinpaikasta. NNE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Asuinpaikan kulttuurikerros on osittain tuhoutunut peltotöissä. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot:
 Kylä: Kuoreniemi
 Tila (RN:o/nimi): 9:10 Kiviniemi

Omistaja: Muurimäki Gunnar ja Eila
 Osoite: Koivuseläntie 36, 35700 VILPPULA, puh. 03-4714565
 Kiinteistötunnus: 933-406-0009-0010

Aiemmat tiedot: kivikautinen irtolöytöpaikka

Inventointi Bergström 1977 (nro 12)

Aiemmat löydöt: KM 11150:1-2 kivialttoa. Löytänyt Eemeli Nieminen noin v. 1922 ja 1904 Kiviniemen talon maalta, Kivisalmenpieleksi nimitetystä pellostä. Nro 1 on löytynyt niemestä, rannasta n. 20 m; nro 2 on löydetty 120 m edellisestä mantereelle päin.

Inventointilöydöt 1999: KM 31799, kvartsi-iskoksia 10 kpl, palanutta luuta 3 kpl

Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:10 000

Negatiivit: 114302

Diat: 42325

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee pellolla, Kiviniemen talon SW-puolella olevalla etelään n. 220 x 60 m kokoisena niemenä työntyvällä harjanteella, ja toisella, pienemmällä niemekkeellä, joka on talon SE-puolella. Kaksi kivialttoa on löydetty Bergströmin tietojen mukaan isomman niemen etelä- ja keskiosasta. Niemen ja vastarannan välissä on hyvin kapea (n. 10-15 m) Kivisalmi, joka yhdistää niemen NW-puolella olevan Kivilahden Heposelkään. Salmi ei maanomistajan mukaan jäädy talvella. Salmen ranta kasvaa heinää ja vesakkoa, vedessä on jonkin verran kiviä; vastarannalla on mäntyvaltaista sekametsää. Niemen ja talon välissä on pieni notko, joka on ilmeisesti ollut salmena veden ollessa korkeammalla, jolloin ko. niemi on ollut saarena. Niemen halki kulkee SW-NE-suuntainen sähkölinja. Niemen W-rannassa kasvaa muutama koivu, mänty ja kuusi, itärannalla kasvaa vain heinää. Harjanteen korkein kohta sijaitsee niemen eteläosassa, missä sähkölinja ylittää sen N-S-suuntaisen ”keskiakselin”. Maaperä on täällä kellertävää hiekkamoreenia. Ohuen (n. 20 cm) peltokerroksen ja hiekan alla näkyy paikoin peruskallio. Muualla maaperä on hiesua tai savea, jossa näkyy paikoin punertavia palomaaläikkiä. Pintapöiminnassa alueelta löydettiin kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Löytöjä tuli melko tasaisesti koko niemen alalta. Löytöalueelle jäi paljon kvartsi-iskoksia, joita ei otettu talteen.

Myös talon S- ja SE-puoleisella löytöalueella maaperä on pääasiassa savea tai hiesua. Kvartsi-iskoksia poimittiin n. 120 (NW-SE) x 40-60 m laajalta alueelta pellolta, loivalta lounais- ja etelärinteeltä, sekä talon SE-puolella olevalta n. 40 x 20 m kokoiselta kalliopohjaiselta peltosaarekkeelta. Osa löydöistä jätettiin ottamatta talteen. Peltosaarekkeen N-osassa kasvaa yksi vanha kuusi. Saarekettä on ilmeisesti käytetty laitumena. Sen maaperä on keskiruskeaa hiekkaa, jonka alla on peruskallio. Saarekkeella on myös isoja kiviä. Hiekkakerroksen rikotusta pinnasta saarekkeen itäosasta löytyi yksi kvartsi-iskos, joten kyseessä saattaa olla osittain säilynyt asuinpaikan kulttuurikerros. Asuinpaikan yläraja kulkee suurin piirtein linjalla talo - vanha kuusi, n. 103 m:n korkeuskäyrän mukaan. Rantavyöhyke kasvaa heinää.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee Kuoreveden vesistöön kuuluvien Kivilahden ja Heposelän välisen Kiviniemen lounaisella ulokkeella ja sen NE-puolella, talon SE-puolella olevalla pienemmällä niemellä. Paikallisihmisten mukaan nämä järvet ovat hyvin kalarikkaita vesiä. Asuinpaikka-alue on nykyään peltona. Maasto laskee loivasti järveen. Asuinpaikan kautta kulkee sähkölinja.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 220 x 60 m (isompi niemi) + 120 x 40-60 m (talon S- ja SE-puoleinen alue); perusteena pintapöimintalöytöjen levinneisyys ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen

Suojelutoimenpiteet kentällä: maanomistajalle on kerrottu asuinpaikasta ja annettu museon Arkeologia-esite.

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Kivikautinen asuinpaikka peltoalueella. Kulttuurikerros ja alkuperäinen luonnonympäristö ovat ainakin osittain tuhoutuneet.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Keskikoski [10], kivikautinen asuinpaikka, 3 km NW; Mänttä Kotkansalmi, kivikautinen asuinpaikka, n. 3,3 km ENE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat: -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

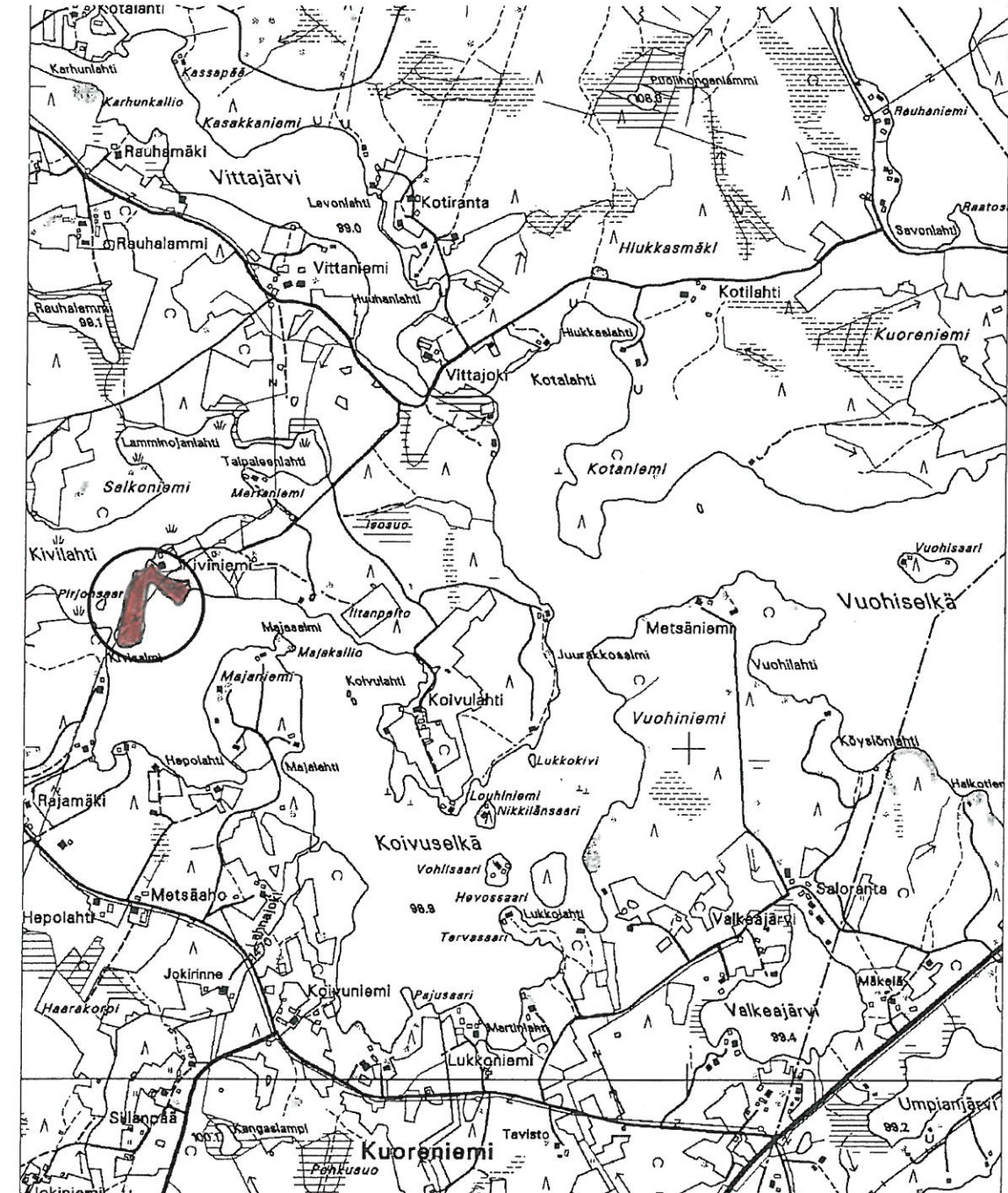
Kiviniemi [11], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 11 LAHDENKYLÄ)

Mk 1:20 000

X = 6876 31-55, Y = 2530 27-49, Z = 99-103 m mpy

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

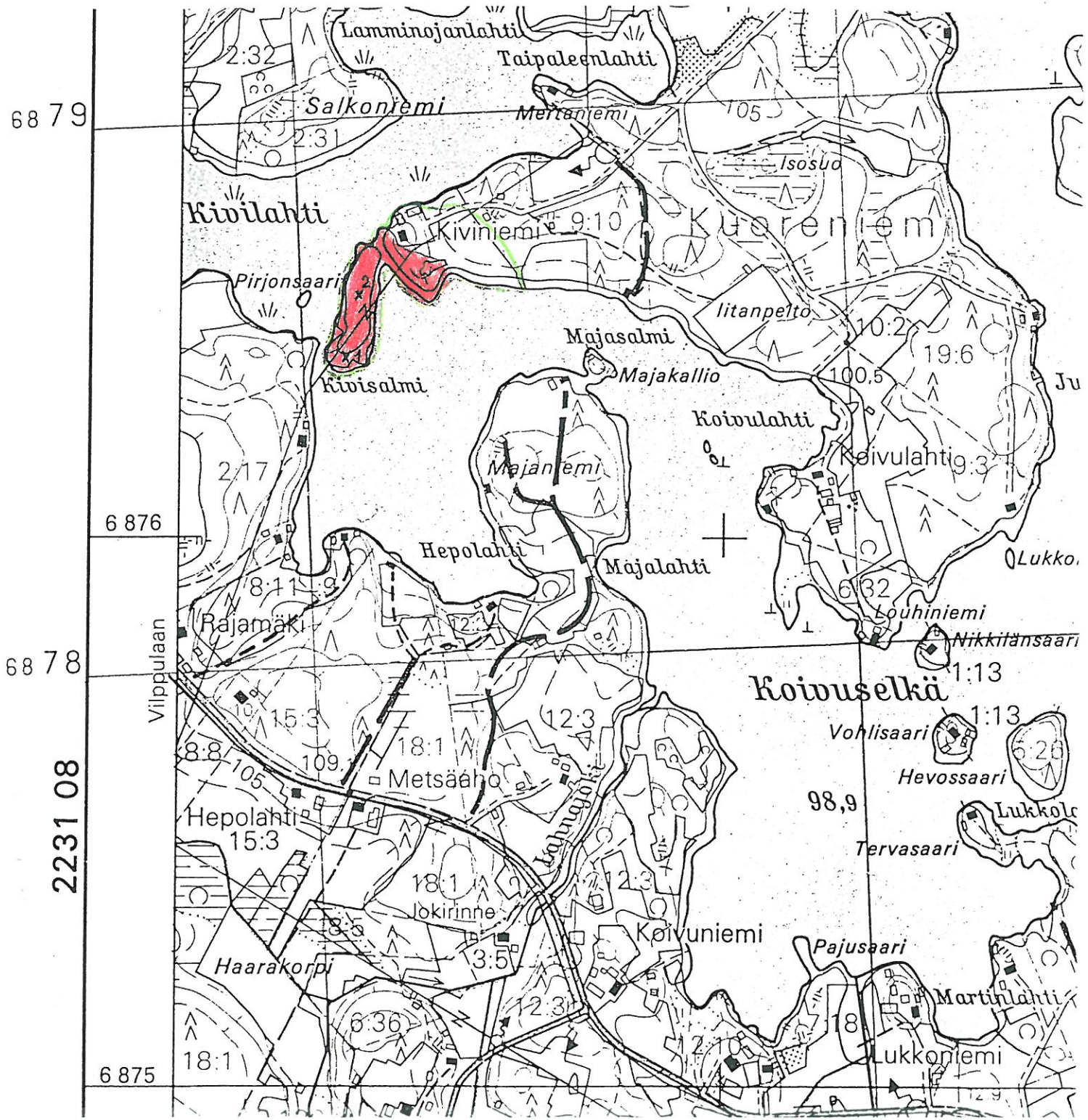

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Kiviniemi [11], kivikautinen asuinpaikka

Suurennos peruskartasta 2231 11 LAHDENKYLÄ (Hki 1979, päällepainatus 1988)
Mk 1:10 000

	asuinpaikka-alue		1 kivitaltan KM 11150:1 löytöpaikka
	tarkastetun alueen raja		2 kivitaltan KM 11150:2 löytöpaikka

4.1.12. Valkama [12], kivikautinen asuinpaikka

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Leppäkoski
Paikannimi:	Valkama
Muinaisjäännytystyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	-
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2 (ehdotus)
Tarkastus:	28.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti:	
Peruskartta:	2231 09 KOTINIEMI
Koordinaatit:	X = 6881 45-55
	Y = 2522 64-69
	Z = 99-101 m mpy
Koordinaattiselite:	ääripisteet
Etäisyystieto:	Vilppulan kirkosta 4 km NW

114299 Valkama. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla Ajosjärvi. W

Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Maastomerkintä:	ei merkintää
Hoito ja kunto:	Asuinpaikan kulttuurikerros on osittain tuhoutunut peltotöissä ja rantamökin rakentamisen yhteydessä. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle. Pellonreunassa olevat risukasat voisi poistaa.
Tila- ja omistajatiedot:	
Kylä:	Leppäkoski
Tila (RN:o/nimi):	1:126 Valkama

Omistaja: Koivujärvi Otto
 Osoite: Koivuniemenpolku 99, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-408-0001-0126

Aiemmat tiedot: kivikautinen irtolöytöpaikka
 Inventointi Bergström 1977 (nro 11)

Aiemmat löydöt: Reikäkivi, kadoksissa. Löytynyt Ajosjärven rantakivien joukosta.

Inventointilöydöt 1999: KM 31807, kvartsi-iskoksia 12 kpl

Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos rekisterikartasta 1:5000

Negatiivit: 114299

Diat: 42324

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee Ajosjärven länsirannalla, pellolla, sekä pellon ja rantaviivan välisellä vyöhykkeellä. Maasto viettää pellolla loivasti itään, järveen, ja etelään, kosteaan notkoon. Maaperä on kellertävää hiesua, paikoin savea, löytöalueen eteläosassa pellonreunassa se on hiekkapitoisempaa. Pellon itäreunalta, n. 100 (N-S) x 10-30 m laajalta alueelta poimittiin kvartsi-iskoksia. Löytöalueen S-puolella alkaa jyrkempi etelärinne ja maaperä muuttuu vaaleaksi saveksi. Asuinpaikan keskiosassa on pieni järveen laskeva notko.

Pellon ja rantaviivan välinen vyöhyke on 15-30 m leveä, kasvaa sekametsää (haapa, kuusi, mänty). Luontaisen kivikon lisäksi täällä on pellolta siirrettyjä kiviä. Pellon reunalle on kasattu paikoin myös risuja. Bergströmin ilmoittama reikäkiven löytöpaikka sijaitsee asuinpaikan keskiosassa olevan pienen notkon pohjoispuolella, rantavyöhykkeellä. Rantarinne notkon ja löytöpaikan kohdalla on suhteellisen loivaa, mutta hyvin kivikkoista. Notkon pohjois- ja eteläpuolella alkaa melko jyrkkä rantarinne. Notkon eteläpuolella, korkealla tasanteella on pieni hylätty mökki. Maaperä on hiekkaa. Yksi kvartsi-iskos löytyi aivan pellon reunasta, mökin läheltä, keltaisesta hiekasta, joten pellonreunan ja rannan välisellä alueella on todennäköisesti jäljellä koskemattomia kulttuurikerrosta.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee Ajosjärven länsirannalla, Valkaman talosta 400 m SE. Ajosjärven vedenpinnan korkeus on 97,9 m mpy. Asuinpaikalta n. 150 m NW, pellon länsireunassa on lato, jolle vie talolta peltotie. Asuinpaikalta n. 250 m SW kulkee NW-SE-suuntainen Koivuniementie. Asuinpaikan SW-puolella, notkossa on Rantamoisio -niminen pelto, joka on ilmeisesti ollut lahden pohjana veden ollessa korkeammalla.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 100 (N-S) x 50 m; perusteena pintapoitintojen levinneisyys, aikaisemmat löytötiedot ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Kivikautinen asuinpaikka pellolla ja rantavyöhykkeellä. Kulttuurikerros ja alkuperäinen luonnonympäristö ovat osittain tuhoutuneet.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Uustalo [13], kivikautinen asuinpaikka, 1,2 km WNW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Hoito ja kunto*.

Koekuopat: -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

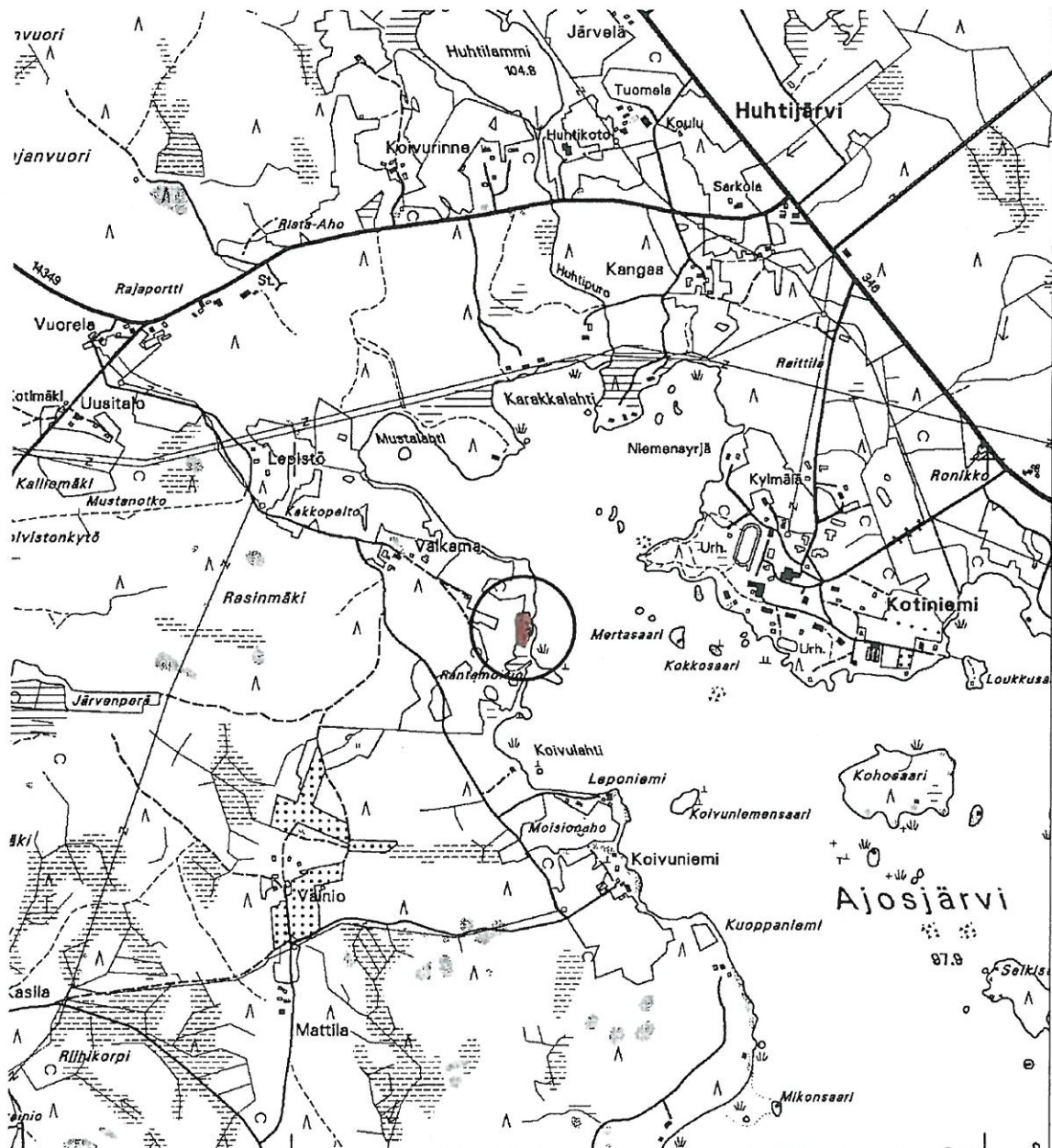
Valkama [12], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 09 KOTINIEMI)

Mk 1:20 000

X = 6881 45-55, Y = 2522 64-69, Z = 99-101 m mpy

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

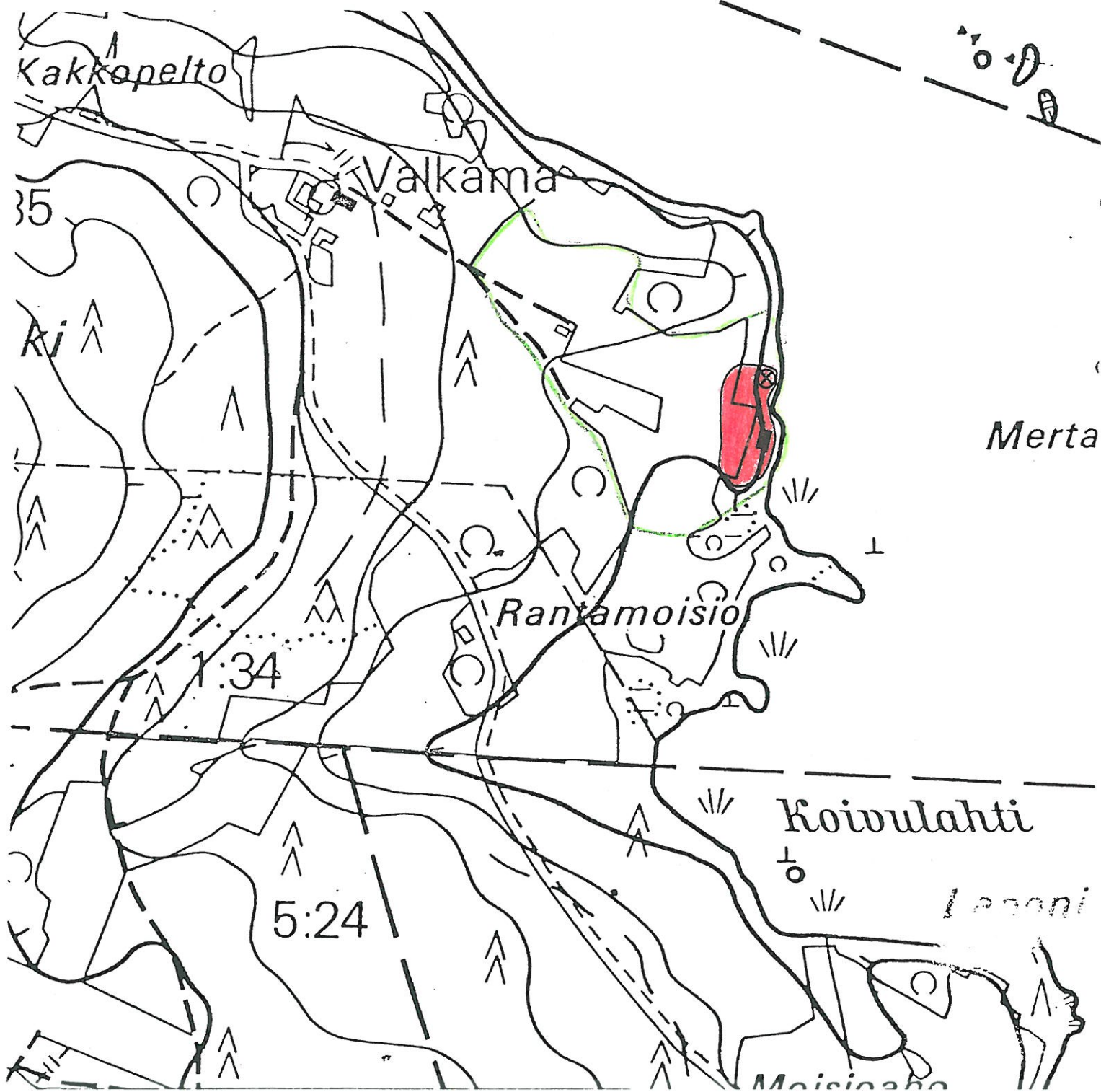

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Valkama [12], kivikautinen asuinpaikka

Suurennos rekisterikartasta, mk 1:5000

- asuinpaikka-alue
- tarkastetun alueen raja
- reikäkiven löytöpaikka

4.1.13. Uustalo [13], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Leppäkoski
Paikannimi: Uustalo
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Tarkastus: 28.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti:
 Peruskartta: 2231 09 KOTINIEMI
 Koordinaatit: X = 6882 00-06
 Y = 2521 46-54
 Z = n. 117,5-120 m mpy
 Koordinaattiselite: ääripisteet
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta 5,3 km NW

114300 Uustalo. Yleiskuva asuinpaikasta. WNW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Asuinpaikan kulttuurikerros on osittain tuhoutunut peltotöissä. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.
Tila- ja omistajatiedot:
 Kylä: Leppäkoski
 Tila (RN:o/nimi): 1:123 Vehmas

Omistaja: Aromäki Hannu
 Osoite: Aromäentie 109, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-408-0001-0123

Aiemmat tiedot: kivistä kauden irtolöytöpaikka
 Inventointi Bergström 1977 (nro 10)
Aiemmat löydöt: KM 10764 reikäkivi. Löytynyt maanviljelijä Heikki Rantanen v. 1936
 Uutelan (nyk. Uusitalo) talon pellosta, n. 100 m talosta itään,
 hiekkarinteeltä. Diar. 1.2.1938.

Inventointilöydöt 1999: KM 31800, kvartsi-iskoksia 13 kpl
Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos rekisterikartasta 1:5000
Negatiivit: 114300
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee pellolla, Uustalon asuinrakennuksesta n. 100 m SE, loivasti etelään ja lounaaseen viettävällä hiekkarinteellä. Inventoinnin yhteydessä pellolla tehtiin pintapöimintää. Kvartsi-iskoksia löytyi n. 100 (WNW-ESE) x 20 m:n laajuuselta alueelta, jonka etelä- ja kaakkoisrajana on pellonreuna ja pohjoisrajana WNW-ESE-suuntainen peltotie. Löytöalueen SW-puolella on lato, asuinpaikan S-puolella kulkee W-E-suuntainen sähkölinja. Asuinpaikan SW-, S- ja SE-puolella alkaa jyrkempi rinne. Asuinpaikan S- ja SE-puolella rinne kasvaa lehtipuuvesaa. Asuinpaikka-alueen NE-osassa kulkee isoa sähkölinjaa kohti toinen, pienempi sähkölinja, samansuuntainen peltotien kanssa (ei merkitty kartalle).

Reikäkiven löytötiedot ovat jokseenkin ristiriitaisia. Niiden mukaan esine on löytynyt talosta n. 100 m E, rinteeltä. Talon itäpuolella oleva pelto on kuitenkin hyvin tasaista, rinne alkaa vasta n. 200 m päässä talosta. Siksi voidaan olettaa, että löytöpaikka sijaitsee talon itäkaakkoispuolella, inventoinnissa todetun asuinpaikan luoteisosassa tai hyvin lähellä sitä, ladon S-puolella. Bergströmin mukaan löytöpaikka sijaitsi talosta n. 175 m SE loivalla hiesurinteellä, mikä sopii kuitenkin huonommin yhteen löytötietojen kanssa.

Reikäkivi on Vilppulan kunnan virastotalon esineluettelotietojen mukaan koristeltu kolmioin tai kulmaviivalla. Tämä seikka ja asuinpaikan poikkeuksellisen korkea (muihin tämän alueen asuinpaikkoihin verrattuna) sijainti viittaavat ehkä mesoliittiseen aikaan. Samoissa tiedoissa on kuitenkin mainittu, että reikä on putkikairattu. Tässä tapauksessa kyseessä olisi vasarakirveskulttuurin aikainen (keskineoliittinen) tai myöhempi löytö. Asuinpaikan miljöo (vesijättömaa) sopisi ehkä em. kulttuurin asuinpaikalle, mutta se sijaitsee vasarakirveskulttuurin pääalueen ulkopuolella.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee pellolla, Uustalon asuinrakennuksesta n. 100 m SE, loivasti etelään ja lounaaseen viettävällä hiekkarinteellä, SW-NE-suuntaisesta Koivujärventiestä n. 150 m SE. Asuinpaikan S-puolella kulkee W-E-suuntainen voimalinja. Talon ja asuinpaikka-alueen S- ja SE-puolella, rinteiden alla on vetinen notko, jonka pohjalla on lähde ja oja. Paikalla on saattanut olla joskus lampi, sillä vielä 1930-luvulla sitä on sanottu vesijättöiseksi. Oja laskee länteen ja lounaaseen, kuivuneeseen Koivujärveen (korkeus n. 107 m mpy), joka sijaitsee Uustalosta n. 700 m SW ja josta lähtevä Myllyoja laskee edelleen Kasilanjärveen (korkeus 101,8 m mpy). Em. notkon itäosassa, asuinpaikan itäpuolella, maasto alkaa laskea koilliseen ja itään, Ajosjärveen, jolle on asuinpaikalta matkaa n. 600 m. Ajosjärven vedenpinnan korkeus on 97,9

m mpy. Asuinpaikka olisi siis sijainnut kapean (n. 50-60 m) salmen pohjoisrannalla, niemellä, ympäröivän vesistön vedenpinnan ollessa nykyistä korkeammalla (n. 115 m mpy).

Laajuusarvio ja perusteet: n. 100 (WNW-ESE) x 20 m; perusteena pintapöimintalöytöjen levinneisyys ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Kivikautinen asuinpaikka pellolla.

Kulttuurikerros ja alkuperäinen luonnonympäristö ovat ainakin osittain tuhoutuneet.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Valkama [12], kivikautinen asuinpaikka, 1,2 km ESE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat: -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

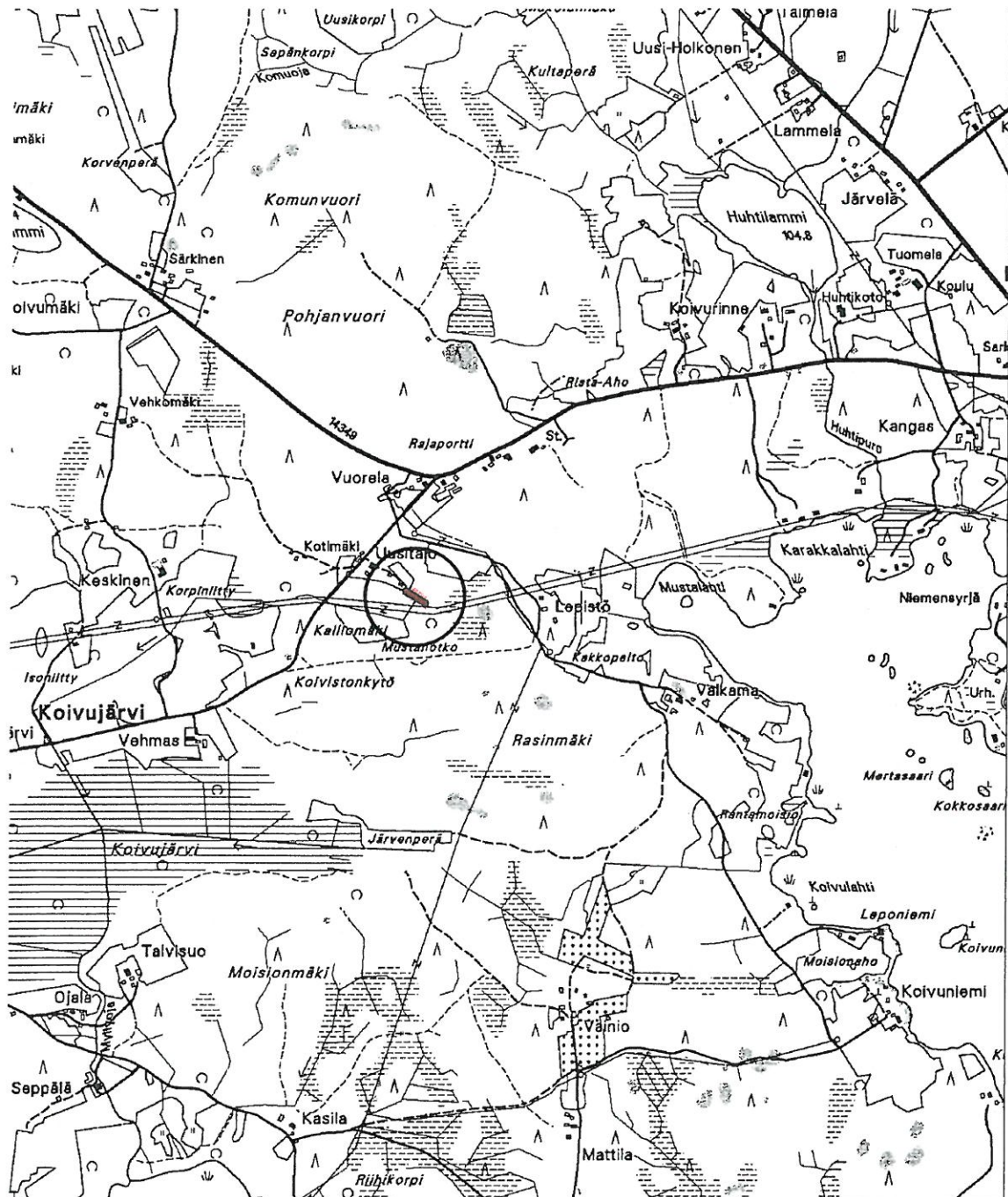
Uustalo [13], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 09 KOTINIEMI)

Mk 1:20 000

X = 6882 00-06, Y = 2521 46-54, Z = n. 117,5-120 m mpy

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

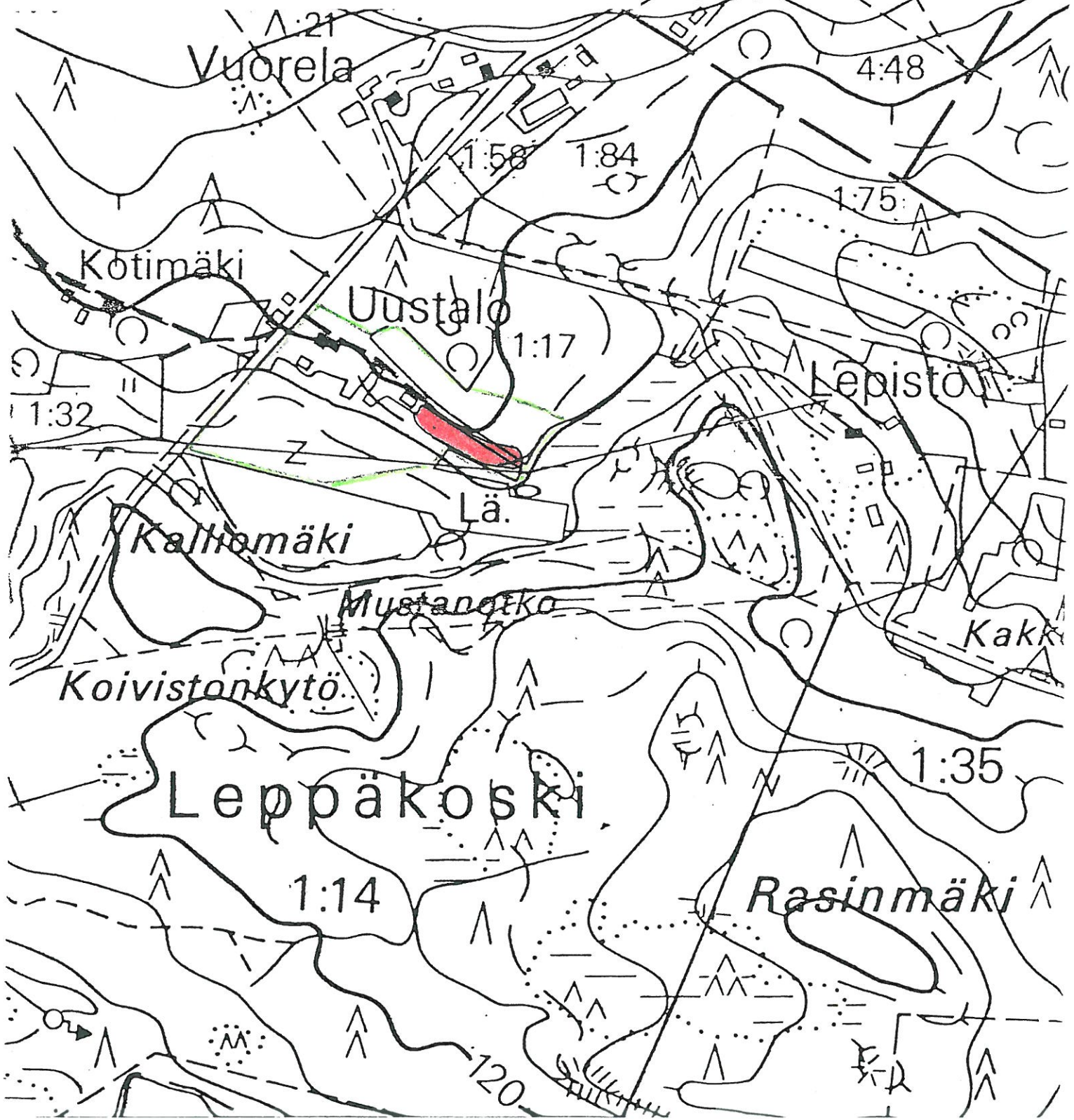
VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Uustalo [13], kivikautinen asuinpaikka

Suurennos rekisterikartasta, mk 1:5000

 asuinpaikka-alue

 tarkastetun/pintapöimitun alueen raja

4.1.14. Toivila [14], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Ajostaipale/Huopioniemi
Paikannimi: Toivila
Muinaisjännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Tarkastus: 2.11.1999 Vadim Adel
Sijainti:
 Peruskartta: 2231 08 VILPPULA
 Koordinaatit: X = 6877 10-36
 Y = 2521 15-32
 Z = n. 97-105 m mpy
 Koordinaattiselite: ääripisteet
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta 4,4 km WSW

114305 Toivila. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla vasemmalla rantasauna ja järvi. W

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Asuinpaikan kulttuurikerros on osittain tuhoutunut peltotöissä ja rantasaunan rakennustöissä. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot:
 Kylä: Ajostaipale
 Tila (RN:o/nimi): 3:224 Toivila

Omistaja: Ylä-Pynnönen Aino
 Osoite: Soiluntie 36, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-401-0003-0224

Kylä: Huopioniemi
 Tila (RN:o/nimi): 2:13 Huopion Soilu
 Omistaja: Ylä-Pynnönen Aino
 Osoite: Soiluntie 36, 35700 VILPPULA
 Kiinteistötunnus: 933-404-0002-0013

Kylä: Ajostaipale
 Tila (RN:o/nimi): 3:200 Koirakallio
 Omistaja: Heikkilä Erkki Juhani
 Osoite: ei ole tiedossa
 Kiinteistötunnus: 933-401-0003-0200

Aiemmat tiedot: kivistäinen irtolöytöpaikka
 Inventointi Bergström 1977 (nro 3)

Aiemmat löydöt: KM 13188 poikkikirves. Löytänyt yo. Erkki Heikkilä v. 1945
 Toivilan tilan kuivausriihen eteläpuolelta järven länsirannalta
 peltotyössä savimaasta. Diar. 21.1.1953.

Inventointilöydöt 1999: KM 31809 kvartsi-iskoksia 13 kpl, palanutta luuta 1 kpl
Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:10 000
Negatiivit: 114305-114306
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee Soilunvuolteen länsirannalla, Toivilan talon E- ja SE-puolella pellolla. Maasto viettää kaakkoon ja itään, pieneen maatuvaan lahteen, mihin laskee Tuhrusoja -niminen puro. Talosta n. 160 m itään rannalla, entisen riiden paikalla sijaitsee tiilinen rantasauna. Poikkikirveen löytöpaikka sijaitsee Toivilan talon isäntä Mauno Ylä-Pynnösen mukaan pellolla, rantasaunan S-puolella. Bergströmin mukaan löytö olisi tullut rakennuksen NW-puolelta. Hän ei kuitenkaan isännän mukaan käynyt löytöpaikan päällä.

Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin Toivilan talon ympäristö ja pintapoisuon E- ja SE-puolella olevat pellot. Kvartsi-iskoksia löytyi 20-50 m leveältä rantaviivaa pitkin kulkevalta vyöhykkeeltä yhteensä n. 270 m:n matkalta (SW-NE). Suuri osa kvartsi-iskoksista jätettiin poimimatta. Asuinpaikan keskiosassa, itärinteellä löytöalueen pohjoisrajana on talolta rantasaunalle vievä WSW-ENE-suuntainen tie. Pellon keskellä on pieni N-S-suuntainen notko, jossa on tummempaa maata, joten lahti on ilmeisesti aikoinaan ulottunut jonkin verran nykyiselle peltoalueelle. Muuten maaperä pellolla on savea.

Asuinpaikan S-osassa, tilan etelärajan kohdalla on korkeahko mäki, jonka laki ja itärinte kasvatavat harvaa sekametsää (kuusia, pihlajaa, katajaa, koivua) ja pensaikkoa. Maaperä on kellertävää hiesua, mäen laella tummankeltaista hiekkaa; pellon reunassa näkyy kalliopaljastumia. Paikalle on kasattu kiviä pellosta. Hiekassa pellon reunassa on havaittu punertavaa maata ja hiiltä turpeen alla. Paikalta tuli myös kvartsi-iskoksia. Suhteellisen koskemattomasta asuinpaikkakerrosta on säilynyt siis ilmeisesti kyseessä olevalla peltosaarekkeella, mäen laella. Löytöjä tuli myös mäen toiselta puolelta, kaakkoisrinteeltä.

Maaperä on savea/hiesua. Asuinpaikan SW-puolella kulkee NW-SE-suuntainen Soiluntie, jonka toisella puolella oleva pelto oli tarkastusaikana heinällä.

Rantasaunan N-puolella löytöalue jatkuu 20-30 m leveänä kaistana rantaa pitkin aivan pellon NE-kulmaan asti. Asuinpaikka-alue jatkuu mahdollisesti jonkin verran myös pellon ulkopuolella, mutta topografian mukaan enintään 10-20 m; sen N-rajana on hyvin korkea kallioinen mäki nimeltään Koirakallio, jolla kasvaa mäntyvaltaista kangasmetsää, aluskasvillisuutena heinää. Asuinpaikan N-rajalla pellon reunassa Koirankallion S-rinteessä maaperä on keltaista hiekkaa. Asuinpaikan ylärajana on sekä S-osassa että NE-rajalla n. 105 m:n korkeuskäyrä.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee ns. Vilppureittiin kuuluvan Soilunvuolteen länsirannalla, pienen, lähes umpeenkasvaneen lahden länsi- ja luoteisrannalla, Toivilan talon E- ja SE-puolella pellolla. Maasto viettää kaakkoon ja itään, pieneen maatuvaan lahteen, mihin laskee Tuhrusoja -niminen puro. Talon SW-puolella kulkee NW-SE-suuntainen Soiluntie. Asuinpaikasta n. 240 m S on W-E-suuntainen Vilppula-Ruovesi -tie.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 270 (SW-NE) x 20-50 m; perusteena pintapöytäkarttojen levinneisyys ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen

Suojelutoimenpiteet kentällä: maanomistajalle on kerrottu asuinpaikasta

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Kivikautinen asuinpaikka pellolla.

Kulttuurikerros ja alkuperäinen luonnonympäristö ovat osittain tuhoutuneet.

Havaintomahdollisuudet: löytöalueella hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Vanhakylä [16], kivikautinen asuinpaikka 3,2 km NW

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat: -

Muuta: Tuhrusojan suussa oli talon isännän mukaan kesällä näkyvissä muutamia puupaaluja soistuvan lahden S-osassa; kyseessä on jonkinlainen pyydysrakennelma. Tarkastusaikana vesi oli liian korkealla, ja kohdetta ei voitu tarkastaa.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

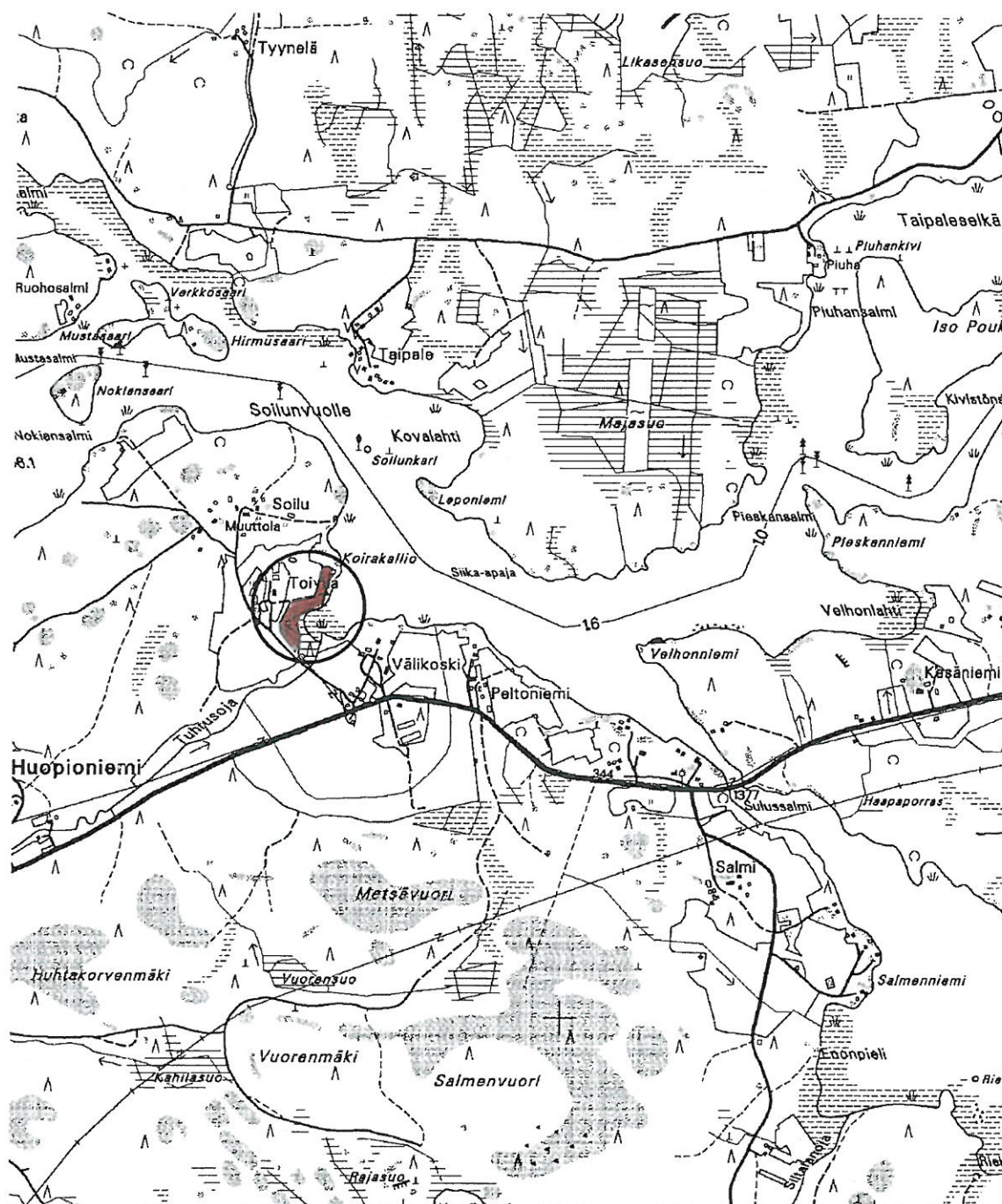
Toivila [14], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 08 VILPPULA)

Mk 1:20 000

X = 6877 10-36, Y = 2521 15-32, Z = n. 97-105 m mpy

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

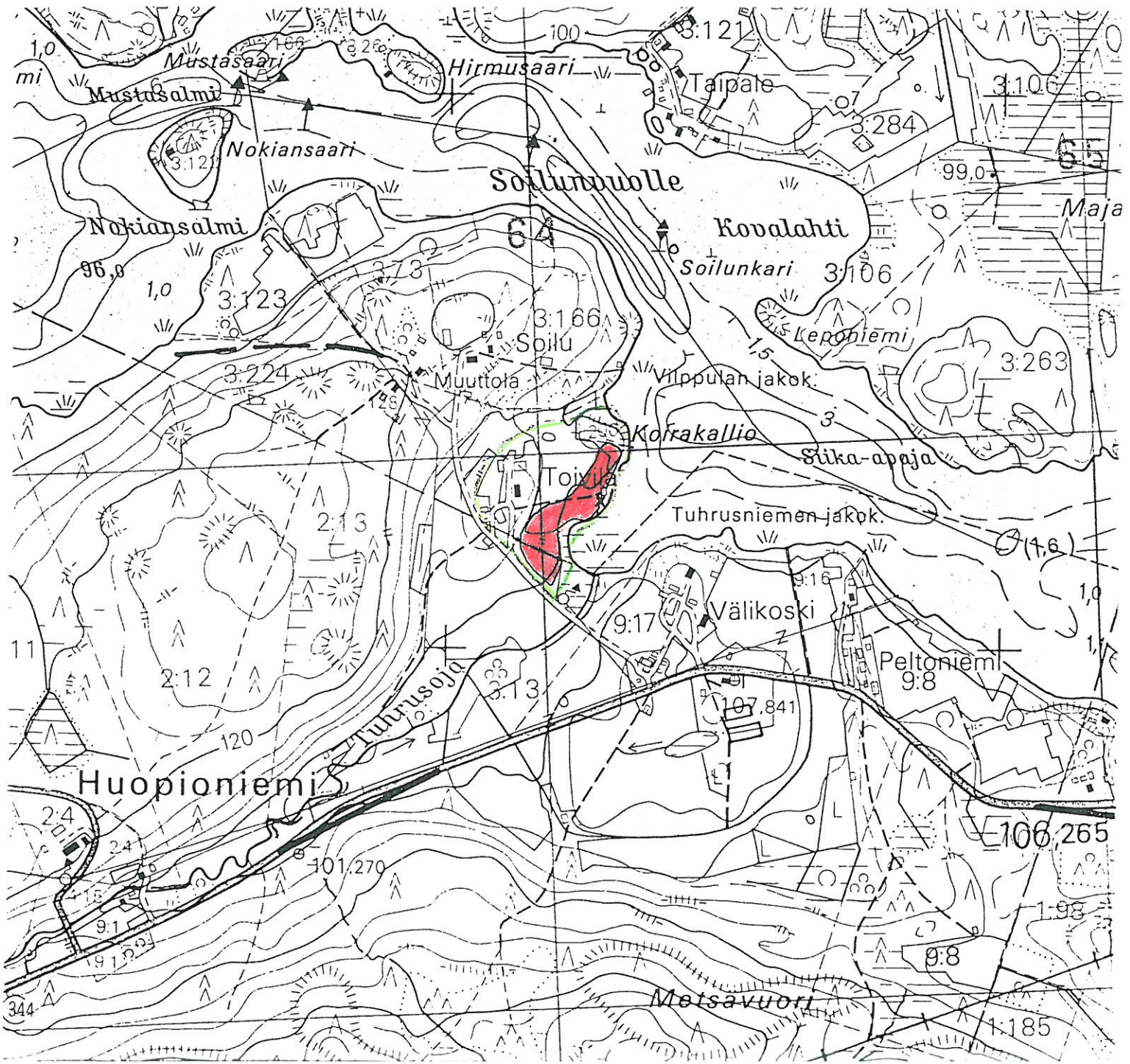
VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Toivila [14], kivikautinen asuinpaikka

Suurennos peruskartasta 2231 08 VILPPULA (Hki 1979, päällepainatus 1988)

Mk 1:10 000

- asuinpaikka-alue
- tarkastetun alueen raja
- poikkikirveen KM 13188 löytöpaikka

4.1.15. Ruissaari [15], kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka ja varhaismetalli- tai rautakautinen kiviröykkiö

Kunta: Vilppula
Kylä: Huopioniemi
Paikannimi: Ruissaari
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, hautapaikat
Tyypin tarkenne: asuinpaikat, lapinrauniot
Ajoitus: kivi- tai varhaismetallikautinen, varhaismetalli- tai rautakautinen
Rauhoitusluokka: 1 (ehdotus)
Tarkastus: 8.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Petri Lähteinen
Sijainti:
 Peruskartta: 2231 05 VÄÄRINMAJA
 Koordinaatit: X = 6878 83
 Y = 2519 12
 Z = n. 99 m mpy
 Koordinaattiselite: keskipiste
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta 6,3 km W

114263 Ruissaari. Yleiskuva asuinpaikasta. Etualalla röykkiö (linjakeppi keskellä). Taustalla oikealla Kasilanselkä. W

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Muinajäännös ja sen ympäristö ovat säilyneet erittäin hyvin. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.
Tila- ja omistajatiedot:
 Kylä: Huopioniemi

Tila (RN:o/nimi): 1:11 Honko
 Omistaja: Salunen Seppo
 Osoite: Niemeläntie 11, 35740 YLÄ-VÄÄRI
 Kiinteistötunnus: 933-404-0001-0011

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: -
Inventointilöydöt 1999: KM 31802 kvartsi-iskoksia 3 kpl, palanutta luuta 58 kpl
Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:10 000
Negatiivit: 114262-114264
Diat: 42314-42315

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Hongonselän ja Kasilanselän välisen salmen itäpuolella olevan Ruissaaren SW-rannalla, kalliopohjaisella mäellä. Saari on n. 570 (WSW-ENE) x 400 m kokoinen, kasvaa mäntyvaltaista havupuumetsää. Aluskasvillisuutena on puolukka, sammal, jäkälä. Maasto on suhteellisen epätasaista, viettää järveen. Saaren korkein mäki, n. 105 m mpy, on saaren eteläosassa, muinaisjäänneksen NE-puolella. Vedenpinnan korkeus on 96,1 m mpy.

Kiviröykkiö sijaitsee rantakalliolla, sen läntisellä ”niemekkeellä”, asuinpaikan WNW-reunalla, rannasta n. 25 m. Röykkiön koordinaatit ovat: X = 6878 84, Y = 2519 10, Z = n. 99 m mpy. Röykkiön SW-puolella alkaa järveen viettävä rinne ja n. 5 m NW-puolella alkaa luoteisrinne, joka viettää tiheämpää metsää kasvavan niemen suuntaan. Röykkiöstä 15 m suuntaan 85 g on iso maakivi. Röykkiöltä avautuu näkymä Kasilanselälle.

Röykkiö on soikeahko, pituudeltaan (ESE-WNW) 6 m, leveydeltään 5 m, korkeudeltaan n. 0,3 m, kasattu 20-40 cm kokoisista kivistä, joita on luultavasti vain yksi kerros kallion päällä. Röykkiö on sammaloitunut, vain muutama kivi on näkyvissä, monet tuntuvat liikkuvan turpeen alla. Röykkiön WNW-reunassa kasvaa mänty, SSW- ja NW-reunoilla on kuusenvesaa. Sijainniltaan ja rakenteeltaan röykkiö kuuluu ns. lapinraunioihin ja ajoittuu siten pronssi- tai rautakaudelle. Viimeksi mainittu vaihtoehto tuntuu todennäköisemmältä, jos ottaa huomioon sen, että Ruissaaren röykkiöstä n. 420 m on löydetty rautakautinen saviastia (ks. kohde Kasilansaari [20]) ja että Vilppulan toinen tunnettu lapinraunio (ks. kohde 2, Nuijanniemi) on myös ajoitettu rautakaudelle.

Asuinpaikka sijaitsee heti röykkiön ESE-puolella, samalla kalliopohjaisella mäellä. Myös itse röykkiö sijaitsee todennäköisesti asuinpaikka-alueella. Asuinpaikan pituus (WNW-ESE) on n. 55 m, leveys n. 15 m. Alue kasvaa harvaa mäntymetsää, alueella on paljon kalliopaljastumia ja lohkkareita. Asuinpaikan etelä- ja lounaisrajana on melko jyrkkä etelälounaaseen, järveen viettävä rinne. Asuinpaikan itä- ja pohjoispuolella maasto alkaa laskea loivasti koilliseen ja itään. Alueelle kaivettiin koekuoppa ja tehtiin havainnot kulttuurikerroksesta (ks. kohta *Koekuopat*). Kulttuurikerroksena on keskiruskea hiekka, joka sisältää asuinpaikkalöytöjä (palanutta luuta, kvartsi-iskoksia).

Ympäristö ja maasto: Kohde sijaitsee Hongonselän ja Kasilanselän välisen n. 500 m leveän salmen itäpuolella olevan Ruissaaren SW-rannalla. Saaren SE-puolella, kapean Pässinsalmen toisella puolella on iso Kasilansaari. Ruissaaren NE-rannan ja mantereen välissä on n. 50-60 m leveä Karjasalmi.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 55 x 15 m; perusteena näkyvät rakenteet ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 1. Erittäin hyvin säilynyt muinaisjäännöskompleksi, johon kuuluvat kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka ja varhaismetalli- tai rautakautinen kiviröykkiö (ns. lapinraunio). Myös muinaisjäännösalueen ympäristö on lähes koskematon.

Havaintomahdollisuudet: kohtuulliset

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kasilansaari, rautakautinen irtolöytöpaikka, n. 400 m SE; Honko, esihistoriallinen irtolöytöpaikka, n. 900 m W; Karjasalmi, historiallisen ajan sillan jäännökset, n. 500 m NE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat:

Koekuoppa 1:

Sijainti: röykkiöstä 8,5 m suuntaan 125 g.

Mitat: 40 x 40 cm, syvyys 50 cm.

Stratigrafia: turve 0-10 cm; keskiruskea hiekka 10-40 cm; vaaleanruskea hiesu 40-50 cm; peruskallio pohjana.

Löydöt: kvartsi-iskoksia 3 kpl ja palanutta luuta 58 kpl – keskiruskeasta hiekasta.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

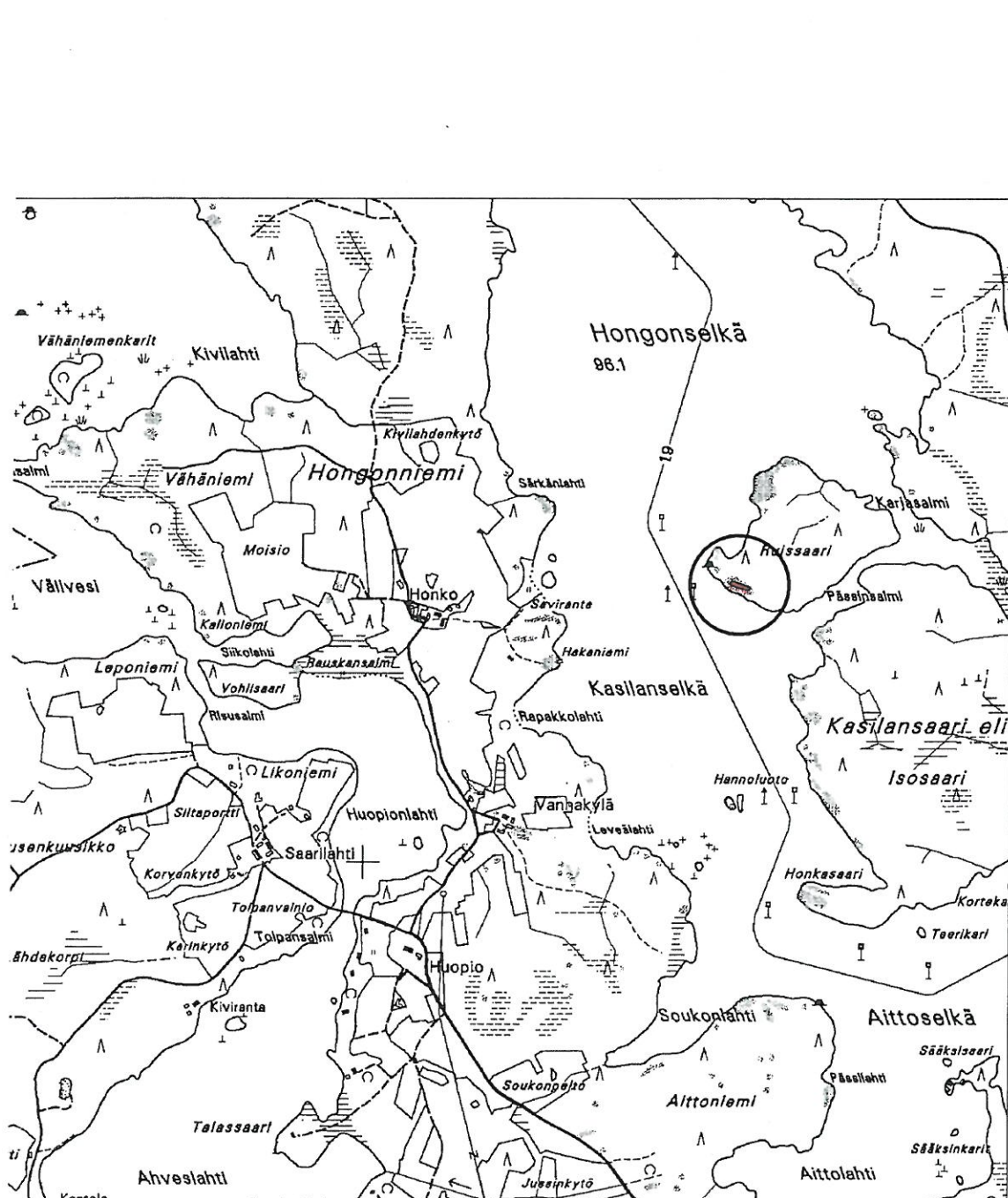
Ruissaari [15], kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka ja varhaismetalli- tai rautakautinen kiviröykkiö

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 05 VÄÄRINMAJA)

Mk 1:20 000

X = 6878 83, Y = 2519 12, Z = n. 99 m mpy

Muinaisjäänös on merkitty punaisella.

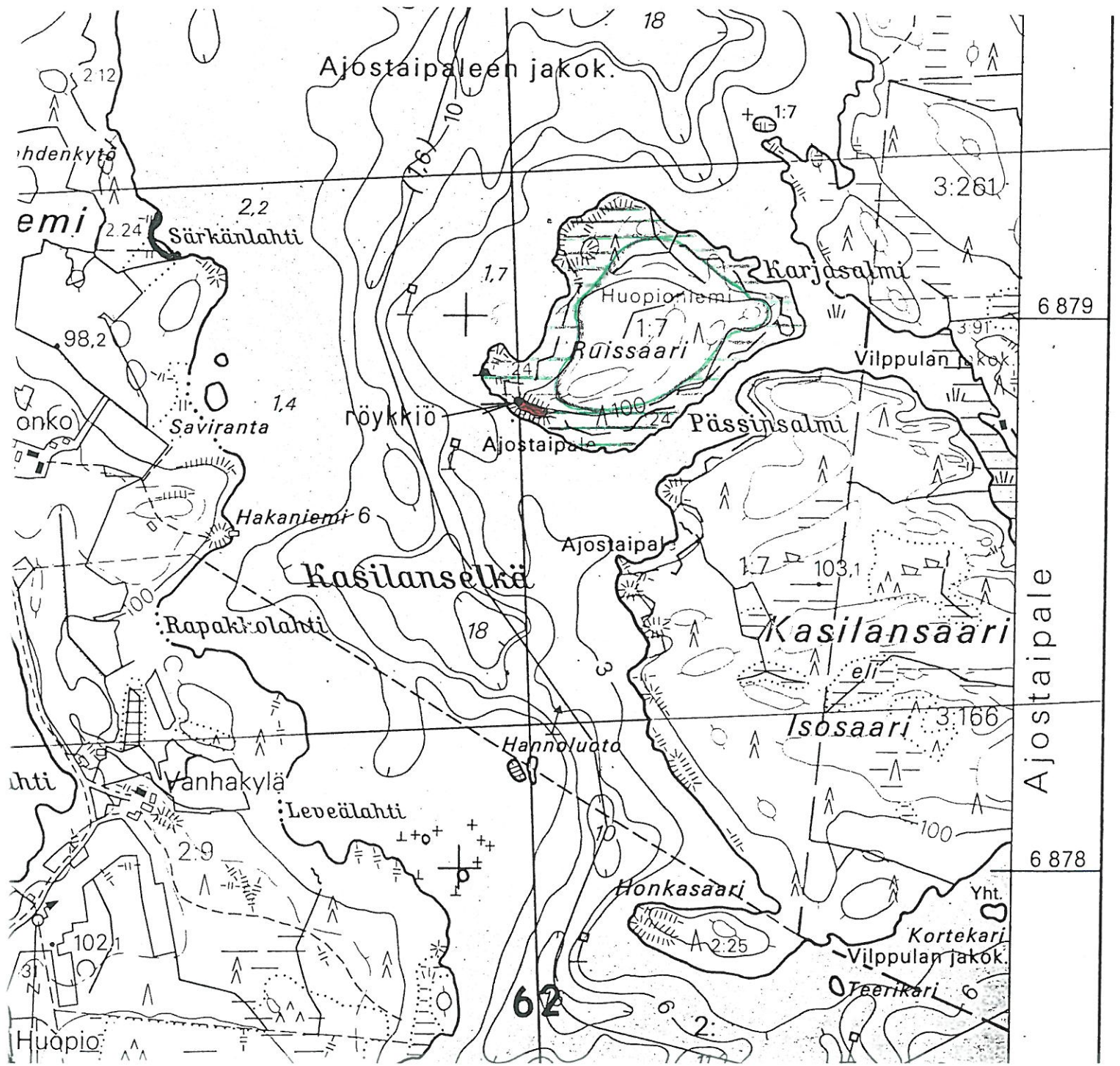

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Ruissaari [15], kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka ja varhaismetalli- tai rautakautinen kiviröykkiö

Suurennos peruskartasta 2231 05 VÄÄRINMAJA (Hki 1983, päällepainatus 1988)
Mk 1:10 000

- asuinpaikka-alue
- kiviröykkiö
- tarkastettu alue

4.1.16. Vanhakylä [16], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Huopioniemi
Paikannimi: Vanhakylä
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Tarkastus: 29.10. ja 4.11.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen

Sijainti:
 Peruskartta: 2231 05 VÄÄRINMAJA
 Koordinaatit: X = 6878 32-65
 Y = 2518 16-28
 Z = 100-103 m mpy
 Koordinaattiselite: ääripisteet
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta 7,2 km W

114310 Vanhakylä. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla vasemmalla järvi, oikealla Hongon talo. SE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Asuinpaikan kulttuurikerros on ainakin osittain tuhoutunut. Kohdetta ei ole merkitty maastoon eikä peruskartalle. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot:
 Kylä: Huopioniemi
 Tila (RN:o/nimi): 1:11 Honko

Omistaja: Salunen Seppo
 Osoite: Niemeläntie 11, 35740 YLÄ-VÄÄRI
 Kiinteistötunnus: 933-404-0001-0011

Kylä: Huopioniemi
 Tila (RN:o/nimi): 2:50 Kallenpalsta
 Omistaja: Heikkilä Kalevi
 Osoite: Ruijantie 2-4 J 32, 93600 KUUSAMO
 Kiinteistötunnus: 933-404-0002-0050

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt 1999: KM 31808 kvartsikaapimia 2 kpl, kvartsiesineitä 2 kpl, kvartsi-iskoksia 20 kpl, palanutta luuta 2 kpl

Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:10 000

Negatiivit: 114309-114310

Diat: 42327

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee pellolla Hongonniemen länsirannalla, Hongon talolle vievän NNW-SSE-suuntaisen soratien E-puolella, pitkällä N-S-suuntaisella moreniharjanteella. Suurin osa asuinpaikka-alueella on Vanhakylän talon mailla, N-osa Hongon talon mailla. Rajan kohdalla on kivikkoinen peltosaareke, joka kasvaa pääasiassa lehtipuita (koivu, haapa, lisäksi muutama mänty). Luontaisen kivikon lisäksi saarekkeella on pellolta ja mahdollisesti tieltäkin kerättyjä kiviä. Saarekkeen kohdalla pellon rajalla on melko jyrkkä järven suuntaan viettävä rinne, samoin pellon ja tien välillä Vanhakylän puolella. Tilusrajan N-puolella rinne on hyvin loivaa. Tien ja rannan välissä kasvaa sekametsää; tilusrajan kohdalla maasto on hyvin tasaista, alavaa. Maaperä on hiekkaa, rinteiden alaosassa tien varressa on savea. Maasto Hongon puolella viettää loivasti SW-suuntaan.

Löytöalueen korkein kohta sijaitsee tilusrajan S-puolella, peltosaarekkeen SE-puolella. Maaperä on hiekkamoreenia. Harjanteen E-puolella kulkee S-N-suuntainen oja, maaperä sen rannoilla n. 10-15 m leveällä kaistalla on hiesua, maasto viettää loivasti ojaan. Harjanteen rinteet ovat jyrkempiä. Oja laskee S-suuntaan, vetiseen notkoon, joka on aikoinaan ilmeisesti ollut Kasilanselän lahtena. Asuinpaikka on sijainnut siis vedenpinnan ollessa korkeammalla pitkällä kapealla kannaksella tai etelään työntyvällä niemellä Hongonniemen ollessa saarena. Ojaa pitkin kulkee samansuuntainen sähkölinja.

Inventoinnin yhteydessä alueella tehtiin pintapoimintaa. Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä tuli n. 340 (NNW-SSE) x 80 m laajalta alueelta. Asuinpaikan länsirajana on tie ja 100 m:n korkeuskäyrä, itärajana oja ja etelämpänä 100 m:n korkeuskäyrä. Löytöalueen pohjoisraja kulkee Hongon talosta n. 100 m SSW ja eteläraja on Vanhakylän talosta n. 240 m NW. Suuri osa kvartsi-iskoksista jätettiin ottamatta talteen.

Ympäristö ja maasto:

Asuinpaikka sijaitsee pituudeltaan (N-S) n. 3,5 km ja leveydeltään enintään 1,5 km olevan Hongonniemen länsirannalla, sen eteläosassa, niemen kapeimmalla kohdalla, Huopionlahden ja Kasilanselän välisellä n. 300 m leveällä kannaksella. Maasto viettää länteen ja itään. Asuinpaikasta 2,8 km SE kulkee Vilppula-Ruovesi -tie.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 340 (NNW-SSE) x 80 m; perusteena pintapoimintalöytöjen levinneisyys ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen; länsirajana tie, itärajana oja ja etelämpänä 100 m:n korkeuskäyrä.

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Kivikautinen asuinpaikka pellolla.

Kulttuurikerros ja alkuperäinen luonnonympäristö ovat ainakin osittain tuhoutuneet.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Honko [19], esihistoriallinen irtolöytöpaikka, n. 100 m NNE; Ruissaari [15], kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka ja varhaismetalli- tai rautakautinen kivistä, 0,9 km ENE; Toivila [14], kivikautinen asuinpaikka 3,2 km SE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat: -

Muuta: -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

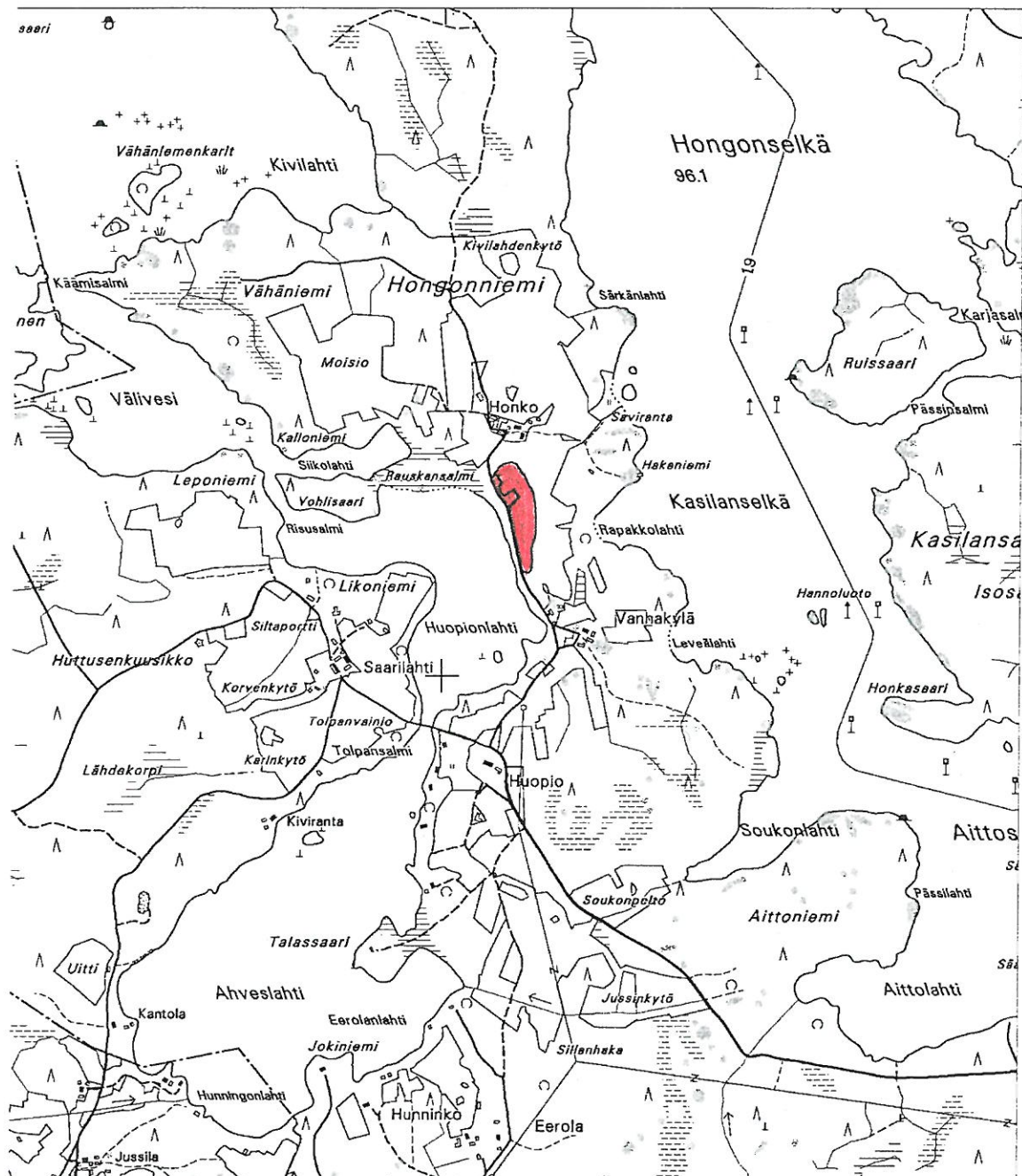
Vanhakylä [16], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 05 VÄÄRINMAJA)

Mk 1:20 000

X = 6878 32-65, Y = 2518 16-28, Z = 100-103 m mpy

Asuinpaikka on merkitty punaisella.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

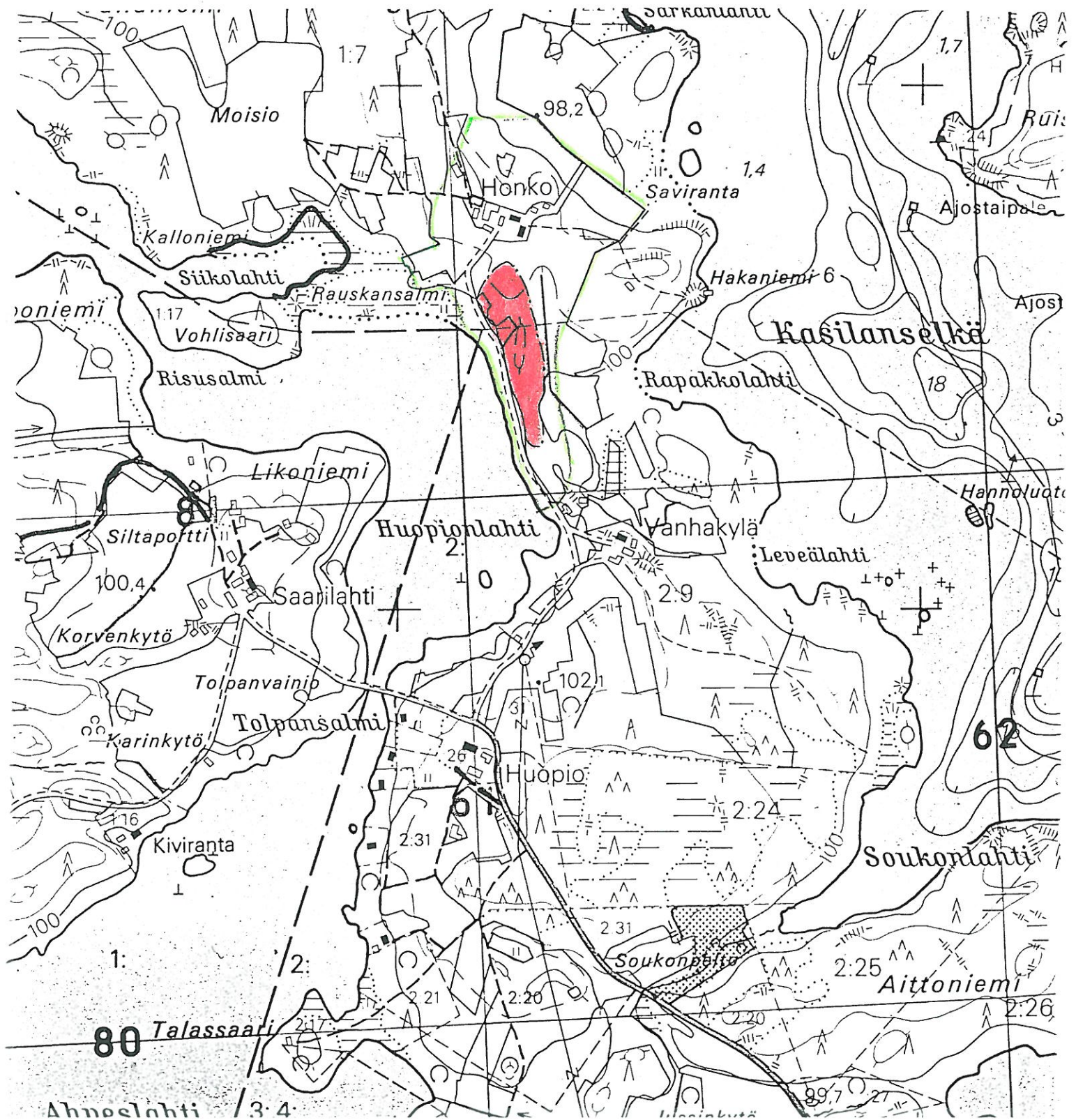
Vanhakylä [16], kivikautinen asuinpaikka

Suurennos peruskartasta 2231 05 VÄÄRINMAJA (Hki 1983, päällepainatus 1988)

Mk 1:10 000

 asuinpaikka-alue

 tarkastetun alueen raja

4.2. ESIHISTORIALLISET IRTOLÖYTÖPAIKAT

(ks. lisäksi kohde 4 Viitamäki)

4.2.1. Kulmala [17], kivikautinen irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kiviaita

Kunta: Vilppula
Kylä: Pohjaslahti
Paikannimi: Kulmala
Muinaisjäännoistyyppi: löytöpaikat, kivrakenteet
Tyyppin tarkenne: irtolöytöpaikat, kiviaidat
Ajoitus: kivikautinen, historiallinen
Rauhoitusluokka: 2 (kiviaita, ehdotus)
Tarkastus: 20.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti
 Peruskartta: 2232 01 POHJASLAHTI
 Koordinaatit: X = 6896 34
 Y = 2506 49
 Z = n. 130 m mpy
 Koordinaattiselite: löytöpaikan keskipiste
 Etäisyystieto: Pohjaslahden koulusta 1,8 km NNW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Kiviaita on osittain purettu, ympäristö on vesakoitunut. Vesakon /koivikon harventamista voisi harkita.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Pohjaslahti
Tila (RN:o/nimi): 3:162 Kulmala
Omistaja: Tuominen Voitto ja Ulla
Osoite: Keulantie 8, 42850 POHJASLAHTI
Kiinteistötunnus: 933-416-0003-0162

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: kourutaltan pala, säilytetään Kulmalan talossa. Löytänyt Johannes Myllyaho 1940-50-luvulla perunamaalta.

Inventointilöydöt 1999: KM 31795 kvartsi-iskoksia 3 kpl, palanutta luuta 16 kpl

Kartat: peruskarttaote 1:20 000

Negatiivit: 114281-114284

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kulmalan talossa (koord. x = 6896 34, y = 2506 45) on säilytetty kourutaltan palaa, jonka löysi Ulla Tuomisen isä Johannes Myllyaho 1940-50-luvulla perunamaalta talon itäpuolelta. Kyseessä on käyräselkäisen kourutaltan keskiosa, mustaa (selässä) tai harmaata kivilajia, jossa mustia läikkäitä. Taltan kanta on lohjennut kokonaan pois, kouruosasta on jäljellä n. 6 cm. Esineen pituus on 9,9 cm, leveys 4,0 cm, paksuus 3,2 cm, poikkileikkaus lähes nelikulmainen, kulmat pyöristetty. Esine on maanomistajan hallussa. Siitä oli maanomistajan mukaan ilmoitettu Kansallismuseolle 1950-luvulla, mutta ei ollut lunastettu (palautettu löytäjälle?). Museoviraston arkeologian osaston arkistosta ei löytynyt mitään tietoa esineestä eikä löytöpaikasta.

Peruna- ja kasvimaata, entinen pelto, josta taltta on löytynyt, sijaitsee loivalla itärinteellä Keulantien SE-puolella, Pohjaslahti-Kotala -tiestä n. 100 m E, Taivaljärven (eli Ristajärven) N-rannasta n. 240 m NW. Maasto viettää samaan notkoon (todennäköisesti entiseen Taivaljärven lahteen) kuin n. 200 m kaakkoon sijaitsevan Niemelän kivikautisen asuinpaikan peltorinne. Kulmalan vanhan pellon alaosa kasvaa koivikkoa. Tietä pitkin kulkee vanha kuusiaita. Entisen pellon yläosa, lähempänä taloa, on kasvimaana, paikalla kasvaa myös marjapensaita. Entisen pellon S-puolella, tilusrajan toisella puolella, on sekametsää (kuusi, mänty, koivu, leppä). Keulantien NE-puolella on kuusivaltaista sekametsää.

Inventoinnin yhteydessä peruna- ja kasvimaalta poimittiin palanutta luuta ja 3 vähän epämääräistä kvartsi-iskosta. Löytöjä tuli n. 30 m matkalta talon itäpuolelta. Perunamaan itäreunalle, rinteeseen alaosaan tehtiin koekuoppa, josta löytyi hiiltä (ks. kohta *Koekuopat*). Koekuopasta n. 1,5 m NE tehdyssä kairauksessa ei enää todettu hiilikerrosta. Kyseessä on jonkinlainen kuoppa tai painauma, jonka pohjassa on hiiltä. Koekuopasta n. 4 m E heti peltokerroksen alla oli hyvin vaaleaa hietaa. Kairauksilla todettiin, että löytöalueella peltokerroksen alla on oranssinvärinen hietta ja sen alla kallio, joka tulee vastaan n. 40-50 cm syvyydessä. Maanomistajan mukaan tontilta on löydetty kaivoa kaivettaessa sorakerroksen alta n. 80 cm syvyydeltä tulenpidonjälkiä – halkaisijaltaan n. 1 m oleva ”hiilikasa”. Kaivo sijaitsee talon SE-kulmasta 11,5 m suuntaan 95 g.

Tien SE-puolella kulkee vanha *kiviaita*, joka on osittain tuhoutunut (aidan länsiosasta on otettu kiviä talon perustuksiin; talo on rakennettu v. 1953). Aidan itäosa on säilynyt suhteellisen hyvin, sen leveys on 1-1,5 m, korkeus 0,5-0,7 m. Aita on rakennettu 20-50 cm kokoisista kivistä, 2-3 kivikerrosta on erotettavissa. Aita on sammalen ja karikkeen peitossa. Etäisyys tiestä on 7 m, talon NE-kulmasta 19 m. Aidan koordinaatit: x = 6896 35, y = 2506 47.

Kiviaidan SE-puolella rinteeseen alaosaan kasvaa koivikkoa ja vadelmaa. Paikalta on maanomistajan mukaan löydetty aikoinaan ”nuolenkärki” (?), joka olisi mahdollisesti säilyttävänä Pohjaslahden koulussa. Oliko kyseessä metalli- vai kiviesine, jäi epäselväksi. Kyseessä on kenties Pohjaslahden koulun kokoelmassa oleva pieni kourutalton. Mitään nuolenkärkeä koulun kokoelmista ei löytynyt.

Ympäristö ja maasto:

Löytöpaikka ja kiviaita sijaitsevat Pohjaslahdesta Kotalaan vievän tien itäpuolella, Keulantien SE-puolella, Kulmalan talon pihapiirissä, vanhalla viljelyalueella, Taivaljärven (eli Ristajärven) N-rannasta n. 240 m NW. Maasto viettää loivasti itään ja kaakkoon. Taivaljärven vedenpinnan korkeus on 117,9 m mpy.

Ehdotus suoja-alueeksi: kiviaidan kohdalla lakisäätäinen (2 m säteellä rakenteen reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: maanomistajalle on kerrottu löydöistä ja annettu Arkeologia-esite.

Luokitusehdotus perusteluineen: kivikautinen irtolöytöpaikka: kohdetta ei voida luokitella kiinteäksi muinaisjäännökseksi (asuinpaikaksi) löytöjen pienen määrän vuoksi, vaikka paikalla on todennäköisesti ollut jonkinlaista toimintaa kivikaudella.

Kiviaita: luokka 2. Osittain tuhoutunut, säilyneeltä osaltaan hyvin näyttävä historiallinen kivirakenne.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Niemelä [5], kivikautinen asuinpaikka n. 200 m SE

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. kohta *Hoito ja kunto*.

KoekuopatKoekuoppa 1:

Sijainti: talon kaakkoiskulmasta 40 m suuntaan 103 g.

Mitat: 50 x 50 cm, syvyys 60 cm.

Stratigrafia: harmaantummanruskea peltokerros 0-25/30 cm; hiilikerros 25/30-27/38 cm; vaalea hietä 27/38-30/50 cm; kellertävä hiesu, luoteiskulmassa tummanoranssi hiesu, joka muuttuu syvemmällä vaaleammaksi, hiesussa jonkin verran hiilenmurua, 30/50-60 cm.

Ei löytöjä.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

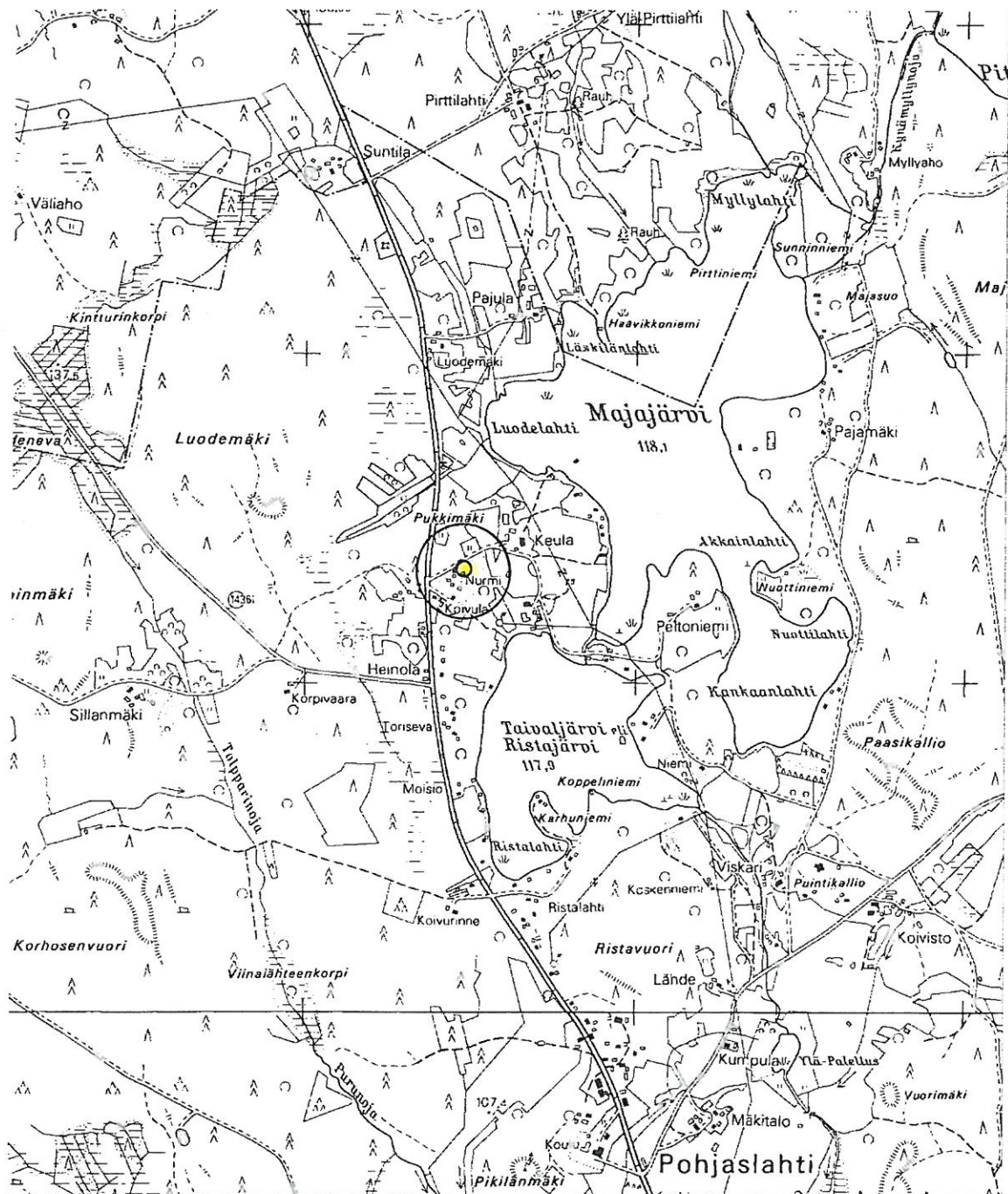
Kulmala [17], kivikautinen irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kiviäita

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2232 01 POHJASLAHTI)

Mk 1:20 000

X = 6896 34, Y = 2506 49, Z = n. 130 m mpy

- kivikautinen irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kiviäita

4.2.2. Pikilänmäki [18], esihistoriallinen (?) irtolöytöpaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Pohjaslahti
Paikannimi: Pikilänmäki
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyyppin tarkenne: irtolöytöpaikat
Ajoitus: esihistoriallinen?
Rauhoitusluokka: -
Tarkastus: 20.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti
 Peruskartta: 2232 01 POHJASLAHTI
 Koordinaatit: X = 6894 49
 Y = 2506 71
 Z = n. 125-130 m mpy
 Koordinaattiselite: keskipiste
 Etäisyystieto: Pohjaslahden koulusta n. 180 m SW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: -

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Pohjaslahti
Tila (RN:o/nimi): 4:204
Omistaja:
Osoite:
Kiinteistötunnus: 933-416-0004-0204

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: kiviesine, KM ? Löytänyt Olavi Parviainen 1960-luvun alussa Pikilänmäen pellon yläreunassa, sen W-kulmassa olevasta kivikasasta. Esine on toimitettu Kansallismuseoon.

Inventointilöydöt 1999: ei löytöjä
Kartat: peruskarttaote 1:20 000
Negatiivit: 114296
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kiviesine ("kivinaskali") on löytynyt Pohjaslahden koulun opettaja Tapio Parviaisen (puh. 03-4727009) mukaan 1960-luvun alussa Pikilänmäen itärinteessä olevan pellon W-kulmasta, kivikasasta. Esine on toimitettu hänen mukaansa Kansallismuseoon, ja siitä on saatu kiitoskirje. Museoviraston arkeologian osaston arkistosta ei löytynyt mitään tietoa esineestä eikä löytöpaikasta.

Löytöpaikka sijaitsee Pohjaslahden koulusta n. 180 m SW, pellon W-reunassa, kivikolla. Alue kasvaa sekametsää. Kivikko on sammaloitunut, kasvaa puolukkaa. Pellolle on istutettu kuusia. Maasto viettää itään. Paikalla ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Löydön laatu ja ajoitus on epävarma.

Ympäristö ja maasto:

Löytöpaikka sijaitsee Pikilänmäen itärinteessä olevan pellon W-kulmassa, Vilppula-Kotala – tiestä (nro 2560) n. 280 m SW, Pohjaslahden N-rannasta n. 360 m N. Pikilänmäen korkeus on n. 135 m mpy. Pohjaslahden vedenpinnan korkeus on 96,1 m mpy.

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana huonohkot (pelto on metsitetty)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Niemelä [5], kivikautinen asuinpaikka, n. 1,8 km N.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: löydön laatu ja esineen nykyinen sijainti on selvitettävä

Koekuopat -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

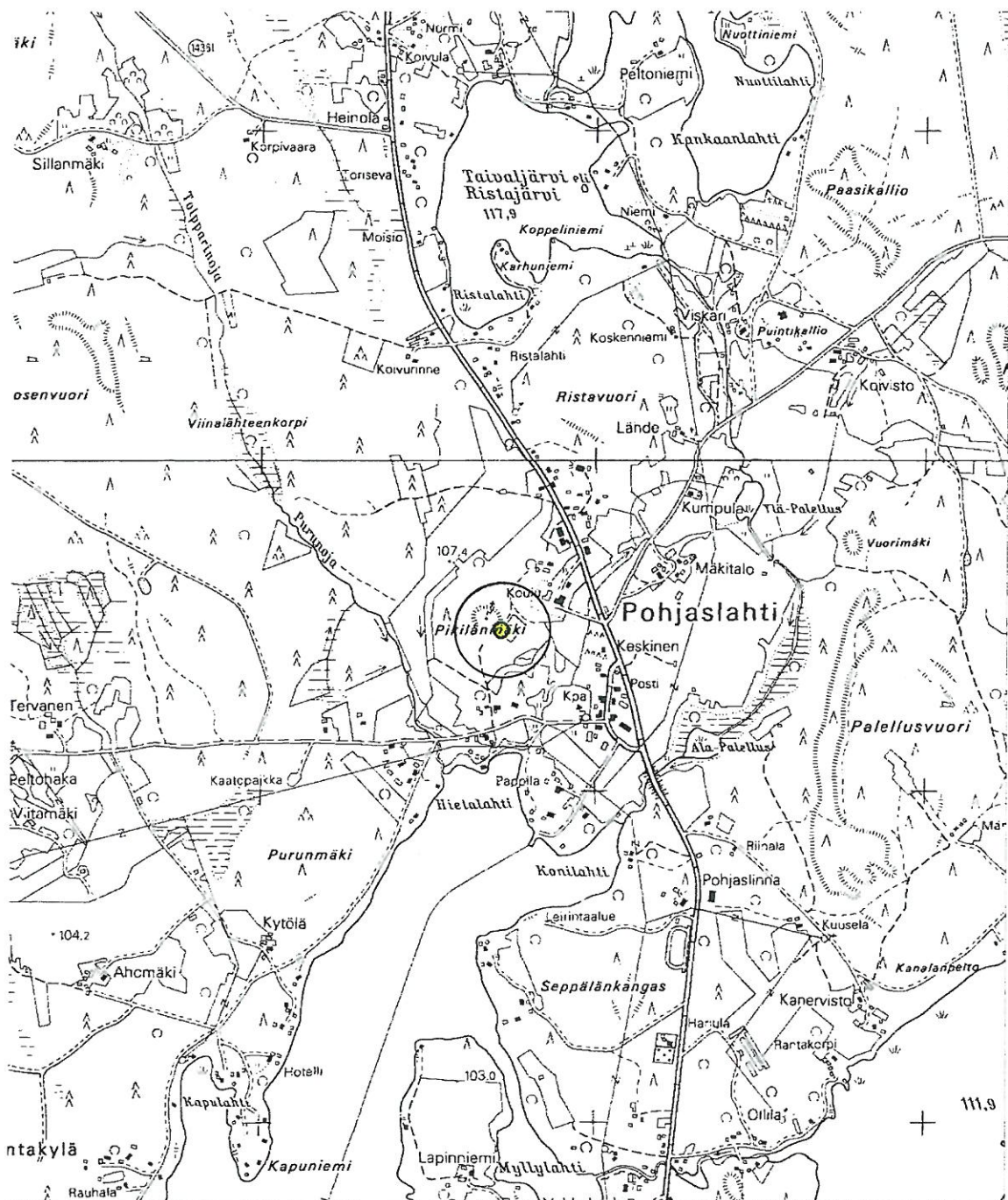
Pikilänmäki [18], esihistoriallinen (?) irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2232 01 POHJASLAHTI)

Mk 1:20 000

X = 6894 49, Y = 2506 71, Z = n. 125-130 m mpy

● kiviesineen löytöpaikka

4.2.3. Honko [19], esihistoriallinen irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan peltoröykkiötä ja kiviaitoja

Kunta: Vilppula
Kylä: Huopioniemi
Paikannimi: Honko
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat, röykkiöt, kivirakenteet
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat, viljelyröykkiöt, kiviaidat
Ajoitus: esihistoriallinen, historiallinen, historiallinen
Rauhoitusluokka: 2 (röykkiöt ja kivirakenteet, ehdotus)
Tarkastus: 29.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti
 Peruskartta: 2231 05 VÄÄRINMAJA
 Koordinaatit: X = 6878 75
 Y = 2518 22
 Z = n. 103-104 m mpy
 Koordinaattiselite: Hongon talon koordinaatit
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta 7 km W

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkinä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Peltorauniot ja kiviaidat ovat suhteellisen hyvin säilyneet, osittain sammaloituneet. Niiden ympäristö on paikoin vesakoitunut. Tilan S-rajalla olevaa kiviaitaa on todennäköisesti pidetty kunnossa raivaamalla vesakkoa sen ympäriltä. Vesakon harventamista voidaan harkita muuallakin.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Huopioniemi
Tila (RN:o/nimi): 1:11 Honko
Omistaja: Salunen Seppo
Osoite: Niemeläntie 11, 35740 YLÄ-VÄÄRI
Kiinteistötunnus: 933-404-0001-0011

Aiemmat tiedot: irtolöytöpaikka
 Inventointi Bergström 1977 (nro 2)

Aiemmat löydöt: reikäkivi, kadoksissa. Löytynyt Hongon talon N-nurkasta vesijohtojaa kaivettaessa n. 0,5 m:n syvyydeltä. Esine oli harmaata kiveä, litteä, halk. n. 5 cm, keskellä n. 0,5 cm:n kokoinen reikä.

Inventointilöydöt 1999: KM 31805 kvartsi-iskoksia 3 kpl, palanutta luuta 8 kpl

Kartat: peruskarttaote 1:20 000

Negatiivit: 114301

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Hongon talo sijaitsee pituudeltaan (N-S) n. 3,5 km ja leveydeltään enintään 1,5 km olevan Hongonniemen keskiosassa, melko laakean mäen laella. Reikäkiven löytöpaikalla heti talon N-puolella on n. 10 m leveä heinää kasvava vyöhyke. Tontilla on myös toinen asuinrakennus (talon SE-puolella) ja useita ulkorakennuksia. Pihapiirin ympäristö on peltoa. Maasto on hyvin tasaista, viettää loivasti koilliseen, Hongonselän rantaan, johon on matkaa n. 300 m, ja talon S-

puolella lounaaseen, n. 240 m:n päässä olevaan Huopionlahden rantaan. Maaperä on hiekkamoreenia.

Inventoinnin yhteydessä pintapoimittiin peltoalue talon ympärillä 100-200 m:n säteellä. Talon N-puolelta löytyi 2 kvartsi-iskosta ja 4 palaa palanutta luuta. Talon itäpuoleiselta pallolta löytyi yksi kvartsi-iskos. Palanutta luuta (4 kpl) tuli myös pihan S-puolelta. Löydöt eivät muodostaneet mitään keskittymiä. Pelloilta löytyi lisäksi runsaasti historiallisen ajan asutukseen liittyviä löytöjä: tiiltä, posliinia, lasia, rautaesineitä, liitupiipun paloja (ei luetteloitu). Talon E-puolelle, toisen asuinrakennuksen N-puolelle tehtiin koekuoppa, josta ei löytynyt mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Kairauksilla todettiin, että talon lähiympäristössä on 20-30 cm paksu kerros tummanharmaata tai ruskehtavanharmaata multaa, jonka alla on vaaleanharmaa savi- tai hiesukerros, paikoin kellertävää hiekkaa.

Talosta n. 100 m NE, aittojen NE-puolella, kahden pellon välisen saarekkeen N-kärjessä on melko suuri *peltoröykkiö* (ks. kartta 1:10 000, nro 1), muodoltaan soikeahko, pituudeltaan (N-S) n. 12 m, leveydeltään n. 10 m, kork. 1,5 m; sen ympärillä kasvaa koivuja ja pihlajaa. Pellon E-reunassa Hongon talosta n. 160 m E ja SE on todettu aika iso *pellonraivauskivikko* (ks. kartta 1:10 000, nro 2). Sen korkeus on paikoin lähes 2 m, leveys n. 5 m.

Talosta n. 160 m W on N-S-suuntainen pellon W-reunaa pitkin kulkeva muodoltaan kiviaitaa muistuttava *pellonraivauskivikko*, leveydeltään n. 2 m, korkeudeltaan 1 m oleva, osittain sammaloitunut, 20-60 cm kokoisista kivistä koostuva (ks. kartta 1:10 000, nro 3). Tämän kivikon S-puolella olevan peltoulokkeen lounaispuolella, talosta n. 220 m SW on N-S-suuntainen *kiviaita* (ks. kartta 1:10 000, nro 4), joka kulkee Rauskansalmen itärantaa kohti. Kiviaidan E-puolella on tasanne, joka on ilmeisesti vesakoitunut vanha pelto. Aidan pituus on n. 50 m, leveys vähän yli 1 m, korkeus enintään n. 1 m; erottuu 3-4 kivikerrosta. Aita on osittain sammaloitunut.

Vielä yksi *kiviaita* sijaitsee Hongon tilan S-rajalla, sisäänpääsyn kohdalla, tien molemmin puolin (ks. kartta 1:10 000, nro 5). Kiviaita kulkee W-E-suuntaisesti rajaa pitkin peltosaarekkeella ja tien toisella puolella kohti rantaa, päättyen isoon maakiveen. Aita on hyvin säännöllisen muotoinen, sen leveys on keskimäärin 1-1,3 m, korkeus 0,8-1,0 m. Aita on sammaloitunut ainakin osittain, koostuu 3-4 kivikerroksesta. Aitaa on todennäköisesti pidetty kunnossa raivaamalla vesakkoa sen ympäriltä. Tien kohdalla aidassa on portti; tien molemmissa reunoissa olevissa kivitolpissa on poranjälkiä.

Ympäristö ja maasto: Hongon talo sijaitsee pituudeltaan (N-S) n. 3,5 km ja leveydeltään enintään 1,5 km olevan Hongonniemen keskiosassa, melko laakean mäen laella. Talon ympäristö on peltoa. Maasto on hyvin tasaista, viettää loivasti koilliseen, Hongonselän rantaan, johon on matkaa n. 300 m, ja talon S-puolella lounaaseen, n. 240 m:n päässä olevaan Huopionlahden rantaan. Talolle vie S-N-suuntainen soratie, joka jatkuu talon NW-puolella ja vie Hongonniemen kärjelle.

Ehdotus suoja-alueeksi: kivirakenteiden kohdalla lakisäiteinen (2 m säteellä reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: esihistoriallinen irtolöytöpaikka; kivirakenteet: luokka 2, suhteellisen hyvin säilyneitä, erikokoisia ja –muotoisia historiallisen ajan peltoviljelyyn liittyviä rakenteita.

Havaintomahdollisuudet: kohtuulliset

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Vanhakylä [16], kivikautinen asuinpaikka, Hongon talosta n. 100 m SSW

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Hoito ja kunto*.

Muuta: Bergström (1977, s. 2) mainitsee tiedon, jonka mukaan Hongonniemen W-rannalla Hongon talon mailla olisi sijainnut röykkiö- tai raunioryhmä. Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin Hongon talon ympäristön lisäksi Hongonniemen länsirannasta pistävä Vähäniemi ja Isoniemen pohjoiskärki. Mitään merkkejä muinaisjäännöksistä ei havaittu. Paikallisasukkaat eivät tiedä mitään em. röykkiöistä.

Koekuopat:

Koekuoppa 1:

Sijainti: Hongon talon E-puolella, siitä 6 m E, toisen asuinrakennuksen N-puolella, siitä n. 5 m N, nurmikolla.

Mitat: 45 x 45 cm, syvyys 43 cm.

Stratigrafia: turve ja harmaa savipitoinen maa 0-11 cm; ruskehtavantummanharmaa nokipitoinen maa 11-26 cm; oranssihtavanvaaleanruskea hiekka 26-32 cm; vaaleanharmaa pohjasavi 32-43 cm.

Ei löytöjä. Nokipitoinen maakerros liittyy ilmeisesti historiallisen ajan asutukseen.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

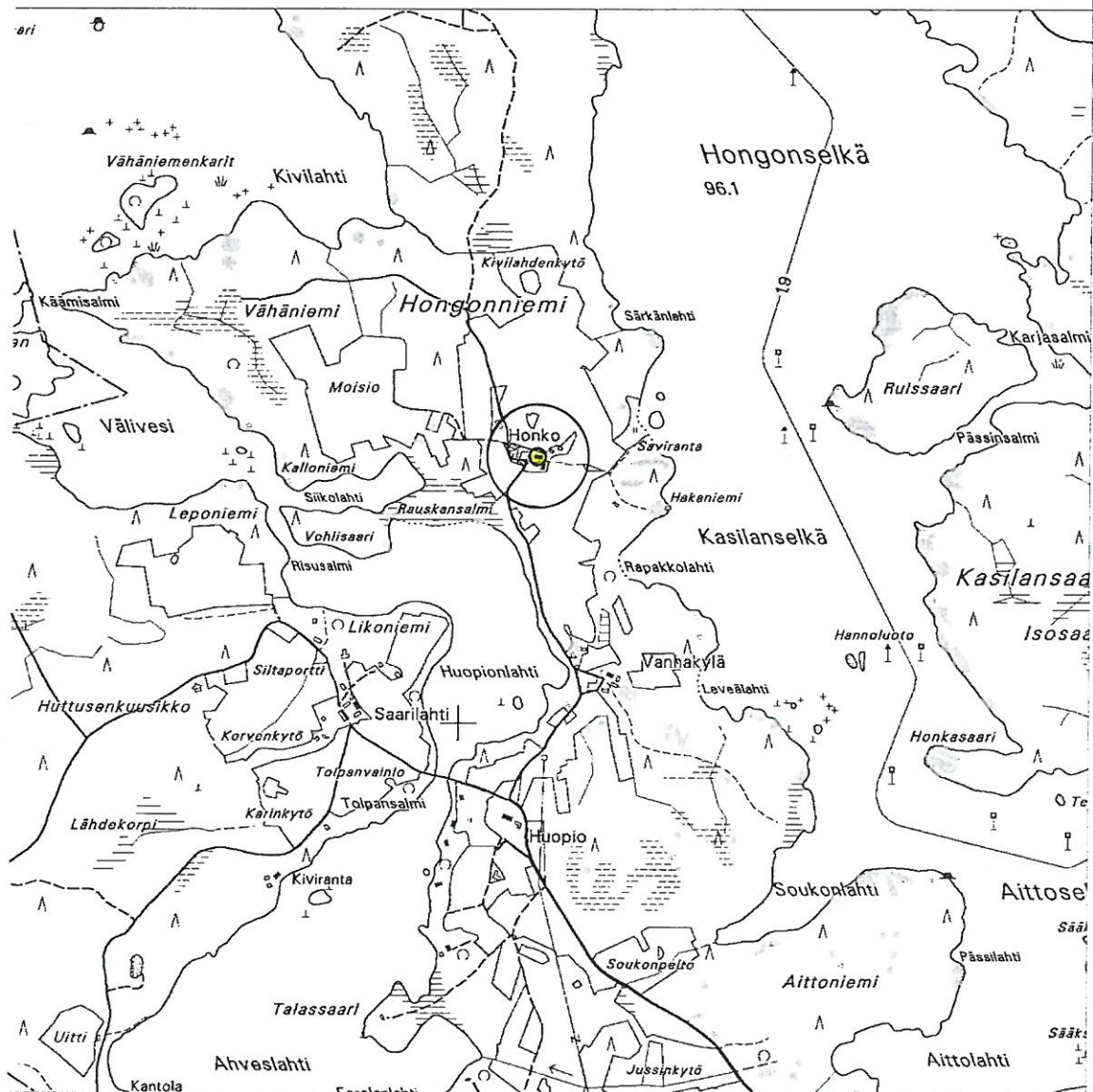
Honko [19], esihistoriallinen irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan peltoröykkiöitä ja kiviaitoja

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 05 VÄÄRINMAJA)

Mk 1:20 000

Hongon talon koordinaatit: X = 6878 75, Y = 2518 22, Z = n. 103-104 m mpy

- Hongon talo

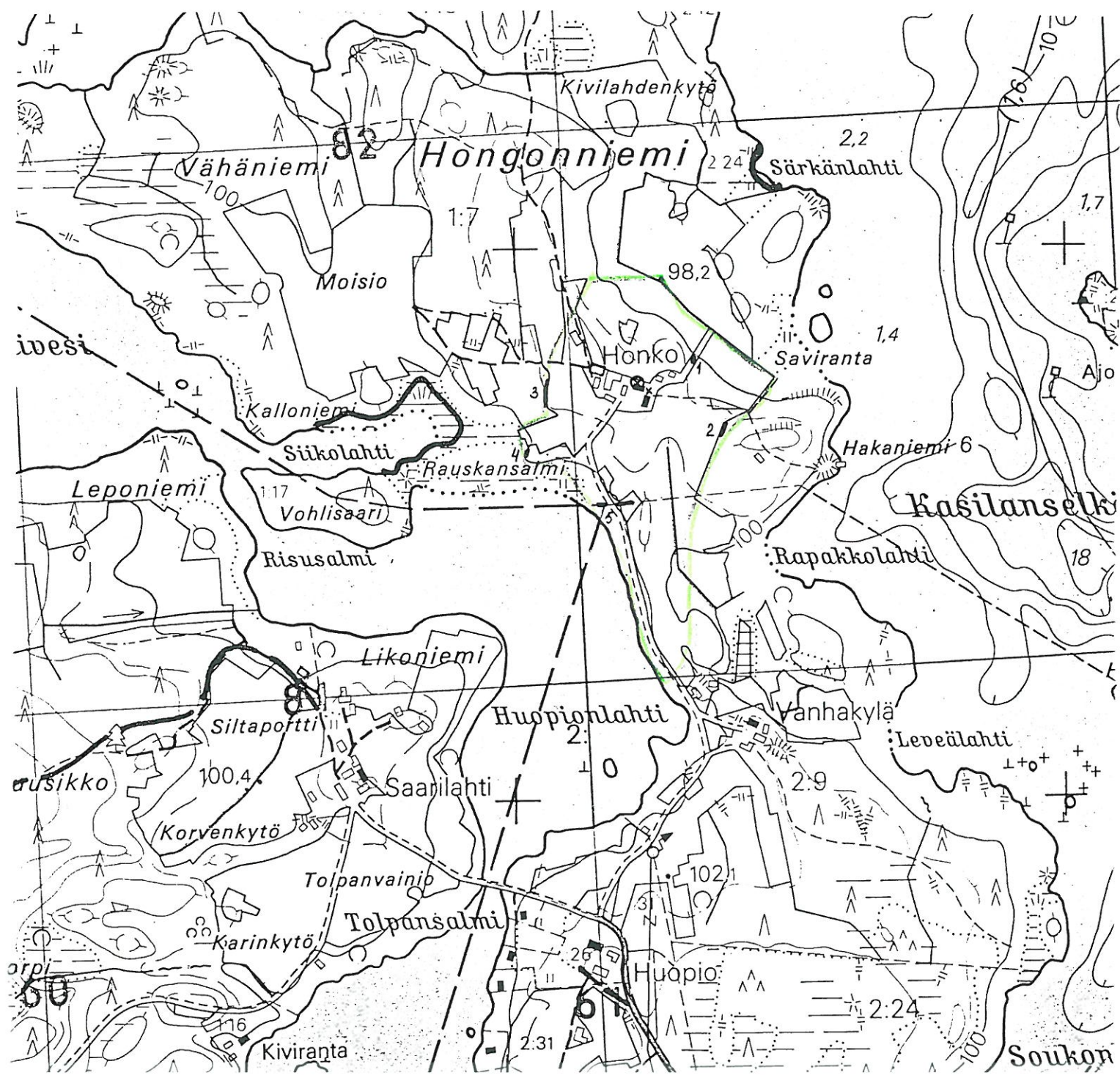

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Honko [19], esihistoriallinen irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan peltoröykkiöitä ja kiviaitoja

Suurennos peruskartasta 2231 05 VÄÄRINMAJA (Hki 1983, päällepainatus 1988)
Mk 1:10 000

⊗	reikäkiven löytöpaikka	1 – 3	peltoröykkiöitä
×	koekuoppa	4 – 5	kiviaitoja
	tarkastetun/pintapoimitun alueen raja		

4.2.4. Kasilansaari [20], rautakautinen irtolöytöpaikka

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Huopioniemi
Paikannimi:	Kasilansaari
Muinaisjäännöstyyppi:	löytöpaikat
Tyypin tarkenne:	irtolöytöpaikat, kätköt
Ajoitus:	rautakautinen
Rauhoitusluokka:	-
Tarkastus:	8.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Petri Lähteinen
Sijainti	
Peruskartta:	2231 05 VÄÄRINMAJA
Koordinaatit: X =	6878 56
Y =	2519 40
Z =	n. 100 m mpy
Koordinaattiselite:	Bergströmin ilmoittamat löytöpaikan koordinaatit (z-koordinaatti täsmennetty peruskartan mukaan)
Etäisyystieto:	Vilppulan kirkosta 6 km W
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Maastomerkintä:	ei merkintää
Hoito ja kunto:	-
Tila- ja omistajatiedot	
Kylä:	Huopioniemi
Tila (RN:o/nimi):	1:11 Honko
Omistaja:	Salunen Seppo
Osoite:	Niemeläntie 11, 35740 YLÄ-VÄÄRI
Kiinteistötunnus:	933-404-0001-0011
Aiemmat tiedot:	irtolöytöpaikka Tarkastus Salmo 1952 Tarkastus Salo 1954 Inventointi Bergström 1977 (nro 1)
Aiemmat löydöt:	KM 12867 rautakautinen saviastia (liimattu paloista). Löytänyt kalastaja Eemeli Vuorinen 7.9.1951 Kasilansaaren länsirannalta jänisjähdissä ollessaan.
Inventointilöydöt 1999:	ei löytöjä
Kartat:	peruskarttaote 1:20 000
Negatiivit:	114259
Diat:	-

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Löytöpaikka sijaitsee Aittoselän ja Kasilanselän välissä olevan ja Kasilansalmen mantereesta erottaman Kasilansaaren eli Isosaaren luoteisrannassa, pienen poukaman pohjukassa, rannasta 40-50 m. Saviastianpaloja on löytynyt n. 40 m saaren sisään pistäytyvästä notkelmasta, rinteessä (?) olevan n. 1 x 0,5 x 0,5 m kokoisen graniittilohkareen alta, n. 25 cm syvästä kolosta, jonka pohja oli soraista, koskematonta maata. Tarkastuksissa ei ole todettu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Löytöpaikan maasto viettää loivasti luoteeseen, järveen, kasvaa kuusi- ja mäntyvaltaista sekametsää, aluskasvillisuutena mustikka ja sammal. Paikalla on paljon isoja kiviä, oikeaa lohkarettä ei ole mahdollista paikallistaa. Löytöpaikan NE-puolella, notkon pohjalla on NW-SE-suuntainen oja. Poukaman molemmin puolin on pieniä kallioisia niemekkeitä. Inventoinnin yhteydessä tehtiin maaperähavainnot kahden puukaadon kohdalla ja todettiin seuraava stratigrafia: turve 0-10 cm; ruskea hiekka 10-15 cm; peruskallio tai vaaleanharmaa pohjasavi 15... cm. Ei löytöjä eikä muita merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Ympäristö ja maasto: Löytöpaikka sijaitsee Aittoselän ja Kasilanselän välissä olevan ja 50-250 m leveän Kasilansalmen mantereesta erottaman Kasilansaaren eli Isosaaren luoteisrannassa. Kasilansaari on n. 1,3 (WNW-ESE) x 1 km kokoinen, rannoiltaan kallioinen ja keskiosaltaan vetinen, kasvaa kuusivaltaista sekametsää. Asutusta on vain saaren itäpäässä (Ruohosalmen talo).

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka, mahdollinen kätkö

Havaintomahdollisuudet: kohtuulliset

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Ruissaari [15], kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka ja varhaismetalli- tai rautakautinen kiviröykkiö, n. 400 m NW.

Suosittelvat jatkotoimenpiteet: -

Muuta: Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin koko saaren länsiranta. Saviastian löytöpaikasta n. 220 m SW pienellä kallioisella niemekkeellä lapionpistolla todettiin pieni linssi palanutta maata (tilapäisen nuotion paikka?). Mitään muita merkkejä mahdollisista muinaisjäännöksistä ei havaittu.

Koekuopat: -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

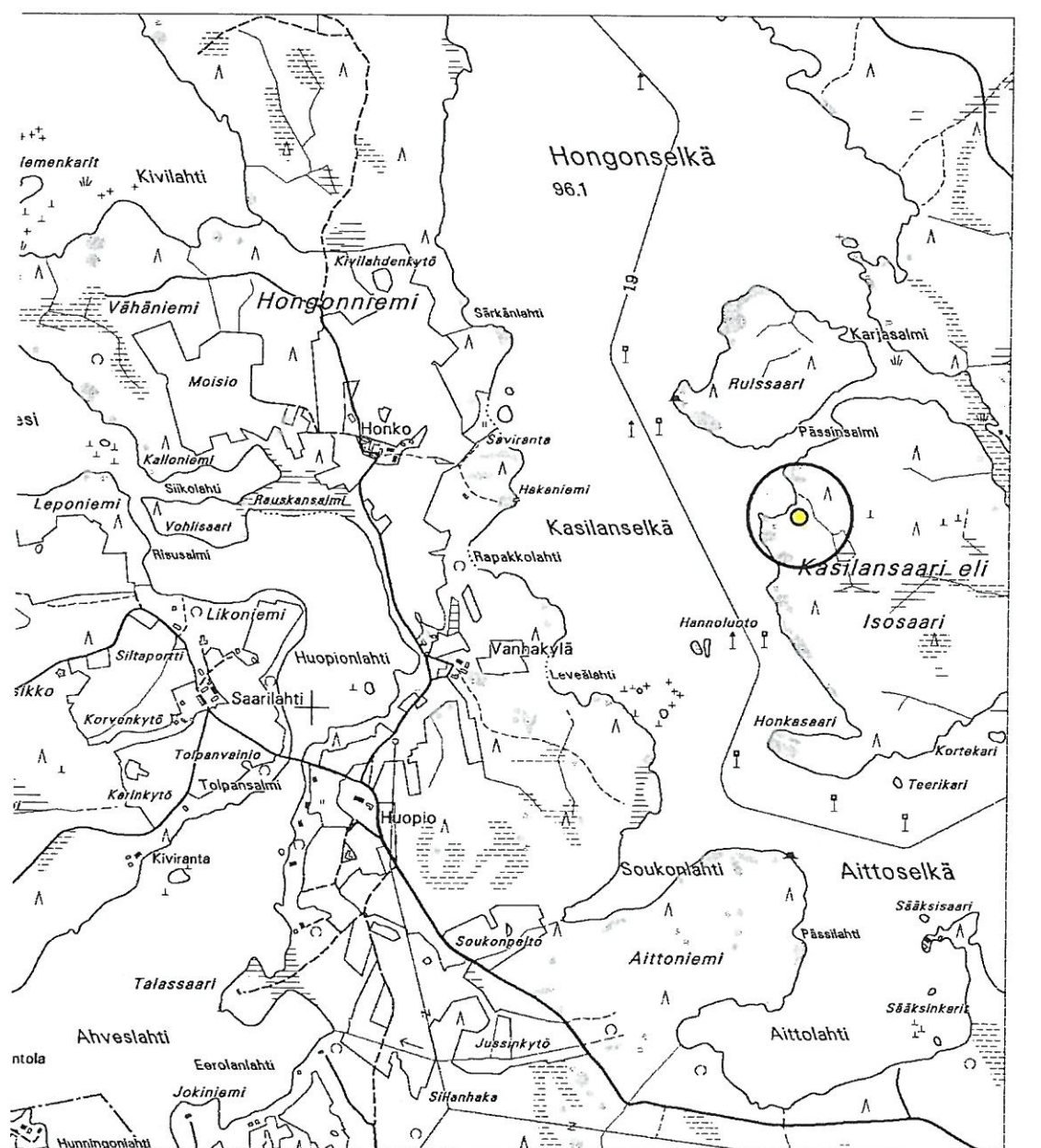
Kasilansaari [20], rautakautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 05 VÄÄRINMAJA)

Mk 1:20 000

● saviastian löytöpaikka

X = 6878 56, Y = 2519 40, Z = n. 100 m mpy

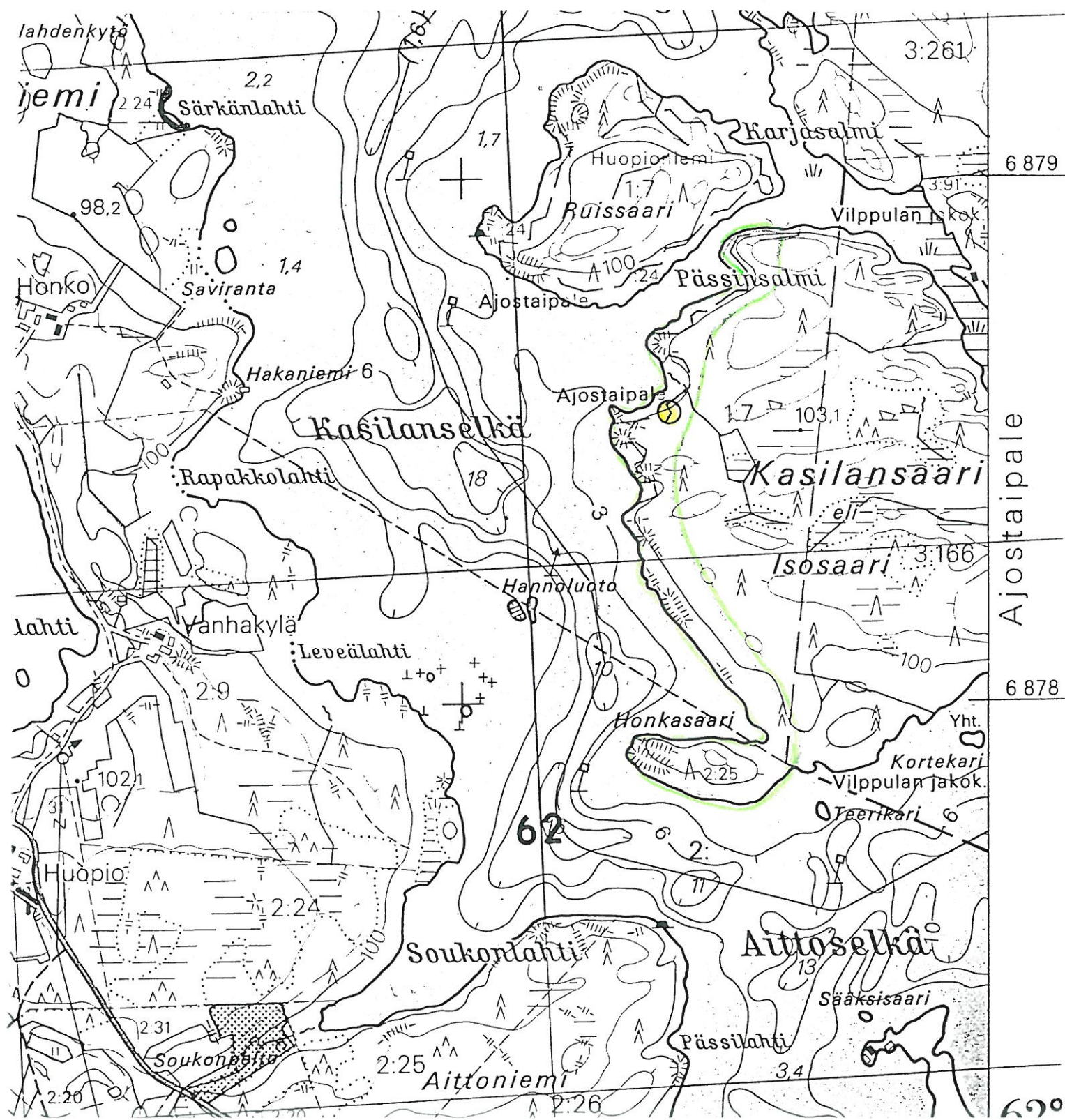
VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Kasilansaari [20], rautakautinen irtolöytöpaikka

Suurennos peruskartasta 2231 05 VÄÄRINMAJA (Hki 1983, päällepainatus 1988)
Mk 1:10 000

 saviastian löytöpaikka

 tarkastetun alueen raja

4.2.5. Kotiniemi [21], kivistä irtolöytöpaikka

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Leppäkoski
Paikannimi:	Kotiniemi
Muinaisjäännöstyyppi:	löytöpaikat
Tyyppin tarkenne:	irtolöytöpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	-
Tarkastus:	27.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti	
Peruskartta:	2231 09 KOTINIEMI
Koordinaatit: X =	6881 59
Y =	2523 23
Z =	102-103 m mpy
Koordinaattiselite:	Bergströmin ilmoittamat löytöpaikan koordinaatit (z-koordinaatti täsmennetty kaavoituksen pohjakartan mukaan)
Etäisyystieto:	Vilppulan kirkosta 3,8 km NW
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Maastomerkintä:	ei merkintää
Hoito ja kunto:	-
Tila- ja omistajatiedot	
Kylä:	Leppäkoski
Tila (RN:o/nimi):	1:5
Omistaja:	Kotiniemen varavankila
Osoite:	Kotiniementie, 35700 VILPPULA
Kiinteistötunnus:	933-408-0001-0005
Aiemmat tiedot:	irtolöytöpaikka Inventointi Bergström 1977 (nro 8)
Aiemmat löydöt:	KM 17069 litteä kivirengas, hieman soikea, keskelle porattu reikä, ilmeisesti riipuskoruna käytetty. Löytänyt yhteiskoululainen Anna-Maija Trogen Kotiniemen koulukodin alueelta, neljännen oppilaskodin S-puolella olevasta kasvimaasta. Diar. 15.9.1966.
Inventointilöydöt 1999:	ei löytöjä
Kartat:	peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
Negatiivit:	114297
Diat:	-

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Löytöpaikka sijaitsee Ajosjärven pohjoisrannalla, Kotiniemen lounaisrannalla, varavankilan alueella, rakennus nro 4:n SW- tai SE-puolella, rannasta n. 20 m. Kasvimaata, josta kivirengas on löydetty, ei enää ole olemassa eikä varmaa tietoa sen sijainnista. Mahdollista vanhaa kasvimaata on rakennuksen lounaispuolella (n. 10 m leveä tasainen nurmikko) tai kaakkoispuolella, n. 10 m laaja nurmikkoalue, jolla kasvaa lisäksi ruusumarjapensaita. Rakennuksen S- ja SSW-puolella on n. 2 m korkea kalliokumpare, joka erottaa em. alueet rantarinteestä. Rantarinne on melko jyrkkä, kasvaa mäntymetsää, aluskasvillisuutena sammal ja puolukka. Talon SE-puolella kasvimaata on mahdollisesti jatkunut jonkin verran nykyisen

nurmikon ulkopuolelle, SE-suuntaan, talosta enintään 20 m, missä loivalla rantarinteellä kasvaa harvaa männikköä. Rakennuksen E-puolella on piha-alue, parkkipaikka, nurmea ja pensaikkoa. Alueella on lukuisia kalliopaljastumia. Alueelle tehtiin inventoinnin yhteydessä kaksi koekuoppaa. Mitään merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä ei löytynyt. Lisäksi tarkastettiin koko Kotiniemen eteläranta, n. 700 m matkalla löytöpaikasta ESE; ei löytöjä.

Ympäristö ja maasto: Löytöpaikka sijaitsee Ajosjärven pohjoisrannalla, Kotiniemen lounaisrannalla, varavankilan alueella. Maasto viettää järveen. Kasvillisuus rannalla on mäntyvaltaista.

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Valkama [12], kivikautinen asuinpaikka, n. 600 m W.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Muuta: -

Koekuopat:

Koekuoppa 1

Sijainti: talon SW-puolella (tarkempi sijainti käy ilmi kartasta 1:2000).

Mitat: 80 x 45 cm, syvyys 42 cm.

Stratigrafia: turve ja tummanharmaa savinen multa 0-14 cm; tummankeltainen soransekainen hiesu 14-25 cm; vaalea harmahtava hieta 25-42 cm.

Löydöt: pintakerroksesta 2 lasinpalaa (ei luetteloitu).

Koekuoppa 2

Sijainti: talon SE-puolella olevan mahdollisen vanhan kasvimaan ja rannan välisellä alueella, loivalla SSE-rinteellä (tarkempi sijainti käy ilmi kartasta 1:2000).

Mitat: 50 x 50 cm, syvyys 35 cm.

Stratigrafia: turve ja savinen tummanharmaa maa 0-20 cm; vaaleanharmaa kiinteä savi 20-35 cm.

Löydöt: turpeen alta tummanharmaasta maasta löytyi tiiltä, lasia ja muuta modernia roskaa (ei luetteloitu).

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

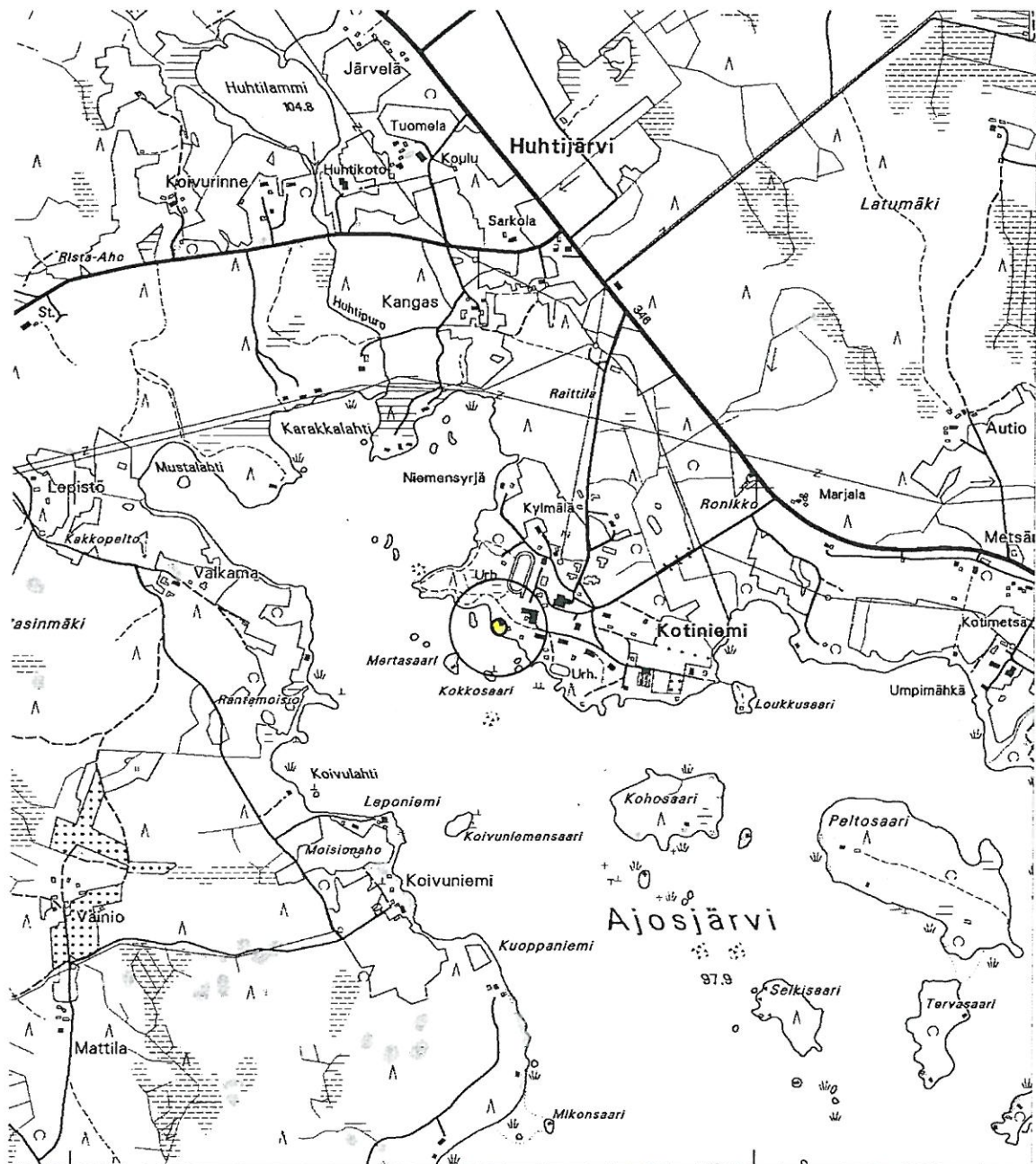
Kotiniemi [21], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 09 KOTINIEMI)

Mk 1:20 000

X = 6881 59, Y = 2523 23, Z = 102-103 m mpy

- kivirenkään löytöpaikka

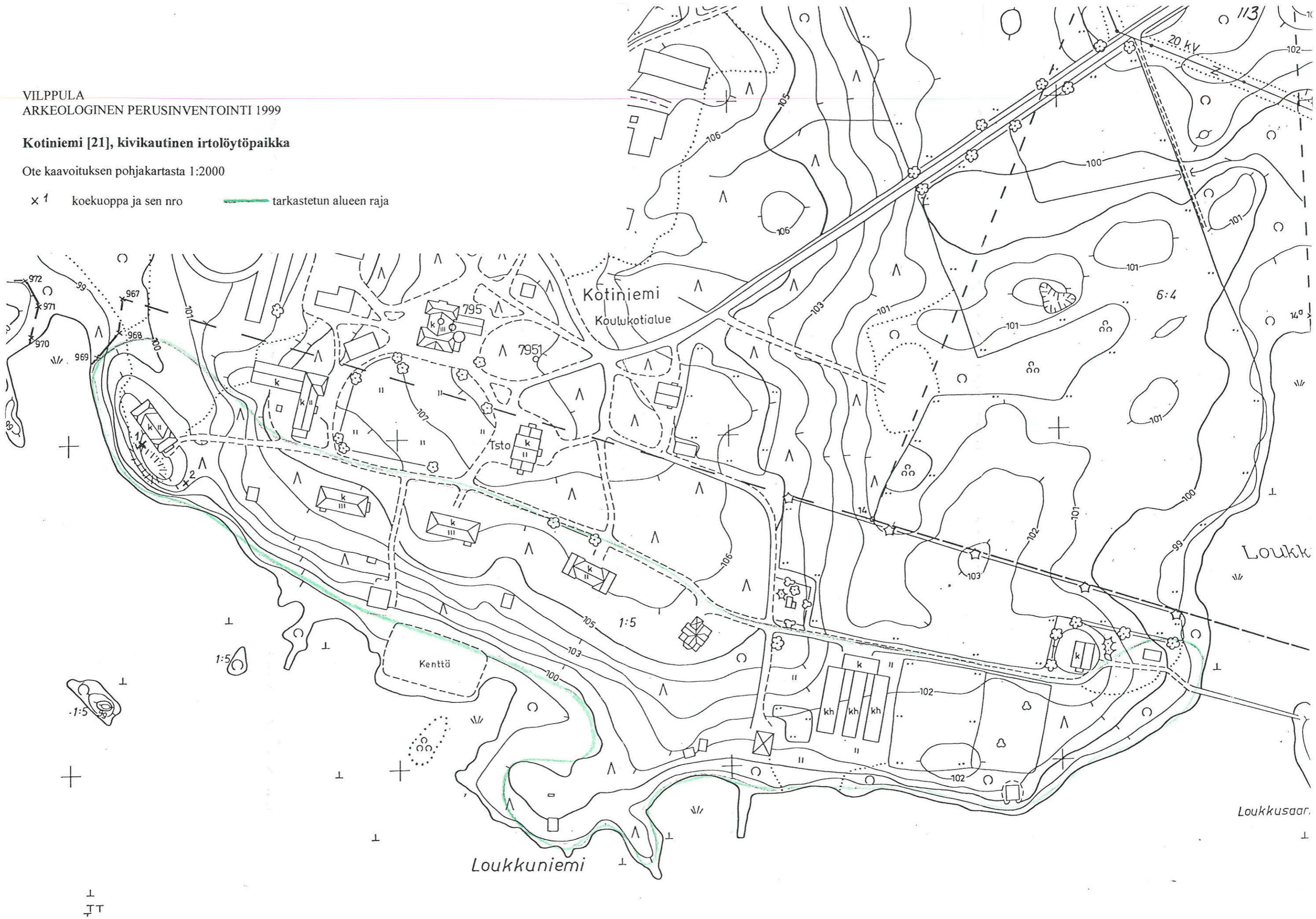

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Kotiniemi [21], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000

x 1 koekuoppa ja sen nro tarkastetun alueen raja

4.2.6. Metsämäki [22], kivikautinen irtolöytöpaikka

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Ajostaipale
Paikannimi:	Metsämäki
Muinaisjäännöstyyppi:	löytöpaikat
Tyyppin tarkenne:	irtolöytöpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	-
Tarkastus:	27.-28.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti	
Peruskartta:	2231 09 KOTINIEMI
Koordinaatit:	X = 6881 50-65
	Y = 2524 36-52
	Z = 100-106 m mpy
Koordinaattiselite:	inventoinnissa todetun löytöalueen ääripisteet
Etäisyystieto:	Vilppulan kirkosta n. 3,3 km NW
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Maastomerkintä:	ei merkintää
Hoito ja kunto:	-
Tila- ja omistajatiedot	
Kylä:	Ajostaipale
Tila (RN:o/nimi):	6:40
Omistaja:	Juva Linnea
Osoite:	Metsämäki, 35700 VILPPULA
Kiinteistötunnus:	933-401-0006-0040
Aiemmat tiedot:	irtolöytöpaikka Inventointi Bergström 1977 (nro 9)
Aiemmat löydöt:	KM 10594 kiviveitsi. Löytänyt kauppias O. Lindforsin pikkupoika Metsämäestä. Toimitettu Kansallismuseoon 10.7.1937.
Inventointilöydöt 1999:	KM 31804 kvartsi-iskoksia 4 kpl, palanutta luuta 11 kpl
Kartat:	peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
Negatiivit:	114298
Diat:	-

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kiviveitsen löytöpaikan tarkka sijainti jäi epäselväksi. Kansallismuseon löytöluettelon mukaan kiviveitsi on löytynyt ”Metsämäestä, n. 100 m kaupasta koilliseen sivutien varrelta toiselta puolelta ojaa, paikasta, johon oli ajettu pellolta kiviä n. 1 km päästä Ajosjärvestä”. Näitä tietoja vastaavaa paikkaa ei löytynyt; maasto on muuttunut ennen kaikkea Pohjaslahdentien uuden linjauksen takia. Metsämäen talo (koord. X = 6881 76, Y = 2524 64, Z = n. 120 m mpy) sijaitsee vanhan tien S-puolella, Ajosjärven N-rannasta n. 260 m N. Uusi tie kulkee vanhan tien pohjoispuolella samansuuntaisesti (WNW-ESE), siitä n. 20-40 m:n etäisyydellä. Bergströmin ilmoittama paikka sijaitsee todennäköisesti uuden maantien kohdalla. Tämän paikan S-puolella, kahden tien välissä kasvaa kuusimetsää; mitään kivikkoa ei havaittu. Metsämäen talolla on ollut ainakin 2 kauppaa, toinen 60 m, toinen 200 m W; rakennukset sijaitsevat vanhan tien S-puolella.

Nykyisen maanomistajan mielestä löytöpaikka olisi sijainnut talon SW-puolella, S-rinteellä, joka kasvaa nykyään kuusimetsää, kärkytien varrella.

Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin Metsämäen talon ympäristö ja pintapoisesti pelto talon ja järvenrannan välisellä alueella. Maasto pellolla on suhteellisen tasaista, viettää loivasti etelään, järveen. Maaperä pellon eteläosassa on savea, pellon keski- ja yläosassa hietaa tai hiesua. Kolme kvartsi-iskosta (KM 31804:1) löytyi rannan tuntumassa olevalta kumpareelta, koord. $x = 6881$ 50-51, $y = 2524$ 36-38, $z = 100$ m mpy. Yksi kvartsi-iskos (KM 31804:2) löytyi pellon yläreunan läheltä, koord. $x = 6881$ 65, $y = 2524$ 42, $z = 105$ m mpy. Palanutta luuta (KM 31804:3) löytyi n. 120 (N-S) x 50 m laajalta alueelta, koord. $x = 6881$ 53-65, $y = 2524$ 47-52, $z = 100$ -106 m mpy. Löydöt eivät muodostaneet yhtenäistä kokonaisuutta tai keskittymiä.

Ympäristö ja maasto: Löytöpaikka sijaitsee Ajosjärven pohjoisrannalla, Metsämäen talon lähiympäristössä, tontilla ja pellolla. Talon N-puolella kulkee vanha Pohjaslahden tie ja sen uusi linjaus sen N-puolella (ei merkitty karttaan 1:2000). Pintapoisesti pellon E-rajalla kulkee N-S-suuntainen peltotie, joka vie taloon ja rantaan. Pellon N-reunaa pitkin kulkee sähkölinja. Pellon ja talon välisellä alueella on jyrkempi etelään viettävä rinne, joka kasvaa kuusimetsää. Rinteellä on vanhojen ulkorakennusten jäännöksiä.

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kotiniemi [21], kivikautinen irtolöytöpaikka, Metsämäen talosta 1,4 km W

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Muuta: -

Koekuopat: -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Metsämäki [22], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 09 KOTINIEMI)

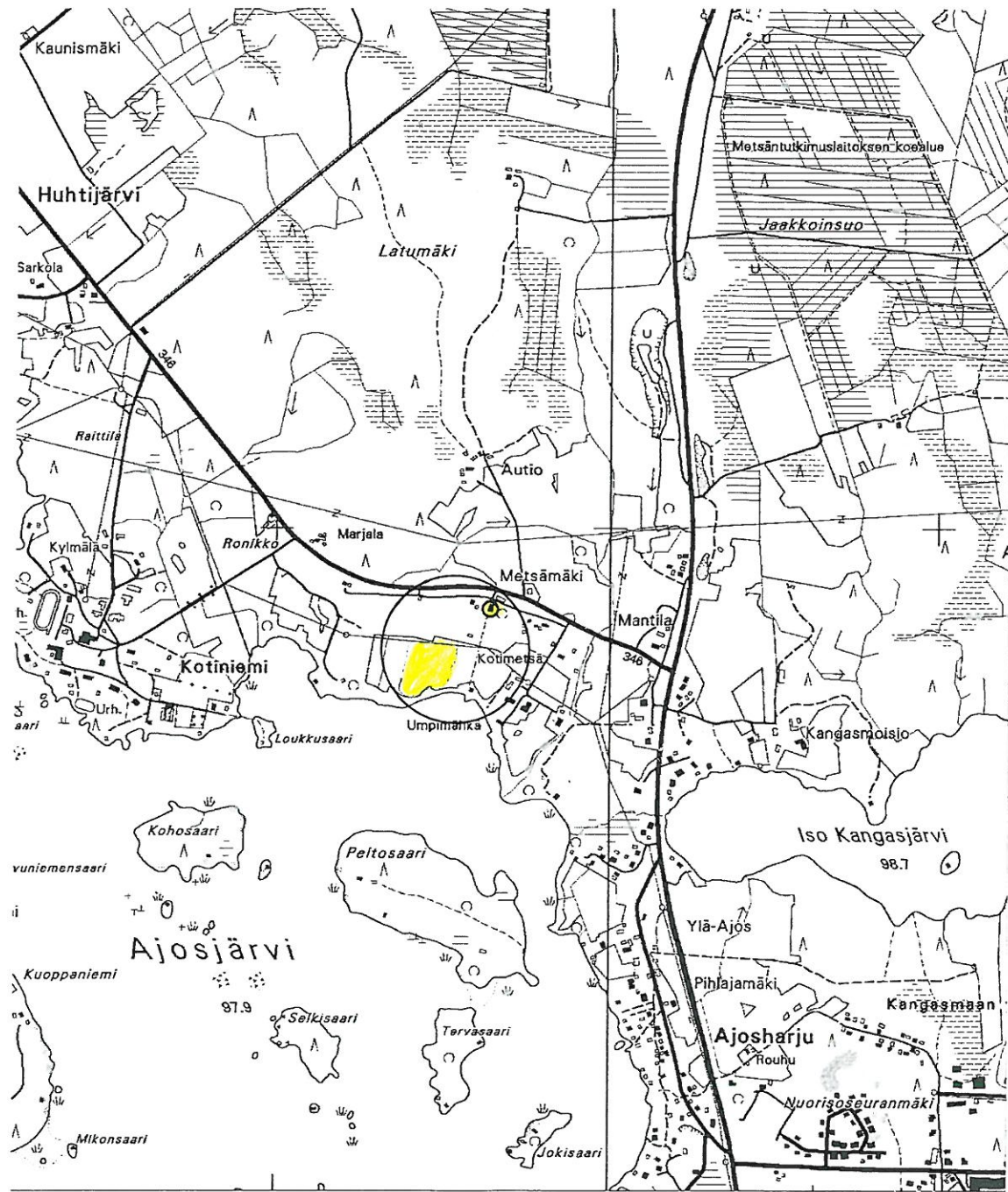
Mk 1:20 000

X = 6881 76, Y = 2524 64, Z = n. 120 m mpy (Metsämäen talon koordinaatit)

X = 6881 50-65, Y = 2524 36-52, Z = 100-106 m mpy (inventoinnissa todettu löytöalue)

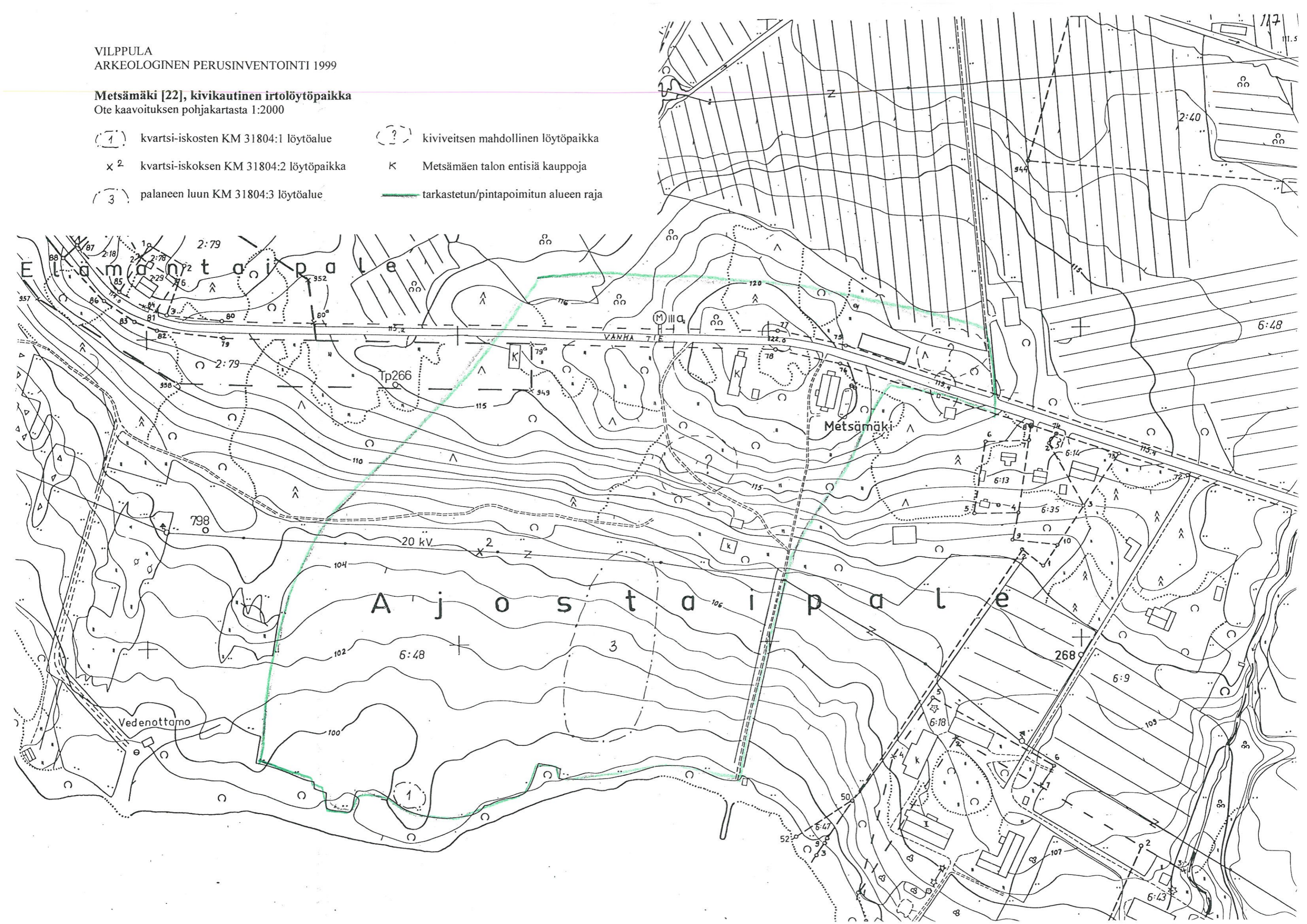
○ Metsämäen talo

■ inventoinnissa todettu löytöalue

Metsämäki [22], kivikautinen irtolöytöpaikka
Ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000

(1)	kvartsi-iskosten KM 31804:1 löytöalue	(?)	kiviveitsen mahdollinen löytöpaikka
x ²	kvartsi-iskoksen KM 31804:2 löytöpaikka	K	Metsämäen talon entisiä kauppoja
(3)	palaneen luun KM 31804:3 löytöalue	—	tarkastetun/pintapöimitun alueen raja

4.2.7. Savilahti [23], kivikautinen irtolöytöpaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Ajostaipale
Paikannimi: Savilahti
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyyppin tarkenne: irtolöytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: -
Tarkastus: 1.11.1999 Vadim Adel
Sijainti
 Peruskartta: 2231 08 VILPPULA
 Koordinaatit: X = n. 6879 07
 Y = n. 2526 16
 Z = n. 100 m mpy
 Koordinaattiselite: löytöpaikan koordinaatit
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta 0,8 km NE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: -

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Ajostaipale
Tila (RN:o/nimi):
Omistaja:
Osoite:
Kiinteistötunnus: 933-401- -

Aiemmat tiedot: irtolöytöpaikka
 Inventointi Bergström 1977 (nro 5)

Aiemmat löydöt: KM 21933 kourutalalta. Löytänyt laturi Otto Kontiainen Vilppulan pääviemäriyömaalta Pikku-Kangasjärvestä Vilppureittiin laskevan puron varrelta. Dep. Vilppulan kotiseutumuseoon 20.10.1983.

Inventointilöydöt 1999: ei löytöjä

Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos rekisterikartasta 1:5000

Negatiivit: 114303

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kourutalalta on löydetty Vähä Kangasjärvestä (tai Pikku-Kangasjärvestä) Savilahteen laskevan ojan varrelta. Esine oli ilmeisesti ojan pohjassa, peruskallion päällä, jonka yläpuolella oli vielä noin metrin verran savihiekkaa. Löytöpaikka sijaitsee erään kaivutöihin osallistuneen paikallisasukkaan mukaan Satamatien W-puolella, ojanmutkan kohdalla. Alue on omakotitaloasutusta, tien W-puolella, oletetun löytöpaikan WNW-puolella on myös vanhaa peltoa, joka on täysin vesakoitunut. Ojan varrella kasvaa koivua, haapaa, leppää, aluskasvillisuutena vadelmaa, heinää, pensaikkoa. Maasto viettää tien SW-puolella N tai NE, ojaan. kasvaa. Ojan rantarinteet tien ja omakotitalokorttelin välissä ovat melko jyrkkiä, muuten maasto on melko tasaista. Ojan mutkan kohdalla, mistä lähtee yksi haara SW-suuntaan, vanhan pellon itäkulmassa rannat ovat jo paljon matalampia, 1-1,5 m korkeita. Ojan pohja on hiesua.

Vesijohtomerkkejä on ojan NE-rannalla. Paikalla ei havaittu topografisesti asuinpaikaksi sopivaa aluetta eikä mitään merkkejä muinaisjäännöksestä.

Ympäristö ja maasto: Löytöpaikka sijaitsee Vilppulan taajamassa Vähä Kangasjärvestä Savilahteen laskevan ojan varrella, rannasta n. 240 m, Satamatien W-puolella. Löytöpaikan kohdalla ojan suunta muuttuu kaakosta lounaaseen. Savilahti kuuluu Vilppureittiin ja sijaitsee Kirkkosalmen ja Vilppukosken välissä; vedenpinnan korkeus on 96,0 m mpy.

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: huonohkot (ojan rannat ja pelto ovat vesakoituneet, omakotitaloasutusta ympärillä)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kirkkosalmi [6], kivistä asuinpaikka, n. 800 m SW

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Muuta: Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin lisäksi Savilahden itäpuoleinen ranta venesataman ja keskustaan vievän Ruovedentien sillan välissä. Ei merkkejä muinaisjäännöksistä.

Koekuopat: -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

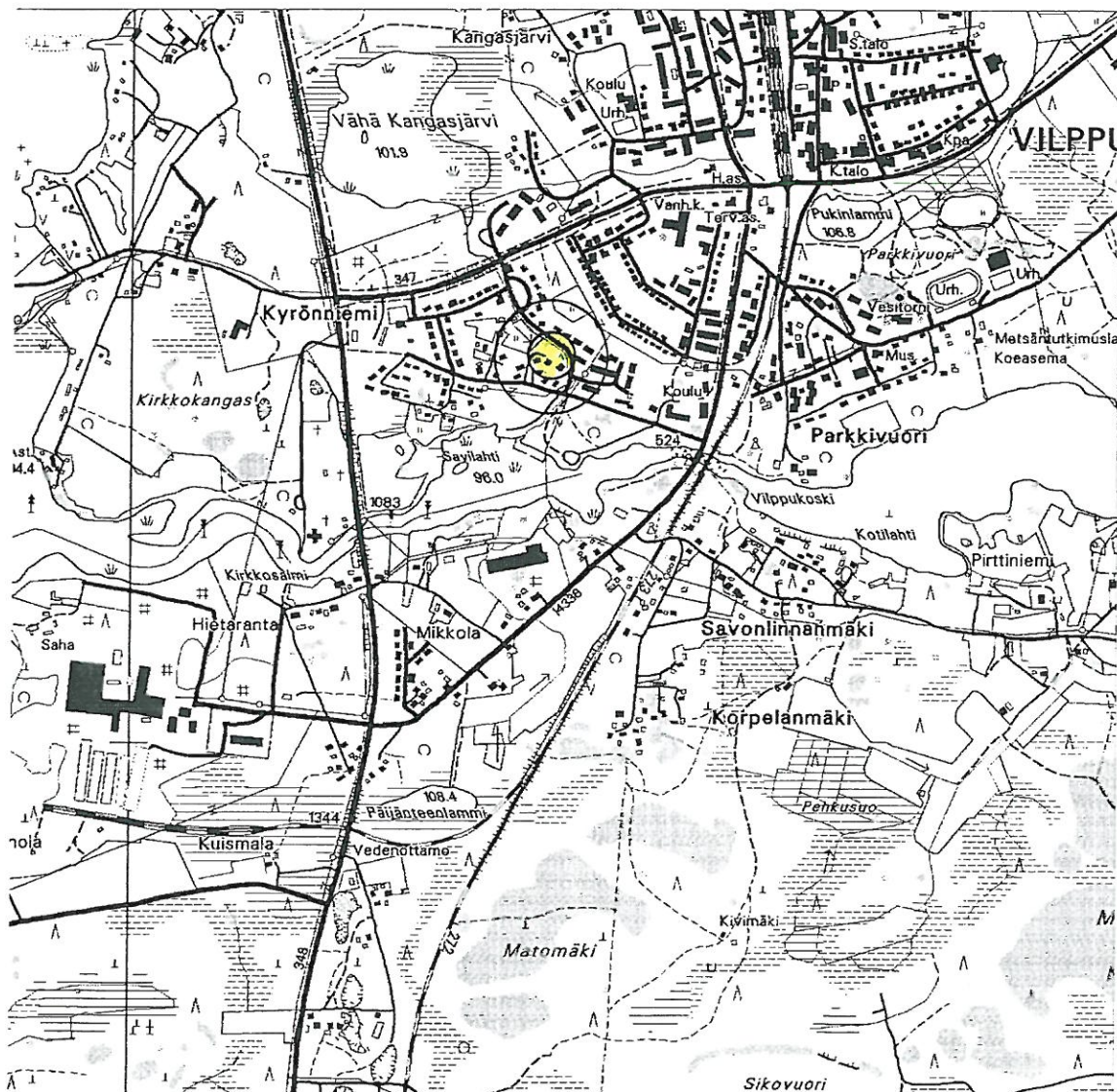
Savilahti [23], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 08 VILPPULA)

Mk 1:20 000

X = n. 6879 07, Y = n. 2526 16, Z = n. 100 m mpy

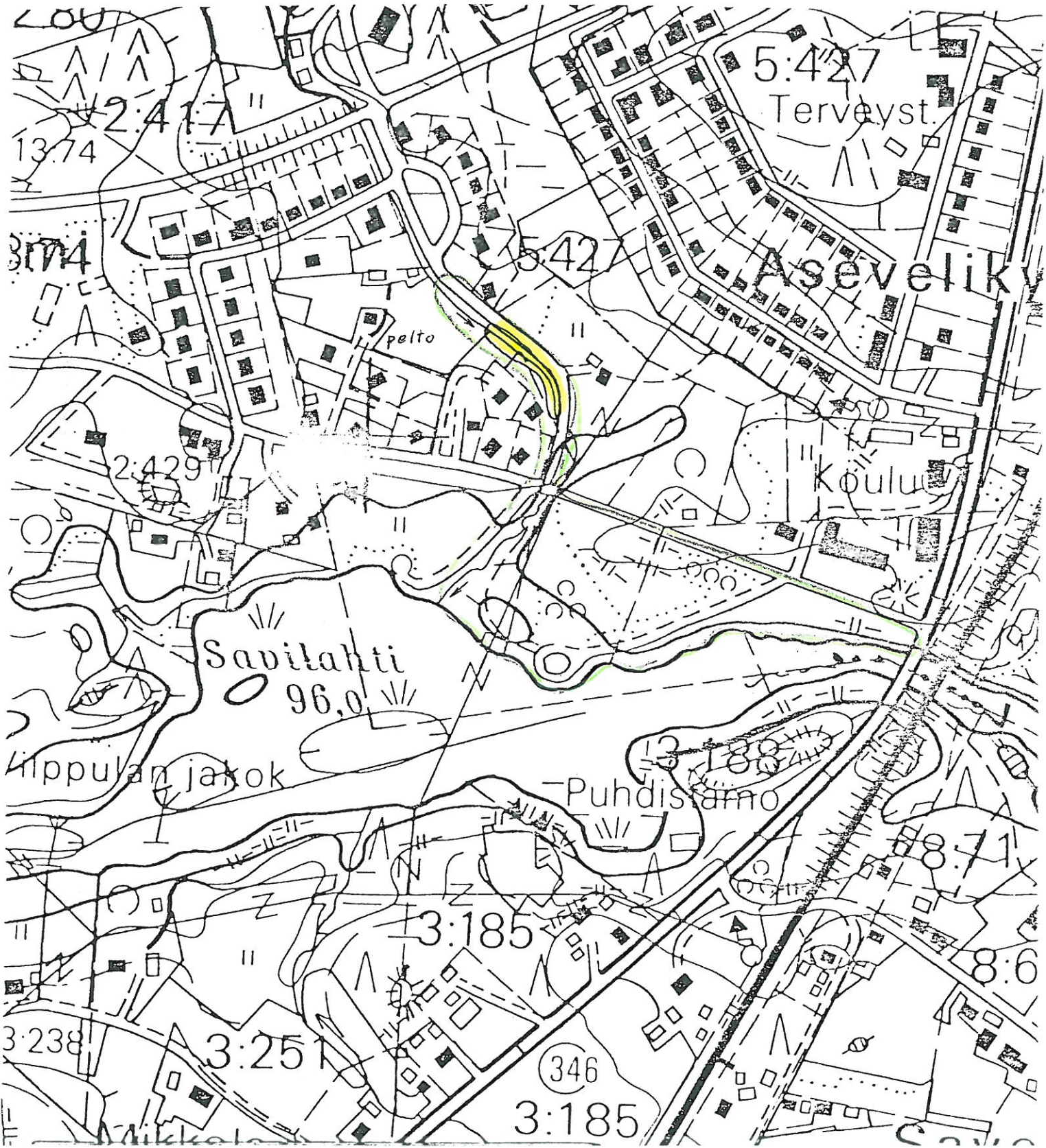
 kourutaltan löytöpaikka

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Savilahti [23], kivikautinen irtolöytöpaikka
Suurennos rekisterikartasta
Mk 1:5000

 kourutaltan löytöpaikka tarkastetun alueen raja

4.2.8. Koskenaho [24], kivikautinen irtolöytöpaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Ajostaipale
Paikannimi: Koskenaho
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: -
Tarkastus: 18.10.1999 Vadim Adel
Sijainti
 Peruskartta: 2231 08 VILPPULA
 Koordinaatit: X = 6879 22
 Y = 2528 76
 Z = n. 100 m mpy
 Koordinaattiselite: löytöpaikan koordinaatit Bergströmin mukaan
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta 3,3 km ENE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: -

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Ajostaipale
Tila (RN:o/nimi): 1:17 Koskenaho
Omistaja: Sinivaara Mauno
Osoite: Hopunmäentie 262, 35700 VILPPULA
Kiinteistötunnus: 933-401-0001-0017

Aiemmat tiedot: irtolöytöpaikka

Inventointi Bergström 1977 (nro 4)

Aiemmat löydöt: Hämeen Museo 1736 käyräselkäinen kourutaltoa, sädekiviliusketta. Löytäneet maanviljelijä Jalmari Melanen n. v. 1939 Ajostaipaleen kylästä Keskikosken rannalta, n. 2 m vedenpinnan yläpuolelta. Diar. 28.8.1951.

Inventointilöydöt 1999: ei löytöjä
Kartat: peruskarttaote 1:20 000
Negatiivit: 114278
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Bergströmin mukaan löytöpaikka sijaitsee Keskikosken (eli Välikosken) yläpuolella, Koskenahon tilan rantapellolla, kaakon ja etelän välisellä rinteellä. Inventoinnin aikana Bergströmin tiedoille saatiin vahvistusta Kaija Melaselta, vanhalta paikallisasukkaalta. Koskenahon talo on ollut ilmeisesti jo vuosia autiona. Inventoinnin yhteydessä pintapoisestiin talon ja Väliveden rannan välinen pelto, jolta kourutaltoa on löydetty. Maaperä on savea. Paikalla ei tehty löytöjä eikä havaittu muita merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Ympäristö ja maasto: Löytöpaikka sijaitsee Väliveden länsirannalla olevan Koskenahon talon eteläpuolella, rantapellolla, Keskikoskesta (Välikoskesta) 40-80 m N, etelä- tai eteläkaakkoisrinteellä. Vedenpinnan korkeus on 98,5 m mpy. Kosken rannat ovat erittäin kivikkoisia. Länsiranta on hyvin korkea ja jyrkkä, kallioinen, kasvaa kuusivaltaista sekametsää. Maaperä on hiesua.

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Keskikoski [10], kivikautinen asuinpaikka, n. 150-200 m SSW.

Suosittelvat jatkotoimenpiteet: -

Muuta: -

Koekuopat: -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

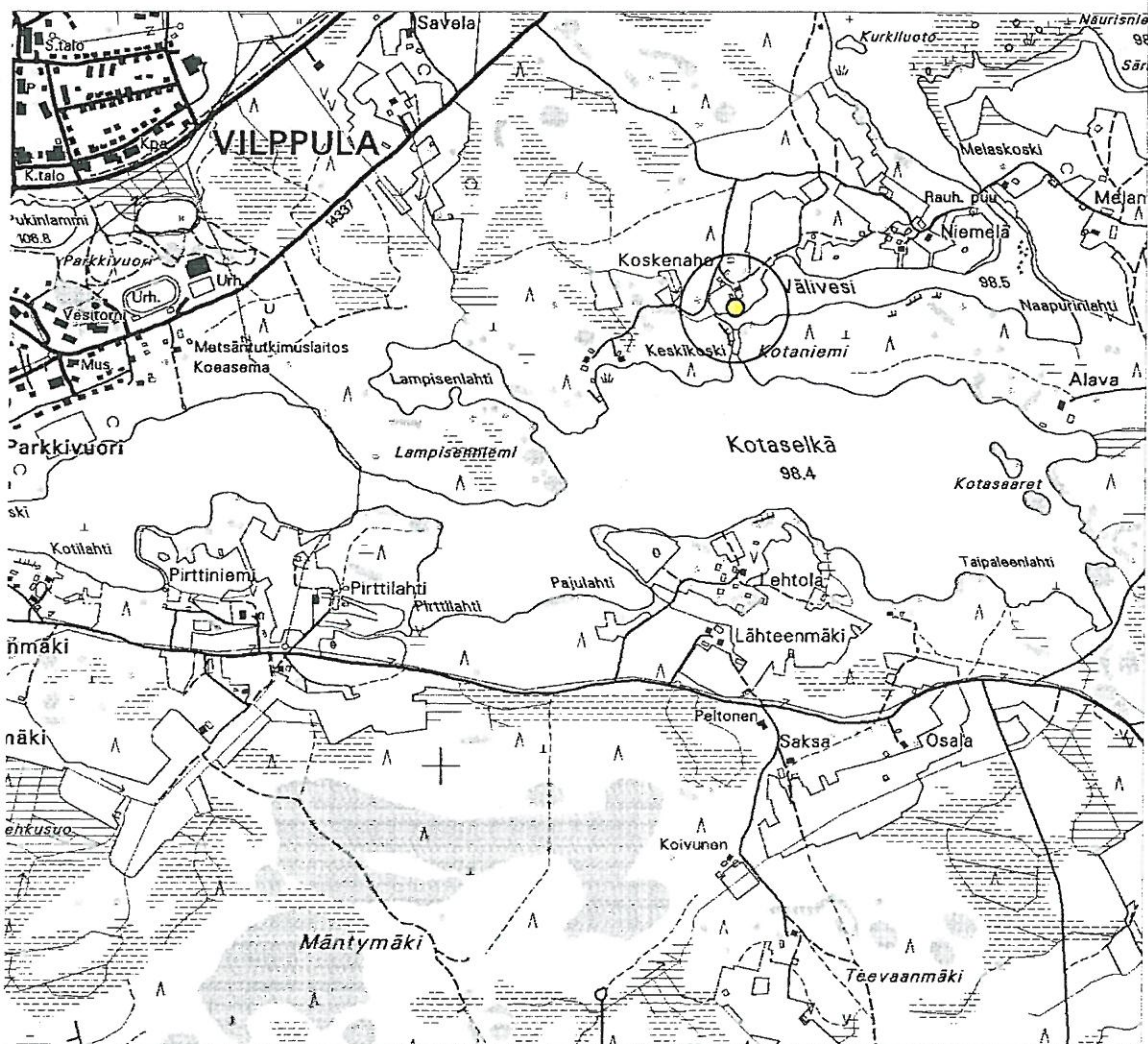
Koskenaho [24], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 08 VILPPULA)

Mk 1:20 000

X = 6879 22, Y = 2528 76, Z = n. 100 m mpy

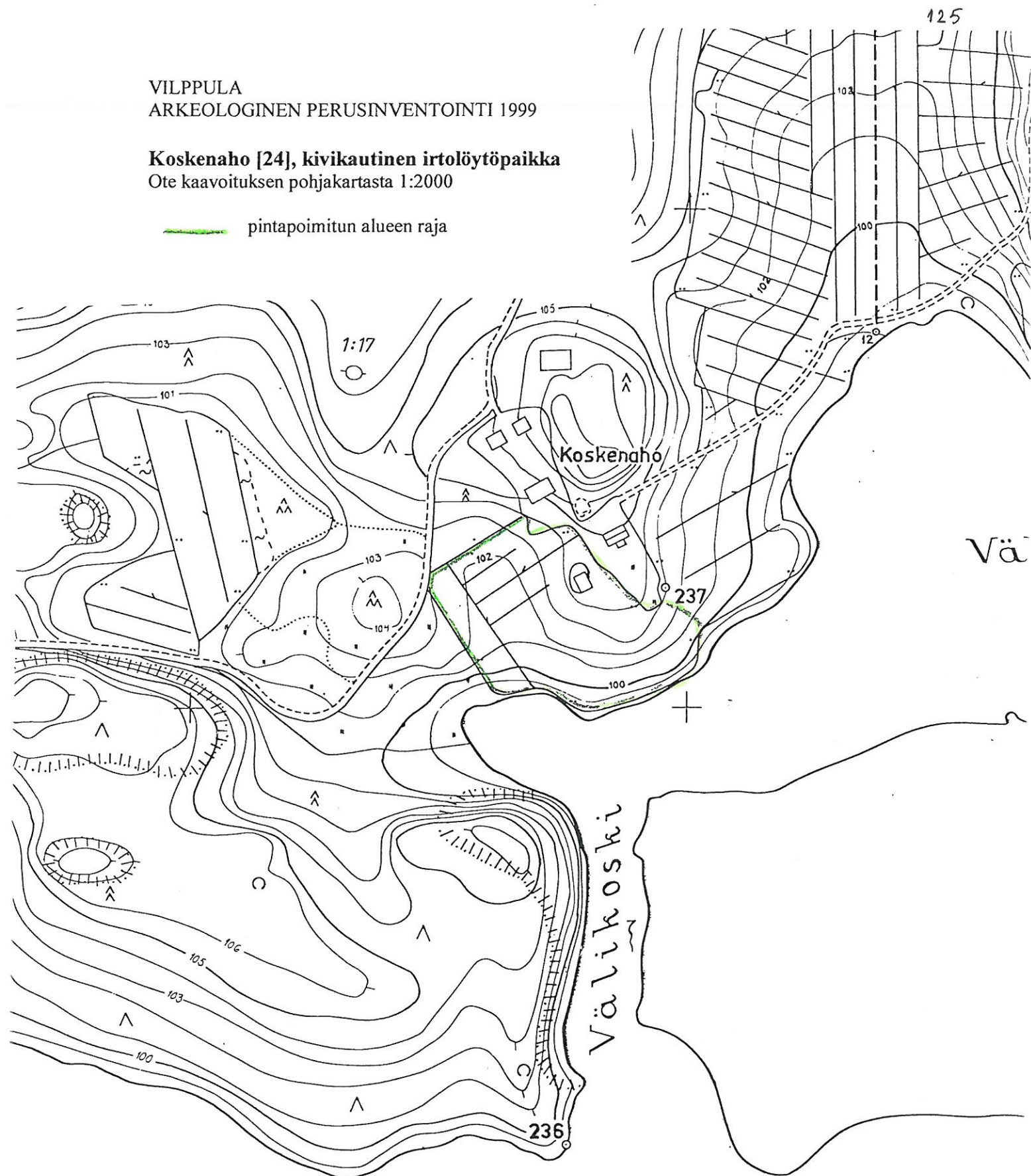
- kourutaltan löytöpaikka

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Koskenaho [24], kivikautinen irtolöytöpaikka
Ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000

 pintapoimitun alueen raja

K o t a s e l k ä

4.2.9. Kivimäki [25], kivikautinen irtolöytöpaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Suluslahti
Paikannimi: Kivimäki
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: -
Tarkastus: 2.11.1999 Vadim Adel
Sijainti
 Peruskartta: 2231 08 VILPPULA
 Koordinaatit: X = n. 6873 50
 Y = n. 2522 80
 Z = n. 110 m mpy
 Koordinaattiselite: kourutaltan oletetun löytöpaikan koordinaatit
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta n. 5,6 km SW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: -

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Suluslahti
Tila (RN:o/nimi): 1:33 Kivimäki
Omistaja:
Kiinteistötunnus:

Aiemmat tiedot: irtolöytöpaikka

Inventointi Bergström 1977 (nro 6)

Aiemmat löydöt: KM 21934 kourutalta. Löytänyt Niilo Salonen v. 1964 Kivimäen tilan pellolta, joka sijaitsee Salojärvestä Saarijärveen laskevan ojan varrella. Diar. 27.7.1983. Dep. Vilppulan kotiseutumuseoon 20.10.1983.

Inventointilöydöt 1999: KM 31810 palanutta luuta 1 kpl

Kartat: peruskarttaote 1:20 000, suurennos rekisterikartasta 1:5000

Negatiivit: 114304

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kourutaltan löytöpaikka sijaitsee Kivimäen talon eteläpuolella, Salojärvestä Saarijärveen laskevaan ojaan viettävällä rinteellä. Talo on nykyään todennäköisesti vain kesäkäytössä, kesämökinä. Vanha pelto sijaitsee talosta n. 50 m SSE; tarkastuksen aikana pelto oli niittynä. Maasto viettää loivasti etelään, ojaan, ja kaakkoon Salojärveen, jonka rantaan on matkaa n. 50 m. Maaperä on savea.

Inventoinnin yhteydessä tehtiin pintapöimintää perunamaalla talosta n. 30 m SE ja muualla maakerroksen paljastumilla. Perunamaalta löytyi yksi pala palanutta luuta. Perunamaa on tasanteella, mutta viettää hyvin loivasti järven suuntaan. Perunamaan ympärillä kasvaa pensaita;

sen NE-puolella on n. 3 x 2 x 1 m kokoinen peltoröykkiö, karikkeen ja vesakon peittämä. Perunamaan S-puolella niityllä on vähän jyrkempi rinne, joka laskee ojaan ja loivasti järven suuntaan. Peltorinteelle, kourutaltan oletetulle löytöpaikalle tehtiin kaksi koekuoppaa, joista ei löytynyt mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa. Notko, jossa oja virtaa, kasvaa vesakkoa ja hyvin harvaa koivikkoa. Ojan toisella puolella on jyrkkärinteinen kalliainen mäki. Myös talon N-puolella on korkeahko mäki.

Ympäristö ja maasto: Löytöpaikka sijaitsee Kivimäen talon eteläpuolella, Salojärvestä Saarijärveen (länsisuuntaan) laskevan n. 400 m pitkän ojan N-puolella, loivalla etelärinteellä. Salojärven vedenpinnan korkeus on 108,3 m mpy, Saarijärven vedenpinnan korkeus on 108,1 m mpy. Kivimäen talosta n. 150 m W kulkee SSW-NNE-suuntainen Töllintie. Talon S- ja E-puolella on vanhaa peltoa.

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: huonot (pelto, josta kivitaltta on löytynyt, on nykyään niittynä)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Toivila [14], kiviakautinen asuinpaikka, 4 km NW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Muuta: -

Koekuopat:

Koekuoppa 1:

Sijainti: vanhalla pellolla, rinteiden yläosassa, palaneen luun löytöpaikasta n. 20 m S.

Mitat: n. 50 x 50 cm, syvyys n. 35 cm.

Stratigrafia: turve 0-5 cm; ruskeanharmaa savinen peltomaa 5-20 cm; hyvin vaalea pohjasavi n. 20-35 cm.

Ei löytöjä.

Koekuoppa 2:

Sijainti: peltorinteiden alaosassa, vanhan pellon S-reunasta n. 7 m (tarkempi sijainti käy ilmi kartasta 1:5000).

Mitat: n. 50 x 50 cm, syvyys n. 35 cm.

Stratigrafia: turve 0-5 cm; ruskeanharmaa savinen peltomaa 5-20 cm; hyvin vaalea pohjasavi n. 20-35 cm.

Ei löytöjä.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

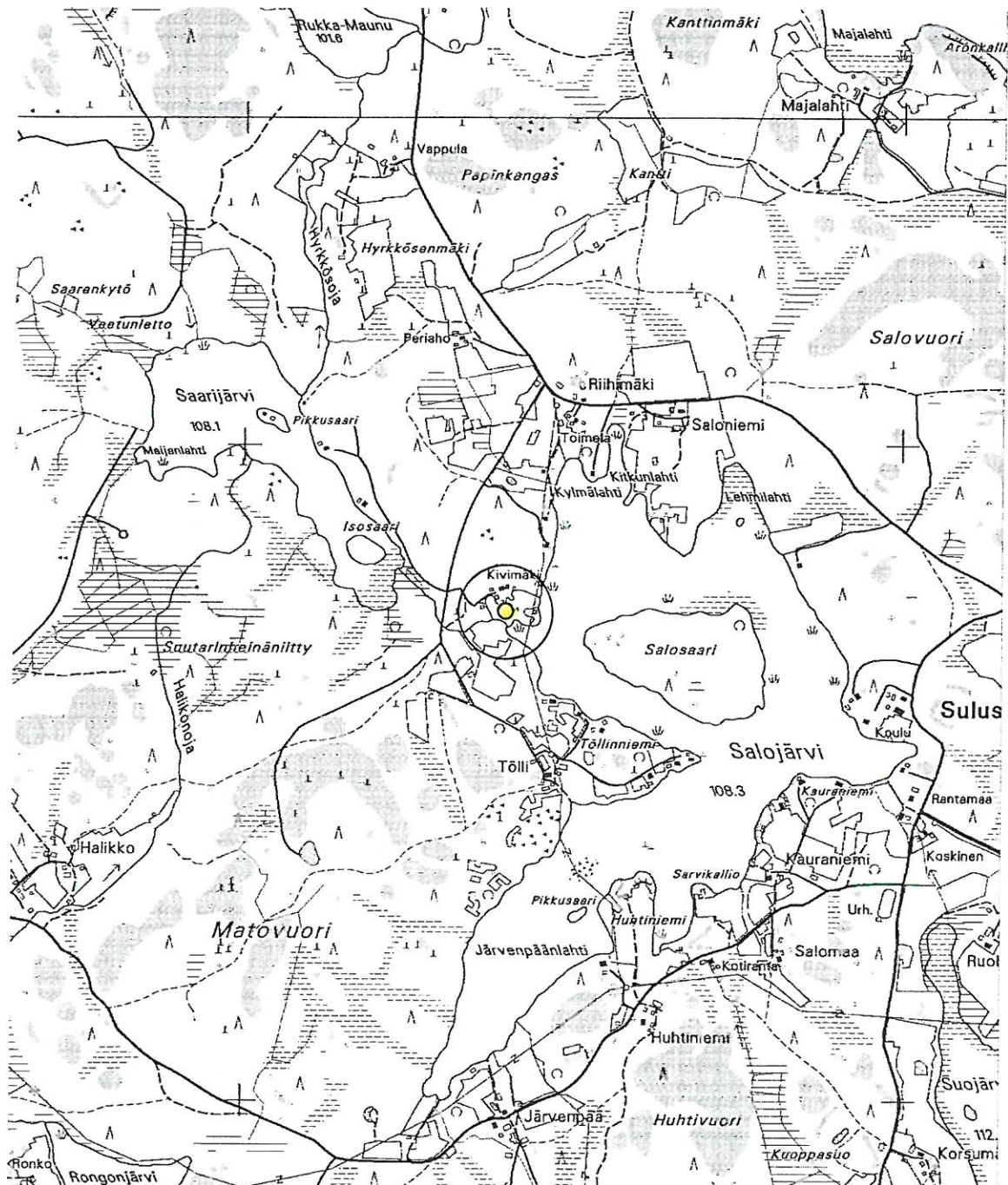
Kivimäki [25], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2231 08 VILPPULA)

Mk 1:20 000

X = n. 6873 50, Y = n. 2522 80, Z = n. 110 m mpy

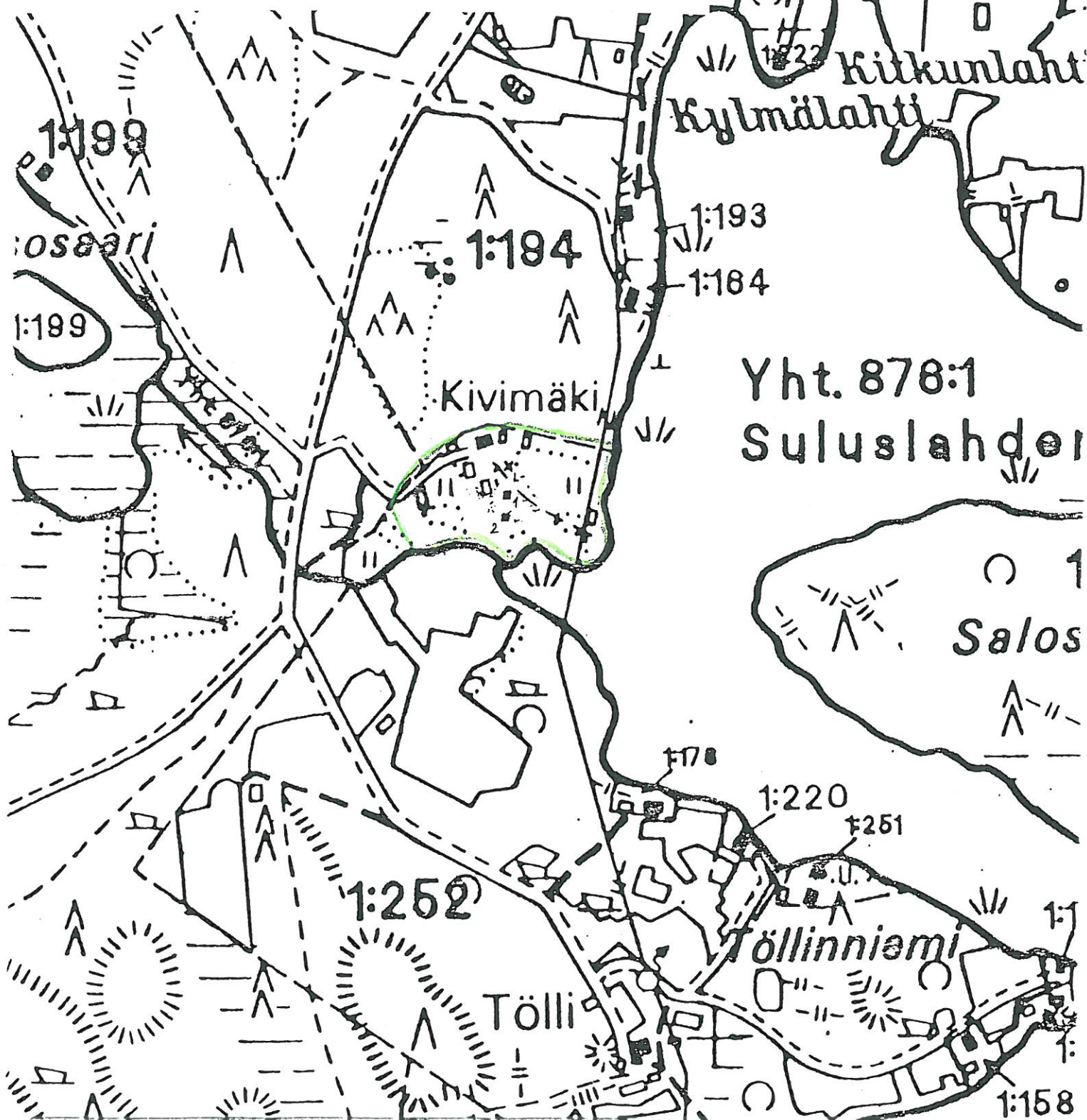
● kourutaltan löytöpaikka

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Kivimäki [25], kivikautinen irtolöytöpaikka
Suurennos rekisterikartasta. Mk 1:5000

- tarkastetun alueen raja
- koekuoppa ja sen nro
- palaneen luun löytöpaikka

4.2.10. Ylä-Kolho [26], kivikautinen (?) irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kivirakenteita

Kunta: Vilppula
Kylä: Keuruu
Paikannimi: Ylä-Kolho
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat, kivirakenteet, kulkuväylät
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat, rakennusten perustukset, teollisuusradat
Ajoitus: kivikautinen? historiallinen, uusi aika
Rauhoitusluokka: 2 (kivirakenteet, ehdotus)
Tarkastus: 22.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti
 Peruskartta: 2232 07 KOLHO
 Koordinaatit: X = 6891 17
 Y = 2526 99
 Z = 112-113 m mpy
 Koordinaattiselite: Ylä-Kolhon talon koordinaatit
 Etäisyystieto: Kolhon kirkosta n. 1,8 km SE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Kivirakenteet ovat osittain tuhoutuneet, niiden lähiympäristö on vesakoitunut. Vesakon harventamista voisi harkita.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Keuruu
Tila (RN:o/nimi): 9:378 Ylä-Kolho
Omistaja: Tolppanen Tapio ja Riitta, Jokela Esa
Osoite: Hernekertuntie 11, 02660 ESPOO
 Puh. 0500-840359 (Tapio Tolppanen)

Aiemmat tiedot: irtolöytöpaikka
 Inventointi Bergström 1977 (nro 13)
Aiemmat löydöt: KM 18130 reikäkivi. Löytynyt maanviljelijä Onni Kolho v. 1968 Ylä-Kolhon talon itäpäädyistä n. 0,5 m kaivon suuntaan ja n. 0,6 m:n syvyydeltä vesijohtoa kaivettaessa. Diar. 3.1.1970.

Inventointilöydöt 1999: ei löytöjä
Kartat: peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
Negatiivit: 114288
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Ylä-Kolhon talo on Kolhon kartanon vanha päärakennus, joka sijaitsee Ukonselän ja Kajanselän välisellä kannaksella, niitä yhdistävästä Kolhonsalmesta n. 520 m SE, Vilppula-Kolho –maantiestä n. 350 m E, loivalla länteen viettävällä mäkirinteellä. Talon W-puolella rinne muuttuu jyrkemmäksi, sen alla on vanha peltoalue. Talon S-puolella kulkee W-E-suuntainen soratie.

Reikäkivi on löytynyt ”talon itäpäädyistä n. 0,5 m kaivon suuntaan”. Talon kaakkoispuolella on toinen asuinrakennus. Yhdessä talosta löytyneessä vanhassa valokuvassa näkyy, että kaivo on

sijainnut jossain näiden kahden asuinrakennuksen välisellä alueella. Siksi voidaan olettaa, että reikäkiven löytöpaikka sijaitsee todennäköisesti talon kaakkoiskulman vieressä, päärakennuksen ja toisen asuinrakennuksen välissä, nurmikolla. Bergströmin ilmoittamat koordinaatit ($x = 6891$ 18, $y = 2527$ 00) osuvat kuitenkin talon NE-kulman lähelle. Inventoinnin yhteydessä tehtiin pintapöimintää talon lähiympäristössä poluilla ja pellolla tien kaakkoispuolella, talosta itäkaakkoon. Mitään merkkejä kiinteästä esihistoriallisesta muinaisjäännöksestä ei havaittu.

Talosta n. 30 m N sijaitsee vanha navetta. Navetan N-puolella tilan rajaa pitkin (W-E ja SE-NW –suuntaisesti) kulkee *kivinen ramppi*, joka on maanomistajan mukaan rakennettu vuosisadan alkupuolella hiilikärrykiskoja varten ja liittyy Kolhon tilan lähellä sijainneen tervatehtaan toimintaan (nyk. Metsäliiton kyllästämö, Ylä-Kolhon talosta n. 200 m NW). Kivirakennelman säilyneen osan pituus on n. 130 m, leveys n. 1-1,5 m, korkeus on keskimäärin 1 m, kiverroksia on 2-4, joissakin kivissä näkyy poranjälkiä. Rampin itäosa (navetan N-puolella) on kokonaan sammalen peitossa ja maatonut; sen itäpuolelle, naapuritontille, jolla sijaitsevat aravatalot, on muodostunut terassimainen tasanne. Kiviramppi on aikoinaan kenties jatkunut pitemmälle NW-suuntaan ja oli osittain purettu.

Rakennelman itä- tai kaakkoispäässä, talosta 60 m koilliseen on purettu *rakennuksen kivijalka*; kivet ovat louhittuja. Rakennus sijaitsee selvästi Ylä-Kolhon tilan alueella, mutta on todennäköisesti liittynyt jollakin tavalla rampin käyttöön ja tehtaan toimintaan. Tien S-puolella, talon vastapäätä, tien ja kellarin välissä on n. 5 x 6 m kokoinen *aitan kivijalka*. Parhaiten on säilynyt perustuksen länsiosa; itäosa on tuhoutunut lähes kokonaan. Länsiosassa kivijalan korkeus on n. 70-90 cm, 2-3 kiverrosta on erotettavissa, leveys on n. 40-50 cm. Suurimmat kivet sijaitsevat rakennelman kulmissa. Kivijalka on sammaloitunut, sen sisäpuolella kasvaa koivuja, vesakkoa, horsmaa, pensaita.

Ympäristö ja maasto: Reikäkiven löytöpaikka ja historialliset kivirakenteet sijaitsevat loivalla Ukonselkään viettävällä rinteellä, Ylä-Kolhon talon pihapiirissä ja lähistöllä. Matkaa Ukonselän rantaan on n. 360 m, Kaijanselän rantaan n. 250 m NE. Ylä-Kolhon talosta n. 280 m S on pieni, osittain maatonut Käkijärvi. Ukonselän vedenpinnan korkeus on 105,5 m mpy, Kaijanselän vedenpinnan korkeus on 105,4 m mpy; Käkijärven vedenpinnan korkeus on 105,7 m mpy. Talosta noin 300 m länteen on N-S-suuntaisesti kulkeva rautatie. Talon E-puolella on peltoalue.

Ehdotus suoja-alueeksi: kivirakenteiden kohdalla lakisääteinen (2 m säteellä reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka; kivirakenteet: luokka 2 (osittain säilyneitä historiallisen ajan asutukseen ja teollisuuteen liittyviä kivirakenteita)

Havaintomahdollisuudet: kohtuulliset

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Uittosalmi [1], kivikautinen asuinpaikka, 3,2 km SW

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Hoito ja kunto*.

Muuta: -

Koekuopat: -

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Ylä-Kolho [26], kivikautinen (?) irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kivirakenteita

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2232 07 KOLHO)

Mk 1:20 000

X = 6891 17, Y = 2526 99, Z = 112-113 m mpy

- Ylä-Kolhon talo ja reikäkiven löytöpaikka

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Ylä-Kolho [26], kivikautinen (?) irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kivirakenteita

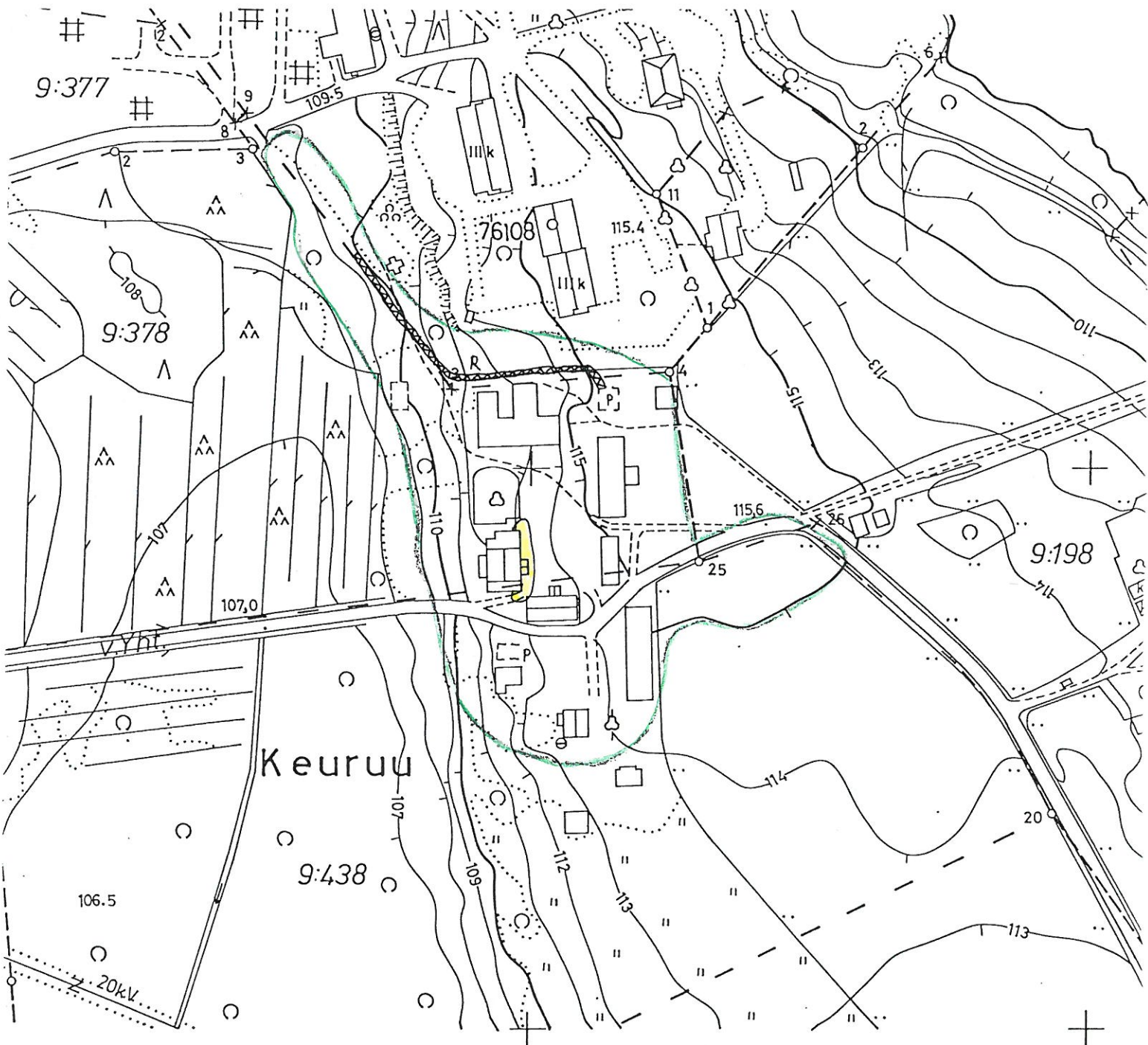
Ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000

 reikäkiven löytöpaikka

 R kivrampin jäännökset

 tarkastetun alueen raja

 rakennusten perustuksia

4.3. HISTORIALLISEN AJAN KOHTEET

(ks. lisäksi kohteet 3, 17, 19 ja 26)

4.3.1. Mäkitalo [27], historiallisen ajan kivilatomus

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Pohjaslahti
Paikannimi:	Mäkitalo
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet
Tyypin tarkenne:	latomukset
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	3 (ehdotus)
Tarkastus:	20.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Riikka Saarinen
Sijainti	
Peruskartta:	2232 01 POHJASLAHTI
Koordinaatit:	X = 6894 60
	Y = 2507 29
	Z = n. 110 m mpy
Koordinaattiselite:	kivilatomuksen koordinaatit Heikkurinen-Montellin mukaan
Etäisyystieto:	Pohjaslahden koulusta 0,4 km ENE
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Maastomerkitä:	ei merkintää
Hoito ja kunto:	Kivilatomus on kokonaan maan peitossa ja mahdollisesti osittain tai kokonaan tuhoutunut.
Tila- ja omistajatiedot	
Kylä:	Pohjaslahti
Tila (RN:o/nimi):	3:165 Mäkitalo 3
Omistaja:	Mäkitalo Jorma ja Arja
Osoite:	Salmentakasentie 10, 42850 POHJASLAHTI
Kiinteistötunnus:	933-416-0003-0165
Aiemmat tiedot:	historiallisen ajan kivilatomus Tarkastus Heikkurinen-Montell 1991
Aiemmat löydöt:	historiallisen ajan löydöksiä pellosta (ei luetteloitu)
Inventointilöydöt 1999:	historiallisen ajan löytöjä (ei luetteloitu)
Kartat:	peruskarttaote 1:20 000, ote rekisterikartasta 1:10 000
Negatiivit:	114285
Diat:	-

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Mäkitalon tilan mailla, talosta n. 100 m ESE, pellolla. Latomus oli tullut näkyviin peltomultakerroksen alta, mistä Väinö Mäkitalo ilmoitti Museovirastolle v. 1989. Kohteen tarkasti Heikkurinen-Montell v. 1991. Paikalla oli n. 4 x 3 m kokoinen erikokoisista kivistä tehty latomus. Isoimmat kivet olivat alimpana, tasaiset puolet alaspäin. Kivien alla oli nokista maata. Latomus vaikutti ihmisen tekemältä, mutta ei esihistorialliselta. Paikalta aiemmin talteenotetut löydöt todettiin museovirastossa historialliselle ajalle kuuluviksi. Mäkitalon kertoman mukaan latomuksen vieressä olisi ollut näkyvissä myös kivetty pyöreä tulisija; tämä kohta oli jäänyt peltotien alle.

Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin aiemmissa tiedoissa mainittu paikka ja sen lähiympäristö, pelto pintapointtiin. Tarkastuksen aikana pelto oli kynnettynä. Tästä huolimatta mitään merkkejä kivirakenteista tai muista kiinteistä muinaisjäännöksistä ei havaittu. Alueella oli jonkin verran erikokoisia kiviä, jotka eivät muodostaneet mitään rakennelmaa; suurin osa niistä kuuluu ilmeisesti paikan maaperään. Talossa kerrottiin, että latomuksen paikka on kynnetty yli; latomus oli siis peittynyt ja ainakin osittain tuhoutunut. Latomuksen tarkkaa sijaintipaikkaa meille ei voitu näyttää. Maaperä paikalla on savea tai hiesua. Maasto viettää loivasti ENE-suuntaan. Pintapointinnassa löytyi historiallisen ajan esineitä: tiiltä, keramiikkaa, metalliromua yms. (ei luetteloitu).

Ympäristö ja maasto:

Kohde sijaitsee Pohjaslahden taajaman itälaidalla, Vilppula-Kotala –tiestä n. 300 m E, Pohjaslahti – Ylä-Kolkki –tiestä n. 200 m SE, Tarjanteen Pohjaslahden N-rannasta n. 700 m NE, pellolla. Maasto viettää itään, Taivaljärvestä Pohjaslahteen laskevaan ojaan tai pieneen jokeen, johon on latomuksen paikasta matkaa n. 250 m (NE). Kohteen itäpuolella kulkee NNE-SSW-suuntainen sähkölinja. Kohteen lähellä, sen WSW-puolella on vanha lato.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 4 x 3 m; perusteena aiemmat tarkastustiedot.

Ehdotus suoja-alueeksi: -

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 3. Kokonaan tai osittain tuhoutunut ja peittynyt historiallisen ajan kivirakenne.

Havaintomahdollisuudet: kohtuulliset

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Pikilänmäki [18], esihistoriallinen (?) irtolöytöpaikka 0,6 km WSW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat –

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

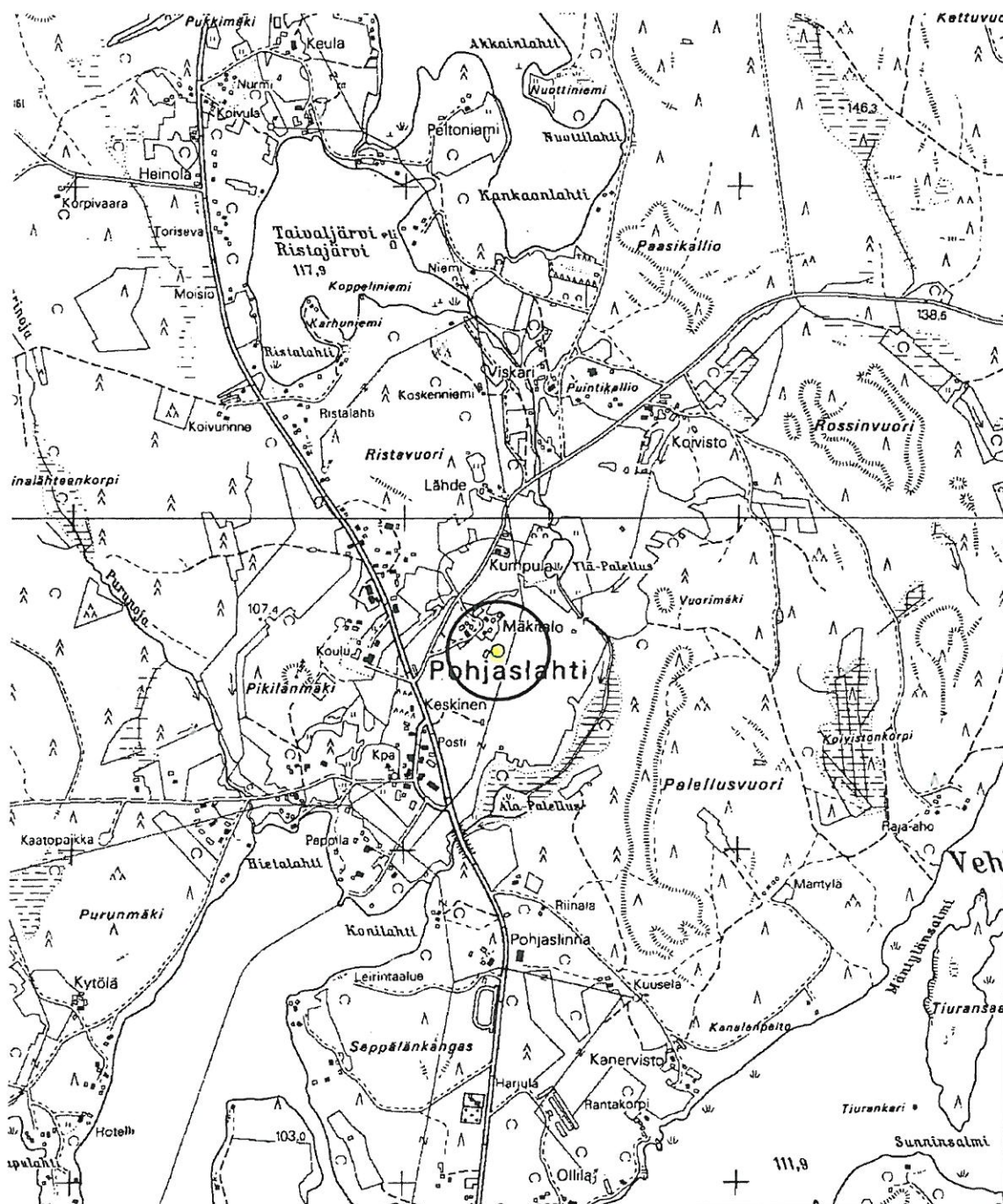
Mäkitalo [27], historiallisen ajan kivilatomus

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2232 01 POHJASLAHTI)

Mk 1:20 000

X = 6894 60, Y = 2507 29, Z = n. 110 m mpy

○ kivilatomuksen paikka

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

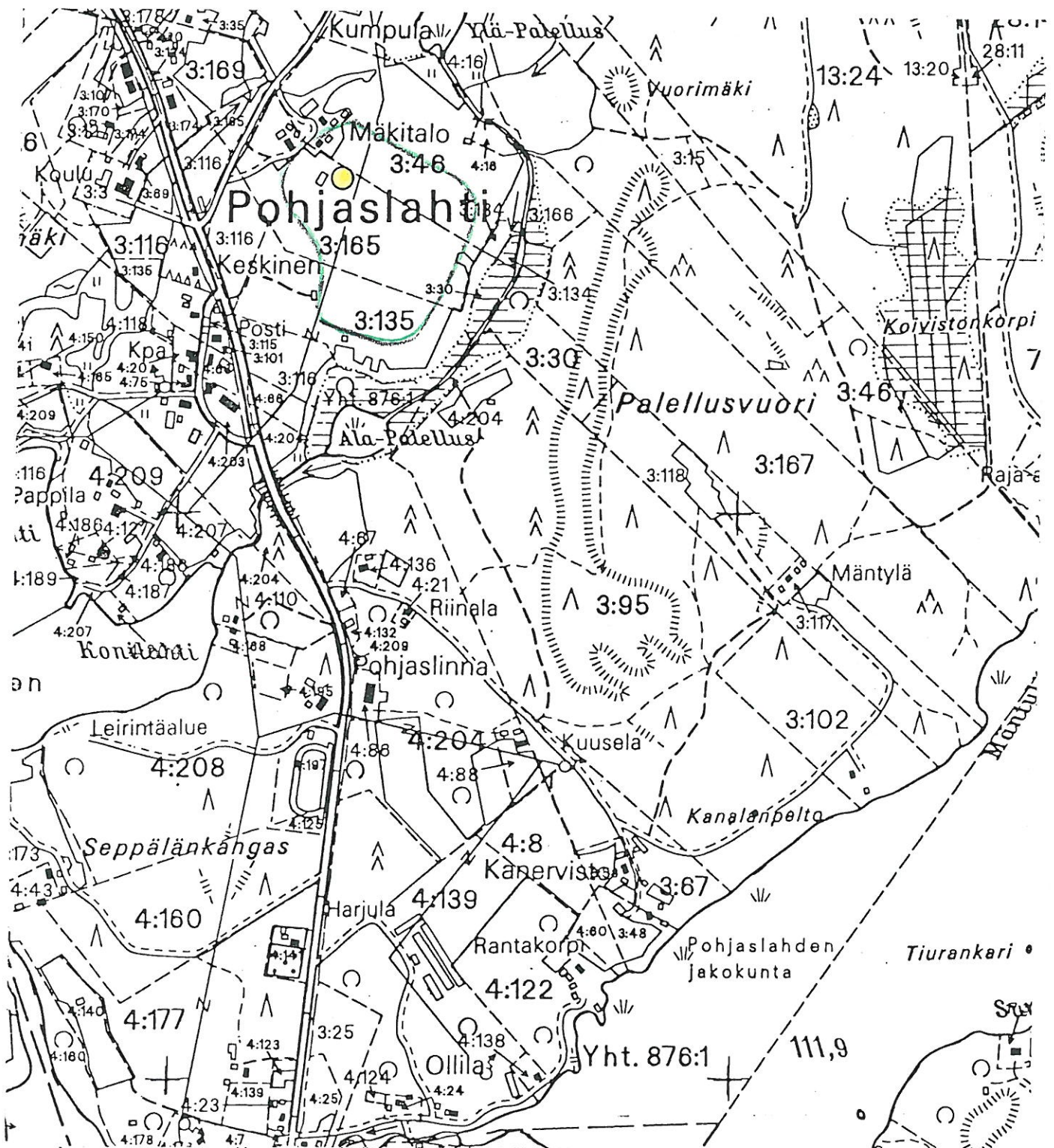
Mäkitalo [27], historiallisen ajan kivilatamus
Ote rekisterikartasta 1:10 000

kivilatamuksen paikka

tarkastetun/pintapoimitun alueen raja

4.3.2. Kaviosaari [28], historiallisen ajan viljelyröykkiötä ja vanhoja peltoja

Kunta: Vilppula
Kylä: Pohjaslahti
Paikannimi: Kaviosaari
Muinaisjäännöstyyppi: röykkiöt, työpaikat
Tyyppin tarkenne: viljelyröykkiöt, pellot
Ajoitus: historiallinen, historiallinen
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Tarkastus: 11.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Petri Lähteinen

Sijainti

Peruskartta: 2232 01 POHJASLAHTI
 Koordinaatit: X = 6893 20-35
 Y = 2502 84-91
 Z = n. 100 m mpy
 Koordinaattiselite: röykkiö- ja peltoalueen ääripisteet
 Etäisyystieto: Pohjaslahden koulusta 4,2 km WSW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Viljelyröykkiöt ovat melko hyvin säilyneet, osittain sammaloituneet. Vanhat pellot ovat heinittyneet ja vesakoituneet. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Pohjaslahti
Tila (RN:o/nimi): 19:69 Kaviosaari
Omistaja: Mikkola Olavi
Osoite: Myllymäenkatu 2 A 25, 39500 IKAALINEN
Kiinteistötunnus: 933-416-0019-0069

Kylä: Pohjaslahti
Tila (RN:o/nimi): 19:73 Sava
Omistaja: Meski Jouni
Osoite: Vakkakatu 2, 39500 IKAALINEN
Kiinteistötunnus: 933-416-0019-0073

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: -
Inventointilöydöt 1999: ei löytöjä
Kartat: peruskarttaote 1:20 000, ote rekisterikartasta 1:10 000
Negatiivit: 114265-114266
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kaviosaari sijaitsee Tarjanneveden NE-osassa, Sammalistonniemen S-rannasta n. 260 m, Iso-Korkiainen –nimisen saaren ja Sammalistonsaaren välissä, Vilppulan kunnanrajasta n. 600 m itään. Saaren koko on n. 220 (NNW-SSE) x 150 m. Maasto on melko tasaista ja matalaa. Kasvillisuus on mäntyvaltaista sekametsää. Saarella on useita kesämökkejä ulkorakennuksineen.

Saaren itä- ja keskiosassa on monin paikoin historiallisen ajan viljelyjäänöksiä: pieniä vanhoja peltotilkkuja, kiviröykkiöitä, kiviaidan muotoisia raunioita, vanhoja pelto-ojia, kuoppia (joista yksi on selvästi kellarikuoppa). Vanhat pellot ovat pieniä, kasvavat heinää ja nuorta sekametsää, niiden leveys ja pituus vaihtelee 10-40 m. Peltoröykkiöiden halkaisija on 2-5 m, korkeus 0,5-1,2 m. Aidan- tai vallinmuotoisten pitkänomaisten kiviraunioiden leveys vaihtelee 0,5-2 m, korkeus 0,5-0,8 m. Röykkiöt ovat osittain sammaloituneita.

Ympäristö ja maasto: Kaviosaari sijaitsee Tarjanneveden NE-osassa, Sammalistonniemen S-rannasta n. 260 m, Iso-Korkiainen -nimisen saaren ja Sammalistonsaaren välissä, Vilppulan kunnanrajasta n. 600 m itään. Tarjanteen vedenkorkeus on 96,1 m mpy.

Laajuusarvio ja perusteet: röykkiö- ja peltoalueen laajuus on n. 160 (NNW-SSE) x 50-60 m; perusteena näkyvät rakenteet.

Ehdotus suoja-alueeksi: röykkiöiden kohdalla lakisääteinen (2 m säteellä reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2; suhteellisen hyvin säilyneitä historiallisen ajan viljelyröykkiöitä ja muita viljelyjäänöksiä.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Viitamäki [4], kivikautinen irtolöytöpaikka, 1,5 km ENE; kiviaitoja Mantereen talon lähellä, Sammalistonsaareen vievän tien varrella, n. 1,2 km E (ei dokumentoitu).

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat –

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

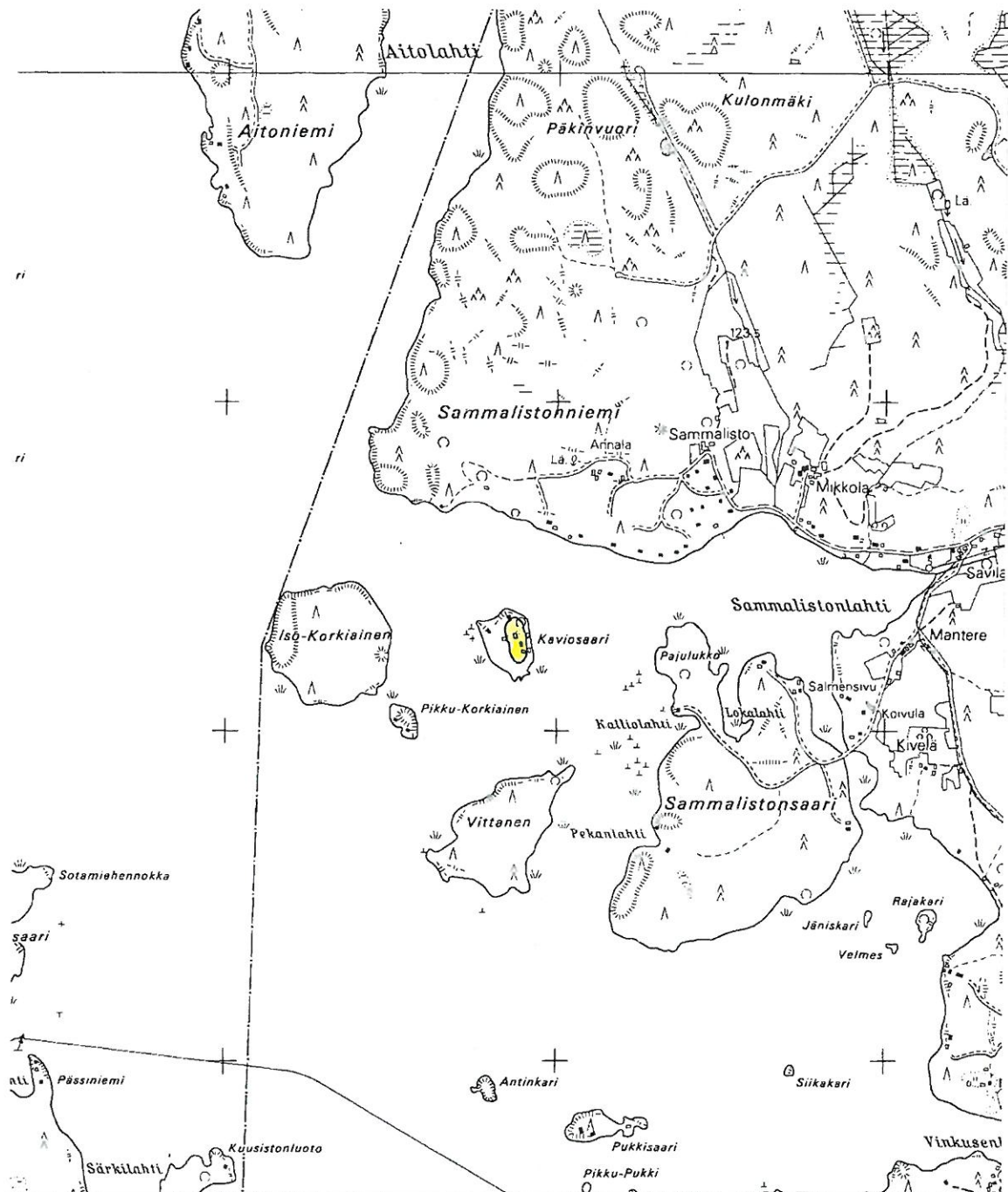
Kaviosaari [28], historiallisen ajan viljelyröykkiöitä ja vanhoja peltoja

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2232 01 POHJASLAHTI)

Mk 1:20 000

X = 6893 20-35, Y = 2502 84-91, Z = n. 100 m mpy

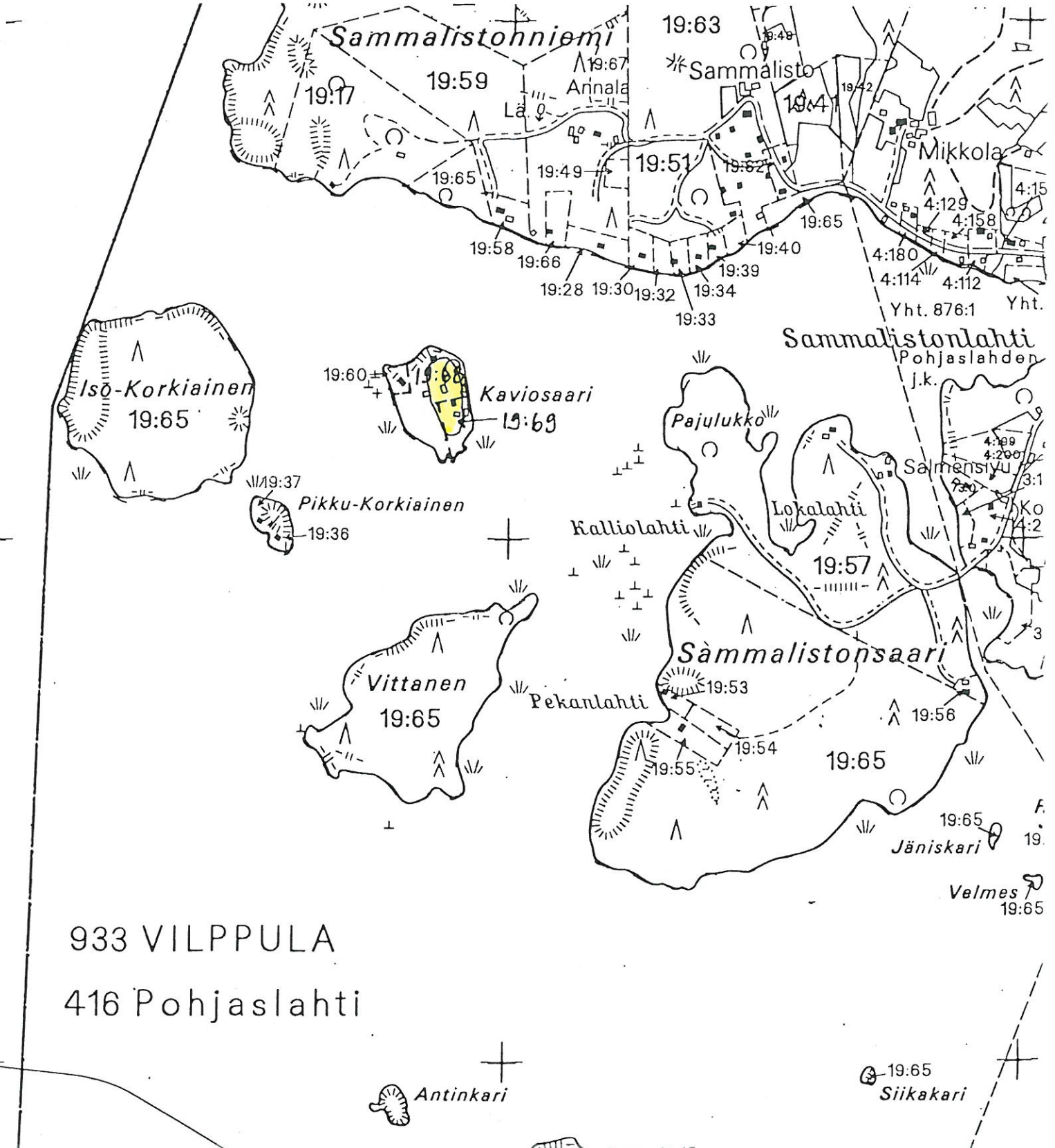
 röykkiö- ja peltoalue

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Kaviosaari [28], historiallisen ajan viljelyröykkiöitä ja vanhoja peltoja
Ote rekisterikartasta 1:10 000

 röykkiö- ja peltoaluc

933 VILPPULA
416 Pohjaslahti

③ 19:65
Siikakari

4.3.3. Puolivälinsaari [29], historiallisen ajan asutus- ja viljelyjäännöksiä

Kunta:	Vilppula		
Kylä:	Pohjaslahti		
Paikannimi:	Puolivälinsaari		
Muinaisjäännöstyyppi:	röykkiöt,	työpaikat,	kivirakenteet
Tyypin tarkenne:	viljelyröykkiöt,	pellot,	kiviaidat, rakennusten perustukset
Ajoitus:	historiallinen,	historiallinen,	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2 (ehdotus)		
Tarkastus:	12.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Petri Lähteinen		
Sijainti			
Peruskartta:	2231 03 TUUHOSKYLÄ		
Koordinaatit: X =	6888 80-6889 10		
Y =	2506 05-24		
Z =	n. 100-103 m mpy		
Koordinaattiselite:	alueen ääripisteet		
Etäisyystieto:	Pohjaslahden koulusta 5,5 km SSW		
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty		
Maastomerkinä:	ei merkintää		
Hoito ja kunto:	Viljelyröykkiöt ovat melko hyvin säilyneet, osittain sammaloituneet. Vanhat pellot ovat heinittyneet ja vesakoituneet. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.		
Tila- ja omistajatiedot			
Kylä:	Pohjaslahti		
Tila (RN:o/nimi):	54:14 Nuottaranta		
Omistaja:	Rantanen Jorma		
Osoite:	Martinkatu 52 B 2, 05830 HYVINKÄÄ		
Kiinteistötunnus:	933-416-0054-0014		
Kylä:	Pohjaslahti		
Tila (RN:o/nimi):	54:15 Puolivälinsaari		
Omistaja:	Kangasjärvi Saimi		
Osoite:	Kaarikatu 12 B 12, 35700 VILPPULA		
Kiinteistötunnus:	933-416-0054-0015		
Kylä:	Pohjaslahti		
Tila (RN:o/nimi):	50:0 Saarikivi		
Omistaja:	Saarinen Kalle perikunta		
Osoite:	ei ole tiedossa		
Kiinteistötunnus:	933-416-0050-0000		
Aiemmat tiedot:	-		
Aiemmat löydöt:	-		
Inventointilöydöt 1999:	ei löytöjä		
Kartat:	peruskarttaote 1:20 000, ote rekisterikartasta 1:10 000		
Negatiivit:	114267-114268		
Diat:	-		

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Puolivälinsaari sijaitsee Tarjanneveden itäosassa, ison Siperian saaren ja mantereen välissä. Etäisyys mantereelle on 1,2 km; kunnanraja kulkee NW-SE-suuntaisesti saaresta 170 m SW. Saaren koko on n. 540 (SW-NE) x 180 m. Saaren maasto on suhteellisen epätasaista. NW- ja S-rannat ovat kallioisia. Saari kasvaa sekametsää, rannoilla pääasiassa mäntyvaltaista. Saarella on useita kesämökkejä ulkorakennuksineen.

Saaren itä- ja koillisosassa on monin paikoin historiallisen ajan viljely- ja asutusjäännöksiä: pieniä vanhoja peltotilkkuja, kiviröykkiöitä, kiviaitoja, mm. raja-aitoja, vanhoja pelto-ojia. Saaren kaakkoisrannalla, tilan nro 50:0 alueella on lisäksi rakennusten perustuksia, vanhoja kellareita yms. historialliseen asutukseen liittyviä rakenteita. Osa vanhoista pelloista on kasvimaata tai puutarhakäytössä; suurin osa on kuitenkin heinittynyt ja vesakoitunut/metsittynyt.

Ympäristö ja maasto: Puolivälinsaari sijaitsee Tarjanneveden itäosassa, ison Siperian saaren ja mantereen välissä. Etäisyys mantereelle on 1,2 km. Tarjanteen vedenkorkeus on 96,1 m mpy.

Laajuusarvio ja perusteet: asutus- ja viljelyjäännösalueen laajuus on n. 340 (SW-NE) x 50-80 m; perusteena näkyvät rakenteet.

Ehdotus suoja-alueeksi: kivirakenteiden kohdalla lakisääteinen (2 m säteellä reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2; suhteellisen hyvin säilyneitä historiallisen ajan viljelyröykkiöitä ja muita viljelyjäännöksiä.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Pieni vanha pelto ja 2-3 peltoröykkiötä sen reunoilla on myös Puolivälinsaaren vieressä, sen SE-puolella olevan pienen Satimensaaren alavassa keskiosassa (ei dokumentoitu). Nuijanniemi [2], rautakautinen hautaröykkiö, 1,2 km SE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat –

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

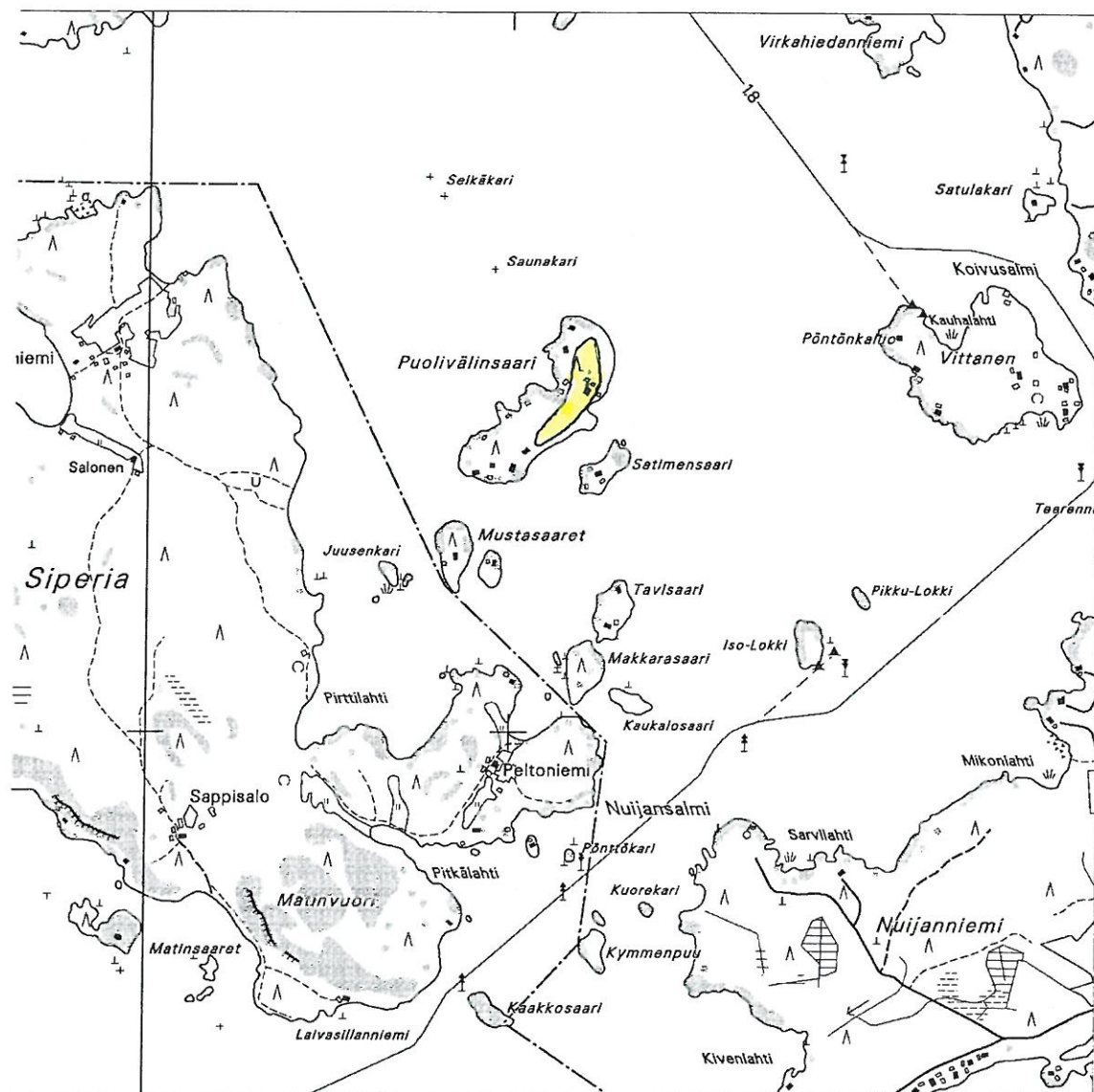
Puolivälinsaari [29], historiallisen ajan asutus- ja viljelyjäännöksiä

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 03 TUUHOSKYLÄ)

Mk 1:20 000

X = 6888 80-6889 10, Y = 2506 05-24, Z = n. 100-103 m mpy

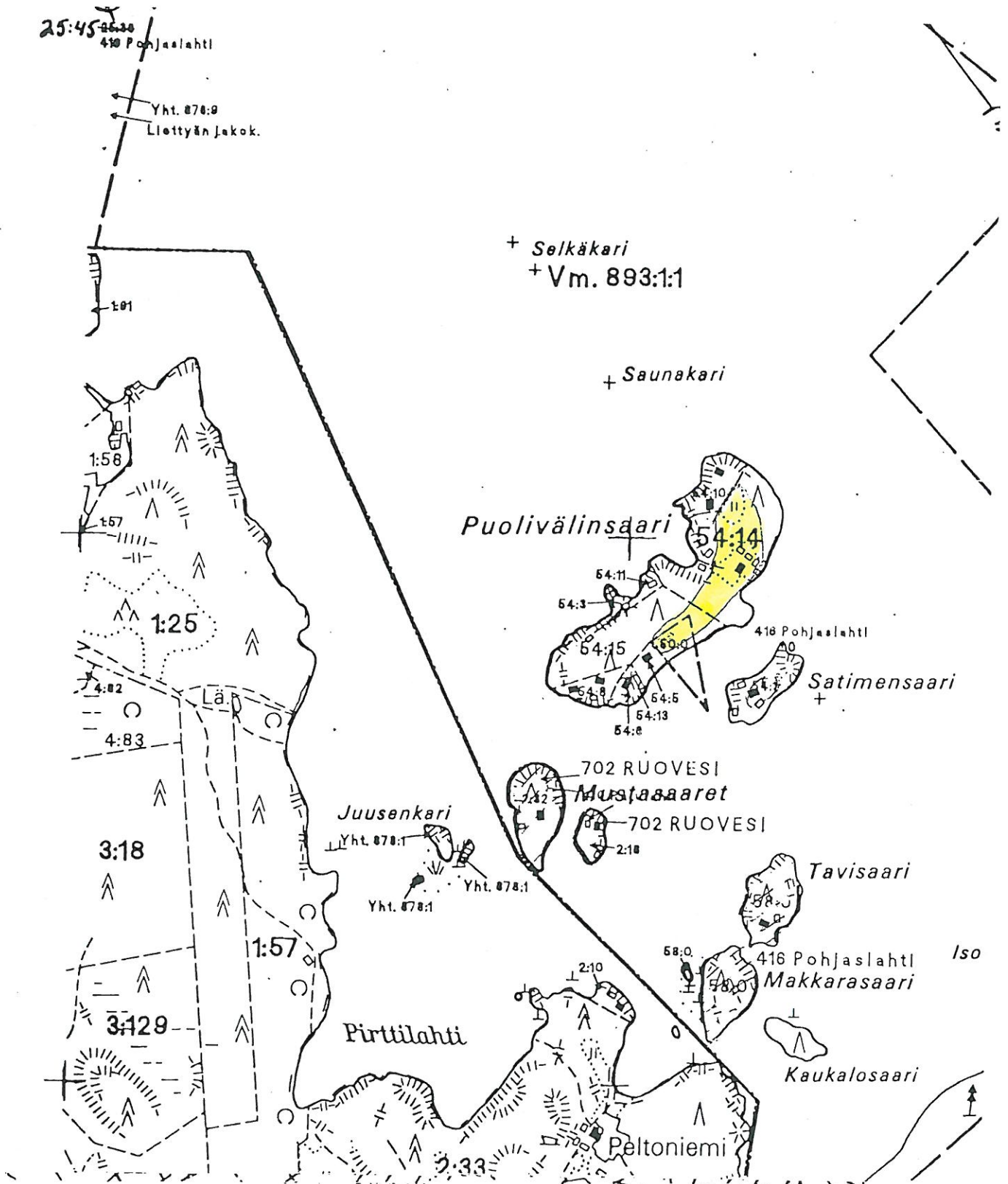
 historiallisen ajan asutus- ja viljelyjäännösalue

VILPPULA
 ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Puolivälinsaari [29], historiallisen ajan asutus- ja viljelyjäänöksiä
 Ote rekisterikartasta 1:10 000

 historiallisen ajan asutus- ja viljelyjäänösalue

4.3.4. Karjasalmi [30], historiallisen ajan sillanpaikka

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Ajostaipale
Paikannimi:	Karjasalmi
Muinaisjäänöstyyppi:	kulkuväylät
Tyypin tarkenne:	sillanpaikat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2 (ehdotus)
Tarkastus:	8.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Petri Lähteinen
Sijainti	
Peruskartta:	2231 05 VÄÄRINMAJA
Koordinaatit: X =	6879 07
Y =	2519 60
Z =	96 m mpy
Koordinaattiselite:	keskipiste
Etäisyystieto:	Vilppulan kirkosta 5,8 km W
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Maastomerkintä:	ei merkintää
Hoito ja kunto:	Sillasta on jäljellä kiviperustuksia, joista suurin osa on veden alla. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.
Tila- ja omistajatiedot	
Kylä:	Ajostaipaleen jakokunta
Tila (RN:o/nimi):	vesialue, yht. 876:1:0
Omistaja:	Ajostaipaleen kalastuskunta, Ala-Ajos Paavo
Osoite:	Ajosharjuntie 69, 35700 VILPPULA
Kiinteistötunnus:	vesialue
Aiemmat tiedot:	Seppo Saarisen (os. Rintasentie 5, 34800 VIRRAT, p. 4753653) ilmoitus ja kirje, 1995; saatu Suomen Kotiseutuliiton järjestämän historiallisen ajan muinaisjäänösinventoinnin yhteydessä (?); kopio Tampereen museoiden maakunnallisen yksikön arkistossa.
Aiemmat löydöt:	-
Inventointilöydöt 1999:	ei löytöjä
Kartat:	peruskarttaote 1:20 000, ote rekisterikartasta 1:10 000
Negatiivit:	114260-114261
Diat:	-

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Ruissaaren ja mantereen välisen Karjasalmen kapeimmassa paikassa, saaren itäpuolella. Ruissaari sijaitsee Hongonselän ja Kasilanselän välisen salmen itäpuolella, ison Kasilansaaren NW-puolella. Karjasalmen leveys vanhalla sillanpaikalla on n. 55-60 m. Veden alla ja mantereenpuoleisella rantakaistaleella on havaittavissa yhteensä neljä kivikasaa tai -ladelmaa, SW-NE-suuntaisessa linjassa. Lähinnä saarta oleva halkaisijaltaan n. 2 m oleva kivikasa on rannasta n. 5 m (keskelle mitattuna). Seuraava, samankokoinen rakennelma on tästä n. 10 m koilliseen. Näiden kivikasojen välissä on salmen syvin kohta, jonka syvyys oli tarkastuksen aikana n. 0,9 m. Myös 2:n ja 3:n kivikasan välinen etäisyys (reunoista mitattuna) on n. 10 m. Kivikasa 3 on n. 5,5 m pitkä (SW-NE) ja n. 3 m leveä; etäisyys mantereelta on 24 m. Veden syvyys sen vieressä oli alle 0,5 m. Lähinnä mantereen rantaan oleva kiveys oli

tarkastusaikana vain osittain veden alla. Sen leveys on n. 5 m, etäisyys kivikasasta 3 on 5,5 m, ja se jatkuu rantaviivaan asti. Kivien lisäksi hiesupohjalla oli vanhoja hirsiiä. Lähellä kiveyksen NE-päätä, rannalla on iso maakivi. Ranta on kallioinen, kasvaa mäntymetsää, rantaviivalla on kaislikkoa. Ruissaaren rannalla on avokalliota ja kaislikkoa, niiden takana on mäntyvaltaista sekametsää.

Perimätiedon mukaan Ruissaaren silta oli olemassa vielä 1900-luvun alussa. Kyseessä oli puuarkkusilta (perustuksina olivat siis ilmeisesti kivillä täytetyt puurakenteet), joka johti ”mantereen laidunerämailta saareen, jossa oli ollut Hongon navetta, kesäkäyttöinen sellainen. Paimen toi karjan illalla kapeahkoa siltaa pitkin saareen. Syy tähän käytäntöön oli petoeläinten, kuten susien ja karhujen pelko. Silta voitiin helposti sulkea veräjällä...”. Hongon talo sijaitsee sillanpaikasta 1,4 km WSW. Salmen rannoilla ei havaittu muita rakenteita tai merkkejä muinaisjäännöksistä.

Ympäristö ja maasto: Kohde sijaitsee Ruissaaren ja mantereen välisen Karjasalmen kapeimmassa paikassa, saaren itäpuolella. Ruissaari sijaitsee Hongonselän ja Kasilanselän välisen salmen itäpuolella, ison Kasilansaaren NW-puolella. Karjasalmen pohja on hiesua, rannoilla on avokalliota. Salmen molemmat rannat kasvavat mäntyvaltaista sekametsää. Jokirannan talo sijaitsee sillanpaikasta n. 0,6 km SE.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 60 (SW-NE) x 2-5 m, perusteena näkyvät rakenteet

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen (2 m säteellä rakenteiden reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2; historiallisen ajan sillan perustuksien jäännöksiä

Havaintomahdollisuudet: tarkastuksen aikana kohtuulliset (matala vesi), yleensä huonot - rakenteet ovat veden alla.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Ruissaari [15], kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka ja varhaismetalli- tai rautakautinen kiviröykkiö, n. 500 m SW; Kasilansaari [20], rautakautinen irtolöytöpaikka, n. 500 m SSW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat –

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

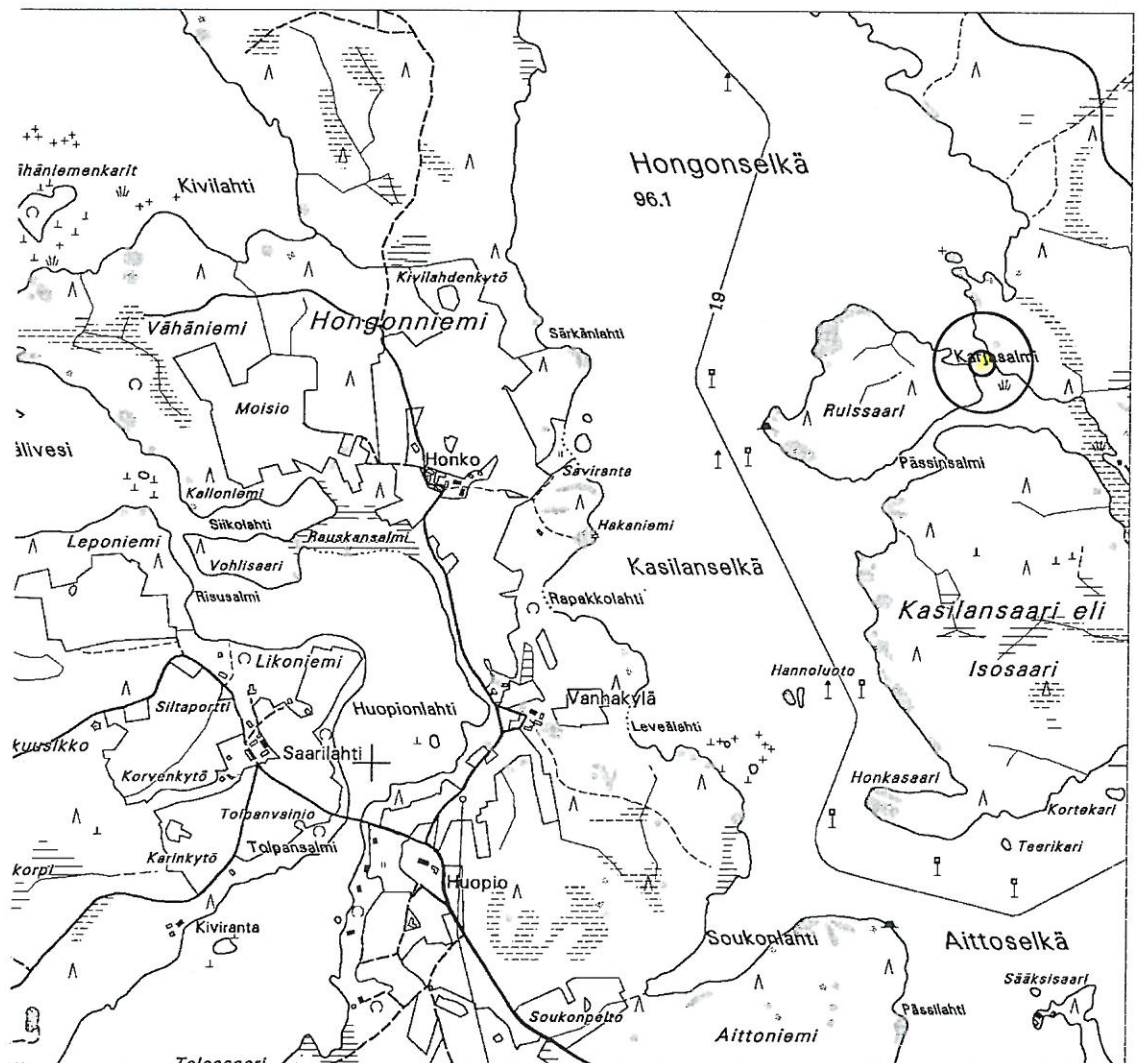
Karjasalmi [30], historiallisen ajan sillanpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 05 VÄÄRINMAJA)

Mk 1:20 000

X = 6879 07, Y = 2519 60, Z = 96 m mpy

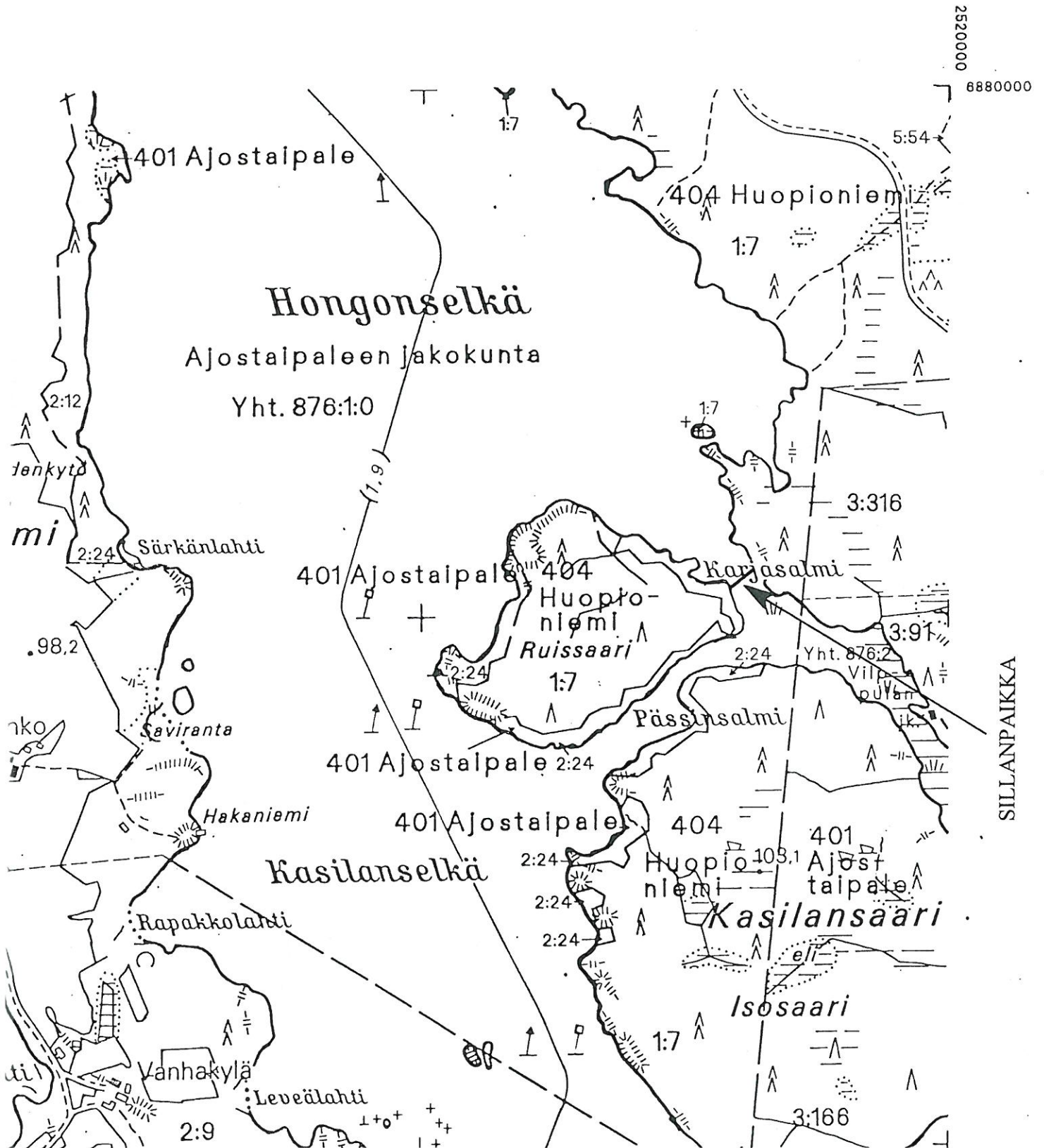
 historiallisen ajan sillanpaikka

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Karjasalmi [30], historiallisen ajan sillanpaikka

Ote rekisterikartasta 1:10 000

4.3.5. Ruohosalmi [31], historiallisen ajan kalastuspaikka

Kunta: Vilppula
Kylä: Ajostaipale
Paikannimi: Ruohosalmi
Muinaisjäännöstyyppi: työpaikat
Tyypin tarkenne: pyyntipaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Tarkastus: 13.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Petri Lähteinen
Sijainti
 Peruskartta: 2231 08 VILPPULA
 Koordinaatit: X = 6878 21
 Y = 2520 65
 Z = 96 m mpy
 Koordinaattiselite: keskipiste
 Etäisyystieto: Vilppulan kirkosta 4,8 km W

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Vedenalainen kohde, osittain tuhoutunut (paalut ovat kärsineet moottoriveneliikenteestä, osa ehkä poistettu).

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Vilppulan jakokunta
Tila (RN:o/nimi): vesialue, yht. 876:2
Omistaja: Pukkilan kalastuskunta, Kivinen Heikki
Osoite: Siepontie 2, 35700 VILPPULA
Kiinteistötunnus: vesialue

Aiemmat tiedot: Seppo Saarisen (os. Rintasentie 5, 34800 VIRRAT, p. 4753653) ilmoitus ja kirje, 1995; saatu Suomen Kotiseutuliiton järjestämän historiallisen ajan muinaisjäännösinventoinnin yhteydessä (?); kopio Tampereen museoiden maakunnallisen yksikön arkistossa.

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt 1999: 1 puupaalun puolikas (ei luetteloitu)

Kartat: peruskarttaote 1:20 000, ote rekisterikartasta 1:10 000

Negatiivit: 114269

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Vilppureittiin kuuluvien Aittoselän ja Soilunvuolteen välisellä alueella, ison Kasilansaaren ja Verkkosaaren välisen n. 60 m leveän salmen SW-osassa, Kasilansaaren itäpäässä olevasta Ruohosalmen talosta n. 120-130 m NE, salmen NW-rannasta 20-30 m. Salmen pohjassa, n. 10 x 10 m kokoisella alueella todettiin kymmenkunta pystyasennossa olevaa puupaalua. Veden syvyys oli tarkastuksen aikana n. 1,0-1,3 m. Paalujen päät olivat n. 0,5 m vedenpinnan alapuolella ja syvemmällä. Pohja on melko kovaa savea.

Yhden haljenneen paalun puolikas nostettiin tutkittavaksi. Sen pituus oli 45 cm, leveys 8 cm, paksuus 4 cm. Paalun alkuperäinen halkaisija oli siis 8 cm, ja se oli mennyt rikki ilmeisesti sitä

saveen lyötäessä. Savessa ollut paalun alaosa oli säilynyt erittäin hyvin, ja siinä näkyi selvästi kirveen jälkiä. Teroitetun osan pituus oli 22 cm. Paalun yläosa oli osittain lahonnut.

Aiempien tietojen mukaan Ruohosalmen vedenalaisia puupaalurakenteita on kutsuttu nimellä ”lapinkartiska”. Niiden ”on tiedetty aina siinä olleen ja tekijää ei tunneta”. Seppo Saarisen mukaan paalutuksessa on voitu havaita pyöreän muodon. Moottoriveneiden potkurit ovat tuhonneet osan paalutuksesta, varsinkin salmen keskiosan tuntumassa.

Ympäristö ja maasto: Kohde sijaitsee Vilppureittiin kuuluvien Aittoselän ja Soilunvuolteen välisellä alueella, ison Kasilansaaren ja n. 150 x 80 m kokoisen Verkkosaaren välissä, n. 60 m leveän salmen SW-osassa. Kyseessä on ilmeisesti hyvä kalastuspaikka. Salmen molemmat rannat kasvavat mänty- tai kuusivaltaista metsää. Kohteesta n. 150 m on toinen kapea salmi, jonka W-puolella on Kasilansaari ja E-puolella pieni Mustasaari. Verkkosaaren ja Mustasaaren välinen salmi on maatunut kapeaksi kannakseksi, samoin Verkkosaaren ja sen itäpuolella olevan Hirmusaaren välinen salmi.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 10 x 10 m, perusteena havaitut puurakenteet

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m:n säteellä ilmoitetusta keskipisteestä

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2; historiallisen ajan kalastuspaikka, osittain säilyneitä puupaalurakenteita veden alla.

Havaintomahdollisuudet: huonot

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Hirmusaari [32], historiallisen ajan viljelyröykkiö ja vanha pelto, n. 300 m SE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat –

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Ruohosalmi [31], historiallisen ajan kalastuspaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 08 VILPPULA)

Mk 1:20 000

X = 6878 21, Y = 2520 65, Z = 96 m mpy

○ puupaaluja veden alla

4.3.6. Hirmusaari [32], historiallisen ajan viljelyröykkiö ja vanha pelto

Kunta:	Vilppula
Kylä:	Ajostaipale
Paikannimi:	Hirmusaari
Muinaisjäännöstyyppi:	röykkiöt, työpaikat
Tyypin tarkenne:	viljelyröykkiöt, pellot
Ajoitus:	historiallinen, historiallinen
Rauhoitusluokka:	2 (ehdotus)
Tarkastus:	13.10.1999 Vadim Adel, inventointiryhmässä Petri Lähteinen
Sijainti	
Peruskartta:	2231 08 VILPPULA
Koordinaatit: X =	n. 6878 01
Y =	n. 2520 92
Z =	n. 97-100 m mpy
Koordinaattiselite:	röykkiön/vanhan pellon keskipisteen koordinaatit
Etäisyystieto:	Vilppulan kirkosta 4,6 km WSW
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Maastomerkintä:	ei merkintää
Hoito ja kunto:	Viljelyröykkiö on hyvin säilynyt, sammaloitunut. Vanha pelto on heinittynyt ja metsittynyt.
Tila- ja omistajatiedot	
Kylä:	Ajostaipale
Tila (RN:o/nimi):	3:26 Hirmusaari
Omistaja:	Soilunen Heikki
Osoite:	Soiluntie 62, 35700 VILPPULA
Kiinteistötunnus:	933-401-0003-0026
Aiemmat tiedot:	-
Aiemmat löydöt:	-
Inventointilöydöt 1999:	ei löytöjä
Kartat:	peruskarttaote 1:20 000, suurennos rekisterikartasta 1:5000
Negatiivit:	114270
Diat:	-

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Hirmusaari sijaitsee Vilppureittiin kuuluvan Soilunvuolteen luoteisosassa, sen koko on n. 180 m (NW-SE) x 100 m, etäisyys mantereen rannasta on n. 70 m. Hirmusaaren ja sen NW-puolella olevan Verkkosaaren välinen salmi on maatunut. Saaren itäosassa on korkeahko kalliopohjainen mäki. Mäen W-puolella, loivalla rantarinteellä on kesämökki. Mäen SW-puolella, kesämökin ESE-puolella, etelään viettävällä rantarinteellä on n. 70 x 30 m kokoinen vanha pelto. Sen keskiosassa, rannasta n. 15 m, kesämökistä n. 20 m ESE sijaitsee peltoröykkiö, soikeahko, mitoiltaan n. 4 x 3 m, korkeudeltaan n. 1 m. Röykkiön S-reunassa on iso maakivi. Röykkiö on sammaloitunut, kasattu 15-40 cm kokoisista kivistä. Vanha pelto on heinittynyt ja kasvaa harvaa, luultavasti 40-50 v. vanhaa sekametsää (koivu, mänty). Vanhoja, matalia pelto-ojia on paikoin näkyvissä.

Ympäristö ja maasto:

Hirmusaari sijaitsee Vilppureittiin kuuluvan Soilunvuolteen luoteisosassa, sen koko on n. 180 m (NW-SE) x 100 m, etäisyys mantereen rannasta on n. 70 m. Hirmusaaren ja sen NW-puolella olevan Verkkosaaren välinen salmi on maatunut. Saaren itäosassa on korkeahko (n. 105 m mpy) kalliopohjainen mäki, joka kasvaa sekametsää. Soilunvuolteen vedenpinnan korkeus on 96,0 m mpy.

Laajuusarvio ja perusteet: röykkiö- ja peltoalueen laajuus on n. 70 x 30 m; perusteena näkyvät rakenteet.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen (2 m säteellä reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2; suhteellisen hyvin säilyneitä historiallisen ajan viljelyjäännöksiä.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Ruohosalmi [31], historiallisen ajan kalastuspaikka, n. 300 m NW

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Koekuopat –

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

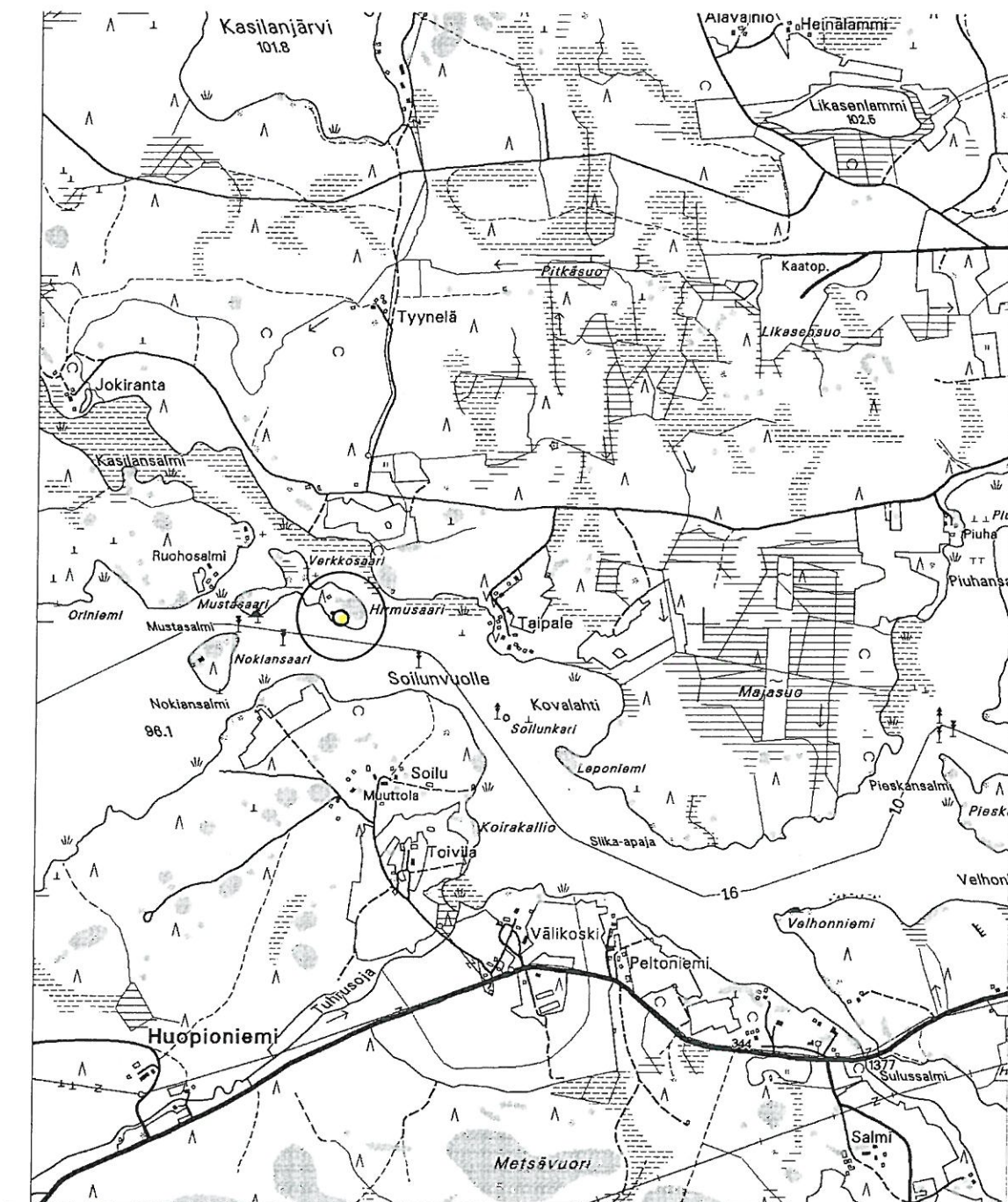
Hirmusaari [32], historiallisen ajan viljelyröykkiö ja vanha pelto

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2231 08 VILPPULA)

Mk 1:20 000

X = n. 6878 01, Y = n. 2520 92, Z = n. 97-100 m mpy

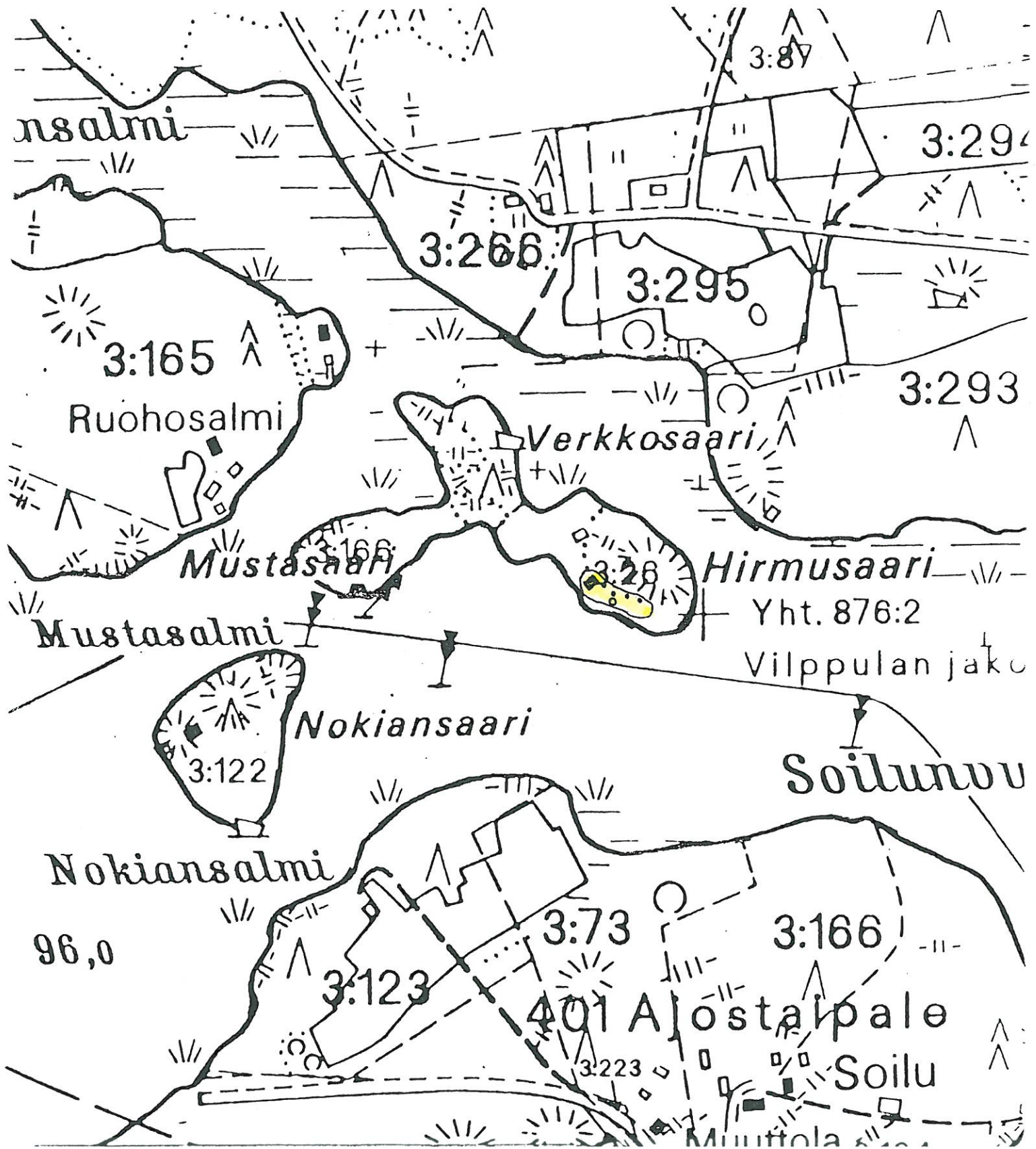
- historiallisen ajan viljelyröykkiö ja vanha pelto

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Hirmusaari [32], historiallisen ajan viljelyröykkiö ja vanha pelto
Suurennos rekisterikartasta. Mk 1:5000

 vanha pelto peltoröykkiö

ARKISTOLÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- Bergström, Matti 1977: Vilppulan muinaisjännökset – luettelo vuodelta 1977.
Inventointikertomus. Museovirasto, arkeologian osaston arkisto.
- Huurre, Matti 1970: Pohjaslahden kiinteät muinaisjännökset. Inventointikertomus.
Museovirasto, arkeologian osaston arkisto.
- Salo, Unto 1981: Satakunnan pronssikausi. - Satakunnan historia I, 2. 508 s.
- Vanhan-Ruoveden historia I. Vammala 1959. 624 s.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

NEGATIIVILUETTELO (114259-114310)

Kuvannut Vadim Adel.

Negatiivit on luetteloitu Museoviraston arkeologian osaston kokoelmiin.

neg nro	kuvan aihe	kuvaus- suunta	pvm 1999
114259	Kasilansaari. Yleiskuva löytöpaikasta.	NW	8.10.
114260	Karjasalmi. Sillan kivirakenteita veden alla Ruissaaren rannan edessä.	NE	8.10.
114261	Karjasalmi. Sillan mantereen puoleiset kivirakenteet.	WSW	8.10.
114262	Ruissaari. Röykkiö.	WSW	8.10.
114263	Ruissaari. Yleiskuva asuinpaikasta. Etualalla röykkiö (linjakeppi keskellä). Taustalla oikealla Kasilanselkä.	W	8.10.
114264	Ruissaari. Yleiskuva asuinpaikasta.	SW	8.10.
114265	Kaviosaari. Peltoröykkiö saaren SE-osassa, taustalla vanhaa peltoa, kesämökkejä ja Tarjannetta.	SW	1.10.
114266	Kaviosaari. Pellonraivauskivikko vanhan pellon reunassa saaren NE-osassa.	NE	11.10.
114267	Puolivälinsaari. Peltoröykkiö saaren NE-osassa, vanhan pellon reunassa. Taustalla vanha kellarikuoppa ja kesämökki sekä Tarjannetta.	E	12.10.
114268	Puolivälinsaari. Kiviaita.	NW	12.10.
114269	Ruohosalmi. ”Lapinkatiskojen” paikka.	SW	13.10.
114270	Hirmusaari. Peltoröykkiö.	NE	13.10.
114271	Kirkkosalmi. Läntisen löytöalueen länsiosa.	WSW	14.10.
114272	Kirkkosalmi. Läntisen löytöalueen itäreuna. Etualalla parkkipaikka, vasemmalla seurakunnan huoltorakennus.	E	14.10.
114273	Kirkkosalmi. Itäinen löytöalue.	WSW	14.10.
114274	Kirkkosalmi. Läntinen löytöalue salmen S-rannasta nähtynä.	SSW	14.10.
114275	Lampiseniemi 1. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla sähkötolppa ja järvi.	NW	18.10.
114276	Lampiseniemi 2. Yleiskuva asuinpaikasta.	W	18.10.
114277	Keskikoski. Yleiskuva asuinpaikasta.	SW	18.10.
114278	Keskikoski: yleiskuva.	NW	18.10.
114279	Nuijanniemi. Röykkiö, taustalla Tarjannetta.	SW	19.10.
114280	Niemelä. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla vasemmalla Niemelän talo, oikealla notko.	NNE	20.10.
114281	Kulmala. Perunamaalta löytynyt kourutaltan osa.		20.10.
114282	Kulmala. Perunamaalta löytynyt kourutaltan osa.		20.10.
114283	Kulmala. Kivikautinen löytöpaikka.	WNW	20.10.
114284	Kulmala. Kiviaita.	N	20.10.
114285	Mäkitalo. Kivilatomuksen paikka.	NW	20.10.
114286	Sirola: yleiskuva asuinpaikasta, vasemmalla näkyy kiviaidan lounaispää, taustalla pilkistää Pohjaslahti.	WSW	21.10.
114287	Uittosalmi: yleiskuva.	SE	22.10.
114288	Ylä-Kolho: reikäkiven löytöpaikka talon pihassa.	NE	22.10.

neg nro	kuvan aihe	kuvaus- suunta	pvm 1999
114289	Viitamäki: Yleiskuva löytöpaikasta. Taustalla oikealla lato.	WSW	26.10.
114290	Pohjaslahden koulu. Kourutaltoa.		26.10.
114291	Pohjaslahden koulu. Kourutaltoa.		26.10.
114292	Pohjaslahden koulu. Poikkikirves.		26.10.
114293	Pohjaslahden koulu. Poikkikirves.		26.10.
114294	Pohjaslahden koulu. Tasataltoa.		26.10.
114295	Pohjaslahden koulu. Tasataltoa.		26.10.
114296	Pikilänmäki. Kiviesineen löytöpaikka. Pellonraivauskivikko on etualalla oikealla, taustalla vasemmalla vanha pelto.	W	26.10.
114297	Kotiniemi. Yleiskuva löytöpaikasta.	E	27.10.
114298	Metsämäki. Kvartsi-iskosten löytöpaikka pellolla.	N	28.10.
114299	Valkama. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla Ajosjärvi.	W	28.10.
114300	Uustalo. Yleiskuva asuinpaikasta.	WNW	28.10.
114301	Honko. Reikäkiven löytöpaikka. Oikealla Hongon talo, vasemmalla pintapoimittu pelto, taustalla vasemmalla aittoja. Koekuoppa on talon takana.	W	29.10.
114302	Kiviniemi. Yleiskuva asuinpaikasta.	NNE	1.11.
114303	Savilahti. Löytöpaikka.	NW	1.11.
114304	Kivimäki. Yleiskuva löytöpaikasta. Etualalla perunamaa, josta löytyi palaneen luun pala. Taustalla vanhan pellon takana notko, jossa virtaa oja. Taustalla vasemmalla pilkistää Salojärvi.	N	2.11.
114305	Toivila. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla vasemmalla rantasauna ja järvi.	W	2.11.
114306	Toivila. Yleiskuva asuinpaikasta, otettu ojan toiselta rannalta.	SE	2.11.
114307	Poukantie. Löytöalue pellolla tien S-puolella, taustalla joki.	NE	3.11.
114308	Poukantie. Tien N-puoleinen löytöalue. Oikealla talo, taustalla tie; kivitalan ja koekuoppien 1 ja 2 paikat perunamaalla ovat kuvan keskiosassa näkyvien vadelmapensaiden takana.	NE	3.11.
114309	Vanhakylä. Yleiskuva asuinpaikasta. Kuvattu pellon E-reunasta.	NE	4.11.
114310	Vanhakylä. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla vasemmalla järvi, oikealla Hongon talo.	SE.	4.11.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

DIALUETTELO (42314-42327)

Kuvannut Vadim Adel.

Diat on luetteloitu Museoviraston arkeologian osaston kokoelmiin.

neg nro	kuvan aihe	kuvaus- suunta	pvm 1999
42314	Ruissaari. Yleiskuva asuinpaikasta. Etualalla röykkiö (linjakeppi keskellä). Taustalla oikealla Kasilanselkä.	W	8.10.
42315	Ruissaari. Yleiskuva asuinpaikasta.	SW	8.10.
42316	Kirkkosalmi. Läntisen löytöalueen länsiosa.	WSW	14.10.
42317	Kirkkosalmi. Itäinen löytöalue.	WSW	14.10.
42318	Lampisenniemi 1. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla sähkötolppa ja järvi.	NW	18.10.
42319	Lampisenniemi 2. Yleiskuva asuinpaikasta.	W	18.10.
42320	Keskikoski. Yleiskuva asuinpaikasta.	SW	18.10.
42321	Nuijanniemi. Röykkiö, taustalla Tarjannetta.	SW	19.10.
42322	Niemelä. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla vasemmalla Niemelän talo, oikealla notko.	NNE	20.10.
42323	Uittosalmi. Yleiskuva asuinpaikasta.	SE	22.10.
42324	Valkama. Yleiskuva asuinpaikasta. Taustalla Ajosjärvi.	W	28.10.
42325	Kiviniemi. Yleiskuva asuinpaikasta.	NNE	1.11.
42326	Poukantie. Tien N-puoleinen löytöalue. Oikealla talo, taustalla tie; kivitaltan ja koekuoppien 1 ja 2 paikat perunamaalla ovat kuvan keskiosassa näkyvien vadelmapensaiden takana.	NE	3.11.
42327	Vanhakylä. Yleiskuva asuinpaikasta. Kuvattu pellon E-reunasta.	NE	4.11.

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

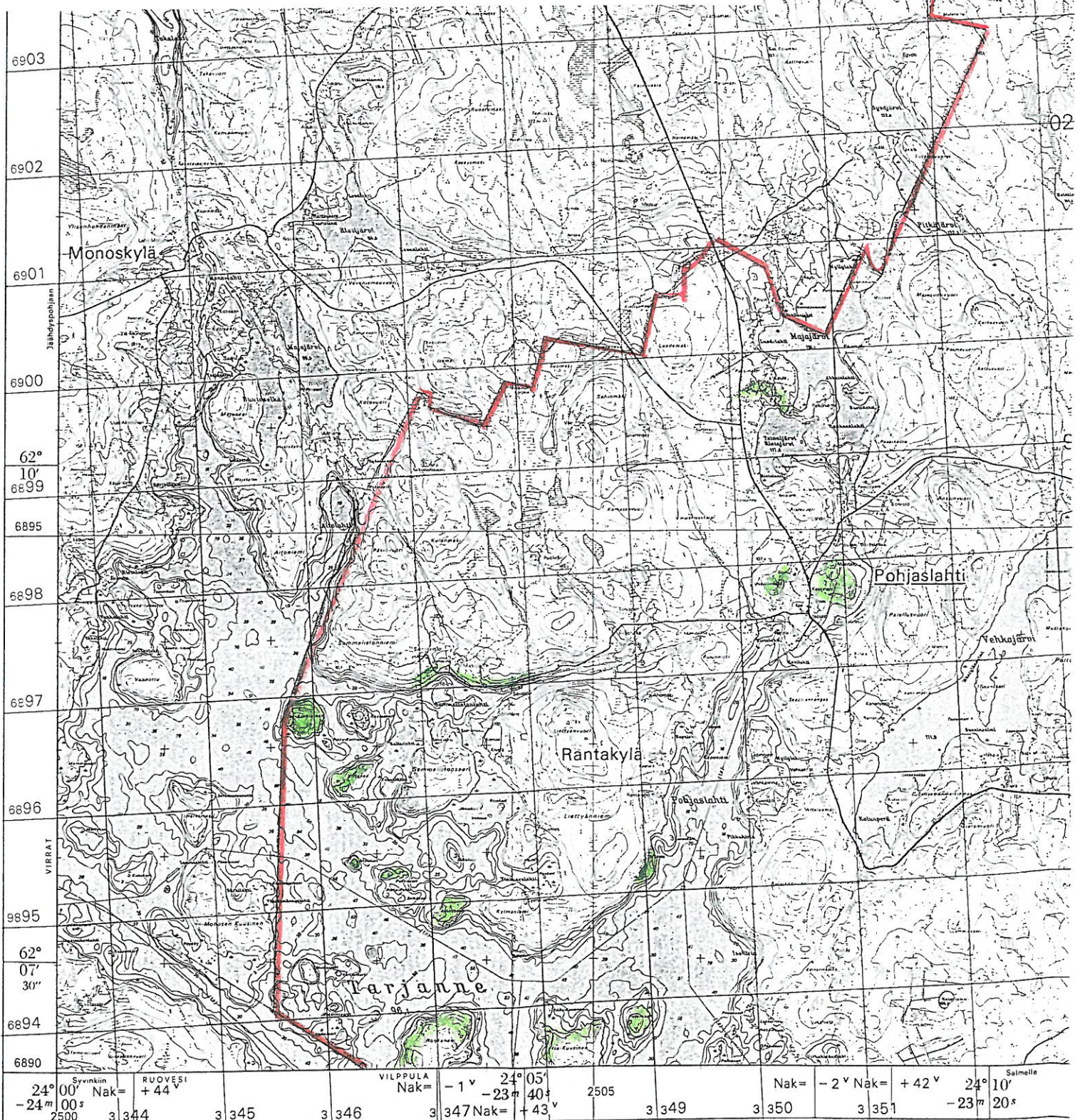
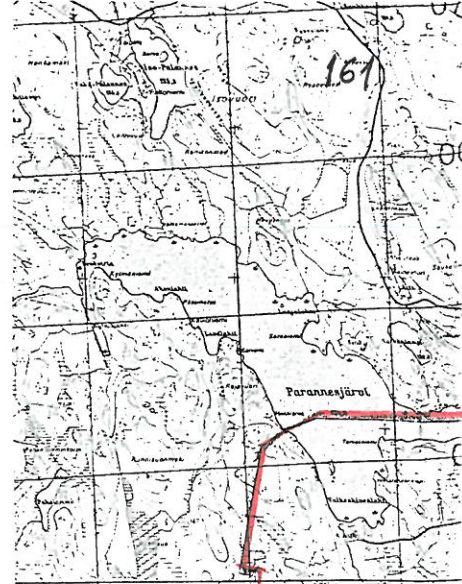
Inventoinnin aikana tarkastetut alueet

Karttalehti 1: kunnan luoteisosa

Ote peruskartan pienennöksestä 2232 1 POHJASLAHTI (Hki 1984)

1:50 000

 kunnan raja tarkastettu alue

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

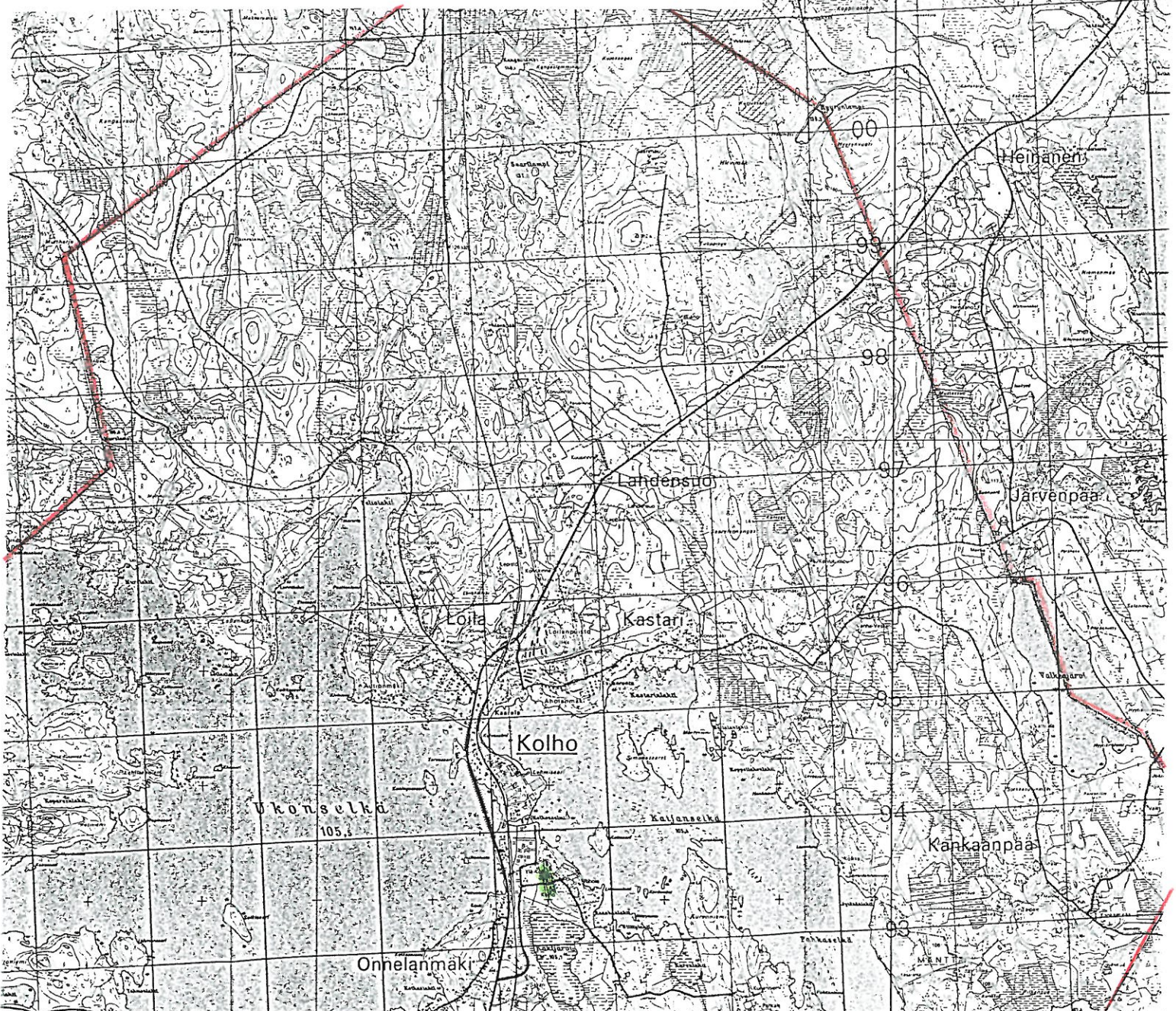
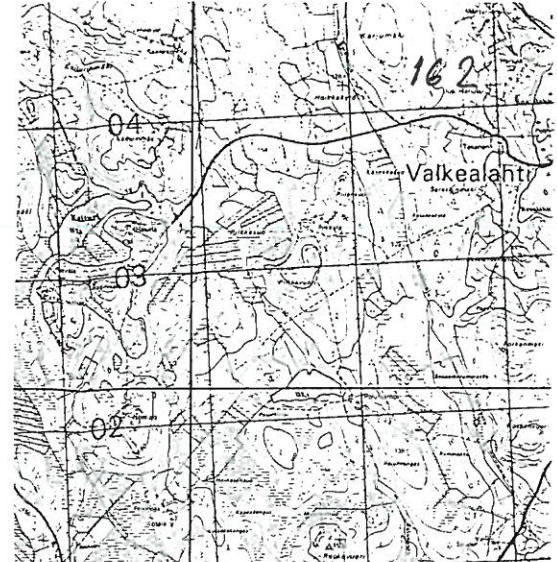
Inventoinnin aikana tarkastetut alueet

Karttalehti 2: kunnan koillisosa

Ote peruskartan pienennöksestä 2232 2 KEURUU (Hki 1980)

1:50 000

 kunnan raja tarkastettu alue

8	3 366	3 367	3 368	Nak = -7° 2525	Viippulaan 24° 30' -22m 00s	Tampereelle	3 370	3 371	Nak = -8° 3 372	Nak = +36° 3 373	2530 24° 35' -21m 40s	VILPPULA	Nak = -9° 3 375	Na
---	-------	-------	-------	-------------------	-----------------------------------	-------------	-------	-------	--------------------	---------------------	-----------------------------	----------	--------------------	----

Valmistettu peruskartta-aineistosta pienentäen valokuvaamalla. Karttoitus v. 1976-77
 Syvyytiedot perustuvat vesihallituksen mittauksiin v. 1976.
 Syvyystietojen lähtötasona on käytetty karttaan merkittyä
 kyseisen vedenpinnan korkeutta.
 Painatusvaiheessa on kartalle lisätty uusia teitä (Punainen tieviiva ilman mustia
 reunaviivoja), joiden sijoitus ei täysin vastaa pohjakartan tarkkuutta.

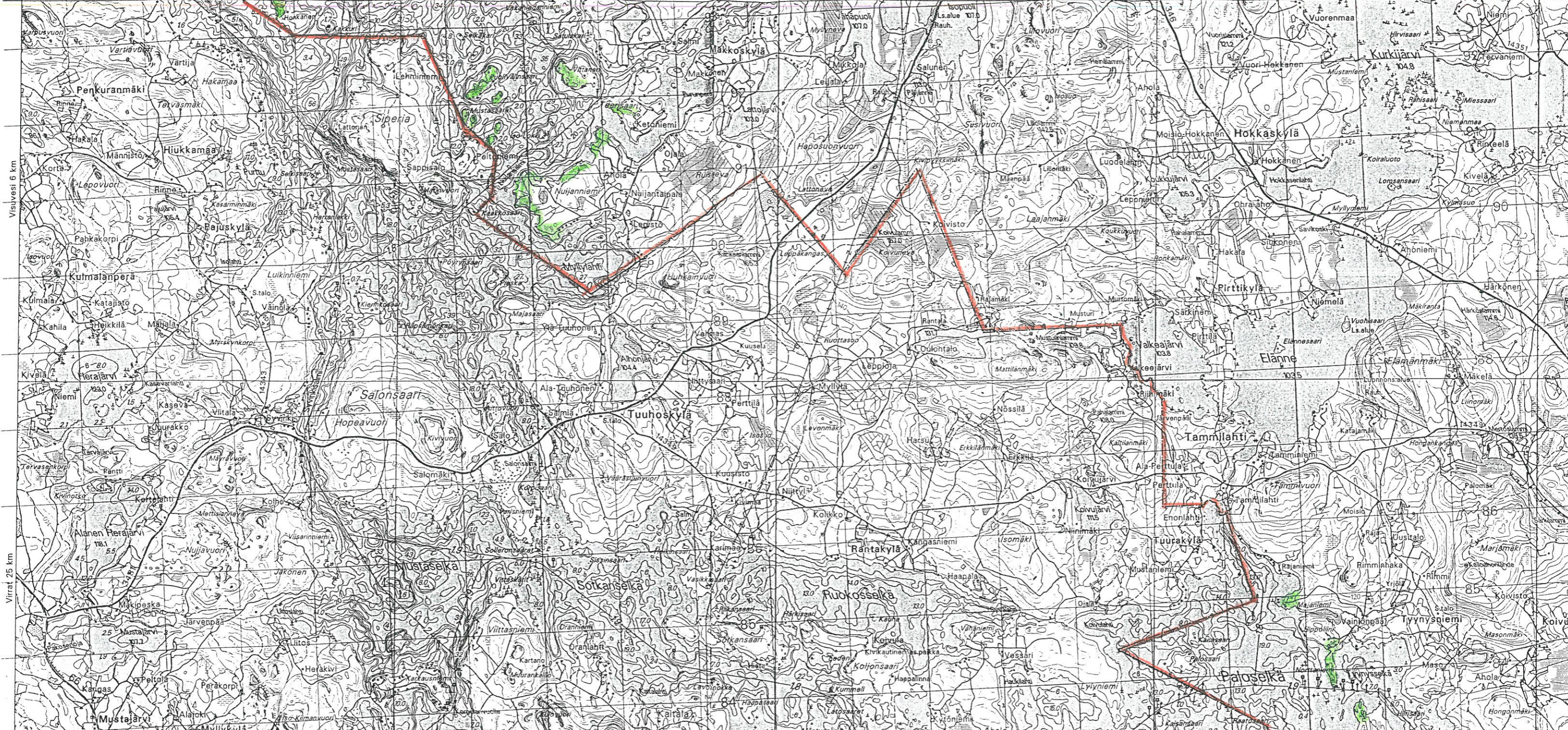
2231 2
1:20 000-mittakaavaisten karttalehtien nimet on alleiviivattu

1000 500 0 1000 2000 3000m

1 : 50 000

24°05' 24°10' 24°15' 24°20' 25 00 3344 3345 3346 3347 3348 3349 3350 3351 3352 3353 25 10 3354 3355 3356 3357 3358 3359 3360 3361 3362 3363 25 20

RUOVESI VILPPULA Tarjanne Haapamäki 20 km Pohjaslahti 12 km Jouttikylä 5 km

Visuvesi 6 km

Virrat 25 km

**VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999**

Inventoinnin aikana tarkastetut alueet
 Karttalehti 3: kunnan länsiosa
 Ote topografisesta maastokartasta 2231 MÄNTTÄ (Hki 1996)
 1:50 000

 kunnan raja tarkastettu alue

VILPPULA
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 1999

Inventoinnin aikana tarkastetut alueet
 Karttalehti 4: kunnan itäosa
 Ote topografisesta maastokartasta 2231 MÄNTTÄ (Hki 1996)
 1:50 000

----- kunnan raja ■ tarkastettu alue

